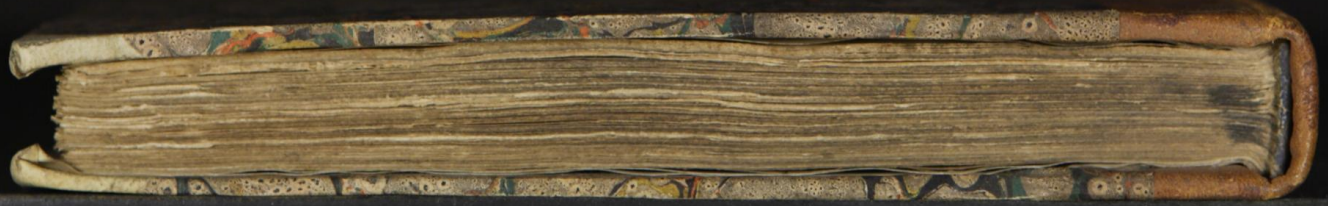

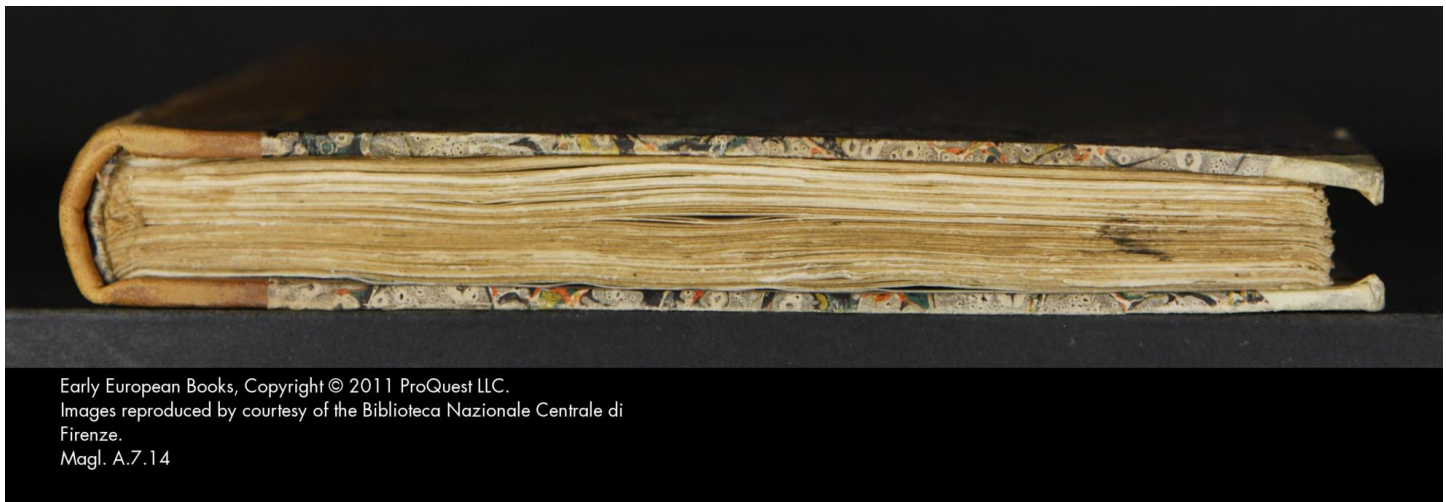

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.14

INCUNABULI

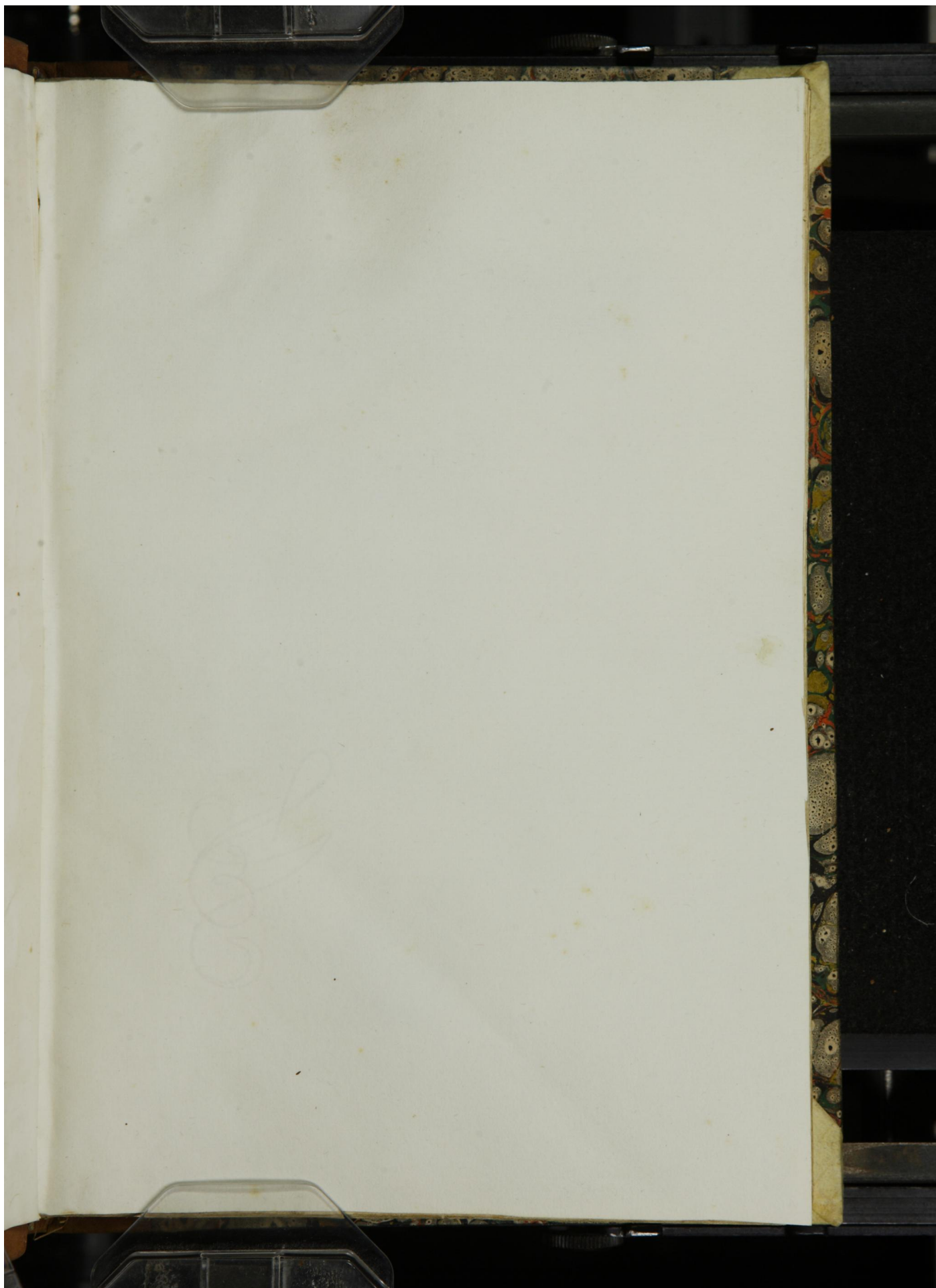
A

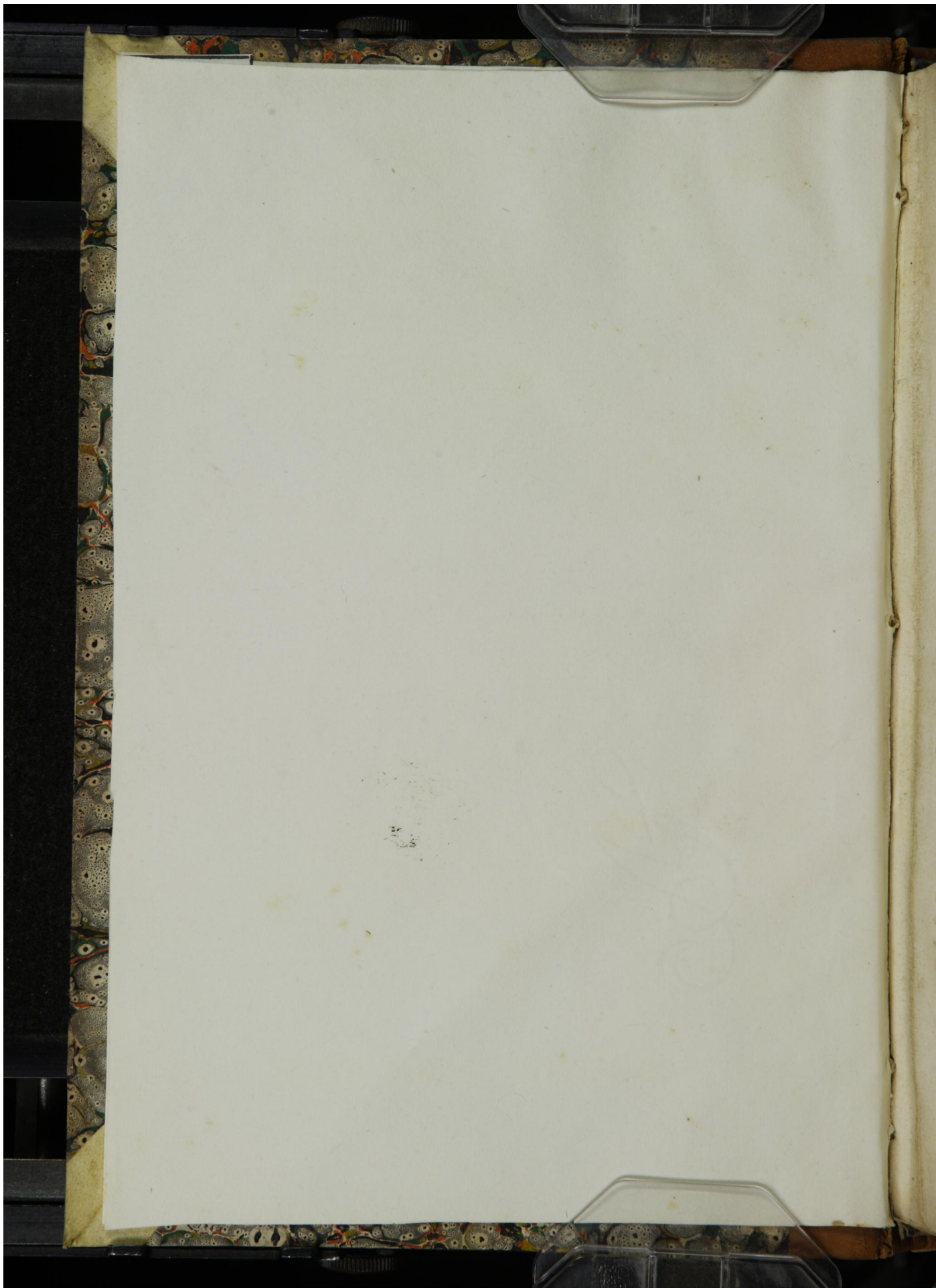
7

14

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

A 7 14

Acta Scitu dignissima docte
q3 cōcinnata Constantiensis
concilii celebratissimi.

Jacobi Locher philomusi poete et
oratoris laureati: Ordinarij poeti
ce studij Ingolstadenſis decatoſtichon.

Ad lectores

Temporibus nostris etas cum cedat auroꝝ
Scribere gestozum candida facta licet.
Non tñ maioris germanis presidet oris:
Jamq3 suas aras inclita pallas habet.
Ergo qđ electis synodus patresq3 sacrarūt.
Continet iste liber: actaq3 sancta refert
Plaudere iucundis manibus Cōstantia debes:
En tibi concilij pristina fama redit:
Pristina fama redit terso depicta libello:
Delicium cuius pectora docta petunt.

Dij bene vortant.

Libreria Abbazie Fiorentina 1562

Conradus Sumerbart sacre theologie p[ro]fessor: in
studio Tubingensi ordinarius, Clarissimo ac nobi
li viro Hieronymo de Croaria iuris vtriusq[ue] do
ctori Ingolstadtensis studij ordinario p[re]stantissimo
S. P. D.

Ex omnibus rebus: iuriscōsultor[um] eminentissime
q[ui]s hūanū ingenii excogitare p[ot]t:
istud maximū p[re]stantissimūq[ue] duco: q[uo]d tanto studio: tantaq[ue] lucu
bratioe ad posteritatē fundit: vt nulla vnq[ue] obliuioe p[er]sumari q[ui]at
q[ui] h[ec] fecerūt: et huius studio sincerissimo operā frugi spenderūt: a vi
uentib[us] grām et honorē: a poster[is] famā ac gl[ori]az immortalitatē: p[er]sp[er]e
ciā meruere. Sed quorsū hec? Venit iā in mentē doctor eximie:
vt te hortari: ad noīs tui famā egregiā: nō desisterē: vt tandē p[re]z
gestar[um] memoria: conuentus illius: seu Cōstantiensis p[re]ciliū acta: q[ui]
penes te longo tpe p[er]seruata fuerūt: in publicas manus traderes
Quid em̄ ex om̄i malor[um] nostror[um] ac p[re]clarissimar[um] rez gestar[um] serie
hac n[ost]ra tēpestate mēorari p[ot]t: q[uo]d t[em]p[or]is diuturnitate: et p[re]silioz ma
iustate synodū Cōstantiensem: atq[ue] charissimū p[re]uētus basilicam
multitudinē ad equare possit? Non equidē: vt verū fatear: tibi in
nus laudis: q[ui]s h[ist]oricoz p[ri]ncipi dabit: q[ui] tuo fauore curaq[ue] exa
ctissima gestor[um] serie: sessiones cardinaliū: ep[iscop]or[um]: p[re]lator[um] et p[ri]ncipū
augustor[um] numer[us] atq[ue] p[re]uentū: actaq[ue] singla Cōstantie p[re]cepta: in
lucē mittis: et vt in lucē mitteres: te sepe nūero multūq[ue] sum horta
tus. Cōstantiense nāq[ue] p[re]ciliū tā insigne fuit ob rez magnitudinē:
vt alios synodor[um] p[re]uētus facile adumbret. In eo scismata subla
ta sunt: hereses multe extincte: et fides nostra catholica: adiunāte
Sigismūdo impatore semp[er] augusto: confirmata ac corrob[or]ata
fuit. Interfuerūt huic Concilio q[ui]nq[ue] nationes totius orbis excel
lentiores Itali: Germani: Galli: Hispani: et Angli: q[ui] p[ro]p[ri]i in diē
hodiernū fidei christiane sacramēta fideliter defendūt ac v[er]eran
tur. Quāobrem: vt tandem receptul canam: tuam humanitatē p[er]
cōmuni studiosorum vtilitate: et patrie n[ost]re gl[ori]a: adhortor: ro
go: adimoneo: vt acta illa Cōstantiensis concilij in publicū m[un]d[um]
tas: vt rerum gestarum gl[ori]a ad honorē dei: et fidei roboramen
tum in multoz p[re]spectū transeat. Vale. Datū Tubingen No
tis Septemb[ri]s, Anno, D. cccc. xcix.

Jacobi Locher philomusi poete ⁊ oratoris laureati
ad nobilē ac pstantissimū iuriscōsultū dñm Hiero
nymū de Croaria: carmen admonitōriū.

Fidus amor neru stabili: clarissime doctor:
De tibi coniungit: palladiumq; decus.
Est etenim studium nobis cōmune duobus:
Virtutis concors est tenor atq; fauor.
Tu quodcūq; iubes: presto tibi nostra voluntas
Paret: ⁊ obsequium iussa benigna facit.
Nāq; tuo monitu nihil est perfectius inq;
Recitra rectum stant tua facta modum.
Quid tamen ipse velim musarū candide fautor
Accipe: non vtar garrulitate cliens.
Te penes: hammonis tanq; responsa tonantis:
Conclij sacri grandia facta latent.
Solut habere cupis iuuenes quod mille foueret:
Quod cupiūt lati theutonicūq; patres.
Da precor in lucem moritura volumina nunq;
His rebus patriam nobilitare potes.
Acta sacri coetus lector mirabatur omnis:
Tractatusq; graues ad memorasse iuuat.
Cesar ab excelso maloz stemmate natus
Intererat synodo: cardineusq; chorus.
Intererant gentes ex omni parte recepte:
Intererant reges: magnanimitiq; duces.
Sol vbi purpuream frontem radiosq; coruscōs
Erigit: ⁊ fessos sol vbi sūt equos:
Et qua flammis uoluit pssilloz flumina siccāt:
Qua fremit ⁊ boreas: sarmaticūq; mare:
Hoc ad concilium populū venere potentes:
Et voces varias gens peregrina dedit.
Da precor in lucem rerum preconia: differ
Et nihil illud opus quod nouitate valet.

A 2

Hieronymus de Troarla iuris vtriusq; doctor zc.
Conrado Sumerhart Theologoz p'mario: z
Jacobo Locher philomuso poete z oratorz v's
ris oim vetustatu studiosissimis, S. D. P.

Accepi idibus septembris monitionas lras: v'sri
celebratissimi: tu pedestri smone
tu versib; pfectas: q; mihi pter expectatione tradite: animu meuz
in vtilitate vestri ppensum valde mouerunt: vt acta Constantiensis
concilij: q; vestra industria mirifice comendat: iam emittere, fatez
or ingenuie multis tpsb; hasce res egregias ac scitu dignas in lo
co recondito latuisse, sed me pter ceteros amor patrie stimulauit:
vt vndiq; pulgill cura inquireret: vbi na gentiu tam speciosi puen
tus acta reposita delitesceret. Curiosa tandem sedulitas effecit: vt in
manus meas hoc totu quod sedulis couitijs efflagitatis veniret
nec id opus in luce patula efferrem: nisi cunctis gentib; christia
nis ardore fidei: z rerum gestaz fructu comodiq; allaturu foret.
Nectatu vos ambo: sed coplures alij vetustatz auditi: illud a me
exigunt. Moueo: tu in p'mis v'sis p'clib; q; vos auctoritate haud
mediocri in litterario gymnasio suffult: has rez inclitaz diuitias
pena statera iudicare potest. Moueo deniq; hortatu z fiducia
Johis Ryma v'sri puidi q; septo codice accepto: tersissimis cha
racterib; acta iprimere curabit: q; cu longe lateq; libros cumulet:
z Germaniam foueat: diligentior erit: vt z illud nostru haud par
ue existimationis opus: accurate impressum: lima politum: con
cinnatq; in lucem prodeat. Victus igitur ob comunē studio
rum vtilitatem ad gloriam patrie, z ad memorabilem recordatio
nem Constantiensis concilij librum scriptum impressoribus tra
didit: vt optimus quisq; vetustatis cupidus sibi coronam reru ge
starum colligat: z memorie comendet illud: quod futuru sit vtile
sucuduq;. Velinq; bonus lector gratias vobis mihiq; referat:
qui citra arrogantiam hunc reru fasciculū publicauimus. Ergo
oram soluentib; z vela dantib; bene p'cabimur.

Valete.

Cōcreta et acta cōciliū Cōstā.

Scrosancta genera

lis synodus Basiliensis in spīritus sancto le
gitime cōgregata ynīuersalem ecclīam rep
sentans ad ppetuā rei memorīā: quoniam
facile labitur humana memorīa et pclūis
est hominū cursus ad nouitates ad regimē
dominici gregis feliciter et votīue dīrigen
dum maxime ptnere dīnoscit vt ynīuersa

lūm gesta pcliorum sub fidelis approbatione testimonij ad po
steritatis memorīā pandant et in cōmuni noticiā teneant. Nāq
cum sepe casus euentat quoz similes pstat apud antiquos fuisse
decisos vtile qdem est scire qle fuerit eozū qui nos pcellerūt de si
mili re iudiciū. Et cum plerūq in rebus dubijs ad vtrancq ptem
rōnes plurime adducant ad tollendas lites et pntiōes oportu
na cernit veter autoritas et que ab antiquo facta legūt sāctorū dif
finitio patrū. sic enī scriptum est. Interroga generationem pristi
nam et diligēter inuestiga patrū memorīā. Et iterū. Interroga pa
trem tuū et dicet tibi: maiores tuos et annūciabūt tibi. In pclijs
p̄terea generalibz errores aduersus sanctā fidem p tpe insurgen
tes reprobant. determinant q̄stiones ad catholicā fidē p̄tinentes
que deniq et q̄liter intelligenda sunt diuina mādata declarant: et
qd illis p̄rium est p ea sacri canones edunt q cōstringētes hoīm
vitas sciri ab omnibz debēt. vt p̄scripto eoz manifestius cognito
vel inhibita declinent vel pmissa sectentur. Hec aut aliqz pluri
ma attendentes rem vtilē et admodū fructuosā esse cognoscī
mus magne Constantien. synodi que ad extirpationē scismatē he
resum et errorū ac reformationē ecclīe in capite et in mēbris fuisse
dīnoscit p̄gregata gesta in vnum de quo nemo ambigere habeat
ad ppetuā rei memorīā librū redigī. Nāq cū plurima ibidē ma
xima negocia et digna memoratu pacta fuerint quis non illa col
laudet ad posteritatis noticiā recondi ppetuam. Quis nō opep
cium duxerit sciri ab oībus christifidelibus quō sancta Constā
tien. synodo opante ecclīa catholica que p q̄draginta fere annos
horrendo scismate diuisa fuerat ad pfectam ynītatez pacis redijt
felicitis recordatiōis Martino papa q̄nto ad sūmū aplīce aplat

Hic liber e abbat flore

Acta sacri generalis

assumpto, quibus determinationes ac decreta illius synodi per declarationem auctoritatis vniuersalis ecclesie et generalium conciliorum eadem representationem per extirpationem predicti scismatis pro eliminatioe heresum et errorum ac per reformationem ecclesie in capite et in membris edita non libenter audire et cognoscere velit. Nepe nos magnam atque euidentem utilitatem ex cognitione gestorum illius sacre synodi resultare perspicientes ac volentes salutem publice et communibus consulere commodis decreta ibidem facta ex actibus eiusdem concilii extrahi et colligi ac fideliter describi. Bulla quoque seu plumbo huius sacri concilii Basiliensis, communiter adhibitis singulis ad id necessarijs volumus et mandauimus. Ad cuius operis summationem dilectissimos Ludovicum sancte Susane et Johem sancti Calixti sancte romane ecclesie presbyteros cardinales venerabiles Guilhelmu vercellensem, et Thoma dunkelden, episcopos necnon dilectos ecclesie filios Thoma de Concellis et Martinu bonifacium in theologia magistros et Johem de wathenstein archidiaconum Zagabien, decretorum doctorem ordinauimus et deputauimus. Ipsi autem commissioni nostre multo tempore diligenti cura vacantes iuxta nostrum mandatum extraxerunt et collegerunt ac fideliter describi fecerunt decreta et gesta nonnulla prefati sacri concilii Constantiensis, in unum redigentes volumen quorum tenores sequuntur et sunt tales.

Acta sacri generalis
Constantiensis concilii.

In nomine sancte et indiui-

due trinitatis. Hic liber continet ordinationes statuta Constitutiones decreta et alia acta et gesta in generali Constantiensis concilio presidente sanctissimo in christo patre et domino nostro domino Johanne diuina providentia papa vicesimo tertio recollecta visa et ordinata per nos per honorarios notarios et scribas infra scriptos ad id per eundem dominum nostrum papam ipso approbante concilio deputatos, sub anno domini indictione pontificatu mensibus et diebus inferius annotatis.

Introitus pape Johannis
vicesim tertij ad Constantiam.

Cōcilii Cōstātiensis

In noīe domini nostri ie

In xpi. anno a natiuitate eiusdem millesimo q̄drigesimō
modesimo q̄rto indicōe septia die lune .v. mēsis nouē
bris pontificat⁹ s̄ctissimi in xpo p̄ris z dñi n̄ri dñi Joh̄is diuina
puidētia pape vicesimitertij anno q̄nto p̄fat⁹ s̄ctissimus dñs n̄r
papa q̄ al̄s p̄tinuādo Pisanū generale cōciliū statuit ip̄m cōciliū
itēz p̄uocādū ad hāc ciuitatē Cōstāntiē. quaz ciuitatē die dñica
xxviii. mēsis octobris p̄ime decursi solēniter z honorifice intra
uit. et ita cōuocauit ad p̄imū diē hui⁹ mēsis vt p̄t̄z p̄ l̄ras apl̄is
cas de q̄bo infra in decissione diei sextedecime hui⁹ mēsis fit men
tio. S̄z p̄pter celebritatē festi oīm sanctorū z cōmēorationē oīm
defunctorū ad diē sabbati tertīā. et deinde ip̄am tertīā ex certis cau
sis distulit ad hāc diē. In ip̄a tñ diē oīm sanctorū dñi idēz dñs n̄r
missaz solēnia celebraret inter ip̄a solēnia facto s̄mone ad clerū
p̄ egregiū doctore decretorū dñm Joh̄em volūm p̄ reuerēdissimū
in xpo patrē dñm Franciscū sanctorū Cosmī z Damiani diaco
nū cardinalē lecta fuit cedula huius tenoris videlicet.

Ad laudē omnipotentis dei z incrementū stat⁹ trāquillitatis z pacis vniuersalis ecclesie sancte dei.
Cū s̄ctissim⁹ dñs n̄r dñs Joh̄es diuina puidētia papa. xxiij. pa
terna pietate respiciēs in ciuitate Landē. v. idus decēbris pon
tificat⁹ sui anno .v. p̄tinuando sacrum Pisanū z generale cōciliū
sup̄ reformatione stat⁹ eiusdē eccl̄ie de venerabilū fratrū suorū
sancte romane eccl̄ie cardinalū p̄silio indicit itēz generale cōciliū
h̄mōt celebrādū in hac ciuitate Constantiē. p̄uinde Da
guntinē. in p̄imo kal. nouēbris inchoandū ip̄m Pisanū cōciliū
rursū p̄tinuaturus intīmat de eorundē fratrū p̄silio qd̄ ita
bit dictum futurū Constantiē. cōciliū deo fauente die sabbati
de manē p̄ime futura in hac eccl̄ia Cōstāntiē. kal. nouēbris
pontificatus eiusdē dñi nostri. anno quinto.

Inchoatio sacri concilij Constantiē.

Item dominus noster papa ip̄a diē quinta
p̄ fellei inchoatiōe dicti cōciliij

Sessio prima

lij pmissa solenni processione astante cū mītris z habitibz tā reue-
rendissimoz dñoz cardinaliū q̄ archiepoz, epoz, electoz abba-
tū z alioz p̄latoz cetū copioso missam de sancto spiritu in ecclesia
Constantien. solēniter celebravit, et per religiosū virū fratrem Jo-
hannē de Uercellis sacre theologie magistz p̄lozem p̄lozatus
de pamōte Bellicen. diocesi p̄curatorem ordinis Lunacen. pro-
nunciat⁹ est sermo ad clez p̄tinens ad materiā, z reuerēdissim⁹ p̄f-
dñs Frāncisc⁹ sanctorz Cosme z Damiani cardinalis p̄dict⁹ ex pul-
pito ligneo quē ascendit hec p̄ba alta z itelligibillī voce ptulit Sā-
ctissim⁹ dñs noster papa sacro approbante cōsilio statuit sessione
tenendā die veneris, xvj. hui⁹ mēis : d̄ et sup quibz oībus z singu-
lis magister Johes de scribanis procurator fiscalis alta z itelligi-
bilī voce p̄ p̄thonarios dñi nostri pape z clericos z notari-
os camere apostolice petijt fieri publicum z publica instrumēta
ad ppetuam rei memoriā,

Sessio prima,

Veneris sextadecima

D mēis nouēbris anno inditiōe et p̄tificatu q̄bz supra
sacra z vniuersali sinodo in ecclia Constantien. p̄siden-
te p̄fato dño papa: solenniter cōgregata celebrataqz missa de sp̄ritu
sancto p̄ reuerēdissimū in xp̄o patrem dñm Jordanū ep̄m Al-
baneū, sancte romane ecclie cardinālē de v̄sūis vulgariter nun-
cupatū, cātatisqz letanijs z alijs deuotis oratiōibz p̄porrectis ad
deū. Idem dñs noster papa inchoans Veritatez dilligite Zach.
vlij. ca. Et adducēs auctoritates noui z veteris testamētī allocu-
tus ē synodū exhortans omēs ad meditandū z solerter insistendū
sup ordinādīs bis que ad ecclie pacem z statum p̄tinent, quo ser-
mone plecto reuerēdissim⁹ in xp̄o pater dñs Frāncisc⁹ sanctorz
Cosme z Damiani diaconus Cardinalis Florentin. vulgariter
nūcupat⁹ stans in thalamo eminenti vbi dict⁹ dñs n̄r sed: bat al-
ta z itelligibillī voce legit cedulā sequentē videlicet,
Johānes ep̄s seruus seruoz dei ad futurā rei memoriā intenden-
tes ad executionē eoz q̄ p̄ felicitis recordatiōis Alexādrū papaz

Bulla cōuocatiōis cōcilii

quintū p̄decessorem nostrū in Pisano p̄cilio decreta fuerūt circa conuocationē p̄ciliū generalis iterū faciendā dum al̄s p̄sens concilium conuocauim⁹ per l̄ras n̄ras q̄z tenorē h̄ duxim⁹ inserēdū.

Bulla conuocationis concilii.

Iohānes ep̄s seru⁹ fuoz dei ad futurā rei memoriaz ad pacē et exaltatōez eccl̄iez et trāq̄llitatē xp̄i anī pl̄i prompto corde et efficacī desiderio intēdētes ea libēter ordināz et querim⁹ p̄ que h̄mōi par et exaltatio tranquillitatis merito valeat p̄mereri. Dudum siq̄dem felīcis recordatiōis Alexā dri pape. v. antecessor noster in sacro Pisano p̄cilio tūc p̄sides ex q̄busdā magnis et arduis causis eundē mouētib⁹ ip̄o approbāte concilio. Inter cetera decreuit iterū generale cōcilium ex tunc ad terminū p̄ se vel successorem suū in loco de quo sibi vel eidem successorī videret fore solēniter cōuocandū Idemq̄ p̄decessor ea q̄ circa cōfirmationem eccl̄ie expedienda restabant p̄tunc suspendit ip̄sumq̄ p̄ciliū vsq̄ ad tempus triennii p̄fatu⁹ p̄tinuandū statuit et progauit. Postmodū h̄o ip̄o Alexandro p̄decessore sic cut deo placuit v̄ita functo nobisq̄ diuina fauente clementia ad ap̄icē sūmī ap̄latus assumptis cum tempus triennii iam aduenerat et nos p̄ vestigia eius p̄decessoris incedere et ordinatiōem p̄fatam ab eo in p̄cilio factam vt p̄feret puro corde et recta volūtate adimplere p̄peremus q̄busdam rationib⁹ tunc expressis aīn n̄rī mouentib⁹ conciliū h̄mōi in romana vrbe que paulo ante d̄ manib⁹ hostiū recuperata p̄sentia n̄ram p̄ cuius cōseruatione plurimū flagitabat debito tpe conuocauim⁹. verum q̄z veniente postea tēpore constituto plati et ceteri q̄ h̄mōi p̄cilio iteresse debebāt nequaq̄ in tāto numero fuenerunt q̄tum rerum agendarū magnitudo requirere videbat nos p̄ alias progationes p̄ nos factas tandē p̄ciliū ip̄m ad mensem decembris nunc p̄sentem solenniter progauimus ac celebrandū statuim⁹. Locū aut̄ infra certū tēpus reliquim⁹ declarandū vt interim sup̄ eo maturius consulere mus. Post hec h̄o infra dictum tēpus nōdum elapsū per l̄ras charissimī in christo filij n̄ri Sigismundi electi in regem romā norū et Hūgarie regis illustris instantissime requisiti vt non p̄peremus in declaratione h̄mōi loci p̄ concilio faciēdo. sed tam in

Bulla cōuocatiōis cōcilii

Declaratiōe loci p̄dicti quā etiā in tpe dicti cōcilij celebrādī supse
dere vellem⁹ donec ip̄e nūcios suos sup̄ h̄ instructos ad nr̄am p̄
sentia destinaret. Hos votis eiusdē regis q̄ zelo deuotiōis et puri
tate fides emanare cōspiciebam⁹ annuētes aduētū pfatorū nūcioz
q̄s de venerabilū fratrū nr̄oz sancte romane ecclie cardinalium
et platorū q̄ rome ī generali cōsistorio ad h̄ vocati fuerūt volūtare
cōsilio et assensu duxim⁹ expectandū. Deinde cum post romane vr̄
bis miserabilē casū ad nos tunc apud Florentiā existētes nunciū
accessissent: et ex pte eiusdē regis multa nob̄ circa materiaz sugges
sissent. eorū auditis relatiōib⁹ p̄ pleniori expeditiōe dilectos filios
nr̄os Anthoniū sancte Cecilie p̄sbyterū et Fran. sāctoꝝ Cosme et
Damiani sancte romane ecclie cardinales cūz plena pr̄ate super
hm̄oi electiōe loci et deputatiōe t̄pis ac simul cū eis dilectū ecclie
filiū nr̄m nobilē vīrū Manuēle chissolareū. anlitē cōstantino
politānū ad p̄sentia eiusdē regis transmissim⁹: q̄ ad eū venientes
tādē de ip̄ius regis cōsilio et assensu ciuitatē Cōstantiē. puñcle
Maguntinē. p̄ loco hm̄oi cōcilij celebrandi concorditer elegerunt
ac tempore ad inītiandū hm̄oi cōciliū statuerūt diē primā
mēsis nouēbris p̄ime venturū. Deinde p̄o nos q̄ p̄ q̄busdam ar
duis et magnis negocijs cū eodē rege iuxta nr̄m et ip̄i⁹ desiderij
p̄sonaliter cōueniētes certificati ab eo de abilitate et securitate ci
uitatis Cōstantie antedictē quā securitatē ip̄e rex se p̄stiturum in
ip̄o cōcilio p̄sonaliter affuturū pollicet: volentes et ab int̄inis cu
piētes: vt p̄fata celebratio cōcilij salubriter impleat: et optatū cōse
quā effectū hm̄oi electiōe loci et t̄pis vt p̄ferē factam auctoritate
ap̄lica tenore p̄sentii. De eorundē fratrū cōcilio et assensu ratifica
mus: approbam⁹: et cōfirmam⁹: ac ei ap̄lici roboris adijcim⁹ firmi
tatē p̄fatiq̄ cōciliū In ciuitate p̄dicta Cōstantiē. diē p̄ma men
sis nouēbris p̄ime v̄turū inītiandū et auctore dño exinde cele
brandū. eadē auctoritate et cōsensu harū se se statim⁹ p̄nūciam⁹: et
decernim⁹ venerabiles fratres nr̄os patriarchas archiep̄os. ep̄os
et dilectos filios abbates et ceteros eccliaz et monasterioꝝ prelato
s hortātes et monētes ac in p̄tute p̄stiti iuramenti et sācte obe
dientie eisdez mādantes q̄tenus p̄sonaliter necnō charissimos in
xp̄o reges et nobiles vīros. p̄ncipes: duces: marchiones et ali
os q̄ hm̄oi cōcilio interesse debēt: vel qui p̄desse possunt. quoquo

modo p viscera charitat' dñi nři iesu xpi inultates z exhortates
quaten' p pace ecclie z oim christianoz etia psonaliter. vel si pso
naliter no possut p solenes oratores congruo tpe pccilio debeant in
teresset sic pgregata fidelium multitudine copiosa ea q in eode co
cilio ageda incubut deo auctore z adiutore salubriter ordinetur.
Nulli g omnino hoim liceat hac pagina nre ratificatiōis appro
bationis: pfirmatiōis: pnūciatiōis: z decreti infringere. vel ei au
su temerario ptrauētre. Si qis aut h acceptare psumperit: indigo
natione oipotentis dei: z beatoz petri z pauli aploz ei se noue
rit incurfurū. Datū land. v. id' decēbris pōtificat' nři āno qnto.

Bubinde cū venerabilibz fratribz nris sacre romane
ecclie cardinalibz z nra curia ad hac ciuita
te Cōstātien. venim' tpe pstituto z nūc p dei grāz h existētes cuz
bul' sacre synodi pccilio intēdim' insistere ad pacē exaltationē z re
formatiōez ecclie z trāquillitatē populī christiani.

Et qz in hac re tā ardua non est ppijs vīribz aliqd psumenduz
sed dei adiutorio pfidendū: Ideo a cultu diuino inchoātes hoc
sacro approbāte cōcilio ordinauim' q hac ipa die specialis missa
ad hec pstituta diceret sicuti p dei grām nūc celebrata ē: quam
etia statum' i hac z singulis alijs collegiatis eccl'is secularibz z
regularibz bul' ciuitatis semel in hebdomada: videlz feria. v. hoc
sacro pccilio durante collegialiter celebrari. et vt eo feruent' hūc
sacre celebratiōi fideles insistant q ampliori grē munere senserint
se refectos oibz vere penitētibz z pfessis videlz sacerdotibz dictas
missas celebrantibz p singulis missis vnū annū. interessentibz po
pl. dies de infunctis eis penitētis in dño relaxem'. Ad cui' etia
missē celebratiōez exhortamur venerabiles frēs nros sacre roma
ne ecclie cardiales necnō patriarchas archiepos epōs z dilectos
filios abbates: ceterosq sacerdotes pstitutos vt z ipi ad impetrā
dū pdictū diuinū auxiliū cū deuotione singulis septimanis pdi
ctam missam celebrēt semel qbz celebrantibz z celebrationi inter
essentibz silles indulgētiās elargimur. Exhortamur etiam in dño
oēs z singulos q xpi nomie gloriā vt ad obtinendā optatā con
sumationē tāte rei diligēter insistant orationibz ieiunijs elemosy
nis: z de alijs pijs opibz vt de' ex nra z epōz hūilitate placat' dig
net felicem exitū hūc sacre congregatiōi concedere.

Beſſio prima

Preterea conſiderātes q̄ p̄cipuū agendum in concilio generali ſm̄ laudabiles conſuetudines antiquoz ꝑciliorum eſſe debet de hiſ que concernunt catholicā fidem ⁊ attendētes q̄ talia ꝑpter ſummā arduitatē exigant diligētiā tēpus ſufficiēs ⁊ ſtudiū exhortamur oēs habentes peritiā ſacrariū ſr̄az vt diligenter ſecū ⁊ cū alijs illa cogitēt atq̄ tractēt q̄ eis videbunt ad hanc rem vtilia ⁊ opportuna ⁊ quā p̄mū cōmode poterint illa ad nr̄az ⁊ h̄mōi ſacre ſynodi notiā pducūt vt tēpo re opportuno poſſint ea determinari q̄ videbunt tenēda vel repudianda ꝑvilitate ⁊ incremēto ſp̄iūs catholice fidelit̄ et ſpecialiter ꝑtingentiā circa nōnullos errores qui a certis temporibz dicunt in nōnullis ꝑtibz pullulaſſe ⁊ maxime circa illos q̄ ortū dicūt habuiſſe a quodā Johāne wicleff. Inſup etiaꝫ exhortamur oēs catholicos hīc congregatos ⁊ alios ad hanc ſynodū vēturos vt velint diligenter cogitare ⁊ ꝑſequi ad nos ⁊ eādē ſacraz ſynodū pducere ea ꝑ que poſſit etiam et congregatio catholicorū ad debilitatam reformationē ⁊ optatā trāquillitatem deo ſunāte pducti. Noſtrarū nanq̄ intentionis ⁊ volūtat̄ ē vt om̄es hac de cauſa congregati cū omnimoda libertate poſſint dicere ꝑſulere ⁊ facere oīa ⁊ ſingula q̄ ꝑ ꝑmiſſis putauerint ꝑtinere.

Ut aut̄ nor̄ ſit mod⁹ q̄ in hui⁹ ſacre ſynodi ꝑceſſu ſeruādus eſt tam q̄ ad ea q̄ dicēda ⁊ determināda erūt q̄ quo ad ꝑſenſum ⁊ geſtum ⁊ morē ⁊ cōpoſitionē. putamus in hoc recurrēdū ad obſervantias antiq̄ꝫ patrū q̄ maxie colligunt ex canone Tolletani cōcilij cuius tenorē duxim⁹ hīc inferendū.

In loco benedictionis cōſedentes domini ſacerdotes nullus debet aut indiscretis vocibz ꝑſtrepere aut q̄buſlibet tumultibz ꝑturbare. null⁹ etiaꝫ falſis vanis v̄l riſibz vel qd̄ eſt deterius obſtinatis diſceptatiōibz tumultuoſas voces effundere. Si quis enī vt ait apl̄s putat ſe religioſū nō refrenās linguam ſuam ſed ſeducēs cor ſuum hui⁹ vana eſt religio. Cultū enī ſuū iuſticia perdit qñ ſilētiū iudicij obſtrepentiū turbatio cōfrōdit dicēte ꝑpheta. Erit enī cultus iuſticie ſilentiū. Debet ergo quicquid aut ꝑſidentii ꝑſultationibus agit: aut ab accuſantium parte ꝑponitur ſic mitiſſima verborū relatione ꝑferri vt nec ꝑtentioſis vocibus ſenſus audientiū conturbent nec iudicij vigorem

Prima sessio

Si tumultu en eruet. Quicūq; gñ pñtu pñlū hec q̄ pmissa sūt vñ
landa crediderit ⁊ pñra hoc interdicto aut tumultu aut pñmelis
vel risibz pñlū pturbauerit iuxta legis dñine edictū quo pñcipit
eijcere derisores ⁊ exibit cū eo iurgū cū omī dedecore a pñfessione
abstractis a cōicetu recedat ⁊ triū diez excōlcatōis sniam ferat
Et qm̄ cōster pñngere pōt q̄ aliqui ex pñfessionibz nō erūt in sedi-
bus debitis collocati eodē sacro approbāte pñlio decreuimus q̄
ex sessione hñmōi nulli ecclesie vel pñone pñiudiciū generet.

(Deputant hñc mñistri ⁊ officiales Concilij)

Quia pñ ad pñsecutionē hñmōi pñlū requirūt certi mñistri ⁊ offi-
ciales. Ideo hoc sacro approbāte pñlio deputamus infrascriptos
viz dilectos filios Aragonū de malispinis, loco cuius q̄ pñmo-
tus fuit postea ad eccliam Elisiam pñ nationē Italicā fuit elect⁹
⁊ appositus dñs Jacobo Rodm de Janua, Paulū de iuuenaco
Hermannū de Dwerck, Thomā polcen, Johem de klempeyo
notarios nños: q̄ videndi omēs scripturas que in pñlio eodem
fient curā habeant specialē: ita q̄ pñcorditer ⁊ ordinate fiant sicut
decēs ē. Et oībz ordinatis in pñfatio pñlū se subscribant, necnō di-
lectos mñros Antonium de Luschiis, Angelum de Reate, Job
de gestis, Et Petrū de Trilia pñfati pñlū notarios ⁊ scribas q̄ sub
alternent notarijs supñdictis dilectū filiū nobile vñrū Bertoldum
de vñsinis comitē Suauonen, ⁊ palatīnū ipsius pñlū custodem
Dilectos filios mñros Johem Basirelraz aplicaz scriptorem
Jacobū de campis causaz palaci nñi auditorē, Angelū de stu-
blionibz causaz camere aplicce auditorē, Et Petrū pauli de Justi
nopolī canonicū Rauēnaten, decretorū doctores, Scrutatores
votoz quoz duo ex vna: aliū pñ ex altera pñfati pñlū pñte vota scru-
tent ⁊ cū ipsīs duo ex eisdem notarijs: ⁊ duo ex scribis supñdictis in
votoz scrutatione sp̄ debent intēsse. Dilectos filios mñrū Petz
de Ancharano vñriusq; iuris, Symonē de perusio iuris ciuil, ra-
phaelē de fulgosijs vñriusq; iur⁹ ⁊ Ardecimū dñonaria iuris ciuil
lis doctores pñfati pñlū aduocatos, Necnō dilectos filios magi-
stros Johēz de scribantis: ⁊ Henricū de pñstro dicti pñlū, pñre-
tores ⁊ pñmotores, Agm̄ gareten, de pñstoro mēn, potentī, Bar-
tolomeū de pando, ⁊ Michaelē Bolosonis ordinatores sedere
debentiū in pñlio supñdicto, Lectis itaq; cedula ⁊ bulla pñdictis

Secūda sessio

dñs cardinalis alta voce interrogans sciscitatus est vtrū omnia z singula in sup̄dicta cedula p̄tenta ipsi synodo placerent. Ad cui⁹ interrogationē om̄s z singuli p̄lati in synodo existentes p̄corditer nemine discrepante r̄nderunt: placet. Sup̄ quib⁹ oib⁹ z singulis magister Johes de scribanis fieri petijt p̄ p̄thonotarios ad hoc deputatos publicū z publica instrumenta.

Sessio quādo dñs noster papa
obtulit cessionem sui papatus.

Anno a natiuitate dñi. M. cccc. xv. Indis-
tione. viij. pontificatu q̄
sup̄. die p̄o martis secūda mēsis Marcij fuit celebrata sessio in q̄
dñs noster celebravit missam in ecclia maiori de sp̄s sancto. q̄ cele-
brata fuerūt lecte solēntates q̄ p̄sueuerūt in sessiōib⁹. Demū dñs
nr̄ sedens in cathedra ante altare p̄uersus ad p̄ciliū ibidē p̄grega-
tū legit cedula tenoris sequentis p̄ dñm Vitalem patriarchā an-
tlochenū noīe p̄ciliij traditam alta voce sc̄z inapleno.

Ego Johes papa. xxiij. p̄pter q̄etē totius populi christiani. p̄f-
teor spondeo p̄mitto iuro z voueo deo z ecclesie: z huic sacro cō-
cilio sponte z libere dare pacē ipsi ecclesie p̄ vīā mee simplici⁹ ces-
sionis papatus z eā facere z adimplere cū effectu iuxta delibera-
tionē p̄ntis p̄ciliij. si z qñ Petrus de luna. B̄ndictus. xiiij. Et an-
gelus corario. Gregorius. xij. in suis obediētijs nuncupati pa-
patul quē p̄tendūt p̄ se vel p̄curatores suos legitimos simpliciter
cedant. z tunc in quocūq; casu cessionis vel decessus aut alio in q̄
p̄ meā cessionē petierit dari vñso ecclesie dei ad extirpationē p̄sen-
tis sc̄sinationis. Et dum legebat illam clausulam in p̄scripta cedula
spondeo p̄mitto voueo z iuro deo. flectit genua versus altare po-
nendo manus ad pectus dixit hec verba. Et ita p̄mitto obserua-
re. Quo facto impator surgēs de sua cathedra regratiatus fuit eis-
dem dño nostro noīe p̄ciliij z suo: flectendo genua deponendo co-
ronā z osculādo pedē eiusdē dñi nr̄i. Et etiā dñs p̄iarcha fuit rez-
gratiat⁹ eidē noīe p̄ciliij. Post hec cantores inceperūt cantare. Te-
deū laudamus zc. Et p̄curator cōciliij Johes de scribanis petijt
noīe p̄ciliij publicū instrumentū a p̄thonotarijs z notarijs ac scri-
bis sedis apostolice.

Tertia sessio

Prima sessio post missam pape.

Je lune ^{xxxv. mēsis Martij sup̄dicti fuit}
sessio gñalis in qua p̄sidebat dñs
Petrus cardinal Cameracen. s. Brisogom p̄sbyt car
dinalis q̄ dixit officiū misse. Et in qua rex Romāoz

In habitu imperiali fuit cū suis nobilibus put decuit regē Roma
nū cui regi assistebat dñs Franciscus cardinalis Florentinus di
aconus Car. s. Cosme et damiant: In qua quidez sessione cantata
missa de dñā nostra de annūciatione factum fuit officiū letaniaz
cuz introitu Exaudi nos dñe qm̄ benigna rē. et coll. pro pace.

Subseq̄nter dñs cardinalis Florentinus iuxta deliberationē
sancte synodi p̄nunciavit certos articulos sui constitutionis ser
uandas ad p̄petuam rei memoriā quoz tenores sequunt̄.

Ad honore laudē et gl̄iam sanctissime trinitatis pa
tris et filij et spūs sancti pacemq; in terris
hominib; bone voluntatis diuinitus p̄missam in dei ecclesia cō
sequendā hec sancta synodus sacrum generale cōcilium Constan
tien. nūcupata p̄ reformatione et vñsione dicte ecclesie in capite et
in membris fienda in sp̄ritu sancto legitime congregata decernit
declarat diffinit et ordinat vt sequitur.

Et p̄mo q̄ ipsa synodus fuit et est rite et iuste cōuocata ad hunc
locū ciuitatis Constantien. Et silr recte et rite initiata et celebrata.

Item Q̄ p̄ recessum dñi n̄r pape de hoc loco Constan
tien. vel etiā p̄ recessuz alioz p̄latorz seu alioz quo
rūcūq; nō est dissolutū h̄ sacz cōcilij sed remanet in sua integritate
et auctoritate etiā si que ordinatiōes facte essent in p̄trarium vl
in futurum fierent.

Item Istud sacz cōcilij nō debet dissolui neq; dissolutū
vsq; ad extirpationem p̄sentis scismatis et quousq;
ecclesia sit reformata in fide et morib; in capite et in membris.

Item Q̄ ipm̄ sacrum cōcilium nō transferat̄ ad alium lo
cum nisi ex causa rationabili et de consilio huius
cōcilij deliberanda et concludenda.

Item Q̄ p̄lati et alij q̄ debent interesse huic cōcilio nō rez
cedant de hoc loco ante finitū cōcilij nisi ex causa
rōnabili examinanda p̄ deputatos seu deputandos ab hoc sacz

Quarta sessio

cro ꝓcilio quā causa examinata z approbata pñt recedere cū licen-
tia huius vel illoꝝ q̄ habet vel habent auctoritatē z tunc recedēs
teneat mittere potestātē suā alijs remanentibꝫ sub penis iuris et
alijs ꝓ hoc sacri ꝓciliū indicendis z in ꝓtraliū faciētes exequē-
dis. Sup̄ his aut̄ articulis lectis z approbatis ꝓ cardinales z cō-
ciliū magister Henricus de Piro ꝓmotor z ꝓcurator ꝓciliꝝ noīe
totius ꝓciliꝝ z imperatoris petijt instrumentū.

Quarta sessio in ordine.

De sabbati. xxx. et penul-

Dima mensis Martij supradicti fuit sessio generalis in
ecclia cathedrali Constantien. ꝓdicta z celebravit missa
sam de spūs sancto dñs patriarcha anthiochenus In qua sessioe
fuit Romanorꝝ rex in habitu z insignijs ad regem romanum spe-
ctantibꝫ. Et cardinalis Florentinus ꝓnūciavit articulos z ꝓstitu-
tiones sequentes.

In noīe sancte z indiuidue trinitatis ꝓris z filiꝝ z spūs
sancti Amen. Hec sacra synodus Constantien.
generale ꝓciliū faciens ꝓ extirpatione ꝓsentis scismatis z vnione
ac reformatione ecclesie dei in capite z in mēbris sienda ad laudē
om̄ipotentis dei in spūs sancto legitime ꝓgregata ad ꝓsequendum
facilius securius libertius z yberius vnionē z reformationē ecclesie
ordinat disponit statuit decernit z declarat vt sequit̄.

Et ꝓmo Q̄ ipsa synodus in spūs sancto ꝓgregata legitime genera-
le ꝓciliū faciens eccliam catholicā militantē representans ꝓtātes
a christo imēdiate habet: cui quilibet cuiuscūqꝫ status vl' dignita-
tis etiam si papalis existat obedire tenet in his q̄ ꝓtinent ad extir-
pationē dicti scismatis z reformationem generalem ecclesie dei et
in capite z in mēbris.

Item Q̄ sanctissimꝫ dñs noster papa Iohes. xxliij. Ro-
manā curiā z officia publica illꝫ vel illoꝝ officia
rios de hac ciuitate Cōstantien. ad aliū locū nō mutet aut trāsfer-
rat seu ꝓsonas dictoꝝ officiariorꝝ ad sequendū eū directe vel indi-
recte cogat sine deliberatione z ꝓsensu ipsius sancte synodi: z hoc

sessio quarta

quo ad illos officarios vel illa officia p quorum absentia concl
lium verisimiliter dissolueret vel lederet. Et si contrarium fecisset seu
faceret in futurum aut aliquos processus seu mandata contra dictos
officarios vel alios quoscunque huic concilio adherentes etiam cen
suras ecclesiasticas aut alias penas quoscunque pertinetes ut ipsum seque
rentur fulminasset fulmiaret seu fulminauerit totum sit irritum et inane
nec in eisdem processibus censuris et penis tanquam irritis et inanibus quomo
dolibet obediendum fore et ea et eos irritat. quinimo dicti officarii in
dicta ciuitate Constantien. suis officiis utantur et illa exerceant libere ut
prius: quod in ipsa sacra synodus in eadem ciuitate celebrabitur.

Item Quod omnes et singule translationes prelatorum necnon prouisio
nes eorundem aut aliorum beneficiorum quorumcunque commendo
rum aut donationum reuocationes monitiones censure ecclesiastice proces
sus siue acta et gesta gerenda agenda et fienda per prefatum dominum nostrum aut
suos officarios seu commissarios in lesionem concilii seu adherentium
eisdem a tempore sui recessus et adherentes huic sacro concilio vel existentes
in eodem aut in ipsorum preiudicium seu aliquid eorundem quomodolibet ipsis
inuisitis facta aut fienda facite vel facti: faciende vel faciendi ipso iure
sint nulla cassa irrita et inania casse irritae et inanes ac nulli robore
ris vel momenti ex sua auctoritate cassat irritat et annullat.

Item fuit declaratum et conclusum quod de quolibet natione elegant
tres qui cognoscant de causis recedere volentium et
penis recedentium sine licentia infligendis.

Item Quod per bono unionis non creentur noui cardinales et
ne fraude vel dolo discantur facti dudum cardinales
alii: declarat sacrum concilium per non cardinalibus haberi qui non erunt car
dinales publice reputati et teneantur in recessu eiusdem domini nostri a ciuitate
Constantien. Quibus lectis et approbatis per generale synodum
Henricus de piro promotor concilii petijt fieri a notariis concilii et eo
rum quolibet ipsius concilii nomine instrumentum et instrumenta present
ibus ibidem illustribus principibus Friderico Burgrauo nurin
bergen. Rodulfo duce saxonie. comite de swarczburg magistro
curie regis romanorum. comite Bertholdo de vrsinis: ambasciato
ribus regis francie: anglie: polonie: noruegie: cypri: necnon Jo
hanne de vice comitibus de mediolano alijs pluribus in multi
tudine copiosa.

sessio quinta

Quinta sessio.

De sabbati sexta mensis

D Aprilis, anno a natiuitate dñi. M. cccc. xlv. Indictione octaua fuit sessio generalis in ecclia cathedrali Constantien. deputata, i q̄ fuit serenissim⁹ romanor⁹ rex p̄fat⁹ i veste imperiali cū nobilib⁹ suis ministratib⁹ sibi i insignijs. In q̄ sessione inē alios cardinales ibidē existētes p̄sidebat p̄cilio dñs Jordan⁹ ep̄s Albanen. cardinalis de vñis. Et cātabatur missa de dñā nra p̄ dñm Raynaldū archiep̄m Renen. fuerūtq; p̄nūciati artīculi et p̄stitutiones sequētes p̄ reuerēdissimū dñm andrea electum Posnanien.

In noīe sacte et indiuidue trinitatis p̄ris et filij et spūs sancti amē. Hec sacta synod⁹ Cōstantien. generale p̄ciliū faciēs p̄ extirpationē sp̄s sc̄ismatis et vnione et reformatione ecclie dei i capite et i mēbris ad laudē oīpotētis dei i spū sacto legitime p̄gregata ad p̄sequēdū facill⁹ secur⁹ liberr⁹ vnione et reformationē ecclie dei ordiat diffinit decernit et declarat vt seq̄t.

Et p̄mo declarat q̄ ip̄a in spūs sancto legitime p̄gregata p̄ciliū generale faciēs et eccliaz catholicā rēp̄sentās p̄tates a xpo imēdiatē hz: cui q̄libet cuiuscūq; stat⁹ vlt dignitatis etiā si papalis existat obedire tenet in his q̄ p̄tinet ad fidē et extirpationē dicti sc̄ismatis et reformationē dicte ecclie in capite et in mēbris.

Item declarat q̄ q̄cūq; cuiuscūq; p̄ditionis stat⁹ dignitatis etiā si papalis q̄ mādatis statut⁹ seu ordinat⁹ onib⁹ aut p̄ceptis hui⁹ sacre synodi et cuiuscūq; alteri⁹ p̄ciliū generalis legitime p̄gregatū sup̄ p̄missis seu ad ea p̄tinetib⁹ factis vel faciendis obedire p̄tunaciter p̄tempserit nisi resipuerit condigne penitentie subijciat⁹ et debite puniat⁹ etiā ad alia iuris subsidia si opus fuerit recurrēdo.

Item diffinit et ordiat dicta sacta synod⁹: Qd dñs Jolies papa. xliij. roman. curiā et officia publica illi⁹ vlt illoz officarios de hac ciuitate Cōstantien. nō mutet ad aliū locū seu trāfferat, seu p̄sonas dictor⁹ officiorū ad sequēdū eum directe

sessio sexta

vel indirecte cogat sine deliberatione et consensu ipsius sancte synodi. Et si contrarium fecisset: aut faceret in futurum: aut aliquos processus seu mandata contra dictos officiales: aut alios quoscunque huic sacro concilio adherentes etiam censuras ecclesiasticas: vel alias penas quascunque continentibus ut ipsum sequantur fulminasset fulminaret seu fulminauerit: totum id sit irritum et inane: nec eiusdem processibus censuris et penis tamque irritis et inanis quomodolibet obediendum fore. quoniam dicti officiales in dicta ciuitate Constantien. suis officiis utantur et illa exercent libere ut prius quodam ipsa sancta synodus in eadem ciuitate celebrabit.

Item ordinat et diffinit quod omnes et singule translationes prelatorum necnon priuationes eorundem aut aliorum beneficiorum officialium administratorum quaruncunque commendantur et donatio non reuocationes monitiones censure ecclesiastice processus et quicunque acta gesta gerenda agenda et fienda prefatum dominum Iohannem papam aut suos officiales et commissarios in lesione dicti concilii seu adherentium eidem a tempore inchoationis eiusdem concilii contra adherentes huic sacro concilio vel existentes in eodem aut in temporibus: seu aliquibus eorundem preiudicium quomodolibet ipsis iniunctis facta vel fienda facite vel facti: faciendo vel faciendi auctoritate huius sacri concilii ipso facto sint nulla cassa irrita et inania casse irritae et inanes: ac nullius roboris vel momenti: et eadem auctoritate cassat irritat et annullat.

Item declarat quod dominus Iohannes papa: et omnes prelati et alii ad hoc generale concilium vocati: et alii in eodem concilio existentes in plenaria libertate fuerunt et existunt ut visum est dicto sacro concilio: nec ad noticiam dictorum vocatorum: seu dicti concilii contrarium deductum est: et hoc testificatur dictum sacrum concilium coram deo et hominibus.

Quibus articulis siue constitutionibus lectis dictum concilium eos et eas uniformiter approbavit et conclusit. Super quibus Henricus de prelo promotor et procurator ipsius concilii nomine eiusdem concilii petijt instrumentum.

sessio sexta.

De mercurii. xvii. mensis

o aprilis supradicti fuit sessio generalis in cathedrali ec-

b 2

sessio sexta

clesia Constantinensi, supra dicta celebrata in qua primo iuxta morem et ritum aliarum sessionum fuit celebratum officium de spiritu sancto per reuerendum patrem dominum Nicolauz archiepiscopum Benezensem, et ceterate letante ac orationes more aliarum sessionum cum euangelio, Ego sum pastor bonus. In qua sessione fuit rex romanus in insignibus regalibus cum assistebat dominus Jordanus de vrsinis et Angelus landenensis, episcopi cardiales. Et eisdem sessioni presidebat tunc reuerendissimus pater dominus Johannes episcopus Hostienensis, vice cancellarius cardinalis Viuariensis, et ascenderunt ambonem in qua publicari solent constitutiones et alia aulicamenta in consilio reuerendi patres episcopus atrebatensis, per nationem gallicam, archiepiscopus Rigensis pro natione germanica, Lichfeldensis, episcopus per nationem anglicanam: et abbas Formentinensis per nationem italicam. Et de mandato consilii fuerunt pronuntiati articuli sequentes per dictum dominum atrebatensem.

In nomine sancte et indiuidue trinitatis patris et filii et spiritus sancti amen. Hec sacra synodus Constantinensis, generale consilium faciens et ecclesiam catholicam representans in spiritu sancto legitime congregata ad consequendum pacem et unionem ecclesie dei decernit declarat ordinat statuit diffinit ut sequitur.

Et primo decernit et declarat procuratorem super renuntiacione papatus faciendam per dominum Joannem papam, christi, per quatuor nationes huius sacri concilii deliberatum et ordinatum esse bonum utile et expediens pro unionem sancte matris ecclesie.

Item decernit et declarat Quod dominus Johannes papa, christi, tenetur dare et facere dictum procuratorem ad cedendum papatu per bonam unionem et pacem ecclesie iuxta formas cedule per ipsum oblate cuius procuratoris tenor sequitur in hunc modum.

Procuratorem dandum per papam
Joannem, christi, decretum per concilium.

Joannes episcopus seruus
seruorum dei. Prout ad laudem omnipotentis dei pacem et quietem totius populi christiani unitatisque ecclesie consummacionem ac extirpacionem presentis scismatis generali Constantinensi, appbante concilio via cessionis papatus libere obtulimus illam per nos faciendam cum effectu promissione voto et iuramento firmissimum sicut in quadam cedula per nos in sacro consilio lecta latius continetur, et est talis.

Bessio sexta

Ego Iohes papa. xxiij. ppter quietē totius ppli christiani pfitēz
or: spondeo et pmitto: voueo et iuro deo et ecclie: ac huic sacro cōcilio
sponte et libere dare pacē ipsi ecclie p vltā mee simplicis cessio-
nis papat. et eā facere et adimplere cū effectu iuxta deliberationē
psentis pccilij. Si et qñ Petr. de luna Benedict. xliij. et Angelus
Corario Gregori. xliij. in suis obedietijs nuncupati papatus quē
pntendūt p se vel pcuratores suos legitimos cedāt. et etiā in quo-
cūqz casu cessionis vel decessus: aut alio in q p meaz cessionē po-
terit dari vnto ecclie dei cū extirpatōe psentis scismatis: ne autēz
puent. tāti boni qbusuis sortis hūane casibz impediri valeat aut
modo quolibet retractari: sed expedite desideratū pducatur effectū
qđ desiderioz nroꝝ maximū est: ad dictā cessionē et renūciatōez
faciendā in omni casu: in dicta cedula pfate obligatiōis nre com-
prehenso pcuratores nros et nūcios speciales in plenaria liberta-
te et securitate pstituti sponte et ex nra mera liberalitate pstituti
et ordinamus tales et tales: et ex ipsis quoslibet duos. ipsiqz ex eis
qbuslibet duobz cedendi et renūciandi nro noie et pro nobis pa-
patul pcedim. omnimodā auctoritatē facultatem et ptatem. ita q
occupatis pccilio melior nō existat: nec p occupationē alioꝝ po-
testas impediat. Sz duo qcūqz ex dictis pcuratoribz pstitutis
siue alijs ptradicentibz ignoratibz et irrequisitis et corā nobis psen-
tibz et cessionē psonaliter facere volentibz: vel q p alios qz p nos
renūciatio fieret quomodolibet ptradicentibz vni eodē pcurato-
rio possint valeāt et debeāt ipsi renūciationis actū expedire pacti-
scentes et ex tūc pstrahētes pacto et ptractu irrenuocabilibz cūz san-
cta vniuersali ecclia. Et h sacro Constantien. pccilio ipam vniuer-
salē eccliaz representante. Promittētes vouētes et iurantes deo et ec-
clesie et dicto sacro cōcilio q nunqz dictos pcuratores aut eorum
aliquem et ptatez illis modo pmissis pcessam ex quauis occasio-
ne: et causa orta vel oritura etiā cū iure expssa: et ppter quaz causā
vel causas cōstitutus pcurator reuocat facite vel expsse reuocari
pōt vel possit: directe vel indirecte reuocabim. nec ipm pcurato-
rium rōne forme aut psonaz pstituendaz vel pstitutarū impug-
nabim. nec p ipm pcuratorū aut psonas pstitutas in eodem qz
modo de iure vel de facto in iudicio vel extra excipiem. quodqz
nō dixim. aut fecim. nec dīcem. aut faciem. in futurū: vel impēdie

Beſſio ſexta

mus directe v' indirecte quo minus dicti procuratores poteſtas
re ſibi data i eodē procuratorio ſurta eius tenorem libere vti poſ
ſint z valeant renūciantes expreſſe omnibus exceptionibz z iuriſ
bus que nobis cōpetere poſſent de iure vel de facto in pſenti vel
in futuro circa reuocationē annullationem inualidatōez pcura
torij z pcuratorium huiusmodi, quas qdem exceptiones z iura noli
mus in hac pte aliqualiter nobis ſuffragari z huiusmodi conſtitutio
nem z formam pcuratorij: necnō renūciationez per duos ex eis
vt pmiſiſſi fiendam valere volumus z ſtatuiſſi, non obſtan, quibz
buſcunqz ex cōmunicatōis ſuſpenſionis z alijs inhabilitudinis
ſententijs a iure a nobis vel alio quocūqz in eos vel eorū aliquē
quacūqz auctoritate vel cauſa p mulgatis ſeu promulgandis q
bus forſan nunc vel tempore ceſſionis z renūciatōis huiusmodi
al, ſeu interim procuratores huiusmodi ſeu aliqui eorundez ſunt
vel erunt legati quos z quorū quēlibet ad huiusmodi procurato
rium incipendū z p dictam renūciationē faciendā abſoluimus
z habilitamus p preſentes: non obſtan, etia alijs contrarijs quibz
buſcunqz volentes q renūciatio huiusmodi p eos ſtenda p inde
valeat ac ſi ceſſiones huiusmodi pſonaliter feciſſem. Suppletēs
etia de plenitudine apoſtolice poteſtatis omnes defecti in hac
noſtra cōſtitutione pcuratorum ſi qui interuenerunt: ita q buſus
modi pcuratores per quaſcūqz clauſulas etia ptra naturā cō
ſtitutionis pcuratorū in ea expreſſas ipſi z eius effectus nociuas
aut inutiles ſeu in ipſo vtilis z neceſſarias nō expreſſas ſed defic
ientes cuiuscunqz tenoris vel effectus exiſtunt nequeat quoquo
modo impugnari, ſed firmū et validum in omnibus et p omnia
exiſtat ac ſi in ea clauſula neceſſarie vel vtilis exiſteret expreſſe. Qd
quidem pcuratorium quo ad totale eius effectum firmum z vali
dum volumus remanere, qz ad clauſulas huiusmodi obſeruā
das que eſſent cōtra naturam cōſtitutionis pcuratorū ſi q eſſent
appoſite nos ex certa ſcientia omni via z modo quibus meli poſ
ſumus: promiſiſſimus: iuramus z obligamus deo z eccleſie ac di
cto concilio declarantes z ſtatuentes ex ſupabundāti ipſa iura in
quātū volunt concedunt aut fauent procuratorem vel procurato
res ex certis cauſis vel alias reuocari poſſe: vel irreuocabilitate nō
conſtitui ea quātū ad caſum p dictū expreſſe z ex certa noſtra ſciē

Beſſio ſexta

tia cum hic agat de ſtatu vniuerſalis ecclie ⁊ pace ac publica vti-
litate totius chriſtianiſtatis volum⁹ locum nō habere nec pluri-
cium aliqđ afferre. Nec nos p pmiſſam procuratoriꝝ ꝑſtitutiōez
ab obligatiōe qua fuim⁹ obſtricti ad renūciationē papat⁹ facere
iuxta deliberationē dicti ſacri ꝑciliꝝ in quocūqꝫ caſu i dicta cedu-
la obligatiōis noſtre cōprehēſo volum⁹ quomodolibet libera-
ri qñimo illū in ſuis integritate robore ⁊ firmitate ꝑſiſtere ⁊ ꝑma-
nere quouſqꝫ ꝑ ceſſionē vel deceſſionē hmōi aut aliū caſū quēcū-
qꝫ in ꝑdicta cedula nre obligatiōis cōprehēſū vnio ꝑfecta fuerit
in ecclia ſancta dei. Et ſi quis modo ꝑtingeret hmōi ꝑcuratoriū
aut ꝑcuratores reuocare etiā cū adſeptione harū dictionū videlꝫ
de fratrū nroꝝ ſācte romane ecclie cardinaliū ꝑſiſſo ⁊ aſſenſu ſeu
ſpm ꝑcuratoriū ſeu ꝑcuratores ſpos inuālidare impugnare
aut annullare ſitu ꝑtra ſpm ꝑcuratoriū vel ꝑcuratores de iu-
re vel de facto ⁊ ex quauis cauſa vel occaſiōe exceꝑte ſeu ſpos ꝑ-
curatores directe vl indirecꝫ q min⁹ iuxta tenorē ſpꝝ ꝑcurato-
riꝝ ꝑtate auctoritate ⁊ facultate ſibi data libere vti valeāt poſſint
⁊ debeāt impedire i oib⁹ ⁊ ſingulis caſib⁹ ꝑdictis ex nūc ꝑout ex
tūc ſpꝝ papatui cedim⁹ ⁊ renūciam⁹ ſpo facto. ⁊ deinceps ꝑo nō
papa haberi ab oib⁹ chriſtifiſidelib⁹ volum⁹ ꝑenit⁹ ⁊ decernimus:
abſoluētes ex nūc a iuramēto fidelitatis ⁊ obediētie debito ligaz
mūne oēs ⁊ ſingulos dicte romane curie cardiales necnō patriar-
chas archieꝑos eꝑos ꝑlatos ⁊ nros et ſedis aplice officiales ac
etiā nros familiares ⁊ officiarios romanā curiā: ⁊ qſcūqꝫ ali-
os ecclie fideles eccliaſticos ⁊ ſeculares cuiuſcūqꝫ ſtat⁹ grad⁹ vel
ꝑditionis exiſtāt: ac etiā totū populū chriſtianū qſ etiā tenore ꝑ-
ſentiū abſoluim⁹ ⁊ vltra ꝑmiſſa ꝑmittim⁹ habere ratus ⁊ gratum
quicqđ ꝑ dictos ꝑcuratores aut eoz duos actū geſtū factū ve-
fuerit in ꝑmiſſis ſeu aliquo ꝑmiſſozū firmiter habiturū ſine aliq̃
contradictione. Datū ꝛc.

Ex papa ꝑſtituat in ꝑcurato-
rio ꝑſonas inſcripſtas.

Item decernit ordinat diffinit et declarat qꝫ dictus dñs
Johes papa i dicto ꝑcuratorio ad dictā ſuā renū-
ciationē faciēdā ꝑter alios qſ ꝑſtituere velit ꝑſtituat ꝑcuratores
ſuos ꝑſonas inſcripſtas Et ꝑmo ꝑ natiōe gallicana dominos

Beſſio ſexta

Theobaldus archiepiſcopus Biſuntinuſ, Guillelmuſ epiſcopuſ Eboriceuſ, Johannē epiſcopuſ Bebeneuſ, magiſtruſ Benedictuſ, Benclam magiſtruſ in theologia ordinis ſancti Benedicti, Pro natione italica Pileuſ archiepiſcopuſ Janueuſ, Anthoniſ epiſcopuſ concordieuſ, Jacobuſ epiſcopuſ Adriē, et Jacobuſ epiſcopuſ Tarniſinuſ, Pro natione anglica Nicolauſ epiſcopuſ Bathomeuſ, Robertuſ epiſcopuſ Sarlſterieuſ, Johannem epiſcopuſ Lichfeldeuſ, Thomā abbateſ ſacte marie extra muros Eboraceuſ, ordinis ſancti Benedicti, Pro natione germanica Johes archiepiſcopuſ Rigeuſ, Johem epiſcopuſ Luthanſeuſ, Petrum epiſcopuſ Riſeuſ, Andreā electuſ Poſnaniēſem: oēs conſtituat vel ſaltem de qualibet natione duos

Conſiliuſ deputat legatos ad requirēduſ
papam ſup. pcuratorio faciendo.

Item deputat dicta ſancta ſynodus ac conſtituit et ordi-
nat ex parte huius ſacri concilii legatos inſraſcri-
ptos de dominis cardinalib: reuerēduſ patrem dñm ſacti Mar-
ci et Florentinuſ cardinales, pro natione gallicana Theobalduſ
epiſcopuſ Carcaſſoneuſ, Johannes datam, In theologia Jacobuſ de
Sars In medicina magiſtros, Pro natione italica epiſcopuſ Febreuſ,
abbatem ſancte marie de Florentia, Pro natione germanica Co-
radum abbatem Pinganſeuſ, Lampertuſ de Stiſpire decretorum
doctores ordinis ſancti Benedicti, Pro natione anglica Thomā
Poltheuſ, pthonotariuſ ſedis apoſtolice, Bernbarduſ de Plum-
bea decretorū doctorem ordinis ſancti Benedicti ad dictū dñm
Johannem papam, xxiij. ad petendum et requirēduſ ex parte di-
cti concilii: q̄ conſtituat procuratores ad reſignandū papatuſ in-
fra duos dies poſtq̄ fuerit requiſitus et pcuratoriuſ ad dictam re-
nunciacionē faciēdā faciat et expediat p bono vnionis et pacis ec-
cleſie ſub data forma et bulla.

Quoſ prelati predicti requirant
papam q̄ veniat ad ſcilium

Item decernit et ordinat q̄ dicti legati ipſm Johannē pa-
pam exhortent et requirant ex parte ſacri dicti con-
cilii vt veniat ad hanc ciuitatem Conſtantiē, ſine ad villā Ul-
me: aut ad villam Rauenspurg: vel ad ciuitateſ Baſiliē, ad tra-
ctandum et p̄ficiendū per eam quātū in eo omnia et ſingula q̄ ex-

Beſſio ſexta

pedire videbunt p vnione z reformatione ecclie p hoc ſacri concilium deliberata z deliberanda.

¶ Quidam legati portent pape ſecuritates debitas.

Item q dicitur legati ſecuritates debitas ex parte huſſaſcripſit concilij: z ſereniſſimi pncipis domini regis roma, ipſi dño Jobāni pape portet z cū effectu realiter illi offerāt atqz tradant caſu quo iuxta pmiſſa ad alterum de dictis locis cū effectu accedat.

Item q dictus dñs Johānes papa pmiſſat z iuret vnū de pdictis locis eligere infra duos dies poſt requiſitionem ſup hoc eidem faciendā computadas: z infra decē a tempore dicte requiſitionis ad dictum locum p eum eligendum accedere z abinde non diſcedere ſine conſenſu dicti concilij vel quouſqz pmiſſa fuerint cū effectu adimpleta. Et in caſu quo oppoſitū faceret recedendo ſine conſenſu dicti concilij vel pmiſſa non adimplendo extunc put ex nūc conſentiat per bullas haberi p non papa zc, cum clauſulis opportunis. Et ſi non cōſentiat tunc ppter hec z multa alia procedatur contra eum tanqz contra omnes fautores huius ſchiſmatis z ſuſpectuz heretice prauitatis vt fuerit iuris z rationis.

¶ Quidam ſuſpēdeatur a proceſſu contra papam donec habeat reſponſio.

Item q pendentibus iſtis ſuſpēdeatur de citatione z pceſſu cōtra eum faciendo donec ſup pmiſſis habeatur ei reſponſio dūmodo ſalius pductus ducis aſtrie i forma petita infra horam ſeſſionis diei craſtine que erit ſolis. xviij pſentis menſis aprilis p dictis legatis z cardinalibus miſſedis habeat. Et ſi non habeatur infra dictū terminum decernatur citatorium p edictum z alias pcedatur contra dictū dñm Jobāne papam vt fuerit rationis.

¶ Si papa adimpleuerit pmiſſa ceſſabitur a citatione.

Item q in caſu quo dictus dominus Johānes papa p bono pacis z vnionis ecclie pmiſſa adimpleuerit cū effectu z dictum ſacrum concilium ſup eſſe deſ contentauerit

sessio sexta

cessabit a citatione et processu et agatur secū de securitate et pulsione status eius cū omni charitate et honestate.

Quod dñs vicecancellarius signet supplicationes consistoriales partibus auditis.

Item decernit diffinit et ordinat dicta sancta synodus quod dominus cardinalis Hostiensis sancte romane ecclesie vicecancellarius supplicationes consistoriales de iusticia partibus auditis et alias ut in talibus in publico consistorio est fieri solitū signet et expediat: quod si non fecerit procedatur contra eum ut fuerit rationis.

Dant commissarii contra Johannem Huf.

Item quod in materia fidelis Johes Huf auctoritate huius sacri consilii procedant archiepiscopus Ragusinensis pro natione italica, pro natione germanica episcopus Flebilenensis, magister visinus Taluenda, pro natione gallicana magister Guilhelmus comes, pro natione anglicana in sacra pagina magistrus causarum dicti Johannis Huf et suorum sequacium examinando: et in illo procedendo, usque ad diffinitivam sententiam inclusive.

Commissarii predicti recipiant relationem dominorum cardinalium.

Item quod predicti commissarii recipiant relationem dominorum cardinalium Cameracenensis, sancti Marci et Florentini, de processu facto super condemnatione librorum et articulorum tantum, clv. in Parisiensi, et Prageni, quod etiam ducentorum sexaginta in Oxoniensi, studiis facta: necnon super condemnatione memorie Johis wicleff ac confirmanda sententia lata in concilio romano, super condemnatione et combustionem librorum predicti Johis wicleff: et relationem super premissis faciant nationibus et huic sacro concilio quod citius commode illam facere poterunt.

Decernitur citatio contra Hieronymum.

Item decernit dicta sancta synodus citationem contra Hieronymum de Praga de heresi infamatus quod dicta citatio contra eum exequatur in forma que sequitur.

Sessio septima

In hac ciuitate Constantien. existentē sub pena excommunicatiōis quā monitione canonica premissa contra facientes cōtrariuz fert in his scriptis. etiam sub pena carceris q̄qz cōtra tales qui in p̄missis culpabiles seu infamati reperient. pcedat auctoritate hui⁹ sacri concilij vt fuerit rationis.

Concilium decernit litteras missiuas per mundū informatoras de gestis synodalib⁹.

Item decernit sacra synodus lras missiuas ad dom̄os reges. principes ⁊ vniuersitates p̄ nationes huius sacri cōcilij ordinatas ⁊ ordinādas q̄scitius fieri poterit fore mltēdas sub sigillis q̄ttuor p̄lator ⁊ q̄ttuor nationū p̄sidentū.

Post quorū articulorū publicatiōē fuit petitiū per dīctos dom̄inos Atrabaten. ⁊ alios sibi assistentes an placerent. Et fuit responsū p̄ omnes nemine discrepante. placet approbādo Et p̄mo tor cōcilij petijt instrumēta fieri. Dñs ꝑo vicecancellari⁹ quātuz ad articulū eum p̄tingentē respondit q̄vellet signare cōmissiōes de iusticia. sed non q̄ contra ius scriptum.

Sessio septima.

Anno a natiuitate domi

a ni. M. cccc. xv. indiciōe. viij. Et dñi n̄ri dñi Joh̄is dīc uina. p̄uidentia pape. xxiij. die iouis sc̄do mēsis Maij fuit sessio generalis in ecclia Constantien. supradīcta ad hoc deputata mane hora tertiariū: in qua fuit serenissimus p̄nceps Sigismundus rex roman. et vngarie ⁊c. cum suis insignijs regalib⁹ et nobilibus in predictis sibi seruētibus. Et i qua p̄sidebat reuerendissimus pater dominus Johannes episcopus Hostien. cardinalis vtiariē. fuit cantata missa de sp̄ritus sancto p̄ reuerēdum patrem dominū Johannē archiep̄m Ragusinū. qua cātata legebāt leranie ⁊c. more altaz sessionum. Quibus siquidē pactis. procedendo ad vltiora reuerēdi p̄res Pileus archiep̄s ianuen sis ad legendum ⁊ publicandū que legēda ⁊ publicāda erant: ad approbanda ea p̄cillū. Ad approbandū ꝑo eadē Johes patri archa antiočen⁹ p̄ natione gallicana. Anthoni⁹ ep̄s Lōcordeñ. p̄

Beſſio ſeptima

natiōe italica Johes archieps Rigeſis p natōe germanica, Buſſ
helm^o abbas ſacte marie extra muros Eboracⁱ, pro natōe an
glicana, deputati p q̄ttuor natōes aſcēderūt ambonē, et Hēric^o
de Piro p̄motor ꝑclij petijt decerni ꝛ ꝑcedi p ipaz ſynodū cita
tione ꝛ Johem papā ꝛ ei^o fautoresꝛc. Et vltēri^o eidem Johānē
pape ad cōparendū, et alijs cōparere volētib^o p eādē ſynodū ꝛ il
luſtriſſimū romanoꝝ regē ibidē ꝑſentē ſaluū ꝑductū ꝑcedi. Quib^o
ꝑceſſis ꝑbo p totā ſynodū ꝛ romanū, regē dict^o reuerēdiſſim^o
p̄r dñs Pile^o archieps Janueñ, legebat citationēz decretā ꝛ Jo
hānē papā ꝛ ſuos ſeq̄ces ac receptatores hmōi ſub tenore.

Tenor citationis ꝑtra Johānē papam, xxiij.

Sacroſacta

Cōſtāntien^o ſynodus generale ꝑcllum
faciēs, et eccliaꝝ catholicā reſpresentans
in ſpūſacto legitime ꝑgregata, vniuerſis chriſtifiſelib^o vnioneꝝ
ꝛ pacē ecclie ac gaudiū ſempiternū. ꝑridē poſt clameſtinū reſeſ
ſū dñi Johis pape, xxiij, ab hac ciuitate Cōſtāntien^o, ꝛ h^o ſacro ge
nerali ꝑcllio Cōſtāntien^o, vnionis ꝛ pacis ecclie turbatū ꝛ impe
diitū: ipamq^o eccliaꝝ ſcādaliſzātē p nōnullos ꝑlatos ꝛ alios no
biles viros ad eū hui^o ex pte ſacri ꝑcllij legatos trāſmiſſos eūdē
req̄ri ac ſūmari fecim^o cū debita iñſtantia: q̄ten^o ad ipm ſacrū ꝑcl
liū ꝛ ad hāc ciuitatē Cōſtāntiā rediret: ea q̄ ꝑtinebāt ad extirpatio
nē ꝑſentis ſciſmat^o ꝛ reſormationē ecclie in capite ꝛ i mēbris faciēs
dā impletur^o: ꝛ cū effectū factur^o ſic ꝑmiſerat vouerat ſurauerat ꝛ
in ſuis lris ſup ꝑuocationē dicti ꝑcllij cōceſſis ſe facturū publica
uerat, ꝛ cū id facere nolle facto nō redeundo: ꝛ ad loca magis lon
gūqua fugiēdo oſtēderet ſuūm^o p venerabiles viros m̄gros Hē
ricū de Piro licēciatū in decretis, ꝛ Johes de Scribanis: de ꝑla
centia cauſaz ꝛ negotioꝝ hui^o ſacri ꝑcllij ꝑmotores ꝛ ꝑcurato
res iñſtāter req̄ſiit: q̄ten^o ipm dñm Johem papā, xxiij, criminib^o
heretiſ fautorie hui^o ꝑſentis ſciſmat^o ſymonie mala adminiſtra
tione ꝛ notoria diſlapidatiōe bonoꝝ ꝛ iurū romane ecclie: ꝛ alia
rum eccliaꝝ: ꝛ alijs criminib^o grauib^o nedū iñfamatū ſz illis no
torie in ſcādali vniuerſalis ecclie irretitū, ꝛ in ſuis actib^o ꝛ opib^o
vita ac morib^o notorie eccliaꝝ dei ſcādaliſzantib^o incorrigibiles q̄
ſic vt ꝑmittit clameſtine de nocte hora ſuſpecta ꝛ habitū trāſſor
mato a dictis ciuitate et cōcilio generali fugit et reſeſſit gregem

sessio septima

dominiciū vt mercenarij deserens generalēq; reformatiōem eccle
sie et heresum extirpationē p dictū sacrum conciliū in capite et i
mēbris faciendā euitare cupiens ad redeundū et reuertendū ad
ciuitatē Cōstantiē. et hoc sacrum cōciliū generale debite cōpellere
z etiā ad h p edictū publicū in valuis eccl'iaz et alioz locoꝝ vt ē
moris affigendū citare et euocare psonaliter. citatiōēq; sup hoc
in forma iuris decretā cōtra eum et eius fautores receptatores et
sequaces decernere z pcedere iūterdicta sibi ex nūc oī alienatiōe z
alias in et sup pmissis q̄ eos procedere dignaremur put requirunt
canonice sanctiones. nos autē cōsiderātes petitionē huius ratio
nabilem: iustam: z iuri consonā: indemnitatē eccl'ie vniuersalis et
animarū periculis puidere volentes. et nulli in exhibēdo iusticiā
deficere: sicut nec debemus intēdentes in causa z causis et nego
cio huiusmodi rite z mature procedere. ac dante domino iusticiā
ministrare: vt tenemur inquisitione super infamia prius per nos
diligenti p̄habita. considerantesq; q̄ ad locum ad quem idē do
minus Johānes papa sic discedendo: imo versus fugiēdo contu
maciter accessit: et residere dicit de presentē eiusq; domicilijz siue
hospitiū p huiusmodi citatiōe exequēda minime tute adiri pos
se nec ad eum seu p̄p̄inquoꝝrem locum q̄ ad hanc ciuitatem Con
stantiē. haberi possit tutus accessus. auctoritate christi eccl'ie p
fate veri sponsi qua fungimur in hac parte p hoc p̄sens publicū
edictū in sessione publica dicti sacri concilij: necnon in audientia
publica litteraz cōtradictariū more romanū. curie solito legendū
ac valuis seu portis loci audientie sacri causariū palacij aposto
lica necnō palacij apostolici siue domus episcopalis Cōstantiē.
vbi dictus dominus Johannes papa dum in p̄sentē ciuitate Con
stantiē. habitabat z habitare solebat maiorisq; z sancti Steffa
ni huius ciuitatis Constantiē. ecclesiarij: z sp̄ius ciuitatis Johā
nis affigendū z affixū p certum temporis interuallum dimitten
dum p̄fatum dominū Johānē papam. xliij. principalem eiusq;
in dictis criminibz fautores receptatores z sequaces supradictos
ac oēs alios et singulos sua sup hoc interesse credentes citandos
esse decreuimus: z tenore p̄sentijz peremptorie citamus ac citari
volumus decreuim⁹ z mandam⁹ quatenus hinc ad nouem dies
pr̄ime venturos a die executionis huius nostre citatiōis sic vt

Beſſio ſeptima

premittitur legēde aſſignande publicande et exequende in antea
prīme computandos quos pro peremptorio termino et citatiōe
canonica peremptorie aſſignamus per pſentes. Ipſe domin⁹ Jo
hannes papa ad pſentem ciuitatem Conſtantia et hoc ſacrū con
cilium in pſia persona redeat et reuertat Ipſeq et ſui fautores re
ceptatores et ſequaces perſonaliter compareant in eorum pſijs
pſonis Conſtantie in prima generali ſeſſione publica huius ſa
cri concilij poſt elapſum terminum pſdictorum nouem dierum a p
fata pſentium litterarū ſicut prefertur fienda publicatione et execu
tione in maiori eccleſia Conſtantienſi immediate celebranda: viſu
ri et audituri per nos ordinari decerni et declarari dictū ſuū clam
deſtinum reſeſſum fuiſſe et eſſe eccleſie dei damnoſū: ſcandaloſū:
et opprobrioſum: ac vniōis et pacis eius eccleſie perturbatiuum
noctūū impedimentū ac hui⁹ nefandiſſimi ſciſmatis nutritiū et
roboratiū heretiſq et ſuſpitionis fidei ſenſitiū: ac a bono vniō
nis et pacis eccleſie prefate pmiſſionibusq iuramentis et votis per
ipm Johannē papam ſuper hoc factis et pmiſſis deulatiū. Tes
tesq ſup notorietate dīctorum criminū ad finem procedendi cō
tra eum ſuper illis terq ſuper notorijs iurare et admittere. cauſas
q cur idem domin⁹ Johannes papa non debeat ſuſpēdi a to
tali adminiſtratione papatus ppter malam et ſcandaloſam admini
ſtrationem et notoriam delapidationem dīcturi et alias in et ſu
per pmiſſis et alijs vniuerſalem eccleſiam notorie ſcādaliſantibus
ptra eū ad electionē a papatu ſeu electionis hmoi declaratiōes et
alijs p ſupdictos pmoſores ppoſitis et pponēdis d iure et iuſticia
reſpōſuri: cauſasq q nō debeat ſuſpēdi a totali adminiſtratiōe ac
alias in cauſa et cauſis et negotio huiusmodi debite proceſſuri ac
procedi vſuri aliasq dīcturi facturi et audituri vt iur⁹ fuerit et ra
tionis Indeſq ſup pmiſſis iuſticie complemētuz vſq ad ſentēti
am diffinitiuam incluſiue recepturi. certifiātes niſilomin⁹ eun
dem dominum Johannē papam et ſuos ſequaces receptatores
et fautores ſic citādos q ſiue in dīcto citatiōis huiusmodi termi
no comparuerint ſiue non ad premiſſa omnia et ſingula ac vltē
riora et al⁹ vt iuſtum fuerit contra eos per nos debite pcedē iu
ſticia mediante ipſorum abſentia ſeu pſumacia nō obſtante. Loca
pſo ſeſſionis pſate audientie publice līarū contradictarū et portarū

sessio septima

palacii ecclesiarum et locorum predictorum tanquam publica et idonea ad huiusmodi citationem publicandam et exequendam durissime eligendam quam presentem citationem ad instar edictorum publicorum quam olim in albo portis scribebant suo quasi sonoro pronatio et patulo iudicio publicabatur. In quibus huiusmodi citationem modo et forma premissis decreuimus: et tenore presentium decernimus publicandam et exequendam ne prefatus dominus Johannes et sui fautores et receptatores et sequaces sic citandi possint seu valeant de premissis aliquam ignorantie causam pretereire seu etiam allegare. Cumque non sit verisimile apud ipsos sic citatos incognitum remanere illud quod tam patenter et notorie omnibus extitit publicatum. Volentes nihilominus et auctoritate predicta decernentes quod hec presentis citatio modo et forma predicta executi prenomiatis dominum Joannem et suos sequaces receptatores et fautores sic citatos totaliter arceat et astringat, et perinde valeat tantumque habeat roboris firmitatem: ac si ipsemet dominus Johannes et sui fautores et sequaces in eorum propriis personis citati et apprehensi fuissent et in eis huiusmodi citatio presentia litera lecta publicata et intimata fuisset. Et ne discretus dominus Johannes papa et sui sequaces valeant alio modo se excusare quam minus iuxta premissum terminum compareant ut prefertur quod ad hoc non teneamur: nihilominus ex superabundanti eidem domino Johanni et sequacibus damus et tenore presentium ccedimus tutum et liberum saluum conductum ad veniendum ad hanc civitatem Constantiensem et sacratissimam synodum: ita quod in accessu nullum debeant et possint habere impedimentum, et etiam in civitate stare manere libere et secure: iusticia tamen semper salva. predictum etiam saluum conductum sub eadem forma fieri et ccedi fecimus predicto domino Johanni pape et sequacibus eius a serenissimo romano et Hungarie rege. De publicatione pro lectura affixione et executione: ac salui conducti prestatione datione et cessione premissis modo premissis plenius volumus: decernimus et ordinamus unum et plura publicum et publica fieri et fieri instrumentum et instrumenta que nobis plenaria faciant fidem de eisdem, et in quibus fidem et testimonium premissorum presentes litteras citationis super hoc solenniter decretas fieri fecimus et propriis sigillis presidentium quatuor nationum huius sacri concilii iussimus et fecimus perveniri. Datum Constantien. province Bagutii. in sessione publica: in ecclesia maiori Constantien. solenniter celebrata die iouis secunda mensis Maii. indictione pro octava. anno domini. M. cccc. xv. pontificatus prefati domini Johannis pape. xlii. anno quarto.

sessio

VIII

Octava sessio.

De sabbati quarta men-

Sessio predicta fuit sessio generalis in cathedrali ecclesia Constantinensi, super dicta in qua more solito fuit dictum officium missae per reuerendissimum in christo patrem dominum Iohannem patriarcham antiochenum de beata regimine: quod officio completo legebant letanie ut in sessionibus fieri consuetum est cum euangelio. Attendite a falsis prophetis et cetera. In qua sessione inter cardinales presidebat dominus Iohannes episcopus Hostienensis, cardinalis viuarvensis, in qua etiam sessione fuit serenissimus romanorum et ungarie rex tanquam imperator cum insignibus regalibus et nobilibus suis et domino pileo archiepiscopo Januense electo ad legendum quod legi debebant nomine concilii reuerendis patribus dominis Iohanne episcopo Lutholinusensi, pro natione germanica Anthonio episcopo Concordiensi, pro italia Tholonenensi, episcopo, pro natione gallicana, et Guilhelmo abbate monasterii sancte marie extra muros Eboracii pro natione anglicana ad approbandum loco et nomine nationum ascendentes in loco in quo huiusmodi iuxta determinationem synodi fieri debebant. Idem reuerendus pater dominus pileus archiepiscopus Januensis in ambone legit primo capitulum, firmiter credimus. Quo lecto dominus imperator presides et alii approbaverunt: et ita crediderunt. deinde legit sententiam damnationis doctrine Johannis wicleff et articuloz culorum, xlv, cuius tenor sequitur et est talis.

Sententia damnationis doctrine Johannis wicleff et articuloz quadragintaquinque.

Sacrofacta Constantien. syno

odus generale concilium faciens: et ecclesiarum catholicarum representans ad extinctionem perversis scismatibus: erroribus et heresibus sub eius umbra pullulantis eliminationem reformationem ecclesie in sancto spiritu legitime progressa ad perpetuam rei memoriam fidei catholicam (sine qua ut ait apostolus Impossibile est placere deo) a falsis eiusdem fidei cultoribus, imo perversis impugnatoribus et per superbam incuriositatem interdentibus plene sapere quod oportet mundi gloriam cupientibus oppugnata sepius et cum illis per fideles ecclesie milites spirituales opposito scuto fidei defensata fuisse sanctorum patrum scripturis atque gestis instrui. Nec quippe bellos generari in

Beſſio

VIII

bellis carnalibus israelitici populi aduersus gentes idolatras pſignata
 ra fuerunt In his itaq; ſpūalibus bellis ſcā ecclia catholica i fidel
 pte ſuperni luminis radijs illustrata dño puidēte: et ſetōz patro
 cinio opem ferēte ſemp immaculata pmanens erroris tenebris ve
 lut hoſtibz pfugatis glorioſiſſime triūphauit. nſis pō tpiſbz vet
 ille et inuidus hoſtis noua certamina vt pbat tpiſ huius manife
 ſteſt fiat ſuſcitauit: quoz dux et pnceps extitit quodā Jōhes wi
 cleff pseudo chriſtian⁹. q dū uiueret aduersus religionem chriſtia
 nā et fidē catholicā pſinaciter aſſeruit et dogmatifauit plures arti
 culos qz. xlv. huc pagine duxim⁹ inſerēdos q ſequūt. (Articu
 li Jōhis wicleff) Subſtātia panis materialis et ſilr ſubſtātia
 vini material⁹ manēt i ſacramēto altari. Accidētia panis nō ma
 nēt ſine ſubſiecto i eodē ſacramēto. Chriſt⁹ nō ē i eodē ſacramēto
 ſidentice et realiter in pſentia corporali. Si epus vel ſacer
 dos ē i pctō mortali nō ordinat: nō pſicit: nō cōſecrat nō bapti
 zat. Nō ē fundatū i euāgelio q xp⁹ miſſam ordinauerit. De⁹
 debet obedire diabolo Si homo debite fuerit pſtit⁹: ois pfeſſio
 exterior ē ſibi ſuperflua et inutilis Si papa ſit pſcit⁹ et malus et
 p cōſequens membrū diaboli non habebit pſatez ſup fideles ab
 aliquo ſibi data niſi forte a ceſare. Poſt urbanū ſextū non ē ali
 quis recipiendus i papā ſyluēdū more grecoz ſub legib⁹ pſiis.
 Cōtra ſcripturā ſacrā eſt q vſi eccliaſtici habeant poſſeſſiōes.
 Null⁹ pſat⁹ debet aliquē excōſcare niſi pſus ſciat eū eſſe excōſca
 tum a deo. et q ſic excōſcat eſt heretic⁹ ex hoc vel excōmunicatus.
 Prelat⁹ excōſcans clericū q appellauit ad regem et cōcilii regni
 eo ipſo traditor ē regis et regni. Illi q dimittūt pſdicare ſue au
 dire verbū dei ppter excōſcationē hoīm ſunt excōſcati et i ole ſuz
 diſci traditores chriſti habebūt. Licet alicui diacono vel pſby
 tero pſdicare pſbū dei abſq; auctoritate ſedis aplice vel epi catho
 lic⁹. Null⁹ ē dñs cluſtis: null⁹ ē pſat⁹: null⁹ eſt ep⁹ dum ē i pctō
 mortali. Dñi tēporales poſſūt ad arbitriū ſuū auferre bona tē
 poralia ab ecclia poſſeſſionari habitualiter delinquētibz id eſt ex
 habitu nō ſolū actu deliquētibz. Populares poſſūt ad ſuū arbi
 triū dños delinquētes corrigere. Decime ſūt pure elemoſyne et
 parrochiani poſſūt ppter pctā ſuoz pſatoz ad libitū ſuum auferre
 eas. Speciales orōnes applicate vni pſone p pſatos vſ religio

fos nō plus p̄sunt eidē q̄s generales paribz ceteris. Conferens elemosynā fratribz ē excōcatus eo facto. Si quis ingredit̄ religione priuatā q̄lecunqz tā possessionatorū q̄ medicantiū reddit̄ ineptior z inhabilior ad obseruantia mādatorū dei. Sancti instituentes religiones priuatas sic instituendo peccauerūt. Religiosi vluētes i religionibz priuatis nō sūt d̄ religione christiana.

Fratres tenēt p labores manuū victū acq̄rere z n̄ p medicatē. Prima ps ē scādaloſa z p̄suptuose asserta p q̄nto sic generalit̄ z i distincte loquit̄. Et scōa erronea p quāto assertit mendicitatē fratribz nō licere. Om̄es sunt symoniaci qui se obligant orare pro alijs in tēporalibz subueniētibz. Oratio puati nulli valet. Dīa de necessitate absoluta veniunt. Confirmatio iuuenū: clericorū ordinatio: locorū consecratio reseruant̄ pape z ep̄is ppter cupiditatem lucri tēporalis z honoris. Uniuerſitates studia collegia graduatiōes z magisteria in eis dē sunt vana gentilitate introducta: et t̄m p̄sunt eccl̄ie sicut diabolus. Excōcatio pape z cuiuscunqz plati nō est timēda qz est censura antichristi. Peccant fundantes claustra z ingrediētes sūt vtr̄i diabolici. Dītare clerū est cōtra regulā christi. Siluester papa z Constantīn⁹ impator errauerunt eccl̄iam dotando. Dēs de ordine medicantiū sunt heretici z dātes eis elemosynā sunt excōmunicati. Ingridiētes religionem aut aliq̄ue ordinē eo ipso inhabiles sūt ad seruandū diuina precepta: et p cōsequens ad pueniendū ad regna celorū n̄ sūt apostatauerint ab eis dē. Papa cū oibz clericis suis possessiōez habētibz sūt heretici eo q̄ possessiōē habēt et oēs p̄sentiētes eis scz dñi seculares z ceteri laici. Ecclesia romanā ē synagoga sathane nec papa ē imediat⁹ z prim⁹ vicari⁹ xp̄i z ap̄loz. Decretales ep̄le sūt apocrise z seducunt a xp̄i fide: z clerici sūt stulti q̄ student eas. Impator z dñi seculares seducti sūt a diabolo vt eccl̄iam dītarēt de bonis tēporalibz. Electio pape a cardinalibz p diabolu ē introducta. Nō ē de necessitate salutis credere romanā eccl̄iaz esse sup̄remā inter alias eccl̄ias. Error est si per romanā eccl̄iam intelligatur vniuersalis eccl̄ia aut p̄cilium generale: aut p q̄nto negare primatuz summi pontificis super alias eccl̄ias particulares. Fatuū est credere indulgentias pape z ep̄iscopoz. Iuramenta illicita sūt que fiūt ad roboranduz humanos contractus

Bessio VIII

z cōmercia ciuilia. Augustin⁹ Bñdict⁹ Bernhardus dānati sūt
nisi penituerūt de hoc q̄ habuerūt possessiones z instituerunt. in
trauerūt religiones. et sic a papa vsq; ad infimū religiosū oēs sūt
heretici. Oēs religiones indifferēter introducte sunt a diabolo.
Idēq; Johes wicleff libros dialogū z trialogū p̄ ipm̄ noīatos z
plures alios tractat⁹ volumina z opuscula cōposuit. In q̄b⁹ p̄scri
ptos z plures alios dānabiles inseruit z dogmatizauit articlos
quos libros ad sui pueri dogmatis publicatiōez publice legen
dos exposuit. ex q̄b⁹ insup multa scandala damna aīaz et picula
in diuersis regionib⁹ z presertim anglie et bohēmie regnīs secuta
sūt. aduersus q̄s in dei ueritate exurgētes magistri z doctores vni
uersitatū z studiorū Oxoniē. z Pragen. articulos p̄dictos scho
lastice dīu p̄ reprobārūt. Reuerēdissimī insup p̄ses archiepi ep̄i
pro tpe Cantuariē. z Eboracē. sedis aplice legati in Anglie z
Pragen. in Bohēmie regnīs p̄demnarūt. libros etiā eiusdē Jo
hānis wicleff cōburēdos fore dīct⁹ archieps Pragen. sedis apo
stolice cōmissari⁹. in hac pte sentēcialiter iudicauit: z eorū q̄ sup
essent. phibuit lectionē fieri. Rursus his ad noticiāz sedis aplice
z generalis cōcilij deductis roman. pōtifer in cōcilio roman. vlti
mo celebrato dīctos libros tractat⁹ z opuscula p̄denauit iubens
illos publice cremari: dīstrīct⁹ inhībendo ne q̄s xp̄i noīe insig
nitus auderet aliquē seu aliq̄s seu aliq̄ ex dīctis libris volumib⁹
tractatib⁹ et opusculis legere: exponere: vel tenere: aut illis quo
modolibet vti: vel illos nisi i ip̄oz reprobatiōez allegare publice
vl occulte. Erit d̄ medio ecclie illa piculosa spurcissimāq; doctri
na eliminare fuisse oēs p̄ locoꝝ ordinarios libros tractat⁹ volu
mina z opuscula h̄mōi auctoritate aplice p̄ censurā ecclīasticam
etiā si op̄cēt cū adiectiōe q̄ n̄ parētes pcederet tāq̄s q̄ fautores
heresis diligēter inq̄ri z reptos ac repta publice ignib⁹ cremari.
Hec autē sācta synodus p̄fatos articulos. xlv. examinari fecit
z sepi⁹ recenseri p̄ plures reuerēdissimos p̄ses ecclie roman. car
dinales ep̄os abbates m̄gros in theologia: doctores iuris vtrū
usq; z plures notabiles i multitudine copiosa. quibus articulis
examinat⁹ fuit repta. put in v̄itate est aliq̄s z plures ex ip̄is fuisse
z esse notorie hereticos a sāctis patrib⁹ reprobatos. alios non ca
tholicos s; erroneos. alios scādalosos z blasphemos. q̄sdā p̄saz.

auriū offensiuos nōnullos eoz temerarios z sediciosos. Cōptū ē etiā libros et plures alios artīculos p̄tinere similitū q̄litarū doctrināq; in dei ecclia insana: z fidel ac morib; inimicaz inducere. Propterea in noīe dñi nři iesu christi hec sancta synodus snias p̄ dictoz archiepoz ac p̄cellij roman. ratificās z approbās p̄dictos artīculos z eoz quēlibet libros eiusdē dialogū z trialogū p̄ eundem Johem wicleff noīatos: z alios eiusdē auctoris libros volumina tractat et opuscula q̄cunq; noīe censeant q̄s hic haberi vult p̄ sufficienter exp̄ssis s̄ p̄petuo decreto reprobāt z cōdēnat et eorūdē libros z cuiuslibet ipoz lectioez doctrinā exp̄ssioez z allegationē nisi ad eoz reprobatioez oībz christifidelib; phibendo inhibem⁹ oībz z singulis catholicis sub anathematis intermīatione ne de cetero dictos artīculos vel ipoz aliquē andeāt publicē p̄dicare dogmatizare vel tenere vel quomodolibet allegare nisi ad eoz reprobatioez vt dictū ē: iubens illos libros z tractatus volumina z opuscula p̄libata publice cremari put decretum fuerat in synodo roman. sicut sup̄ ē exp̄ssum. Sup̄ q̄bz exequēdis et debite obseruādīs mādāt p̄dicta sancta synodus ordinarijs locorum vigilāter intēdere put ad quēlibet p̄tinet s̄m iura et canonicas sanctiones.

Conciliū p̄nūciat hereticū Johem wicleff: z memoriam eiusdē z mādāt exhumari ossa eius.

Insuper qz auctoritate snie z decreti roman. cōciliij mandatoq; ecclie z sedis aplice datis dillationib; debitis p̄cessū fuit sup̄ p̄dēnationē dicti Johānis wicleff z sue memorie edictis p̄positis denunciationibusq; ad vocandū eum q̄ eundē snie eius memoriam defendere vellent si q̄ p̄ntus existerēt. null⁹ p̄o comparuit q̄ eundē snie eius memoriam defensaret. examinatis insup̄ testib; sup̄ impenitētiā finali p̄tinaclaq; dicti wicleff p̄ cōmissarios deputatos p̄ dñm Johēz papā modernū z s̄ p̄cellum: seruatisq; seruādīs put in tali negotio postulato ordo iuris z ei⁹ impenitētia ac finali p̄tinaclia p̄ euidētia signa testib; legitimis cōprobata fuit legitie facta fides. Propterea instante p̄curatore fiscalī edictoq; p̄posito ad audiendū sententiā ad hāc diem hec sancta synodus declarat diffinit z sentētiat eundem Johem wicleff fuisse notoriū hereticū p̄tinacliam ac i heresi

sessio

IX

decessisse anathematizando ipsum pariter et suam memoriam adnando decernique: et ordinat corporum eius et ossa si ab alijs fidelibus corporibus discerni possint exhumari et percul ab ecclesie sepultura tractari secundum canonicas et legitimas sanctiones. Super quo lectura publicacione pronuntiacione et diffinitione siue adnacione dominus Hostien. presens. et dicti quatuor nationum quatuor presidentes interrogati an placeret. Responderunt omnes et primo Hostien. deinde nationum presidentes quod placeret et approbaverunt omnia predicta.

Sessio nona in qua pducebatur executio citationis contra Johannem papam vicesimum tertium.

Die lune .xiii. mensis maii

supradicti fuit sessio generalis in ecclesia cathedrali Constantien. supradicta. in qua presidebant reverendissimi per dominum Johannes episcopus Hostien. cardinalis vluarlen. cui sessioni interfuit serenissimus princeps Sigismundus romanus. et Hungarie rex cum suis nobilibus insignibus regalibus: et fuit cantata missa de angelis videlicet Benedicte omnes angeli etc. per reverendum patrem dominum Robertum episcopum Sarislerien. nationis anglicane. qua siquidem missa cantata legebat letante et alia more aliarum sessionum cum evangelio. Erunt signa in sole et luna etc. Deinde pro dominus Andreas electus Posnonien. legebat quedam conclusiones et litteras quas tenores sequuntur et sunt tales.

Sacro sancta Constan. synodus

ecclesiam catholicam representans in spiritu sancto legitime congregata. Auditis et intellectis propositis et petitis procuratores huius sacri concilii generalis contra dominum Johannem papam. xxiii. interducentes in hac causa cum maturitate et mansuetudine et charitate in spiritu sancto procedere. Prefatum dominum Johannem qui ad premissa contra eum proposita et petita usque ad diem crastinum hora quam celebrabit sessio de solita benignitate expectandum decernit et super iam propositis seu petitis pro parte eius fore respondendum.

Concilium dat commissarios in causa inquisitionis contra Johannem papam vicesimum tertium.

Bessio

IX

Item dicta sancta synodus deputat et constituit super propositis contra dictum dominum Joannem papam, xxlii. commissarios reuerendissimos dominos cardinales de vrsinis et sancti Marci: nec non reuerendos presbiteros dominos episcopos Concordiensem, et Tarussinum ac Johannem de Bononia sacri palatii apostolici causarum auditorem nationis italice, et episcopos Doleensem, et abbatem sancti Lupi: necnon Guillelmum malignum dicti palatii auditorem nationis gallice, et episcopum Hersenburgensem, auditorem nationis germanice episcopum Lichfeldensem, et abbatem beate marie extra muros Eborac nationis anglie, quibus dat potestatem super predictis testes recipiendi citandi et compellendi ipsosque examinandi secundum petitionem predictorum promotorum prout nature causa requirit. Itaque quilibet ipsorum tres possint predicta inchoare perficere et finire et super notorietate et scandalizatioe et incorrigibilitate dictorum criminum plenarias relationem facere et ad finem procedendi contra dictum papam ut iuris fuerit et rationis.

Concilium deputat suos iudices.

Item dicta sancta synodus constituit et deputat in iudices seu commissarios ad audiendum omnes causas ad dictas sanctas synodus per appellaciones seu querelas deductas deuolutas seu deducendas et deuoluendas reuerendissimos presbiteros Mattheum episcopum Pistoriensem, nationis italice, Joannem episcopum vauriensem, nationis gallicane, Nicolaum episcopum Florentensem, nationis germanice, et Robertum episcopum Sarisleriensem, nationis anglie quibus dat potestatem in predictis citandi in curia et extra eam et alia faciendi que ad dictas causas pertinent et pertinentibus usque ad sententiam diffinitiuam exclusive.

Concilium deputat sessionarios.

Item dicta sancta synodus constituit et deputat in sessionarios per ordinem dominos prelatos ambasciatores et ceteros in sessionibus concilii prout fieri solitum est, videlicet de natione gallicana antiquis nominatos. Et de natione italica dominum Joannem de sancto Severino. Et per nationem germanicam magistrum Euerhardum Lupum. Predictis lectis et publicatis promotores petierunt ab ipsa synodo si placeret, adiacentes: si aliquis esset cui non placeret iuxta auctoritatem et facultatem concilii posset surgere et dicere id quod sibi placeret. Et sic fuit ab omnibus responsum per dominum presidentem et omnes

Sessione X

alios, placet: nemine discrepante.

Sessione decima.

Die martis .xiii. mensis

Dñi sup̄dicta fuit sessio generalis in ecclia cathedra
li Cōstantien̄, sup̄dicta: in q̄ reuerendus p̄r dñs Ber
trandus ep̄s sancti Flori ambasciator regis Cypri cātauit officiū
misse de s̄cta trinitate, et p̄sidebat in eadez sessione reuerēdissim⁹
pater dñs Johes ep̄s Hostien̄, cardinalis viuarien̄, rege roma.
ibidem p̄sente ī insignijs regalib⁹ cū suis nobilib⁹, letanijs ⁊ alijs
in sessionib⁹ legi p̄suetis lectis ⁊ pactis reuerēdissim⁹ p̄r dñs Jo
hānes patriarcha anthiocen⁹ legebat decretū suspēsonis pape
cuius tenor sequit̄ in hūc modum.

Sacro sancta generalis syno

dos Cōstā. eccliaz cath. representas ad extirpatōez p̄ntis sc̄ismatis
⁊ reformatiōe ecclie in capite ⁊ in mēbris faciendā in spū s̄cto le
gitime p̄gregata vniuersis christifidelib⁹ vntōnem p̄ceꝝ ecclie ⁊
omne bonū. Pridē post clandestinū recessū dñi Johannis pape
xxij. ab hac ciuitate Cōstantien̄. ⁊ h̄ generali Cōstanti. cōcilio vni
onis ⁊ pactis ecclie p̄turbatū ⁊ impeditū īpam eccliaz sc̄ada
lizantē p̄ nōnullos cardinales ac p̄latos ⁊ alios notabiles v̄ros
ad eū ex pte hui⁹ sacri p̄ciliū legatos trāsmissoꝝ eundē req̄ri ⁊ mo
neri mandauim⁹ ⁊ fecim⁹ cū debita instātia q̄tenus ad h̄ sacrum
p̄ciliū: ⁊ hāc ciuitatē Cōstantien̄. rediret: ea q̄ p̄tinebāt ad extirpa
tionē p̄ntis sc̄ismatis ⁊ reformatiōez ecclie in capite ⁊ in mēbris
impletur⁹: ⁊ cuꝝ effectu factur⁹: sicut p̄miserat: vouerat: ⁊ iurauerat:
ac in suis l̄ris sup̄ p̄uocatiōe dicti p̄ciliū p̄cessis se facturū pu
blicauerat: ⁊ cū id facere nolle facto nō redeundo ⁊ ad loca maḡ
lōgīnqua fugiēdo ostēderet: fuim⁹ p̄ venerabiles v̄ros magistrū
Henricū de Piro in decretis licēclatum, et Johes de Scribanis
de placeñ. causaz ⁊ negocioꝝ hui⁹ sacri p̄ciliū p̄motores ⁊ p̄cura
tores instāter req̄siti q̄ten⁹ īp̄m dñm Johes papā notoriū symo
niaciū notoriūq̄ bonoz ⁊ rerum ac iurū roman̄. ⁊ aliarū eccliaz

Bessio

X

dei delapidatore fauore huius pestiferi scismatis ac alijs criminibus grauius ecclesiam dei scandalizantibus ne dum infamati: sed illis in scandalum ecclesie notorie irretiti et incorrigibiles qui sicut premissis clare destine hora suspecta et in habitu transformato a dictis ciuitate et concilio generali fugit et recessit. gregem dominicum ut mercenarius deserens heresibus extirpationibus et generali ecclesie reformationibus cui se submisserat per dictum sacrum concilium in capite et in membris facienda euitare cupiens ad redeundum reuertendum ad ciuitatem Constantiam. et hoc sacrum generale concilium debite compellere: et eum ad hoc etiam per edictum publicum in valuis ecclesiarum et aliorum locorum ut est moris affigendum citare et euocare personaliter citationemque super hoc in forma iuris debita contra eum ac eius fautores receptatores et sequaces decernere et pcedere: et alios in et super premissis contra eos pcedere dignaremur putant requirunt canonice sanctiones. ob quam causam iusticie debemus exigi volentes put tenemur contra eundem dominum Iohannem papam. xxiiij et alios prefatos citationem personales decreuimus ipsosque et alios predictos per edictum publicum in valuis ecclesiarum maioris: et sancti Stephani: ac portis dicte ciuitatis affixum: necnon per audientiam contradicendum ut est moris ad comparandum coram nobis nona die ab executione citationis huiusmodi computanda citari mandauimus et fecimus visuros et audituros per nos ordinari decerni et declarari dictum iam clandestinum recessum fuisse et esse ecclesie dei damnosum: scandalosum: et opprobriosum: ac unionis et pacis ecclesie perturbatum et impeditum huiusque et nefandissimi scismatis nutritium et roboratum heresibus et suspicionis fidei sensitum: et a bono unionis et pacis ecclesie prefate promissionibus votis et iuramentis per ipsum dominum Iohannem papam super hoc facte deuotum testesque super notorietate dictorum criminum ad finem pcedendi contra eos super talibus tanquam super notorijs iurare visuros causasque cur ipse dominus Iohannes papa ab omni administratione spirituali et temporalis ex nunc suspendi non debeat propter ipsius malam administrationem notorie symoniacam bonorum et iurium romanorum. et aliarum ecclesiarum dilapidationem notoriam eius facto culpabili stringentem ac ipsius super premissis et alijs ecclesiam dei scandalizantibus notorie contra eum ad electionem a papatu seu electionis huiusmodi declarationem et alijs per predictos promotores propositis et proponendis de iure et iusticia responsuros ac procedi visuros aliasque dicturos facturos

Bessio

X

et audituros ut iuris fuerit et ratiois, indeque iusticie complemētū
 sup̄ pmissis vsq; ad diffinitiuā sententiā recepturos sicut in alijs
 nris inde pfectis lris et instrumētis sup̄ eoz executionē. Inde rece-
 ptis lati⁹ p̄tineri. Et subsequenter dicta die nona q̄ fuit dies lune
 xiiij. hui⁹ mēsis. Datū corā nobis sessione publicā in ecclia maio-
 ri dicte ciuitatis de mane celebrātib; cōparuerunt p̄dicti p̄moto-
 res et p̄tumaciā dicti dñi Johis pape citati p̄sonaliter non cōpa-
 retis accusarūt et i ei⁹ p̄tumaciā petierunt illū ab administratiōe
 papali ppter causas sup̄ius expressas suspēdi: et alias p̄tra illū iu-
 rta fines in lris dicte citatiōis cōphensos pcedi. Nos cū maturi-
 tate et māsuetudine et charitate i hac causa pcedere iudētes dictū
 dñm Johes papā p̄ q̄ttuor p̄sidētes q̄ttuor nationū hui⁹ sacri p̄ci-
 lii generalis Cōstān. videlz Johem patriarchā anthiocenū An-
 thoniū archiep̄m Ragusinū. Nicolau archiep̄m Sinesienē. et Ni-
 colaū ep̄m Bathoniē. cōmissarios: et p̄ nos ad hoc deputatos
 in valuis dicte ecclie maioris alta et intelligibili voce vocari et p̄-
 clamari trina vice fecim⁹ ad cancellam p̄thonotarijs sedis apli-
 ce et alijs notarijs publicis cū eisde ad id rogatis ibidem vna cū
 populi multitudine p̄sentib;. Et tandē facta nobis illico sup̄ hoc
 relatione p̄ cōmissarios p̄fatos idem dñs Johes papa sic citat⁹
 vocat⁹ et p̄clamat⁹: minime cōparebat. Adhuc ip̄m de benignita-
 te ecclie solita vsq; ad sessionē diei p̄sentis in dicta ecclia maiori
 p̄ nos celebranda expectandū decreuim⁹ in processu dicte cause et
 instrumētis inde receptis lati⁹ noscūt cōtineri. Cum autē hoc die
 postea p̄senti q̄ est. xiiij. hui⁹ mēsis. Datū cōparuerint corā no-
 bis dicti p̄motores petētes p̄ nos pronunciarī decerni et declara-
 ri eundē dñm Johem papā ppter malā administratiōē ei⁹ noto-
 rie symoniacā: bonorūq; et iurū roman. et aliarū ecclesiarū dila-
 pidatiōē notoriā facto et culpa ip̄ius dñi Johis pape p̄tingen-
 tē de lq; eccliaz scādalizātē ab omī administratiōe papali et spiri-
 tuali et tēporali añ oīa suspēdi. et vltēr⁹ crimina p̄fata p̄tra eum
 p̄dictos p̄motores p̄posita fuisse et esse notoria et in illis tanq; su-
 per notorijs p̄tra eū fore p̄cedendū etiā p̄ nos p̄nūciari decerni
 et declarari et alis p̄tra eū p̄cedi ut iuris est et alis petītum fuit nos
 debitū iusticie exequi et indemnitatē ecclie ac periculis aīaz q̄ntū
 cū deo possum⁹ obuiare: volētes p̄fatū dñm Johem papā ex sup̄

abundanti: iterato in valuis maioris dicte ecclesie altā et intelligi
bilitate ter vocari et proclamari fecimus per Franciscū Florenti
num et Lucidū de comite cardinales et alios commissarios preliba
tos ut est moris. Et deinde facta nobis relatio, per eos quod non
comparebat: decernentes eundem fore contumacem ad nostram ordi
nationem super premissis hincinde propositis et petitis procedendum duxi
mus in hunc modum.

In nomine sancte et individue
trinitatis patris et filii et spiritus sancti amen. Quia nobis legitime constat
dominum Johes papam. xliij. a tempore quod fuit assumptus ad papatum usque nunc
papatum ipsum et politicam ecclesie in scandalum notorium ipsum ecclesie male
administrasse: rexisse et gubernasse: utraque sua damnable elusque ne
fandis moribus populi exemplum vite male prebuisse et prebere. Et insuper
ecclesias cathedrales monasteria priores conventuales et cetera be
neficia ecclesiastica prelo appretato symoniaci notorie distribuisse
Bonaque et iura romanorum et aliarum ecclesiarum plurimum notorie dilapidasse.
quodque charitativum monasteria premissis desistere noluit sed continue per
severavit et perseverat ecclesias dei in premissis notorie scandalizando. Ea
propter per hanc nostram sententiam pronunciamus decernimus et declaramus dictum
dominum Johes papam ab omni administratione papali spiritali et te
porali causis premissis fore suspendendum et suspendimus. etque admi
nistrationem ipsam interdiciamus in his scriptis. criminaque premissa
contra eum super mala administratione symoniaci et dilapidatione noto
ria ac et mala vite ecclesiarum ipsam scandalizante per premissa proposita
notoria existere. ac de et super eis tanquam de et super notoriis proceden
dum fore et procedi debere ad finem ejiciendi eum a papatu pro
ut iuris fuerit declaramus. Quocirca vos et quilibet vestrum in do
mino exhortamur vobisque et vestrum cuilibet in virtute sancte obedi
entie et sub pena fautorie dicti schismatis tenore presentium districte in
hibemus ne vos seu aliquis vestrum cuiuscunque conditionis status gradus seu
dignitatis etiam si regalis cardinalatus patriarchatus archiepiscopalis
episcopalis seu alterius cuiuscunque ecclesiastici vel secularis existat dicto domino
Johanni pape ab omni administratione papali per nos ut premissa iuste
suspensio contra dictam nostram suspensionis sententiam de cetero directe
vel indirecte obediat pareat intendat: aut de bonis rebus iuribus

seu alijs emolumentis roman. ecclie ex quacūq; causa debitis et ad
eū ac papatū p̄tinentib; et spectantib; quib; modo respōdeat, decer
nētes ex nūc p̄tra facientes scilēter p̄trariū tanq̄ p̄tra fautores dī
cti scilicet eiusq; dñi Johānis pape fautores et sequaces ad pe
nas iur; et alias ut fuerit rōnis auctoritate hui; sancte synodi fore
pcedendū necnō irritū et inane q̄cquid a quoq; quib; auctoritate
sciēter vel ignorāter in p̄riū p̄tigerit attentari. Datū Cōstan. pui
cle Bagūtū. In sessione publica i ecclia maiori solēniter celebra
ta die mart; xliij. mēsis Maij. Anno dñi. M. cccc. xv. Indictione
octava Pōtificat; p̄fati dñi pape, xliij. anno q̄nto.

Sessio yndecima.

De sabbati. xxv. mensis

Daij supradicti fuit tenta sessio generalis in ecclesia
maiore Cōstantien. sup̄dicta in q̄ p̄sidebat reuerēdissim;
mus p̄r dñs Johes eps Hostien. et erat ibidē p̄ns serenissimus
pnceps dñs Sigismūd; roma. et Hungar. rex i insignijs regali
bus cū nobilib; suis sibi mīstrantib; in q̄ qdē fuit cātata missa de
spū s̄cto p reuerēdū patrē dñm ep̄m Atrabaten. Qua cantata le
gebāt letante et alia i sessionib; fieri p̄suea. His autē pactis dñs
Andreas elect; Posnanteñ. legebat articulos formatos p̄ dictū
Johes papā et Berthold; wildingen. auditor i sūma dixit et de
clarauit si articul; erat pbat; exponēs p tot testes cū eoz q̄ntita
te q̄litate et dignitate. q̄b; articulis et sūmario attestatiōez expositis
fuit ad instātiā p̄motoris cōmissū deputatis ad porrandū dictos
articulos pape: et sūmarie ad respōdēdū eisde; et eundē vltēr; cō
tandū ad audiendā sniaz ad primā sessionē. Post hec aut fuit pe
titū p pcuratorē p̄clij an placeret omnibus q̄ fieret processus in
p̄tra p eum p̄tra. et p̄mo domin; Johānes episcopus Hostien.
pro collegio et seipso q̄ placeret. Subsequēter existētes in ambo
ne videlicet archiep̄s Mediolanen. pro natiōe italica Andreas
posnanteñ. electus pro natione germanica abbas sancti Lupi.
pro natiōe gallicana Thomas Polteñ. p̄thonotarius. pro nati
one anglicana rñderūt placet. et vltēr; p toti; synodi supposita re

Bessio

XII

sponsū fuit, placet, quibz sic pactis idem Andreas elect⁹ Pofnas
nieñ, quoddā decretū p approbatiōe scripturarū z deputatiōis
legebat z publicabat cui⁹ tenor sequit^r z est talis,

Decretū deputatiōis notariōrū,

Item constituit z deputat et ordinat dicta sacra synod⁹ p
q̄libet natione vnū pthonotarū videlz p natione
gallicana Johem de Trembleyo, Pro natiōe italica Jacobum
Podin de Janua, Pro natiōe germanica Hermannuz dwerck,
Pro natiōe anglicana Thomā Pltū.

Item notarios nationū, videlz p natiōe gallicana Mi-
chaelē Bolsonis, z Johes Strandi, Pro natiōe ita-
lica Bartholomeū de Snostis z Johem Azel, Pro germanica
natiōe Sūpertū fabri z Biseleū fonentē, Et p natiōe anglicana
Guilhelmū Porezell, q̄b⁹ dat auctoritatē z plenariā ptātem oīa
z singula i sacro pñti Cōstātieñ, p cilio dicta acta actūata p mul-
gata lecta petita z oīa alia q̄cūqz gesta z facta: z oīa q̄cūqz i poste-
rū dicēda agēda actūada p mulgāda publicāda legēda petēda: z
q̄cūqz i, z p dicto sacro p cilio: z ad dictū sacru p ciliū quomodoli-
bet ptinētia faciēda pagenda i formā publicā redigēdī z alīs con-
scribēdī: appbatqz dicta sacra synodus oīa z singula p ipos, ptho-
notarios z notarios in dicto sacro p cilio, z ad ipm sacru p ciliūz
q̄modolibet ptinētia p scripta z tā in publicā formā q̄ alias i scri-
ptis seu actis quomodocūqz redacta vsqz nūc sub q̄buscūqz ver-
bis p dictū sacru p ciliū fuerint statuta decreta ordinata p nūcia-
ta z quomodolibet diffinita, quo decreto lecto fuit petitū p pcur-
ratorē an placeret put p nūciatū extitit: fuitqz respōsū p p̄sidentem
sessiōis hmoi et etiā q̄ttuor p̄sidentes q̄ttuor nationū, et deinde
p totius synodi supposita p vbum: placet.

Sessio duodecima in q̄ cōmissarij ad Johes papā fecerunt
relatiōē z lata fuit sentētia diffinitiva ptra ipm.

De mercuriū. xxix. mēsis

Diū. sup dicti fuit sessio general^r i ecclia maiori Con-
stātieñ, in q̄ p̄sidebat reuerēdissim⁹ p̄r dñs Johes ep̄s

Hostieſi, cardinalis vluariē, pūte ſereniſſimo pncipe Sigismūdo
do romaī, rege inſignis regalibꝫ cū ſuis nobilibꝫ i eiſdē ſibi ſul
entibꝫ ſuit decāratꝫ officiū miſſe de ſpūſācto p dñm patriarchā
anthioceñū, quo cōpleto dicebant letante zc, vt moris ē. Quibꝫ
pactis ſuit facta relatio a legatꝫ z nūcijs miſſis ad Johem papā
p organū dñi Johis epī vau reñ, quēadmodū articulis z attestā
tiōibꝫ pꝛetis i pceſſu ſacri Cōſtātieñ, ꝑciliꝫ ꝫ ipm dñm Johēz pa
pā eidē exhibitis offerēdo ex pte ꝑciliꝫ ipſius ſi qd veller opponere
qđ libere poſſet. Itē intīmato eidē termio ad ꝑſerēdū ſnīaz qđ re
ſpondiſſet ꝑbo ſe p dei ecclia z eiꝫ vñtione plura feciſſe etiāz añꝫ
fuſſet in papā aſſūptꝫ z añ dicti ꝑciliꝫ Cōſtātieñ, inchoatōez in
q etiā obtulit liberā papatꝫ ſui ceſſiōē: z qꝫ turpiter inde reſceſſe
rat bene recognoſcebat, maluiſſetqꝫ illa die ſine anie ſue ꝑſudicto
mortuꝫ eſſe qđ ita turpiter ſe reſceſſiſſe, qꝫ ꝫ pceſſū ſacri ꝑciliꝫ nul
lam deſenſiōē facere volebat: ſꝫ prout p cedulaz ſua manu ſubꝫ
ſcriptā datā cardinalibꝫ q ad eū venerāt ꝑtinebāt: vouebat z ꝫ
ſentialiter ꝑmittebat ſtare ac ſe in oibꝫ ꝫformare oīm ordinatiōi
deſclaratiōi z determinatiōi dicti ſacri ꝑciliꝫ: ac inſup omnimodū
pceſſū p idē cōciliū ꝫ eundē habitū ratificabat aſſerēs qꝫ nō ali
ter voluit ꝫdictis articulis reſpōdere: aſſirmās ꝫciliū Cōſtātieñ,
ſāctiſſimū eē errareqꝫ nō poſſe, ac cōciliū ꝫſani ꝫtinuatiū, z qꝫ
ipī ſacro Cōſtātieñ, ꝫcilio nūqꝫ ꝫtradere veller, etiā ſi in Bono
niā aut aliꝫ quouis loco ſi magꝫ accepto ꝫſonalitē iā eſſet cū id ſi
bi minꝫ nō eēt qđ publice fateri ſe i papatu nullū ius hīe. De ſnīa
aut ſerenda qđ ſūme ſibi placeret vt qđ cito lata eidē referret: quā
oīm reuerētia etiā cū būrreti ſui depoſitiōē recipet et eā qntū in ſe
foret cōfirmaret ratificaret approbaret z emulgaret ꝫt dictū ꝫ
ceſſū ac oīa ꝫ ipm in ꝫcilio geſta extūc ratificabat ꝫꝫbabat z cō
firmabat ꝫmittebatqꝫ ꝫ ea ſe aliqꝫ ꝫceſſū tꝫis non venire. ꝫre
dicta relatiōe cōpleta reuerēdus ꝫr dñs epꝫ Alrebatēñ, legebat
ſnīaz diſſiniſtiuā ꝫtra Johem papā, xxiij, ac ꝫſtitutiōes quasdaꝫ
quoz tenores ſequuntꝫ hoc modo.

EX nō procedatur ad electionē pape ſi ꝫtingat
ſedem vacare ſine expreſſo ꝫſenſu ꝫciliꝫ.

Sacrosancta generalis Con

stantien. synodus eccliam catholicam representans ad extirpationem presentis scismatis et erroris ecclieq; reformationem in capite et in membris faciendam in spiritu sancto legitime congregata ad facilius et liberius et utilius unionem ecclie consequendam pronunciat decernit statuit et ordinat ut si contingat sedem apostolicam quous modo vacare in prima vacacione ad electionem futuram summi pontificis nullo modo procedat sine deliberacione et consensu huius sacri generalis concilii: et si contrarium fieret sit ipso facto irritum et inane auctoritate dicti sacri concilii: nullusq; electus sine decretum in papa recipiat nec illi ut pape quomodolibet adhereat vel obediat sub pena furore dei dicti scismatis et maledictionis eterne punianturq; hoc casu electus et electus si consentiat ac illi adherentes penis per hoc sacrum concilium ordinatis. Suscipiatq; dicta sacra synodus per bonum unionis ecclie omnia iura positiua etiam in conciliis generalibus edita et ipsorum statuta ordinaciones constitutiones et consuetudines privilegia quibuscuq; concessa et penas contra quoscunq; editas in quantum effectum dicti decreti impedire possent quoquo modo.

Sententia diffinitiva contra Johes papam. xliij.

In nomine sacre et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti amen. Sacrosanta generalis synodus Constantien. in spiritu sancto legitime congregata: invocato christi nomine solum deum per oculos habens visis articulis in hac causa per dominum Joannem papam. xliij. format et oblati ac perbatib; eorundem factis eiusdem submissione spontanea una cum toto processu huius cause habita matura deliberacione super eisdem per hanc sententiam diffinitivam quam fert in his scriptis pronunciat decernit et declarat recessum per prelatum dominum Johannem papam. xliij. ab hac clivitate Constantien. et dicto sacro Constantiensi concilio generali clandestine et de nocte hora suspecta in habitu dissimilato et indecenti factum fuisse et esse illicitum ecclie dei et dicto concilio notorie scandalosum. pacis et unionis ecclie turbatum et impeditum: scismatis inueterati nutritum a voto promissorum et iuramento per ipsum dominum Joannem papam deo et ecclie et huius sacro concilio prestitis dirimatum. ipsumq; dominum Joannem symoniacum notorium bonorumq; et iurum nedum roman. sed aliarum eccliarum plurium et aliorum locorum piorum dilapidatorem notorium: malumq;

spiritualiū z temporalīū ecclīe administratorem z dispensatorem
fuisse z eē suis detestabilibz inhonestz vīta z moribz ecclīaz dei et
pplm christiānū notorie scādalizāte añ ei⁹ assūptioēz ad papatū z
post vsqz ad ista tēpora. īpmqz p pmissa ecclīaz dei z populū chri
stianū notorie scādalizasse et scādalizare: postqz monitiōes debi
tas z charitatuas iterat⁹ et crebris vicibz eidem factas ī pmissis
malis ptnaciter pseuerasse seqz ex h⁹ notorie incorrigibilē reddi
disse ipsūqz ppter pmissa z alia crimia ī pcessu dicte cause p eū de
ducta z pntenta tāqz indignū z inutīlē z dānosū a papatu et omni
ei⁹ administratiōe spūali z tēporali amouēdū: pziuandū: z deponen
dū fore. Et cū dicta sancta synodus amonet pziuat z deponit vni
uersos z singulos christicolās cuiuscūqz stat⁹ dignitatis vel pdi
ctionis existāt: ab ei⁹ obediētia fidelitate z iuramēto absolutos de
clarādo. īhibēdo īsup vniuersis christifidelibz ne eūdēyt pmissis
a papatu sic depositū de cetero ī papā nominēt: aut illi tāqz pa pe
adhereāt: seu quoqz mō obediāt. Et nihillomin⁹ ex certa scia et de
plenitudie pātis supplet dicta synodus scz oēs z singlos defect⁹
si qui forsan ī pmissis aut aliquo pmissorum interuenerunt eūqz
ad stādū z morādū ī aliq bono loco z honesto sub custodia tuta
serenissimī pncipis dñi Sigismūdi Ro. z Hūgarie rē. reg⁹ vni
uersalis ecclīe aduocatī: z defensoris deuotissimī noīe dicti sacri
general⁹ ciliū qsdū dicto sacro cōcilio generalī p bono vñionis
ecclīe dei videbit⁹ pdenandū fore: z eadē snia pdenat alias po pe
nas q. p dict⁹ crimibz z excessibz inferri deberēt iuxta canonicas sā
ctiōes dictū ciliū arbitrio suo reseruat declarandas z īfligen
das fm q. rigor iusticie vel mīscōle ratio suadebit.

Qd neuter pendentū reeligat īn papā.

Item Statuit decernit z ordinat dicta sācta synodus p
bono vñionis ecclīe dei q. nullo vnqz tempore re
eligat īn papā domin⁹ Balthesar Cossa nuper Johannes papa
xiiij. nec Angel⁹ Corrarīo Gregori⁹ xij. nec Pet⁹ de luna. Bñdī
ct⁹ xij. ī suis obediētijs sic noiāt. et si pñtū fieret id sit ipso facto
irritū z inane: null⁹ q. cuiuscūqz dignitatis vel peminēte. etiā si im
periali: regali: cardīnari⁹ vel pōtifficali dignitate pfulgeat eis vel
eorū alteri ptra hoc decretū nullo vnqz tēpore obediāt seu adhere
at sub pena fautorie dicti scilicet z maledictiōis eterne ad q̄s p

Sessio XIII

Presumptores si qui in posterum fuerint etiam cum inuocatione brachij secularis et alijs rigide procedat. Datum Constanti, pulchre Daguntin, in sessione publica in maiori ecclesia solenniter celebrata die mercurij, 29. mensis Maii. Anno dñi. M. cccc. xv. Indictione, 8.

Pro iudicibus qui vocentur plati absentes.

Item decernit dicta sancta synodus quod quattuor generales iudices deputati debeant vocare platos absentes ad synodum et punire non venientes prout eis de iure et finem deum videbitur expedire. Datum etc.

Quibus sic ut permittit licet dominus Johannes Episcopus hostien. presidens pro fuit quod si aliquis esset ibidem prius dicte sine diffinitione addicere volens seu eius pronuntiationem surgeret et diceret et in casu qui non dixerit habebit talis per presentem Tunc nemine respondere siue loquere. Ipse dominus hostien. habuit respondere nomine collegij cardinalium qui placet. Deinde ipsi commissarii in ambone quilibet per nationem suam videlicet Johannes patriarcha antiochenus per nationem gallicanam, Nicolaus Mosburgen. per germanicam Antonius episcopus Concordien. per nationem italicam, Et patriarcha us per nationem anglicam placet responderunt.

Sessio tredecima.

In sabbato quindecima mensis Junij anno a natiuitate dñi. M. cccc. xv. Indictione, viij. sessio generalis in ecclesia maiori Constantien. in qua fuit cantatum officium missae de beata virgine maria per Reuerendum patrem dominum Jo-

hannem luthonustien. Quo completo legebantur letanie etc. more altarium sessionum prius ibidem serenissimo principi. F. Romanum et hungarie etc. rege. Presidebat in eadem sessione Reuerendissimus pater dominus Johannes episcopus hostien. cardinalis viuarien. Ex deputatione vero ipsius synodi archiepiscopus Mediolan. legebat quidam ordinationes et decreta de cetero in romana ecclesia tenenda et obseruanda quorum tenores inferius sequuntur in hunc modum.

In nomine sancte et indiuidue trinitatis p. et fi. et ff. Amen Cum in nonnullis mundi partibus quidam temerarie asserere presumant populum christianum debere sacramentum eucharistie sub utraque panis et vini specie suscipere et non solum sub specie panis sed etiam sub specie vi-

Bessio XIII

in pplm laicū passim cōicent etiā post cenā vel alias non se iunū z
 cōicandū esse p̄tinaciter asseruerunt q̄ laudabilē ecclīe p̄suetudī
 nē rōnabilr approbatā quā tāq̄ sacrilegā dānabilr reprobare co
 nant. huc est q̄ hoc p̄ns p̄ciliū sacz ḡnale Constan. in sp̄sancto
 legitime p̄gregatū aduersus hunc errorē salutē fidelīū p̄uidere sa
 tagēs inatura plurīm doctoꝝ tā dīuini q̄ hūani iuris deliberatio
 ne p̄habita declarat decernit z diffinit q̄ licz christus post cenam
 instituerit z suis discipulis admīstrauerit sub ytraq̄ specie panis
 z vini s̄ venerabile sacm̄, tū hoc nō obstante sacroꝝ canonū au
 ctōritas laudabilis z approbata p̄suetudo ecclīe fūauit z fuit q̄
 h̄mōi sacm̄ nō d̄z p̄fici post cenā neq̄ a fidelibz recipi nō se iunīs
 nisi ī casu infirmitatis aut alterius necessitatis a iure vel ecclīa cō
 cesso vl' admissō. Et sicut hec p̄suetudo ad euitandū aliqua picu
 la z scandala rōnabilr introducta q̄d licz in p̄mitiua ecclīa h̄mōi
 sacm̄ recipit a fidelibz sub ytraq̄ sp̄e: postea a p̄ficiētibz sub ytra
 q̄z: z a laicis t̄mō sub sp̄e panis suscipiat. cū firmissime credendū
 sit: z nullatenus dubitandū integrū xp̄i corpus z sanguinē tā sub
 sp̄e panis q̄ sub sp̄e vini veracit̄ p̄tineri. Unde cū h̄mōi p̄suetudo
 ab ecclīa z s̄ctis patribz rōnabilr introducta z diutissime obfua
 ta sit: h̄nda est p̄ lege quā nō l̄z reprobare aut sine ecclīe auctōri
 tate p̄ libito mutare. Quapropter dicere q̄ hāc p̄suetudinē aut legē
 obfuare sit sacrilegū aut illicitū censi debet erroneū, z p̄tinaciter
 asserentes oppositū p̄missōz tāq̄ heretici arcendi sūt z grauit̄ pu
 niendi p̄ diocesanos locoꝝ seu officiales eoz aut inq̄sitores here
 tice p̄uitatis in regnīs seu puīcijs in q̄bz s̄ h̄ decretū aliqd fuerit
 forsan attentatū aut p̄sūptū iuxta canonicas z legitiās sanctiōes
 in fauorē catholice fidei s̄ hereticos z eoz fautores salubrit̄ adin
 uentas.

Q̄ nullus p̄sbyter sub pena excoīcationis cōicet
 pplm sub ytraq̄ specie panis z vini.

Item ipsa sancta synod⁹ decernit z declarat sup̄ ista ma
 teria reuerēdissimis in xp̄o p̄ribz z dñis p̄iarchis
 p̄maribz archiep̄is ep̄is z eoz in sp̄ualibz vicarijs vbilibet p̄stitu
 tis p̄cessus esse dirigendos. in q̄bz eis cōmittat z mandet auctōri
 tate huius sacri p̄ciliū sub pena excoīcationis vt effectualr puniāt
 s̄ h̄ decretūz excedentes eos q̄ cōicando pplm sub ytraq̄ sp̄e pa

Sessio XIII

nisi et vini exhortauerit: et sic faciendum esse suscipiant inuicta eis, pro modo culpe penitentia salutari. Qui pro ex illis ad penitentiam redire non curauerunt alio indurato per censuras ecclesiasticas per eos ut heretici sunt coercentur. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. Quibus lectis magister Johannes de scribanis et magister Henricus de Piero promotores petierunt rident per dominum imperatorem cardinales et ceteros platos an placeret. Presidens autem dominus Hostienensis, respondit nomine collegii cardinalium, placet. Sic successiuereuerendissimi in christum presides domini episcopi Anthonius recordienensis, per italicam, Stephanus doleus, per Gallicanam, Nicolaus meriburgensis, per germanicam, et Petrus cius cartagenensis, per anglicanam in ambone exites ridentur. Placet.

Sessio quartadecima in qua Carolus de malatestis, re nunciavit papatu nomine domini Gregorii duodecimi.

Inno a nati uitate domini, M. cccc. xv. Aplice sede vacante regnanteque serenissimo et inuictissimo principe domino Sigisimundo Romano, et hungarie rege, Regnorum suorum anno hungarie xxxix. Romane electionis quinto, Coronationis vero primo, die autem Iouis quarta mensis Iulii fuit tertia sessio generalis per synodum Constantinensem in ecclesia cathedrali Constantinensi, super dicta, prout ibidem dicto serenissimo domino Sigisimundo Romano, et hungarie rege, cum insignibus regalibus et nobilibus sibi in his fueribus videlicet dominis Lodouico comiti palatino rheno, in panno sine mudo, Henrico duce bavarie in ense, Friderico Burgio nurnbergensi in ceptro, et Andrea filio Sueualbarone de hungaria in corona multantis ceterisque principibus in numero copioso. Prout ibidem reuerendissimis patribus Johanne episcopo Hostienensi, viuariensi, cardinali, Angelo landeni, Jordano de visis ceterisque cardinalibus patriarchis archiepiscopis episcopis abbatibus et alijs patribus in copiosa multitudine. In cuius quadam sessionis principio prefatus dominus Roma, rex indutus vestibus regalibus recessit de sua sede solita et transiit ad aliam sedem positam in fronte aliarum tanquam presidens, per tunc in concilio Johanne dominici trinitatis, Sixti cardinali ragusino, et Carolo de malatestis, domo micello Ariminensi procuratoribus domini Angeli Corrariorum Gregorio duodecimo, in sua obediencia nuncupati ad auctorizandum

Sessio XIII

De illis et cedendum papatu noie dicti Gregorij sedentibus iuxta reges
in quodam banco respiciēte versus congregationē synodi Constanti.
Deinde cantatis antipha Veni sancte spūs, ac hymno Veni cre
ator spūs dictaque collecta de pace p dñm cancellariū cardinalem
Aluarianū, subsequens p venerabilē vīrū dñm Job venner p̄bo
notariū dñi Lodouici comitis palatini lecte fuerūt due bulle se
quentis tenoris.

Gregorius ep̄s suus suorū dei dilectis filiis Johi
triti sc̄i Sixti p̄bzo cardinali aplice se
dis legato et Johi in p̄iarchaz Constanti nopolitanū electo nris
et eiusdē sedis nūcijs, Et venerabili fratri wernero archiepo tre
uerenē necnō nobilibz vīr̄ Ludouico comiti palatino rhe nor Ca
rolo de malatesti, domicello ariminenē, in p̄uincia Romandiole
p nob et sc̄a romana ecclia rectori S. et aplice dei bñ. Terrenas
affectiōes tenebrare hūanas pstat liberandas p modulo lumina
riōis cū lux illa q̄ dicit, Ego sū lux mūdi se lūmantē oñdit: et p q̄n
to terreno detinent affectu minus illius splendorē ptingūt in q̄
edocemur errorē cauendū: amorēq̄ rectū seq̄ndū vt vīa om̄ia ad
illā pacē q̄ ē cū deo hoi mortali felicit̄ pferenda p quā negare nō
possumus ip̄ios errores cōmissos circa papatū nosq̄ aduersari
tūz astutijs repulso ad pacē et ecclie xp̄i clar̄ statū p vīā renūcia
tionis p pgressu firmis desiderantes vt cū spes aliq̄ scintillaret oc
currim⁹ erogādo Ex eodē igit affectu p̄tinuato intellecta p̄uident
tia regla cum affectione concordī ad ecclie pacē cū natōibz q̄s vo
cauit ad ciuitatē Constanti, exbilarati libenti aīo p̄mpti sumus vt
semp fuim⁹ p extirpationē horrendoz sc̄ismatū et itēgra vñtione me
rito opranda et p̄ficienda dimittere libere papatū, q̄uis nob clarū
rā ex titulo sancte mēorie vrbani, vi, p̄decessor̄ nri et canonica nra
electione q̄ clarissime ex nra puritate cū efficacī volūtate et recta.
Quapropt̄ potius et alit⁹ rē sp̄am et effectū q̄ intendit serenitatis
regie cor mentē animū et opa post sui aduētū ad Constanti, fructuo
sa aduertētes q̄q̄ extrinsecus quīs artificio demonstrauit et p̄fide
tes exinde de eius serenitatē dispositiōe deo grata et in eo sperātes
cul⁹ res gerit q̄ serenitatē eandē dirigit in agēdis et nos etiā q̄. J
missoz effectū istis ibidē et vt possitis in p̄dictis efficere meli⁹ et va
lere q̄ efficaciorē p̄tate a nobis p̄stiterit vos h̄re nobis seu illis ex

Bessio XIII

nobis q̄ vbi illi interfuerint p̄gregatiōz ipsaz inq̄ntū p̄ dictā serēs
nitatē reglā z nō Baldesare se nūcupari facientē Johem. xxiij. vo
catā vice nostra ad p̄dictoz effectū p̄notādī z auctorisandī in ḡna
le p̄cellū: remota tā omīno dicti Baltheas p̄sidentia z p̄sentia ab
eisdē: necnō oīa q̄ postq̄ sic feceritis disponēt p̄ hā reintegratiōe
ac vnione ecclīe ac p̄fatorz sc̄smatū extirpatiōe p̄ p̄gregatiōz eā
dē: remotis: vt p̄mittit p̄sidentia z p̄sētia dicti Baltheas vice n̄ra
sili r̄ auctorisandī z p̄firmandī plenā z liberā de plenitudine pr̄atis
p̄cedimus tenore p̄sentū facultatē. Datū ariminū. iij. idus Mar
tij. Pontificatus nostri anno nono.

Gregorius ep̄us seruus seruoz dei dilecto filio no
bili viro Carolo de malatestis, domicel
lo ariminē. in puluicia n̄ra Romandole p̄ nobis z. s. Ro. eccles
sia rectori Salutē z aplicā b̄ndictionē. Cū ad laudē oīpotentis
dei z bonū ecclīe sue. s. p̄ vnione reintegratiōe z pace christianoꝝ
z sc̄smatū extirpatione p̄ch dolor nūc vlgentiū vltra alios nunci
os n̄ros te tanq̄ n̄ram ad maiestātē reglā Constañ. p̄sonalr̄ desti
nemus nos volentes p̄ter z optantes vt eo p̄fectius p̄ficere va
leas in p̄missis q̄ maiori fueris auctoritate munitus. tibi cū subor
dinata sit renūciatio canonice z certe electiōi vnici futuri summi
pontificis z alia etiā necessaria habeant interuenire. pro p̄dictoz
effectu salubriter p̄sequēdo tibi p̄uentendo: aut illis cū q̄bo tue p̄
uidētie videbīs expedire modis p̄gruis z opportunis tractandī
practicandī z p̄cludendī q̄ tibi vīsa fuerint vīlia z necessaria. ad
p̄dicta: etiā si fuerint talia que mandata alia z tibi data exceder
ent q̄ntūcūq̄ z mandatū exigerent specificū z speciale. Et si aliq̄
videbīs tibi magis p̄uenire p̄sone ecclīastice illa expediri facien
dī p̄ p̄sonā ecclīasticā quā elegeris z ei sic electe et iuxta tuā dispo
sitionē facture p̄ntis tenore de plenitudine aplicē pr̄atis plenam
z liberā p̄cedimus facultatē. Datū ariminū. iij. idus Martij. Pō
tificatus nostri anno nono. Quibus bullis lectis dñs Carolus
put in eisdē p̄tinebat h̄ns maiorē auctoritatē q̄ ceteri cōmisit p̄fa
to dño Johi dñici cardinali vices suas ad auctorisandū z appro
bandū dictū p̄cellū. Quā cōmissiōe in se recipēs facta breuī col
latōe cū themate Dñs vnānimes in oīone estote: auctorisauit p̄cl
lūm. put in cedula tenoris sequentis.

Bessio XIII

Cedula auctorisationis concilij.

Quia sanctissimus dñs: dñs Grego. papa. xij. audiuit ins-
tellerit atq; multipl'r est informatus de celebri fama
hui' sancte congregatiōis p' gñali p'cllo Constañ. in christi noie cō-
gregate. Idcirco idē dñs n'r auīdus ecclesiastice vnionis et refo-
matiōis et extirpatiōis heretice p'uitatis cōmissionem fecit put in
eisdē l'ris tunc lectis dñoscit p'neri. Qu' qdē cōmissiōis et mā-
dati vigore Johes miseratione diuina eti. s. Sicut p'sbyter cardis-
nalis Ragusinus vulgarit nuncupatus p' me et collegis meis in
hac pte hic existētibz. in noie p'ris et filij et filij. auctoritate dñi n'ri pa-
pe qñtū ad eundē spectat: vt p'dicta sancta vnio reformatio et he-
retice p'uitatis extirpatio deo auctore meliorē sortiant effectum: et
vt sub diuersoz p'fessione pastoz discedētes christiani in vnitas
te scē m'ris eccl'ie et charitatis vinculo p'ligant istud sacri p'clliū
gñale puoco: et omīa p' ipm agenda auctoritate et p'firmo iuxta mo-
dū formā et put in l'ris dñi n'ri nūc lectis plenus p'neri.

His aut pactis reuerendissimus p'r dñs Bartholo. archiep'us
mediolanen. legebat capitula et ordinatiōes p'ceptas p'clliū Cō-
stañ. tenores vero dictoz capituloz sequunt et sunt tales.

Cū pncipiū cuiuslibet rei potissima ps sit vt pncipiū decens et
amabile deo et possibilis eccl'ie reintegratio fiat. Sacrosancta ge-
neralis synodus Constañ. in spūscō legitime p'gregata eccl'iam
catholicā repñtans: vt iste due obediētie vitz illa q' p'fitef Johes
xij. olim fuisse papā. Et illa que p'fitef dñm Greg. xij. esse papā
vniant vni alteri: et altera alteri p'ligant sub capite christo dictas
puocationē auctorisationē approbationē et p'firmationē noie illius
dñi q' in sua obediētia d'r Grego. xij. nunc factas qñtum ad ipm
spectare videt: qz abundans ad certitudinē p' bona cautela nemi
nocet: sed omībz pdest in omībz et p' omīa. admittit et amodo has
sup'dictas obediēcias p'unctas et vnitas esse decernit et declarat
in vno corpe dñi n'ri iesu christi et hui' sacri v'lis concilij genera-
lis in noie p'ris et filij et spūsancti. Tollunt p'cessus et ca. in duabz
obediētijs hūc inde decreti occasione scismatis.

Aliud capitulum.

Sacrosancta synodus gñalis Constañ. rē. Pro
maiori pace et securitate vniois eccl'

Bessio XIII

clesie oēs et singulos pcessus censuras penas et snias i olim vocati
Johis et eius q dicitur Grego. xij. obedientis iā punctionis occasione
vlt ex cā scismatis hinc vel inde latas decretas pmulgatas seu ful
minatas et oēm exinde ptractā maculā siue notā suris aut facti q
ad easdē obedientias tollit abolet et irritat atq; cassat. Dñs qz et
singulas psonas dictarū obedientiarū cuiuscūq; pditionis vel sex⁹
existāt in statibz dignitatibz et officiis q alīs canonice seu rōnabilr
tenēt possident et exercent ad abūdantē cautelā habilltat: et cū eis
qntū opportunū fuerit aut indigent dispensat hec scra synodus ex
certis bonis respectibz statuit et ordinat q p notarios q de pmissis
sis rogabant instrumētis p eos pficiēdis nulla fiat mentio de ro
mano pontifice vel sede aplica. Sed de anno regnoz serenissimū
pncipis dñi Sigismūdi Ro. et Hun. regis. et hoc vsq; ad cessio
nem inclusiue. His dentē lectis dictus dñs Johes dñs car
dinalis ragusinus p cardinales sistentes in pcellio receptus est ad
osculū pacis et collocatus ē inter Franciscū venetiarū. et anthoniū
aquilegiē. pbros cardiales. fuitq; psequēter cantata missa de spū
sancto p dñm almanū cardinalē pisanū cū fmone ad clez: et post
modū missē officio finito accessit locū pidentie dictus dñs reue
rendissimus Johes eps Hostien. cardinalis viuariē. fuitq; dis
ctū officii letantiarū aliarū more sessionū cū euāgelio. Si q; venit
ad me et nō odit pīem suū rē. Et dictus dñs Job venner legebat
bullā dicti dñi Grego. ad cessionē papatus tenoris sequētis.

Procuratorium ad renūciandum rē.

Gregorius epus seruus seruoꝝ dei dilecto filio nobi
li viro Carolo de malatesti. domicello
ariminē. in puincia Romanēdiōle p nobis r. s. Ro. ecclia recto
ri Salutē et aplicaz bñdī. Diuina grā dirigēte fideliter et pure co
nati fuimus ab ipso initio nostre assumptionis scisma extirpare et
ecclesiā deducere ad clarū et pacificū statū integraliter et vt debuim⁹
mus et volumus et pīnue cū potuimus aduertere opportunitatē
faciendī efficacī voluntate adhibuimus diligentīā nrām: sed flu
pus diuersarū cupiditatū tenebrarū a timore altissimi alienarū mul
tis et variis inuolutionibus facto pposito obstiterunt et per vias
duras multiplici delicto astrictos incidere cōpulerūt. Et cum nu
per verissimiliter dubitarem⁹ grauiora pparari recenter recepim⁹

Bessio XIII

de celo lumē aperiri: et reglā maiestates p maturos pcessus pura
mente ad lucē et pacē integrā christianoz scismatibz de celo repul
sis desideria puenire corruptis affectibz obulando et rectas vias
optando de qbz grās altissimō reddimus et ab eo leticiam suscipi
mus sine cui? grā nullū rectū efficaciter fundamentū a qua qdez
diuina grā nō dubitamus tuā nobilitatē et aīm fuisse et esse stan
ter directū. Cū ergo destinauerimus pstantiā ad eandē reglā ma
iestatē dilectos filios Johem citi. s. Sixti pbim cardinalē sedis
aplice legatū. et Johem in p̄tarchā pstantinopo. electum. n̄ros et
eiusdem sedis nūcios cū certis l̄is et mandatis n̄ris fideliter p̄ce
pti fm opportunitatē q̄ tunc videbat. Nūc vero spe bona p̄cepta
dilatato corde christianoz pacem et integrā vniōnē in dño deside
rantes tuā nobilitatē in qua plene pfidimus et charissimā vt p̄so
nā n̄ram tenem? duce dño ad reglā maiestātē ipsam in Cōstantiā
destinamus vt an̄inus tuus quē semp inuenimus sacre vniōnis
amatorē nobiscū leticia impleat. Et p̄pterea ad p̄dicta oīa plena
ria exequēda te q̄ etiā in ciuitate n̄ra Ariminē. et in nōnullis pro
nobis et eadē eccl̄ia in tpalibz es vicarius oīm mō vlti iure et for
ma qbz meli? fieri possit tenore p̄ntis de plenitudine aplice p̄tāt
pcuratorē n̄rm facimus specialē dantes et pcedentes tibi et pcura
tori n̄ro de plenitudine dicte aplice p̄tātis oīmmodā plenā et libe
rā facultatē n̄ro et dicte eccl̄ie noīe tractandi. pcurandi totalr p̄clu
dendi et effectualiter inducēdi sincerā et integrā vniōnē eccl̄ie sano
cte del p̄oēm et quālibet rōnabile vltā p̄iunctim et diuissim q̄ tibi p
curatori n̄ro videbunt accōmoda ac quōlibet opportuna. etiam si
forent maiora exp̄sari et mandatū exigerēt q̄ntūcūqz speciale et
q̄ nos ipse facere possemus si psonalr iūressemus p̄mittētes deo
et eccl̄ie. s. del ratū gratū et firmū p̄petuo irrevocabilr b̄turi q̄cqd
p te. pcuratorē n̄rm actū gestū seu factū fuerit in p̄missis id facturū
dante dño inuolabilr obseruari. p̄mittentes fide et sub testatiōe
diuini iudicij q̄ p̄tatem h̄mōi tibi sic vt p̄mittit attributā et p̄cessā
reuocare nō intendimus nec reuocabimus te p̄bo publice vel oc
culte et supplētes oēm defectū si q̄s in p̄nti mandato fuerit admis
sus vel in eo aliqd est omissum. Datus arimin. vj. idus Martij.
Pontificatus n̄ri anno nono.

Qua cedula lecta dñs Carolus leuans se dixit hec verba. Cū

Bessio XIII

sanctissimus dñs noster Grego. papa duodecimus me suū pcuratorē pstituerit ad cedēdū modo et forma put in suis lris nūc letis dīgscit p̄tineri. Ego Carolus sup̄dictus sciēs intentionē dñi nri sanctissimi Grego. pape. xij. fuisse et esse totale ad reintegratio- nē christianoz si possit largiente dño fieri. et in hoc oīm q̄ntū in eo est operā p̄stare p futurā papatus cessionē p se et suos et q̄dem ab omibz caueat q̄ hoc sc̄m pposituz impedire possent aut differre p h̄ sacru p̄ciliū declarari et determinari peto hūiliter et instanter vi- rū p vnione ecclesie dei et totali reintegratioe p dei gr̄az pcuran- da sacro p̄cilio vtile et expediens videat q̄ noīe p̄fati dñi pape fiat hic Cōstantie cessio ante q̄s Niciā accedat seu an petrus de lu- na q̄ in sua obedientia dī bñdictus cedere velit v̄l nolit experiat̄ Quibz dictis p̄fatus dñs archiepus mediolanē. in ambone exi- stens deputatus p synodū respondit in modū q̄ sequit̄.

Conciliū determinat q̄ vtile et expediens ē q̄ fiat
hic in Constantia renunciatio.

Sacro sancta gñalis synodus Constañ. determi- nat et declarat expediens et vtile fo- re p vnione. scilicet ecclesie dei et totali reintegratioe p dei gr̄am pcurā- da q̄ noīe illius dñi q̄ in sua obedientia dicit̄ Grego. xij. fiat hic in Cōstantia cessio ante q̄s Niciā accedat seu an Petrus de luna q̄ in sua obedientia dicit̄ Benedictus cedere velit vel nolit expe- riatur. Subsequently dictus dñs archiepiscopus mediolanē. legit capitula que sequunt̄.

Ex vacante sede nō pcedat ad electionē romani p̄tificis.
Sacro san cta generalis Constañ. synodus ad facili- us liberius et vtilius integrā vnionē ecc- lesie psequendā p̄nūciat statuit et ordinat q̄ p̄textu cuiuscūq̄ ces- sionis aut vacationis sedis ap̄lice siue papatus durante p̄nti p̄cilio facite vel faciende ad electionē futuri sūmi pontificis nullate- nus pcedat sine deliberatione et p̄sensu hui⁹ sacri gñalis concilij et si p̄trariū fieret sit ipso facto auctoritate hui⁹ sacri p̄ciliij irritum et inane: nullusq̄ electū p̄tra hoc decretū in papā recipiat nec illi ut pape quoq̄modo obediat sub pena maledictionis et fautorie sc̄lmat̄is puniantq̄ in hoc casu eligētes et electus si p̄sentiat ac illi

Beſſio XIII

adherētes penis p hoc ſacrū ꝓcllū ordinādīs. Suspendit qꝫ dī
cta ſancta ſynodus p bono vnionis ecclīe omīa ſura poſitūa in
ꝓcllīs gñalibꝫ edita z ipſoz ſtatuta ordinatōes ꝓſuetudīnes z ꝓ
ullegia qꝫuſcūqꝫ ꝓceſſa: z penas ꝫ qꝫcūqꝫ editas inqꝫntū dīcti de
creti effectū impedīre poſſunt quoquo modo.

Electio ſūmī pontificis fiat mō z forma p ꝓcllū ordi
nandīs: z qꝫ ꝓcllū nō diſſoluā donec ſit facta electio: z
qꝫ ad hꝫ rex romanorꝫ det operam.

Sacro ſancta gñalis Conſtañ. ſynodus vt ecclīe ſancte
del eo melius z ſincerius ꝓuideat ſtatuit z ordiat
ꝓnūciat z decernit: qꝫ prima electio romanī pontificis fiat modo
forma loco z tpe z materia p ſacrū ꝓcllū ordinādīs. Et qꝫ idē ꝓcl
lū poſſit z valeat in futurꝫ qꝫcūqꝫ ꝓſonas cuiuſcūqꝫ ſtatus obediē
tie ſint aut fuerit ad electiōz hꝫmōī actiue z paſſiue z alios qꝫcūqꝫ
actus ecclīaſticos z oīa alia opportuna: nō obſtātibꝫ qꝫuſcūqꝫ ꝓ
ceſſibꝫ ꝓēis aut ſentētijs habilitare recipe z deputare mō z forma
qꝫbꝫ etiā videbitꝫ expedire. qꝫ ꝫ ſacrum ꝓcllū nō diſſoluā donec
electio hꝫmōī fuerit celebrata. Exhortās dīcta ſctā ſynodus inui
ctiſſimū ꝓncipē dñm romanorꝫ z hungarie regē ꝓter z reqꝫrens qꝫ
tenus tāqꝫ ꝓius ecclīe aduocatus z ſacri ꝓcllī defenſor z ꝓtector
oēm ad hoc opam efficacitꝫ impendat z verbo regis velle facere hꝫ
ꝓnūciat ac līas ſue maiestatis deſup fieri decernat.

Concllū omnia p Gregoriū. xij. in ſua obediētia alias
canonice z rōnabilr geſta approbat z ratificat.

Sacro ſancta gñalis ſynodus Conſtañ. zc. omīa z ſingu
la ꝫ illū dñm qꝫ dī Greg. xij. in ſua reali obediē
tia aplīca auctoritate mediate vl' imediate alīs canonice z rōnabilr
hꝫuſqꝫ geſta facta diſpensata ordinata ꝓceſſa z indulta: z etiam
vſqꝫ ad tps ſue noticie renūciatōis p eo faciēde qꝫ tps vltra mē
ſem poſt hꝫmōī renūciatōnē volumus extēdi gerenda faciēda di
ſpensanda ordinanda ꝓcedenda z indulgenda ex certa ſcientia ra
tificat z ex ſuperabundanti cautela ad certitudinē boni approbat
z firmat. ſtatuens z ordinans qꝫ ex cauſa vel occasione ſchismatis
vel cuiuſcūqꝫ macule vel inhabilitatis ex eo ꝓuenientū nō vale

Beſſio XIII

ant infringi vel ꝓtra ea excipi aut in dubiū reuocari nō obſtantibꝫ
bus diſpoſitionibꝫ in ꝓtrarium facientibꝫ.

Decretū qꝫ nō reeligat Gregorius: nō eſſe factū
ad ipſius Gregorij inhabilitatem.

Sacro ſancta ſynodus gñalis Conſtañ. declarat ſtatuti
ſeu ordinationē factam alias ꝓ illud ſacrū ꝓcilij
in quo inter alia cauetur qꝫ ille dñs qui dicitur in ſua obedientia
Gregorius. xij. nullo vnqꝫ tꝑe reeligatur in papā nō fuiſſe factum
ad ipſius dñi Greg. inhabilitatem tanqꝫ nō ſit capax papatus: ſꝫ
ꝓ bono pactis eccleſie ꝫ futuris ſcandalis ſcrupulis ꝫ ſuſpitiõ
nibus euſtandis.

Concilij reſeruat ꝫ facturū declarat qꝫ ꝓuidebit
vbi duo vel plures in eodē titulo ex diuerſis obe
dientijs concurrūt.

Item ſacroſancta ſynodus Conſtañ. reſeruat ꝫ ſe facturū
declarat. vbi duo vel plures in eodem titulo ex di
uerſis obedientijs ꝓcurrunt qꝫ ſacrū ꝓcilij cū debita manſuetudi
ne ꝫ rōnabili equitate: ita qꝫ vna ꝓs alia deterius nō tractabiliter
vtriuſqꝫ obedientie honore qñtū fieri poterit ſaluo ꝓ ſe vel ad B
ſpecialiter deputandos anteqꝫ ſepabit ꝓuidebit mō ꝫ tꝑe.

Concilij recipit ꝫ admittit in cardinales. cardina
les dñi Gregorij pape. xij.

Item ſacroſancta ſynodus Conſtañ. ex nunc immediate
poſt ceſſionē ſeu renūciationē noie illius dñi qui
dicit Gregorius. xij. de papatu ꝫ eundem faciendum ipm dñm
Gregorij ꝫ reuerendiſſimos in chriſto ꝓres dños Anthonij epm
Portuenſ. Johem eti. s. Sixti Sabielem eti. s. Clementis. An
gelum eti. ſanctorꝫ Petri ꝫ Marcelli. Blandellum eti. s. Sabi
ne ꝓſbyteros. ꝫ Petrum. s. Marie in coſmedin diaconū ſue obe
dientie cardinales recipit ꝫ admittit: eoſqꝫ vt tales haberi vult: ꝫ
ab omnibus venerari. necnō dignitate emolumento ꝫ voce ꝫ alijs
cardinaliū ꝓuilegijs vt veros cardinales vti fuiſſe pariter ꝫ gau
dere. Saluis tamen alijs conſtitutionibus ꝫ ſtatutis in ꝓeſenti
ſeſſione ꝓmulgatis ꝫ inferius ꝓmulgandis de electione roma

Bessio XIII

ni pontificis facientibus mentionem.

¶ Officiarii domini Gregorii gaudeant eorum officiis.

Item sacrosancta synodus Constantiensis, etc. statuit et ordiat
 quod omnes officiales et curiales eiusdem domini qui dicitur
 Gregorius, in officiis et gradibus ipsorum alias canonice adeptis gau-
 deant: et ea rationabiliter administrent, prout alij officiales alterius in
 different saluo ubi in aliquo officio mutus vel certus numerus dicitur. huius
 finis consuetudinem romane curie circa quod sacrum concilium sibi reservat, pro-
 videndum cum debita mansuetudine et rationabili equitate: ita quod una per
 alia deteriorius non tractabitur utriusque obedientie honore quantum fieri
 poterit ipse saluo per se vel ad hoc specialiter deputandos antequam sepa-
 ratim provideat modo et tempore opportunis.

¶ Nullus recedat sine licentia.

Item Sacrosancta synodus etc. ne ante electionem fu-
 turi romani pontificis et aliorum in eodem concilio agen-
 dorum ipsum sanctum concilium dissolvatur perturbetur: aut si eius salutem vel pro-
 speritatem aliquid machinetur, vel etiam contra ipsius statuta et ordinatio-
 nes quolibet molestantur aut transgrediantur statuit ordinat et diffinit
 quod quicumque persona concilii cuiuscunque status gradus ordinis aut preemi-
 nentie existat ab hoc sacro concilio deinceps sine licentia concilii vel
 ad hoc deputandorum recesserit, et quicumque concilii aut quis alia per-
 sona ipsum concilium quolibet perturbaverit: aut si eius salutem vel prosperita-
 tem quicunque machinata fuerit vel ipsius sacri concilii preiudicium in hac presenti
 sessione statuta aut ordinationes temerarie violaverit infregerit aut
 transgressa fuerit villo modo tamquam unionem perturbans: scilicet faciens,
 de heresi suspecta ac rea criminis lese maiestatis perpetuo sit infam-
 mis omnique dignitate honore statu officio et beneficio ecclesiasticis et
 secularibus, etiam si imperialis regalis cardinalatus aut pontificalis
 existat ipso iure privata ope promotionis omnino sublata nec aliquatenus
 aptatur ei ianua dignitatis aut honoris ecclesiastici aut mundani.

¶ Imperator det operam ut concilium sit tutum.

Item sacrosancta synodus Constantiensis, etc. exhortatur invictissimis
 magis principibus domini Sigismundum Romanorum et Hun-
 garie regem quatenus placeat patres litteras sue maiestatis sigillis dare et
 omnibus principibus vasallis et subditis sacri imperii et presertim civibus et in-
 colis clustrarum Constantiensium precipere et mandare quod manutenebunt et defen-

Beſſio XIII

dent p̄dictū ſacrū p̄ciliū in ſincera ⁊ totali libertate in om̄i euentu
vſq; ad electionē futuri ſūmi pontificis ⁊ alias q̄dū durauerit: ⁊
q̄ ſi ⁊ q̄n ſacrū p̄ciliū deliberauerit ad electiōz romanū pontificis
hic fore p̄cedendū oēm ad hoc operā efficacē impendat q̄ h̄mōt
electio ſit tā libera ⁊ ſecura: hoc aut̄ ſpecialr̄ ſurent rectores ⁊ p̄ſu
les hui⁹ ciuitatis fidelr̄ obſeruare. Et quicūq; iſtā libertatē tutelā
aut ſecuritātē aliquāl̄ impediuerit: fraudē circa eā fecerit aut q̄n
tū in eo fuerit nō obſeruauerit cuiuſcūq; dignitatis ſtatus aut p̄di
tōis exiſtat om̄i ceſſante p̄uilegio eo ipſo ſn̄az imp̄ialis banni in
currat p̄petuo ſit infamiſ, nec ei vnq; porte dignitatis pateant nec
ad aliq̄d officiū publicū admittat̄, q̄nimo omnib; ſeudiſ ac alijs
boniſ q̄ a romano tenet impio ſit ipſo iure puatuſ. Ciuitas autē
ſeu vniuerſitas Conſtan̄, niſi p̄ſules ⁊ rectores p̄dicta obſeruaue
rint: aut ſi ea veniant eo ipſo b̄ano imp̄iali ſubiaceāt ⁊ oib; p̄ui
legijs ⁊ libratib; ⁊ gratijs ip̄ſalib; ſeu regalib; ſit penit⁹ deſtituta.

Hiſ aut̄ plectiſ dictuſ dñſ Caroluſ facta pulcra collatiōe cū
themate. Facta eſt cū angelo multitudo celeſtiſ ⁊c. plegit cedulā
de renūciatione papatuſ noiē dicti Grego. in forma ſequenti.

Caroluſ renūciat papatuſ noiē dñi Grego. xij.

Ego Caroluſ de malateſiſ arim̄iſ, ⁊ nōnullaz aliaz terraz
rū in tp̄alib; v̄caruſ necnō p̄uincie Romandiole re
ctor p̄ſciſſimo in xp̄o p̄ſe dñō Grego. diuina p̄uidencia papa. xij.
⁊ ſancta romana eccl̄ia ḡnaliſ: atq; eiꝰdē ſciſſimū dñi n̄ſi pape:
p̄curator h̄iſ ad inſcrip̄ta plenū ſpectaie ⁊ irrenocabile man
datū quēadmodū p̄ſtat p̄ bullā autenticā ſciſſimū dñi n̄ſi p̄dicti
p̄ſime lectā nulla oppreſſuſ aut coactus violentia atq; nullo duct⁹
errore vt oib; apte pateat p̄ effectū q̄nta ſinceritate q̄ntaq; cordiſ
affectiōe ſacrā vniōnē ⁊ reintegratiōnē chriſtianorū in vnitatē. s.
m̄ſiſ eccl̄ie p̄ſecutuſ fuit: p̄ſequat̄q; p̄ v̄lā etiā renūciatiōiſ in
cluſiue pure ⁊ libere ⁊ ſincere p̄curatoriō noiē ip̄ſi ſanctiſſimū dñi
n̄ſi Grego. pape. xij. in noiē p̄ſiſ ⁊ filiū ⁊ ſp̄ūſſcti renūcio ⁊ cedo ex
p̄ſſe in h̄iſ ſcriptiſ realiter ⁊ cū effectū iuri titulo ⁊ poſſeſſioni qd̄
quē ⁊ quā ip̄ſe h̄z in papatu ⁊ reſigno noiē p̄ſati dñi n̄ſi papatū ⁊
om̄e iꝰuſ papatuſ titulū ⁊ poſſeſſionē qd̄ quē ⁊ quā h̄z corā dñō
n̄ſo Ieſu xp̄o q̄ eccl̄ie ſue ſancte eſt caput ⁊ ſp̄ōſuſ in hac ſacroſan
cta ſynodo ⁊ v̄lī p̄cilio ſanctā romanā ⁊ v̄lem eccl̄iam rep̄ntante

Beſſio XIII

Qua cedula lecta archiepiſcopus mediolaneſis. Rūdendo ad p̄dicta legebat in hunc modū.

Sacroſancta generalis ſynodus Conſtañ. in ſpūſancto legiti me ꝑgregata v̄lem eccliam catholicā reſentans ceſſionē renūcia tionē ⁊ reſignationē ꝑ pte illius dñi q̄ in ſua obediētia dicebatur Grego. xij. ſuri titulo ⁊ poſſeſſionē qd̄ quē vel quā habuit in paꝑatu: vel ſi quod quē vel quā nūc habuit in papatu ꝑ magnificū ⁊ potentē dñm Carolū de malateſt. hic p̄ntem eiꝯqꝫ ad h̄ ꝑcura torē irrevocabilē ꝑ eodē dño q̄ dicebat Grego. xij. factas admittit approbat ⁊ collaudat in noie p̄ris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti Amen.

Exrequiraſ petrus de luna auctoritate ꝑclij ad cedendū.

Sacroſancta generalis ſynodus Coſtañ. ꝛc. Cū in romana ecclia dudū grauis ⁊ pe ſtilens exorta ſcīſſura hūano generi inimico ꝑcurante innūerabī lia chriſtiano ꝑplo attulerat detrimēta. q̄bꝫ obuſandis ac ꝑ inteꝑ gratione fabrice catholice q̄uis multa queſita fuerint remedia iꝯ mensis laboribꝫ ſollicitudinibꝫ ⁊ expenſis. inter q̄ ꝑſtantius ⁊ valī dius totū pene chriſtianitati dudū ⁊ nup̄ etiā huic ſacro viſum ſit ceſſionē ⁊ renūciationē papatus fieri ꝑ quēlibet ꝑ papa ſeu Roꝑ mano ꝑōnifice ſe gerentē. nec hactenus ceſſio ſeu renūciatio h̄mōi facta aut reintegratio aut ſcīſmatis extirpatio fuerit ſubſecuta. mī ſericors tū ⁊ miſerator dñs ſponſam ſuā ſanctā eccliam diebꝫ ꝑri mis reſpexit oculis pietatis. dū vīꝫ in hac ſancta Conſtañ. ſyno do ꝑter nōnulla alia ſancte vnionis ecclie ꝑparamēta ꝑiuncti ſub capite chriſto in vna ecclia: duabꝫ vīꝫ olim nūcupati Johis ⁊ il luis q̄ dicebat Grego. xij. obediētij. magnificus dñs Carolus de malateſt. pleniffimū ad hoc h̄is mandatū ꝑ ꝑſato dño q̄ dice bat Grego. xij. eiꝯqꝫ noie omī ſuri titulo ⁊ poſſeſſioi qd̄ quem ⁊ quā vel ſi qd̄ quē vel quā habuit in papatu nō ſine magno ipſius dñi q̄ dicebat Greg. xij. laudis ꝑconio ceſſerit renūciauerit exp̄ſſe realiter ⁊ cū effectu ⁊ reſignauerit noie p̄dicti dñi q̄ dicebat Gre go. xij. papatū ⁊ omē ſus papatus titulū ⁊ poſſeſſionē qd̄ queꝫ ⁊ quā ſi qd̄ quē ⁊ quā habuit in papatu. Cūqꝫ Petrꝫ de luna in ſua obediētia Bñdictus nūcupatus dudū memoratā ceſſionis ⁊ re nūciationis papatus vīā acceptauerit eāqꝫ diuerſis ꝑmiſſionibꝫ

Bessio XIII

votis et iuramentis firmaverit nec adhuc fecerit sed pertulerit usque
 mo et putare totam christianitatem est notorium et manifestum sancta syno-
 dus Constantiensis super dicta quanta in ea est quod ad sanctam unionem utile fue-
 rit nolens relinquere ipso iuramentum declarat statuit et diffinit per fatum Pe-
 trum de luna ex superabundanti per procuratores sacri concilii ad hoc speciali-
 ter constituendos loco et tempore opportunis fore solentem requirendum ut infra
 spatium sex dierum requisitionem huiusmodi immediate sequentium omni iuri papali
 quod se pretendit habere necnon titulo et possessioni seu detentioni eiusdem
 cedat et renunciet totaliter et absolute. Quod si non fecerit dicta sancta syno-
 dus dominum Petrum ex tunc putare ex tunc pronunciat decernit et declarat fuisse
 se et esse notorium scismaticum anti quam tanti scismatis nutritorem defensor-
 rem fauorem approbatorem incorrigibilem et pertinacem hereticum a catholice
 fide devium promissionem votorum et iuramentorum suorum transgressorem et
 ecclesiam dei notorie scandalisante et propterea omni honore et dignita-
 te etiam papali se reddidisse indignum. Ipse quoque per sacros canones for-
 re abiectionem electum per uatum et per censuram ab omni iure seu possessione et dete-
 nitione quam habet seu pretendit habere in papatu mandando precipiendo et inhiben-
 do eidem ne se amplius per romano pontifice gerere presumat omnibus christi-
 anis fidelibus etiam si imperiali regali cardinalatus pontificali aut alia qua-
 vis ecclesiastica vel seculari dignitate prefulgeant ne eidem Petro aut
 eius successoribus in hac parte postea obediatur pareatur vel intendatur au-
 xilium consilium vel fauorem prebent ullomodo sed eum tamquam scismaticum ecclesia-
 stice unionis perturbatorem et hereticum vitent et persequantur toto
 posse bona fide realiter et cum effectu. Et huius sacro concilio ac fu-
 turo per dei gratiam Romano pontifici eligendi contra dictum
 Petrum eius successores fautores atque sequaces quos etiam dicta
 sancta synodus tamquam scismaticos et hereticos vult persequi et haberi
 assistant fideliter et cum effectu inuictissimum dominum principem Sigis-
 mundum Romanorum et Hungarie regem exhortans specia-
 liter et requirens quatenus tamquam pius ecclesie aduocatus et sacri
 concilii defensor hoc idem se mox tunc facturum et suis et sacri im-
 perii subditis mandaturum promittere dignetur et fideliter ob-
 servare.

Quo capitulo lecto fuit responsum per deputatos quatuor nationum placet necnon per dominum Hostienensem noie collegii cardinalium et demum
 per regem Romanorum. Placet.

sessio XV

Sessio quintadecima.

De sabbati sexta dicti mensis Julij fuit sessio generalis concilij loco et hora consuetis in qua fuit romanorum et hungarorum rex cum nobilibus suis sibi insignijs regalibus presentibus presidente in eadem Johanne episcopo Hostienensi cardinali vinarientiensi. fuitque in ea celebratum officium missae de domina nostra per reuerendissimum patrem dominum Nicolaum archiepiscopum Guesnensem. Qua cantata legebantur reliqua more sessionum: et reuerendus pater dominus anthonijs episcopus concordienensis legebat quoddam statutum cuius tenor sequitur. et est talis.

Decretum silentij.

Sacro sancta synodus Constantiensis. etc. Precipit et mandat sub pena excommunicationis late sententie quam non venientes incurrere vult ipso facto: et sub pena carcerum duorum mensium et fauoris heresis ne aliquis cuiuscunque status auctoritatis gradus ordinis preeminentie aut additionis fuerit etiam si imperiali regali cardinalatus archiepiscopali episcopali prefulgeat dignitate in hac presenti sessione deo auctore hodie celebranda ipsam sessionem seu pronuntiantes et loquentes in eadem perturbet murmuret impediat aut quicunque strepitum voce vel manibus aut pedibus faciat. Et quia iam materia deo annuente tractanda per omnes nationes et sanctos patres spiritu sancto dirigente unanimiter et concorditer conclusa est. prout audieris prohibet et mandat eadem sancta synodus sub simili pena ac fauoris heresis ut quis clamare contradicere aut etiam surgere disputare vel defendere aut alta voce loqui audeat nisi ad hoc per ipsam sanctam synodum deputatus: alioquin faciētes decreuit eo ipso excommunicationis vinculo inodatos penas carceris et duriores expressat minime euasuros.

Quia quidem constitutione deputati quattuor nationum videlicet Anthonijs Concordienensis. noie italice. Stephanus doleus. noie gallicane. Nicolaus merseburgenensis noie germanice. et Patricius cartagenensis. noie anglicane. dominus Johannes Hostienensis. presidentis noie collegij cardinalium per verbum placet approbarunt.

Consequenter episcopus Concordienensis legebat sententiam contra Johannem hus de regno bohemie qui fuit degradatus in presentia concilij et traditus curie seculari.

Sententia contra Johannem hus.

Sacrosancta gñalis Constā. synodus eccliam cas
tholicam repñtans in spūs sancto legitime
cōgregata ad ppetuā rei memoriā: qz teste rei veritate arbor mala
fructus malos facere p̄suevit. hinc ē qd vlr dñate mēorle Johes
wickleff sua mortifera doctrina nō in christo lesu per euangeliz
vt olīm sancti p̄res filios genuere: sed p̄tra christi salutarē fidem
velut radix virulenta plures genuit filios pestiferos q̄s sui pueri
si dogmatis reliquit successores aduersus quos hec sancta syno
dus tanq̄ spurios et illegitimos filios cogit insurgere et eoz erro
res ab agro dñico tanq̄ rep̄es noctuas cura puigili et cultro au
ctoritatis ecclesiastice reseccare: ne vt cancer serpant in pernitiem
alioz. Cū itaqz in sacro generali cōcilio nup̄ Rome celebrato de
cretum fuerit doctrinā dampnate memoriē Johis wickleff dam
nandā esse: et libros eius h̄mōi doctrinam p̄tinentes fore tāq̄ he
reticos comburendos: et doctrinam ipsam damnatā: et libros ei
tanq̄ doctrinam insanam et pestiferam includentes combustos fu
isse cum effectu et h̄mōi decretū auctoritate cōciliū fuerit approba
tum. Nihilominus tamen qdam Johes huss in hoc sacro cōcilio
hic p̄sonaliter p̄stitutus nō christi sed potius Johis wickleff
heresiarche discipulus post et p̄tra damnationē et decretū h̄mōi
ausu temerario p̄trauentens errores eius plures et hereses tā ab
ecclesia dei q̄ etiā a certis olīm reuerendis in christo p̄ribz dñis
archiepiscopis ep̄is diuersoz regnoz et mgris in theologia plu
rū studioz condemnatos dogmatizauit asseruit et p̄dicauit p̄ser
tīm damnationi scolastice ipsoz articuloz wickleff facite plures
in vniuersitate Pragensi cū suis complicibz in scolis et in p̄dicatis
onibz publice resistendo: ac ipm Johem wickleff vtrum catho
licum et doctorem euangelicū in fauorem eius doctrine corā mul
titudine cleri et ppli declarauit. certos etiā articulos infrascriptos
et plures alios et merito damnabiles tanq̄ catholicos esse asseruit
et publicauit q̄ in libris ipsius Johis huss et episculis notorie
p̄tinent. Quapropter habita p̄ p̄us plenaria informatione de p̄
missis et diligenti deliberatione reuerendissimoz in christo pa
trū dñoz. s. Romane ecclesie cardinaliū patriarchaz archiepisco
rū ep̄oz et ceteroz p̄latorū et doctoz sacre pagine et iuris vtriusqz
in multitudine copiosa hec sacrosancta Constā. synodus decla

Bessio xv

rat et diffinit articulos infrascriptos qui habita collatione per plures
magistros in sacra pagina reperti fuerunt contineri in eius libris et opu-
sculis manu propria scriptis, et quod etiam idem Johannes huss in publica
audientia coram patribus et platis huius sacri concilii confessus fuit in suis
libris et opusculis contineri non esse catholicos nec tanquam tales esse
dogmatizandos: sed ex eis plures esse erroneos alios scandaloso-
sos et nonnullos eorundem esse notorie hereticos et iam dudum a san-
ctis patribus et generalibus conciliis reprobatos et damnatos. Ipsosque pre-
dicare dogmatizare aut quolibet approbare districte inhibendo. **S**ed
cum infrascripti articuli expressse continentur in libris seu tractatibus suis
videlicet in libro quem intulatur de ecclesia et alijs suis opusculis: ideo li-
bros predictos et doctrinam suam et singulos alios tractatus et opuscula
in latino siue vulgari Bohemico per ipsum editos aut in quocunque alio
idiomate per alium vel alios translatos, hec sacrosancta synodus repro-
bat atque condemnat ipsos comburendos publice et solenniter in praesentia
cleri et populi in ciuitate Constantiensi, et alibi decernit et diffinit adhaerens
per premissa omnem eius doctrinam merito esse et fore suspectam de fide: et
ab omnibus christifidelibus euitandam: et ut de medio ecclesie illa pernicio-
sa doctrina eliminetur. Nec sacrosancta synodus prius iubet per locorum or-
dinarios tractatus et opuscula hominum per censuram ecclesiasticam: etiam si
opus sit cum adlectione pene et fauorile heresis diligenter inquiri et
reptos ignibus publice cremari. Si quis autem huius sententie ac
decreti violator aut preceptor extiterit, statuit eadem sancta synodus
per locorum ordinarios et inquisitores heretice prauitatis contra talem vel ta-
les veluti suspectum vel suspectos de heresi procedendum. Visis insuper
per actis et actis in causa inquisitionis de et super heresi contra predictum
Johannem huss habitis et factis: habita per prius fidelem et plenariam con-
sultationem in hominum causa deputatorum relatione: aliorumque magistrorum in
theologia ac doctorum iuris utriusque inde et super actis actitatis ac di-
ctis testium fidedignorum et plurimorum que dicta ipsi Johannes huss per
lam et publice lecta sunt coram patribus et platis huius sacri concilii
per quorum testium dicta apertissime constat eundem Johannem multa ma-
la scandalosa seditiosa et periculosas hereses dogmatizasse in publi-
co: et per multa annorum curricula predicasse. Christi nomine innocato
hec sacrosancta synodus Constantiensis, solum deum per oculos hominum per hanc
diffinitiuam sententiam quam perfert in his scriptis pronunciat decernit et

Bessio xv

declarat dictum Johem huss fuisse et esse verum et manifestum hereticum. Ipseque errores et hereses dudum damnatos et plurima scandalosa prae auriu offensiva temeraria et seditiosa dogmatizasse et publice predicasse in non modica offensam diuine maiestatis ac vltis ecclesie scandalum et fidelium catholice detrimendum. clauis etiam ecclesie et censuras ecclesiasticas vilipendisse: in quibus per annos multos persistit animo indurato: christifideles per suam pertinaciam nimium scandalizans cum appellatione ad dominum nostrum Iesum Christum tanquam ad summum iudicem omittis ecclesiasticis medijs interposuerit: in qua multa falsa iniuriosa posuit et scandalosa ipsius sedis apostolice censurarum ecclesiasticarum et clauum in contemptum. Idcirco propter premissa et alia plura prefatus Johem huss hereticum fuisse et esse hec sancta synodus pronunciat et tanquam hereticum iudicandum et condemnandum fore iudicat et condemat per prentes dictaque appellatione tanquam iniuriosam et scandalosam et illi foris iurisdictionis ecclesiastice reprobandam. Ipseque Johem huss populum christianum maxime in regno bohemie in predicandis suis publicis et scripturis per eum compilatis seduxisse ac eiusdem populi christiani non verace predicatorum euangelij christi finem expositionem sanctorum doctorum sed fuisse verius seductorem verum quia per ea que hec sacrosancta synodus vidit et audiuit cognouit eundem Johem huss pertinacem et incorrigibilem et adeo taliter quod non cupiebat ad gremium sancte matris ecclesie redire neque hereses et errores per eum publice defensatos et predicatos velle abluare. Idcirco hoc sacrum concilium Constanz. eundem Johem huss ab ordine sacerdotali et alijs ordinibus quibus exstitit insignitus deponendum et degradandum fore declarat et decernit committens nihilominus reuerendis in christo patribus archiepiscopo mediolanensi. Feltrensi. Astetensi. Alexandrino Bagaren. et varen. episcopis: ut in presentia huius sacrosancte synodi dictam degradationem: finem quod ordo iuris requirit debite erequant.

Hec sancta synodus Constanz. Johem huss attento quod ecclesia dei non habeat ultra quod agere valeat iudicio seculari relinquere et ipsum curie seculari relinquendum fore decernit.

Articuli dñati Johis huss de q̄bo sup̄ fit mentio
Unica est sancta vniuersalis ecclesia que est predestinata
 totius vniuersitas. et infra sequit. Vniuersal

sancta ecclesia tm̄ est vna: sicut tantū est nūerus vnus oīm pdesti-
nator. Paulus nunq̄ fuit membrū diaboli: licz fecerit act⁹ q̄daz
actib⁹ ecclesie malignantiū p̄siles. Presciti non sunt ptes ecclesie
cū nulla pars eius ab ea finaliter excidit eo q̄ pdestinationis cha-
ritas quē ipsa ligat nō excidit. Due nature diuinitas ⁊ hūanitas
sunt vnus christus. Prescitus ⁊ si aliquādo sit in grā fm̄ p̄sentem
iusticiam: tm̄ nūq̄ est ps sancte ecclesie. ⁊ pdestinatus semp̄ manet
mēbz ecclie licz aliqñ excidit a grā aduenticia: sed nō grā pdesti-
nationis. Sumēdo eccliaz p̄uocatione pdestinatorū siue sit in
gratia siue nō fm̄ p̄sentem iusticiam. isto modo ecclesia est articu-
lus fidel. Petrus nō fuit nec ē caput ecclie sancte catholice. Sa-
cerdotes quolibet criminoſe viuentes sacerdotij polluit potesta-
tem ⁊ sic vt filij infideles sentiūt infideliter. De septē sacramentis
ecclesie de clauib⁹ officijs censuris morib⁹ ceremonijs ⁊ sacris re-
bus ecclesie: veneratione reliquiarū indulgentijs ⁊ ordinib⁹. Pa-
palis dignitas a cesare inoleuit ⁊ pape pfectio ⁊ institutio a cesa-
ris potentia emanauit. Nullus sine reuelatione assereret ratio-
nabiliter de se vl' de alio q̄ esset caput p̄ticularis sancte ecclie. nec Ro-
pōtifer est caput Romane ecclesie. Nō oportet credere q̄ iste qui
cūq̄ romanus pontifex sit caput cuiuscūq̄ p̄ticularis ecclesie san-
cte nisi deus euz pdestinauerit. Nemo gerit vicem christi vel Pe-
tri nisi sequatur eum in moribus: cum nulla alia sequela sit perti-
nentior nec aliter a deo recipiat procuratoriam potestatem: quia
ad illud officiū vicarij requirit⁹: ⁊ morū p̄formitas ⁊ institutiōis au-
ctoritas. Papa nō est manifestus ⁊ verus successor p̄ncipis aplo-
rum Petri si viuit moribus contrarijs Petro. ⁊ si querit auarici-
am est vicarius Jude schariothis. Et parē euidentia cardinales
nō sunt manifesti ⁊ veri successores collegij aliorū aploz christi ni-
si vixerint more aploz. fuanes consilia ⁊ mandata dñi nr̄i Iesu
christi. Doctores ponētes q̄ aliquis per censuram ecclesiasticam
emendandus si corrigi noluerit iudicio seculari est tradendus p̄
certo sequunt⁹ in hoc pontifices scribas ⁊ phariseos q̄ christū nō
lentē eis obedire in omib⁹ dicentes: nobis nō licz interficere quē-
q̄ ipm̄ seculari iudicio tradiderūt. eo q̄ t̄les sunt homicidē graui-
ores q̄ pylatus. Obedientia ecclesiastica est obedientia fm̄ adinū-
tionem sacerdotū ecclesie p̄ter expressam auctoritatem scripture,

Beſſio XV

Diſſiſſo imediata hūanorū opoz eſt q ſint virtuoſa vel viſtoſa: qz ſi hō eſt vitioſus z agit quicqz tūc agit vitioſe. qz ſicut crimen qd vitii dī ſiue pctm mortale inſicit vlt̄er actus hoīs. ſic virtus viſtificat oēs actus hoīs virtuoſi. Sacerdos vlt̄es fm legē et hūis noticiā ſcripture ad affectū ad edificandū pplm debet p̄dicare nō obſtante p̄tenſa excoicatione z infra. Q ſi papa vel alius p̄poſit⁹ mandat ſacerdoti ſic diſpoſito nō p̄dicare nō debet obedire ſubditus. Quilibet p̄dicantis officiū de mādato accipit qui ad ſacerdotiū accedit z illud mandatū debet exequi p̄tenſa excoicatione nō obſtante. Per cenſuras eccliaſticas excoicationis ſuſpenſiōis z interdici ad ſui exaltationē clerus pplm laicalem ſibi ſupeditat auariciā multiplicat maliciā p̄tegīt z viā p̄parat antichriſto. Si gnū autē euidentis eſt q ab antichriſto tales p̄cedant cenſure: qz vocant in p̄ceſſib⁹ ſuis fulminatiōes qbz clerus p̄ncipaliſſime p̄cedit p̄tra illos q denuciāt nequiticiā antichriſti: quā clerus marie p ſe vſurpat. Si p̄p eſt malus z p̄ſertī ſi eſt p̄ſcitus tūc vt iudas apls eſt diabolus fur z fili⁹ p̄ditionis z nō caput ſancti militantis ecclie cū nec ſit membrū eius. Gratia p̄deſtinationis eſt vīculū q corpus ecclie z qdlibet eius mēbrū iungit ipſi capiti inſolubiliter. Papa vel p̄latus malus z p̄ſcitus eſt equoꝛe paſtor z vere fur et latro. Papa nō debet dici ſanctiſſimus etiā fm officiū: qz al̄s rex etiā deberet dici ſanctiſſimus fm officiū. z p̄cones dicerent ſancti imo etiā dyabolus deberet dici ſanctus cum ſit officiarius dei. Si papa viuīt chriſto p̄trarie etiā ſi aſcenderet p̄ ritā z legitimā electionē fm p̄ſtitutionē hūanā vulgatā. tñ aliunde aſcenderet qz p̄ chriſtū. Dato etiā q intraret p̄ electōz a deo p̄ncipali factā. Nā iudas ſcharioth rite z legitime eſt elect⁹ a dō ieſu chriſto a d aplatū z tñ aſcendit aliunde in ouile ouīū. Condemnatio. xly. articuloꝝ Jobānis wickleff p̄ doctozes facta ē irrōnabilis z iniqua z malefacta z ficta eſt cā p̄ eos allegata vīz ex eo q null⁹ eoz ſit catholicus. ſed qlibet eoz aut eſt hereticus aut erroneus aut ſcandaloꝝ ſus. Nā coipō q electozes vlt̄ maior ps eoz ipſi p̄ſenſerūt viua voce fm ritus hoīm in p̄ſonā aliquā eo ipſo illa p̄ſona ē legitime electa. vel q eo ipſo eſt verus z māſteſtus vicarius vel ſucceſſor: p̄tri apli vel alterius apli in officio eccliaſtico. Vñ ſi electozes bñ vel male elegerūt opib⁹ electi debemus credere. nā eo ipſo q quis

copiosius opat meritorie ad pfectū eccl'ie habz a deo ad h' copio
sius ptatez. Non est scintilla apparentie q' oportet esse vnū caput
in spūalibz regens eccl'iam qd' temp' cū ip'a militante eccl'ia cōser
uet. Christus sine talibz capitibz monstruosis p' suos veraces dis
cipulos sparsos p' orbem terraz melius suā ecclesiam regularet.
Apl'i z fideles sacerdotes dñi strēue in necessarijs ad salutē re
gularūt eccl'iam anteq' pape officiu' foret introductū sic facerent
deficiēte p'sūme possibile papa vsq' ad diē iudiciū. Nullus ē dñs
ciuilis nullus p'latus nullus epus dñi est in pctō mortali.

Subsequenter fuit lecta p' eundē ep'm Concordiē. Inia cōdemā
nando illū articulū. Quilibet tyrānus rē. Et fuit rñsum p' depu
tatos nationū q'ttuor. p'sidentē z regē. placet. Itē fuit lecta p' dñm
Stephanū ep'm Doleñ. cedula ī ipeditores venientū ad p'cella

Condemnatio illius p'positionis Quilibet tyrānus.

Precipua sollicitudine volētes hec sacrosancta syno
dus ad extirpationē erroz z heresuz in dis
uersis mūdi p'tibz inualecentiū p'uidere sicut tenet: z ad hoc col
lecta est. nup' accepit q' nōnullē assertiōes erronee in fide z bonis
moribz ac multipl'r scandalose. totiusq' respublice statū z ordinē
subuertēre molētes dogmatizate sunt inter q's hec dissertio dela
ta est. Quilibet tyrānus pōt z debz l'cite z meritorie occidit p' quē
cūq' vasallū suū z subditū etiam p' insidias vel blandicias vel
adulationes: non obstante quocūq' iuramento seu p'federatione
factis cū eo nō expectata sententia vel mādato iudicis cuiuscūq'

Aduersus hunc errorem satagens hec sc'tā synodus insurgere
z ip'm funditus tollere p'habita deliberatiōe matura declarat de
cernit z diffinit h'mōi doctrinam erroneā esse in fide z in moribz:
ipsamq' tanq' scādolosam z ad fraudes deceptiones z mendacia
p'ditiones plūra vias dāntem reprobāt z p'demnat. Declarat in
super decernit z diffinit q' p'tinaciter doctrinam hanc p'niciosissimā
mā asserentes sunt heretici z tanq' tales iuxta canonicas sanctio
nes puniendi.

Constitutio concilij p'tra inuasores seu spollato
res accedentes z recedentes a concilio.

Sacrosancta generalis synodus Constā. vni
uersalem ecclesiam rēpresentans in

Bessio XV

ipsi sancto ad extirpationē scismatis heresumq; et errorū: necnō ipse
 in ecclesie in capite et in mēbris debita; reformationem legitime
 congregata. ad futurā rei mēoriā: iusticiā et equitatem exerceri nō du
 bitat si q̄s noxie volūtatis adeo captiuat pueria intentio q̄ pcessit
 bus apl̄is impudent obuiare auctoritatē sanctiōis canonice cō
 demnātes in aliorū plabunt iniurias et offensas: ecclesiastica censurā
 fura pcellat et p demerito culpe rigores adijciat iudiciarie ptātis.
 Nam si q̄libet p campū licentie freno deposito molestie vagaret
 impune facile quisq; seuiret in primū et neruus disciplinātis iu
 sticie rūperet. Sane licz nōnulli Roma. pontifices antiq̄s Ro
 mane ecclesie morē et p̄suetudinē obseruātes. put ad eos ex debito
 apl̄atus sibi iuncti officij p̄tinebat p certos suos pcessus in die
 cene dñi annis singulis solennit publicantes int̄ alios om̄s et sin
 gulos qui ad sedem aplicam venientes vel recedentes ab ea. nec
 nō in illos omnes et singulos qui p se vel alium seu alias quascū
 q; personas ecclesiasticas vel seculares ad Romanā curiam sup
 eorū causis et negocijs accedentes illaq; in eadem curia prosequē
 tes aut pcuratores gestores aduocatos et p̄motores ipsoz ac etia
 am auditores siue iudices qui sup dictis causis seu negocijs des
 putant occasione causarum emergentium huiusmodi verberant
 mutilant vel occidunt cuiuscūq; dignitatis ordinis conditionis
 aut status foret: p̄dicta v̄l eorū aliqua cōmittentes excoicationis
 et anathematizationis sentētiā a quibus nullus p alium q̄s Ro
 manū pontificez posset p̄terq; in mortis articulo p̄stitutus absol
 uti: nec etiam tunc nisi de stando mandat̄is ecclesie et satisfactiōe
 p̄standa sufficienti cautione p̄missa candelis accensis et ad terraz
 piectis p̄mulgauerāt et eos qui taliter excoicati: et eos qui tali
 ter et anathematizati vel eorū alicui p̄sumerent beneficium absol
 utiōis impendere similibus sententijs innotauerūt: eisq; p̄di
 catiōis lectionis administratiōis sacroz ecclesiasticorū et con
 fessionem audiendi interdixerūt officium: necnō quicūq; iniuria
 tores quorūlibet ad sacra concilia generalia venientū seu stantū
 in ipsis aut recedentū ab eisdem diuersas censuras ecclesiasticas
 et penas tā ex canonis q̄s diuini iuris dispositione incurrant: tū si
 cut ad nostram fidei dignorū multitudinē valida insinuatione pue
 nit noticiā nōnulli iniquitatis filij p̄ditionis alumni huiusmodi

censuras vllipendentes ac hmoi sacri pcellij extirpationis scisma
 tis heresum et error: ipsiusq; ecclesie reformationis perturbatores
 diabolico spu instigante. nec dignitati: nec ordini deferetes dei ti
 more postposito: nefarijs et sacrilegis ausibus nonnullas psonas
 ecclesiasticas et seculares etia pontificali dignitate pditas ad ses
 dem aplicam vel Romanam curiam seu pns gnale pcelliu in ciuitate
 Consta. puincie Maguntine vbi nunc romana curia existit in
 spu sancto legitime pgregata venientes aut recedentes ab eisdem
 inuadere capere arrestare detinere incarcerare mutilare occidere
 ac spoliare bonis suis vl iniurijs affligere q plurimis et alias ma
 le tractare temeritate ppria psumpserut et dietim psumut in aplic
 sedis et sacri pcellij vllipendiū et pemptū et error pdictor extirpa
 tionis disturbū suar animar piculū et scandalū plurimor. Flos
 igit volentes in pmissis: necnō aduersus quoscūq; ad ipm pcellū
 et quelibet alia futura generalia pcellia accedentes ac stantes in ip
 sis seu recedentes ab eisdem ne ab alijs deū nō timentib; temera
 rijs iniurijs infestent et opprimant violentijs: et ne quibusuis de
 linquēdi aut excessus pmittēdi pateat audacia de opportuno et sa
 lubri remedio puidere hmoi necnō omēs alios et singulos alios
 pcessus sentētijs et censuras aduersus quarūlibet psonar ecclesi
 asticar vel seculariū ad sacra gnalia pcellia venientū aut stantiū
 in ipsis seu recedentiū ab eisdem molestatores perturbatores vl in
 iuriatores auctoritate dei oipotentis pns et filij et spu sancti. extē
 dentes oēs et singulos cuiuscūq; dignitatis gratus status vl cō
 ditionis fuerint etia si pontificali: imperiali: regali: vl alia quacūq;
 ecclesiastica vel mundana pfulgeant dignitate: q quascūq; psonas
 ecclesiasticas vel seculares q ad hmoi sedē aplicā Ro. curiam s pnt
 durate pcellio vel ad ipm et quecūq; alia gnalia pcellia venientes et
 stantes in ipsis aut ab eis recedētes temeritate ppria p se vel aliū
 seu alios arrestare: inuadere: capere: detinere: incarcerare: mutila
 re: occidere aut bonis suis spoliare vel iniurijs affligere: seu spos
 sic delinquētes receptare: aut alias quōlibet impedire seu ea ppetra
 tiū facta et cōmissa rata et gta hie vel eis dare auxiliū piliū vel fa
 uorē publice vel occulte directe vel indirecte psumpserint in futurū
 filib; excoicationis anathematizatois sentētijs inodamus eos po
 Terras qz ipoz et cuiuscūbet q in pmissis vl eor aliq transgressor

Bessio XV

vel p̄ptor fuerit: dñi tñ vnusculusq; sic transgressor v̄l p̄ptor
 vltra vnā diocesim nō p̄tineat, necnō om̄ia ciuitates villas castra
 oppida ⁊ quelibz alia loca in q̄b; h̄mōi excessuū patratores seu eo
 rū receptatores vel ipsi p̄sentientes fauētes aut dātes auxiliū p̄s
 liū vel fauorē publice morabunt, necnō illa in q̄b; h̄mōi p̄sone q̄
 sic temeritate p̄pria detēte fuerint q̄dū extiterint in eisde memoza
 ta auctoritate eccl̄astico supponimus interdicto. Q̄ si terra eiusde
 duas dioces, vel amplius p̄tineat dñō domicilij p̄ncipalis ipsius
 ⁊ illā etiā in q̄ fuerit delictū cōmissum si sua sit: ⁊ duas alias q̄ sub
 ip̄o sunt eidem loco magis vicine interdicto subiacerē volumus
 sup̄dicto, ac etiā oēs ⁊ singlos h̄mōi excōicationis ⁊ anathemati
 sationis sentētijs ligatos in q̄buslibet eccl̄ijs loco vbi tale deli
 ctū fuerit p̄petratū vel terris ⁊ locis p̄pter h̄ interdictis magis pul
 cris vbi libet existentib; oib; dieb; dñicalib; ⁊ festiuis: pulsatis
 campanis candelis accensis publice nunciari ac terras ciuitates
 villas castra oppida ⁊ loca eccl̄astico interdicto p̄dicto supposita
 donec ipsi sic excōicati meruerint ab h̄mōi sentētijs b̄n̄ficiū abso
 lutōis obtinere. Dicitūq; interdictū debuerit relaxari: ita tñ q̄ nul
 lus ex trāsgressorib; ac p̄ptorib; h̄mōi p̄ aliū q̄ Roma, pontificē
 vel sacri p̄cilij auctoritate possit nisi dñarar in mortis articulo cō
 stitutus: nec etiā tūc nisi de stando mandat̄is eccl̄ie satisfactiōe v̄l
 sufficienti cantione, sic hec cōmode facere possent p̄mitus p̄s ita
 absoluti vel interdictū h̄mōi relaxari. Eos h̄o cuiuscūq; dignitatē
 ordinis status aut p̄ditionis fuerint: etiam si pontificali dignitatē
 te p̄fulgeant q̄ ⁊ tenorē p̄ntiū, p̄cessuū talib; vel eoz alicui absolu
 tionis b̄n̄ficiū ipendere p̄sū p̄serint: volumus statuimus ⁊ decer
 nimus s̄l lib; excōicationis anathematizationis sentētijs fore in no
 datos eo ip̄so: ipsiq; p̄dicatōis lectōis adm̄istratōis sacroz et
 audiendi p̄fessioes officij auctoritate interdicimus sup̄dicta: in
 finuatēs transgressorib; ⁊ p̄ptorib; in p̄dictis qd̄ sp̄ualr ⁊ tp̄alr
 put eoz requirēt excessus ⁊ demerita grauius p̄cedet: nō obstā
 tibus quibuscūq; p̄stitutionib; apl̄icis ⁊ q̄buslibet p̄uilegijs in dul
 gētijs ⁊ l̄ris apl̄icis ḡn̄alib; vel specialib; q̄rūcūq; tenorē existant
 eisde transgressorib; ⁊ p̄ptorib; vel q̄busuis alijs cōiter vel diu
 sim a dicta sede p̄cessis, etiā q̄ suspendi vel excōicari aut eoz terre
 dñia ciuitates ville castra oppida ⁊ alia loca interdicti nō possint;

etiam si de ipsis et eorum tenoribus esset in ipsis nostris processibus mentio specialis facienda quod ne per hominum inias et processus qui minus includant in eis per ea valeant se terras domus civitates villas castra oppida et loca hominum tueri et quod ad tollimus et penitus reuocamus. Et insuper mandamus ut homines per nos processus ad eodem omnem noticiam deducant chartas sine membranis processus continentes eosdem in maiori et sancti Stephani Constantiensi ecclesiarum valuis affigi quod processus ipsos suo quis sonoro precepto et patulo inditio publicabit ut predicti quod processus cernant nullam possint excusationem pretere vel ignorantiam allegare: quod ad eos processus homines non puenerint vel ignorauerint eosdem: cum non sit verisimile remanere incognitum quod ad ipsos quod tam patenter fuit publicum. Ceterum omnibus et singulis domibus patriarchis primatibus archiepiscopis episcopis ceterisque locorum ordinariis precipimus et mandamus ut ipsi et eorum quilibet per se vel alium seu alios sub pena excommunicationis quam in ipsorum quolibet quod mandatorum nostrorum hominum transgressor et preceptor fuerit incurrere volumus ipso facto penes nostros processus per eorum aut chartarum vel membranarum seu transumptorum continetur eosdem quibus sicut nostris processibus tantum volumus fide adhiberi in ecclesiarum valuis seu alijs locis afflictione publicetur et prefatos transgressores et preceptores hominum excommunicationis et anathematizationis sententiam ligatos ac terras civitates villas castra oppida et loca prefata hominum ecclesiastico interdictione supposita quod primus ipsis vel eorum alicui de his legitime prestitit tamen in ecclesijs domibus et alijs festiuis diebus dum inibi maior fuerit populi multitudo campanis pulsatis et candelis accensis et extinctis denunciatur et interdictionem hominum inuiolabiliter faciatur observari per censuras ecclesiasticas aut alia iuris remedia. Inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis donec ipsi transgressores et preceptores meruerint ab hominum excommunicationis et anathematizationis sententiam absolutioem nostram beneficium obtinere. Dictumque interdictionem merito debuerit relaxari non obstantibus omnibus supradictis seu si aliquibus preiunctum vel dimissum a sede predicta indultum existat quod interdictionem suspendi vel excommunicari non possint per litteras applicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto hominum mentionem. Datum Constantiensi die nonas Iulij Anno a nativitate domini. M. cccc. xv. sede apostolica vacante, regno rorum serenissimi principis domini Sigismundi Roma. et huius regem. vicem electionis quanto coronationis primo hungarie rex. Infra autem

Sessio XVI

sessione libri Johis huius fuerunt combusti in platea palatii episcopalis
vici de ecclesia et opuscula eiusdem.

Sessio XVI.

De iouis undecima mensis Julij supradicti fuit
sessio generalis in maiori ecclesia
celebrata Constantia. in qua presidebat reuerendissimus pater
dominus Johannes episcopus Hostien. cardinalis viciarius. et fuit
cantatum officium missae de spiritu sancto per reuerendum patrem dominum Nicolaum
episcopum merseburgen. qui propleto legebant letante et ceteris. more aliarum sessionum.
et dominus andreas electus Pothmanien. legebat certa capitula et ordinationes
seruandas tenoris subsequentis.

Deputatio ambasciatorum concilii ad Arogoniam.

Sacrofancta Constantia. synodus generalis concilium faciens
in spiritu sancto legitime congregata fuit mente
et effectum ordinationis seu decreti in ultima sessione facti seu lecti
ad requirendum dominum Petrum de luna Benedictum. xiiij. in sua obedientia
notatum et alia faciendum que fuerint necessaria et opportuna: facit com-
stituit et ordinat procuratores generales vici reuerendissimos in christo
patres dominos Jacobum Turo. archiepiscopum. Petrum Ripen. Jacobum
Adrien. Jochem Sebernen. episcopos. Jochem abbatem Eligij nouio-
nen. Conradum de susato. sacre theologie magistros. Jochem de opzsis
sacri palatii auditorem. Petrum Paulum de iustiniopoli vniuersum iurum
Lapertum de stipite porum poratus puentalis de Bornua leodien.
diocesis. Jochem wellis Hugonem holbabe Bernhardum de planta de
cretoz. et Jochem de fabca legum doctores priores et acceptates. et Ben-
dictum genclani vniuersitatis Parisien. sacre theologie professorem absen-
tem tamquam priorem. ita tamen quod ipsi omnes aut ipsorum quatuor: vna tamen cum consensu se-
renissimi principis domini Sigismundi Ro. et huius. regem. si prius fuerit alijs
non volentibus aut volentibus cum ipso domino Benedicto. xiiij. in sua obedientia
notato aut alijs ab eo super his sufficienter preter huiusmodi tractare et conclusi-
dere ac ipsorum quilibet insolidum ipsum dominum Petrum Benedictum notatum
ut preter requirere et alia preiunctum vel diuersim facere. possint sic et pre-
ter instrumentis publicis super his faciendis vel preiunctis eisque traden-
dis plenius videbitur contineri.

Dat iudicibus potestas citandi sub pena peruationis
illos qui clandestine recesserunt a concilio.

sessio XVI

Item eadē sancta synodus reuerendis in christo patribus Sarlisterien. Ploceñ. Laureñ. z Pestozien. episcopis alias p audiendis causis ad pñs sacri concilii deuolutis z deuoluendis seu alias spectantes p idē conciliū deputatis: citādī etiā sub pena pñatiōis p edictū in curia exequendū sufficīēti informatiōe pñta oēs z singulos pñatos z curie officiales aliosq; ad ipm conciliū vocatos: q ab hoc sacro concilio clandestine sine licentiā recesserūt: vt infra certū ppetentē terminū eis assignandū psonalit̄ reuertant̄ z redeāt: plenā tribuit pñtem.

Quod littere de iusticia expediant̄.

Item Eadē sancta synodus ordinat vt lre d iusticia: alie in curia expediri solite dūmō pus fm antiquā curie pñtudinē debītū cursum suum faciant sancte synodi noie z sigillo p reuerendū pfem z dñm Johem epm Hostien. sancte Romanē ecclie cardinalē z vicecancellariū expediant̄.

Quod pñdentes habeant pñtē dandilicentiā recedentib;

Item Eadem sancta synodus quatuor pñdētib; natis nū vt ipsi oēs aut eoz tres singlis ad pñs conciliū vocatis seu vocē hñtib; z ab eodē recedere cupiētib; vbi rōnabilē cā suberit licenciā recedēdi dare possint plenā tribuit facultatē.

Mandat camerario q; cardinalib; ceterisq; indigentib; debeat de bonis camere puidere.

Item pñcipit z mandat dño camerario sancte sedis aplis ce aut eius locū tenenti seu vicecamerario vt dñs cardinalib; z pñtis ceterisq; indigentib; in h sacro concilio exñtib; necessarijs z utilib; debeat subuenire z de bonis camere puidere. Quib; lectis dñs deputati z demū dñs Johes epus pñes Hostien. pñdens responderūt. Placet.

Mandat conciliū registrari instrumenta de ratificatione sententiē pñtra Johem hus.

Item eadē scñ synodus ordinat iubet z decernit instra i ratificatiōe snie depositiōis p h sacz conciliū nup la te p dñm Baldusarē cossa. olīm Johem papā. xxiij. necnō renūciatiōis p eū facte de papatu seu de iure qd poterat in eo pñtendere apud acta ipsius concilij in loco suo pgruo registrari z inseri.

Mandat transsumi lras de cessione Gregorij.

Sessio XVII

Item ordinat et decernit bullas et instrumenta olim dñi Grego. pape. cñ. in sua obedientia nuncupati nup in cessione papatus p eū seu eius noīe facta in dicto sacro concilio p ducta in formā publicā transsumi seu de ipsis transsumpta publicā fieri p pthonarios et notarios huius sacri concilii qñ transsumptis decernit fidē indubiā adhiberi tanq̃ originalibz ipsis auctoritate ipsius concilii. Deputati quo q̃tuor nationū ear. et dictus Hostien. collegij cardinaliū noībz approbando rñderunt. Placet.

Sessio. XVII. de recessu dñi impatoris que concilium benedixit.

De lune quādecima mensis Julij Constañ. pulncie maguntin. in ecclia fuit teno ra et solēntē celebrata sessio gñalis pñte ibi serenissimo pñcipe dño Sigismūdo Ro. et Hun. rē. rege. vna cuz q̃pluribz pñcipibz ducebz comitibz et nobilibz in q̃ celebravit offi ciū misse reuerēdus p̃r dñs Udalricus epus verden. p̃sidebatqz sessiōi hmoi reuerēdissimus p̃r dñs Johes epus Hostien. cardī nalis vtiarfen. indutus pontificalibz et singulis ordinatis legeb ant letantie ac alie deuote oīones more aliaz sessionum. Iplis aut omibz expletis dñs Sigismūdus rex p̃dictus stetit añ altare genibz flexis in veste nō imperiali sed q̃ridiana et capite denudato. Assistentibz eidē reuerēdissimis p̃ribz dñis Landen. et de vrsinis sc̃te Ro. ecclie cardinalibz fuitqz interim cantata letania. et cū per uentū ē ad locū vt eccliaz dñs p̃sicens legit in hūc modū. Tuaz et regē nr̃m impatorē electū hic pñtē ecclie tue aduocatū et defensorē ad p̃fectā reintegrationē vnitatis ecclie p̃fate iter arripientē dī rigere. p̃tegere et p̃seruare digneris fuit rñsum. te rogamus audi nos. Secūdo dixit. vt eccliam tuā et eundē regem electū ab oībz inimicis visibilibz et inuisibilibz p̃seruare et defensare digneris Tertio dixit. vt eundē impatorē electū etia ad nos incolumē reducere digneris. fuitqz rñsum sc̃do et tertio. sicut p̃mo. Completa letania ip̃e p̃sicens p̃uertit se ad impatorē dīcēdo p̃ces. Saluti fac suū tuū dñe. Nihil p̃ficiat inimic⁹ in eo. Esto ei dñe turris fortitudis. Et decātata oīone p pace ecclie redeūteqz ipatore ad sedē suā dñs Anthonius epus p̃cordien. legit quandā bullam et alta capitula infra scripta tenoris sequentis.

Bessio XVII

Bulla legationis dñi Angeli olim Gregorij
duodecimi et puissionis eiusdem.

Sacrofancta gñalis synodus Cōstañ. in spūsancto
legitime gregata vñem eccl'iaz repñtans
Cū christifideles pñs in dño deuotis affectibz multz tñpibz sollici-
tudinibz ipensis laboribz atqz curis occupati fuerint circa extirpā-
da scismata de ecclesia sancta dei. et post atqz inter alia huius pestife-
ri morbi quesita remedia toti pene christianitati et huic tandē sa-
cro scilio Cōstañ. facilius et potius antidotū ad hē exequēdū vi-
sum fuit renūciationes ac cessiones fieri debere p quēlibet p pa-
pa seu romano pontifice se gerentē. pñpue qz ppter pacē et tranq-
litate sancte mñs eccl'ie totalis reintegratiōis ordinē ad pfectiōz
auctore bonoz oīm deducendū laudabilē hūilitate psequutus sit
dñs vñz reuerēdissimus dñs Angelus de Loranio q in sua obe-
dientia Grego. xij. dicebat renūciando vñz cedendoqz expisse in
scriptis realiter et cū effectū iuri titulo et possessioni qd quē et quā
vel si quod quē aut quā habuit in papatu: et resignādo papatū et
oīm ius papatus titulū et possessionē qd quē et quā habebat vel
hē dicebat p manus magnifici viri dñi Caroli de malatestis. pro
sancta Romana eccl'ia arimīni et nōnullaz aliaz terraz in tñpali-
bus et rectorz puīcie Romandiole gñalis plenū et speciale ad hē man-
datū habentis quēadmodū in gestis siue actis publicis in sessio-
ne dicti sacri scilij quarta die huius mensis Julij facta p instru-
menta autētica cōprobat. Et attēdens dicta scñta synodus Cō-
stañ. qz sponte et liberalitē in pscriptis cessiōe renūciatiōe et resigna-
tione p ipm Angelū. et p eodez pcessum fuerit. vsqz ad effectū deo
gratū et cōmodabilē inclusiue: et tam ad spūs sancte synodi decla-
rationē anteqz ille dñs q in sua obedientia dñi Bñdictus cesserit
aut cedere voluerit expertiret: quātaqz bona ex his scñte mñs eccl'ie
attulit ac vniuerso pñlo christiano pueniant sintqz dño largiente
puentura. Et qz serenissimus pñceps et inuictissimus dñs Sigis-
mūsus dei grā Roma. et hungarie rē. rex. sup dicta etiā pia pside-
ratione aduertens quedā capitula seu articulos pñone securitatē
ac quietē vite et status p decentiā dicti dñi Angeli olim in sua obe-
dientia Grego. xij. nūcupati p cernēta dicte sancte synodi exhibuit
atqz porrexit. volens dicta sancta synodus q ecclesie sancte vñz

Bessio xvii

deant quāto sibi bñfacientes sp̃a m̃r eccl̃ia gratitudine psequat̃
p̃cipue tantū filiū z defensoris p̃cib̃ inclinata statuit ordinat z de-
cernit q̃ dictus angelus inter sancte Roma eccl̃ie cardinales sit
z esse debeat ep̃ali titulo p̃ p̃ns p̃cllū aut futurū Romanū pon-
tificē suo tpe p̃ pace eccl̃ie declarando cū om̃ib̃ honorib̃ z emo-
limentis z alijs debitis seu p̃suetis p̃petuo insignitus. secundū q̃
post Ro. pontificē dignitate z ordine habeat. nec aliq̃s sc̃tē Ro.
eccl̃ie cardinaliū sibi in h̃ p̃ferat. Saluo si ille q̃ in sua obedientia
d̃r Bñdictus. sil̃iter renūciauerit z cesserit iur̃ titulo z possessiōi
papatus q̃d̃ quē z quā se p̃tendit h̃re z ip̃os ambos in eodē loco
sue tractatu simul p̃sonalr̃ p̃currere p̃tingat q̃d̃ tunc in sacri con-
cll̃ij ante electionē z futuri pontificis Roma. post electionē p̃tate
eritat inter ip̃os duos gratificando q̃s p̃emineat ordinat. In-
sup̃ dicta sancta synodus statuit ordinat z decernit q̃ dictus d̃ns
Angelus q̃ad vixerit sit sc̃tē sedis ap̃lice in puñcia marchie an-
conitane z p̃sidentis farseñ. cū puñsione salario gagijs munerib̃
z honorib̃ solitis cardinalis legatus de latere in sp̃ualib̃ z tp̃ali-
bus atq̃ vicariis irrevocablr̃ p̃mansurus. cū om̃ib̃ z singulis
facultatib̃ z auctorib̃ h̃mōi legatorū q̃ legatis talib̃ p̃cedi p̃ sedē
ap̃licam in forma plenissima p̃sueuerūt. q̃q̃ eidem Angelo fauo-
res z gr̃e sedis ap̃lice in p̃bendis bñficijs z alijs puñsionib̃ largi
sue impendant. Preterea dicta sancta synodus statuit ordinat z
diffinit. q̃ idem d̃ns Angelus rōne z occasione sp̃ualis z tp̃alis
administratiōis papatus vere ac putatiue quocūq̃ z qualiter
cūq̃ vsq̃ in p̃ntem diem z quousq̃ p̃ formā p̃stitutionis p̃die in
dicta sancta synodo facte eidem licebit quē z quā habuit aliquā-
do aut cuiusvis legationis vicariatus seu nūciationis sedis ap̃li-
ce aut alterius gestionis siue administratiōis noīe Ro. eccl̃ie. z
maxīe in puñcia marchie Anthonitañ. vel alibi dū miorī funge-
bat officio: ac etiā occasione vel causa sue p̃sone non possit neq̃
debeat de actis gestis ordinatis indultis p̃cessis receptis leuatis
habitis z erogatis donatis z alienatis ac effusis q̃ttatis libera-
tis aut alijs quibuscūq̃ seu q̃litercūq̃ factis seu pactis p̃ euz seu
eius noīe aut ad eū vl̃ p̃tate ei⁹ quocūq̃ mō p̃uenerint ad cuiuscūq̃
officij vl̃ cuiuscūq̃ p̃sone instantiā cuiusvis dignitatis p̃eminētis
statu gradus ordinis vel conditiōis aut secus etiam si papalis

Bessio XVII

imperialis vel regalis existat de iure vel de facto aut aliter quodlibet
 quod pueniri denūciari accusari vexari inquietari impediri ordinari
 rie siue extraordinarie cuius promotione vel sine: in iudicio siue extra
 p se vel alium aplice pccili pntis aut aliqua quis auctoritate ordina
 ria vel subdelegata seu alias molestari nec ptra eū inquiri valeat
 nec yllō vnq; tpe realiter vl psonalr vel criminalr aut mixtū seu
 alias quocūq; etiā si dolus vel fraus aut aliq alia corruptela cir
 ca pmissa vel eoz aliquod re ipa vel alias notari possent aut dice
 rent quolibet itervenisse. Quod idē dñs Angelus nō teneat nec de
 beat cuiq; vt pmittit psonē in iudicio vl extra de pmissis vel aliq
 eoz aut dependentib; emergētib; z pneris siue pñs extraneis a
 pmissis vel aliq pmissoz rñdere rōnem reddere aut calculū face
 re: etiā corā gentib; aplice camere vel alijs quib; modo: directe vl
 indirecē publice vel occulte: nisi qtenus sibi ppria pscia cui quo
 ad hoc totaliter relinquat dictauerit faciendū. Dicta nāq; sancta
 synodus ex supabundanti liberat dictū Angelū de hīs omnibus
 vnueris z singulis alijs q; in qbuscūq; pondere numero z mēsu
 ra cuiusvis qūlatis qūtitat; generis vl spēi iuris corpore pphen
 soz vel nō existant que omīa hīc z eoz valores noīa cognōia qūl
 tates genera ac species habere voluit z vult p speculoce z expse
 declaratis: ac si de eis expsa mentio facta foret: etiā si sacra fue
 rint aut pphana cōmuniter vel diuissim seu mixtū ad quēcūq; va
 lorem ascendant attenta libera z spontanea cessione papatus per
 spm dñm Carolū de malatestis, pcuratōrē eius pñdem in hñmōi
 sancta synodo facta pro pace z vnione in ecclīa sancta del pñdicta
 qūtum in eo fuerit modis omnibus pmouendis quib; Romane
 ecclesie obligatus aut obnoxius fuerit vl dici potuerit siue possit
 ex nunc quittat liberat penitus z absolut; necnō vult z nūciat
 eū ab illis omnib; totaliter exemptū quittū libez z absolutū, eis
 demq; dño Angelo p se vel suis heredib; ac successorib; om
 nia z singula sancte Romane ecclesie z aplice camere p eum qua
 litercūq; debita vel alias p eo plenarie libere z pure remittit do
 nat z largit. Tollit deniq; ex certa scientia quo ad pmissa omnia
 z singula inualidat atq; suspendit dicta sancta synodus tam resti
 tutiois in integrum q; de vacatiōe sedis: z omīa alia iura z bñfi
 cia siue priuilegia p que romane ecclesie apostoliceq; camere aut

Beſſio decimaſeptima

futuro eius pontifici cōtra premiſſa vel aliquod eorū ſubueniſſe: aut de ipſis vel eorum aliquid infringi ſeu aliqualiter poſſent trāſgredi aut vſolari. Decernens irritum et inane ſi quid in cōtrarium a quouis quauis auctoritate vel quouis ingenio vel colore cōtra gerit attemptari. nō obſtantibz quo ad omnia et ſingula ſupradicta tam canonicis q̄ ciuilibus iuribus et apoſtolicis generalium cōciliorum cōſtitutionibz ac alijs diſpoſitionibz contrarijs quibz cunqz. Statuens et ordinans dicta ſancta ſynodus q̄ q̄libet futurus roman⁹ pontifex omnia et ſingula ſupradicta ſtudeat inuoluntariolabiler obſeruare: eaqz ſuis apoſtolicis lris in forma plena congrua et decenti approbet ratificet de nouo cōcedat indulgeat atqz cōfirmet. et q̄ quicūqz romanū pontificem eligentes quo ad hoc ante ſui apoſtolat⁹ intromiſſionē ſub vinculo preſtandī iuramētī obligent efficaciter et aſtringant: mandans et p̄cipiens dicta ſancta ſynodus q̄ vltra ſacri cōcilij publica geſta ſeu munimenta ſolito more ſuper p̄miſſis cōficienda fiat ſup p̄miſſis omnibz et quo libet eorum ad maiorē certitudinē patentes lre ſub ſigillo cōcilij in forma pleniffima cum omnibz et ſingulis clauſulis nō obſtantibus neceſſarijs reuocatorijs et derogatorijs et alijs opportunis dicto dño Angelo ſeu alteri vel alijs p̄ eo recipienti vel recipientibus aſſignande.

Impediens regem Romanorū in itinere ad regē Aragonū ſit ipſo iure excomunicatus.

Quia dignum eſt laborātes p̄ pace ſacroſancte eccleſie plena libertate ſecuritateqz gaudere: nullisqz impedimētis ſeu moleſtijs inquietari. hec ſacroſancta Conſtantienſ. ſynod⁹ eccleſiam catholicā repreſentās in ſpūſancto legitime cōgregata ſtatuit diſſinit et ordinat q̄ quicūqz cuiuſcūqz ſtatus aut cōditionis exiſtat. etiam ſi regalis: cardinalatus: patriarchalis: archiepiſcopalis: epiſcopalis: ducat⁹: principatus: comitatus: marchionatus. ſeu alterius cuiuſcūqz dignitatis ſeu ſtatus eccleſiaſtici vel ſecularis exiſtat q̄ ſereniſſimū et chriſtianiſſimū dñm Sigismondū Romanū. et Hungarie et regem. vel alios cum eodē ad cōueniendū cum dño rege Aragonū p̄ pace eccleſie ad extirpationē p̄notis ſchiſmatis p̄ hoc ſacrū cōcilium ordinatos ad dictā cōuentionē euntes vel recedētes impediuerit turbauerit vel moleſtauerit aut

Sessio decima octaua

aliquod damnū in psonis aut bonis aut famulis eorum intulerit aut inferri per aliū seu alios, directe vel indirecte: clam vel palam: seu quoquo mō inferri pcurauerit: sniam excoicationis auctoritate hui⁹ sacri cōcilij generalis ipso facto incurrat, absolutioñ. et usque dem ipsi sacro cōcilio seu futuro vnico et indubitato summo pontifici pter q̄ in mortis articulo specialit̄ reservata: et vlti⁹ omni bonore et dignitate officio bñficio ecclesiastico et seculari sit ipso facto priuatus.

Excelebretur missa singulis diebus dominicis per cōcilium et fiat pcessio: et interessentes habeant centū dies indulgentiarum.

Item vt deus prefati serenissimi principis et aliorū cū eo ad dictā cōuentionē ecclesie sue gressus dirigere et corda illoꝝ cum q̄bus acturi ad eandē pacē seu clementiā inducere: et illos cū dicta pace obtenta ad dictū sacrum cōcilium incolumes reducere dignetur. statuit et ordinat sancta synodus q̄ singulis septimanis die dñico fiat pcessio generalis i hac ciuitate Costantiensi. cum missa solenni q̄bus pcessionē et misse oēs p̄lati in hoc cōcilio existētes interesse teneant vestimētis pontificalibus vt est moris induti. Cōcedit dicta sancta synod⁹ cuilibet pmissis interessenti centum dies indulgentiarū. et totidem cuilibet p̄bytero vnā missam celebranti. et alijs q̄ deuote semel in die pater noster et aue maria pro dicta incolumitate orando dixerint. xl. dies indulgentiarū in forma ecclesie cōsuetā. Lectis supradictis p̄deputatos q̄tuor nationū et dominū p̄sidentē fuit cōcorditer responsum. Placet.

Sessio decima octaua.

Anno et inditiōe quibus

supra. die vero sabbati. xviij. mēsis Augusti fuit celebrata sessio generalis in maiori ecclia Constañ. in q̄ p̄sident bat Reuerēdissim⁹ p̄r dñs Iohes ep̄s Hostien⁹. sc̄rē romane ecclesie Cardinalis et vicecancellari⁹. fuitq̄ decantatū officium misse de assumptiōe b̄rē virginis marie p̄ dñm Petrū ep̄m Olereñ. Quo finito legebant letante: et alia fiebāt more altarū sessionū. Quibus expletis dominus Antonius ep̄s Concordien⁹. legebat articulos

sessio decima octaua

inferius descriptos.

Datur potestas iudicibus diffiniendi et causas per dominos cognoscendi.

Super sacrosancta et vniuersalis synodus Constantien. Reuerendos in xpo p̄ses dños Pistorien. dau ren. plocen. et saristerien. ep̄os ad audiendū causas et q̄relas ad sp̄m p̄cellū deuolutas deuoluēdas seu deducēdas vsq; ad sn̄iam exclu siue deputauit. Nequies igit̄ ip̄a sc̄ta synod⁹ diuersis alijs occu pata negocijs ip̄az causarū finali decisioni lutendere, nolēsq; eas absq; finali decisione diu p̄pterea remanere p̄dicts dñis ep̄is etiam causas ip̄as finalit̄ sūmarie sūmplr et de plano sine strepitu et figu ra iudicij finiendas et terminādas, assumptis sibi in rimandis p cessibz et sentēijs p̄ferēdis q̄tuor assessoribz de q̄tuor nationibus eiusdē synodi p̄ eos eligēdis p̄tibz nō suspectis sup̄ q̄ eorū p̄sc̄tēle onerent̄ causis t̄m cathedraliū ecclesiarū et maioribz earundē cau sarum dūtaxat exceptis plenariā tribuit potestātē, et vt eo facilius negocia et cause ad finē optatū pueniāt: eadē sc̄ta synodus vt ipsi q̄tuor aut tres aut duo ex ip̄is alijs statutis horis nō venientibz terminos ip̄os in ip̄is causis occurrētes teneri et obseruari facere: et als vsq; ad diffinituā sn̄iam exclusiue in causis ip̄is p̄cedere possint et valeāt ordinat statuit et decernit.

Ex adhibeat fides bulle concilij.

Item statuit ordinat et decernit dicta sc̄ta synod⁹ q̄ q̄buscūq; causis negocijs et factis stetur firmit̄ in iudicio et extra vbicūq; exhibite fuerint vel ostēse, illaz fides ip̄is adhibeat q̄ ve ris l̄ris aplicis bullatis p̄sueuit et debet merito adhiberi ac eandē vim illudq; robur habeant in omnibz et p̄ oīa quā et quod ip̄e l̄re aplicie habet et h̄re debet et possunt quoquo mō sup̄ cui⁹ bulle vsu et custodia p̄ cōcilium deliberabitur.

Ex cōmittentes falsum circa bullā p̄cellij puniant̄ sicut falsarij litterarū apostolicarum.

Item predicta synod⁹ s̄l̄r statuit ordinat et decernit q̄ oēs et singuli qui dolū et fraudē seu falsitatē aliquā cir ca h̄mōt l̄ras bullandas dicte synodi pro tpe forsitan cōmiserint et illi etiam qui in hoc consenserunt aut talia fieri procurauerunt

Sessio decima octaua

vel litteris falsis scienter vsi fuerint illas censuras ecclesiasticas et penas incurrat quas falsificatores lras aplicari, et qui illis lris scienter vtunt necno participes nulle cause nullu crimen incurrut iuxta canonicas sanctiones.

Qlre expediant sup gratijs p olim papā Johānem concessis exceptis expectatis et exorbitantibz.

Item similiter statuit decernit et ordinat dicta sancta synodus q lre sup oibus et singulis gratijs p dñm Balthasarem tunc Johannē papā. xxiij. factis vsqz ad ipius administrationis suspensionē in spūalibz et temporalibz, scz que fuit die Martis. xiiij. mensis Maij pñtis anni signatis possint et debeant p Reuerendissimū in chřsto patrē et dñm: dñm Johannē ep̄m Hostienē, sacrosancte Romane ecclesie Cardinālē et vicecellariū: et quattuor sibi adiūctos de q̄ttuor nationibz, vīcz dños Concordienē, p italica, Arminienē, p gallicana, Theodoriciū wym p germanica, et dñm Robertū appellienē, pro anglicana, auctoritate dicte synodi sub modis et formis quibz summi pontifices lras gratiarū cōcessionū suoz pdecessorū Romanū, pontificū in similibz expedire cōsueuerunt iuxta cōstitutiones et regulas ac obseruantias: et stilum cancellarie aplicē et sub noīe et bulla dicte synodi expediri expectationibz et exorbitantijs dūtaxat exceptis.

Deputant ambasciatores ad Italiam.

Sacrosancta synodus Constantinē, mittit ad ambasciatores suos ad Reuerendissimū patrē et dñm: dñm Angelū Corrariū ep̄m Cardinālē olim Gregoriū. xij. in sua obedientia nominatū, et dños Cardinales secum existentes, et ad alios p̄es Italie sup factis et negocijs ecclesie cum instructionibz et facultatibz deliberatis et cōclusis, quorū ambasciatorū noīa sunt hec, vīcz dñi Archieps mediolanenē, Archieps Ragusin⁹, Ep̄s sancti Flori, Abbas Florentin⁹, prepositus quinqz ecclien⁹, magister Johannes scolij. Quibz lectis fuit p deputatos et p̄sidentem cōcorditer responsum: placet.

Sessio decimanona.

sessio decimanona

Anno a natiuitate domini

a ni D. cccc. xv. Inditione. viij. die Lune. xliij. mensis
septembris. sede aplica vacante fuit celebrata sessio ge
neralis p synodū Constantiē. in qua fuit celebratū officiū misse
per Reuerendū patrē dñm Nicolau epm Assisi. Qua missa ce
lebrata incipiebant letante. et alia flebāt vt in sessionibz fieri solitū
est. Presidebat vero in eadē sessione Reuerendissim⁹ p̄r dñs
Johes eps Hostien. cardinalis Aluarien. In qua sessione Hie
ronymus de Praga p Reuerendissimū patrē dñm Petrū Cardi
nalem Cameracen. et alios deputatos p ciliū in materia fidel
instruct⁹ et informat⁹ de fide recta sc̄e matris eccl̄ie qui tam fue
rat accusatus de heresi ⁊ p ciliū sup hoc incarceratus quandā
reuocationis seu abiurationis papiri cedulā stans in ambone pu
blice alta et intelligibili voce legebat. reuocās ⁊ abiurās put in ea
dem cedula cuius tenor sequitur.

Abiuratio Hieronymi de Praga.

Ego Hieronym⁹ de Praga artiū liberaliū magister cognos
cens verā catholicā eccl̄iā ⁊ aplicā fidē anathema
tiso omnē heresim. precipue eam de qua hacten⁹ infamatus fui et
quā p̄teritis temporibz dogmatifauerūt et tenuerunt Johannes
wyckliff et Johes hus in suis opusculis libellis seu sermonibus
ad clerū et ad populū. ppter quā causam p̄dicti cum suis dogma
tibus et erroribus damnati sunt ab hac Cōstantiē. synodo tāq̄
heretici. et eorum doctrina predicta sententialiter damnata maxi
me in nōnullis articulis expressis in sententijs p hoc sacrum ciliū cō
tra ipsos latis. Cōsentio autē sancte Roman. eccl̄ie et aplicē sedi
et huic sacro cōcilio. et ore ac corde p̄fiteor in oībus ⁊ p oīa. ⁊ p̄
sertim de clauibz. sacramētis. ordinibz. officijs. et censuris eccl̄ie
sticis. indulgentijs. et reliquijs sanctorū et ecclesiastica libertate. ac
etiā de cēsimonijs ⁊ alijs omnibz ad religionē christianā p̄tinen
tibus put ipsa romana eccl̄ia et aplica sedes et hoc sacrum cōciliū
p̄fitem. et specialit̄ q̄ p̄dictorū articulorū plures sunt notorie here
tici et dudū a sc̄is patribz reprobati. quidā vero blasphemij. alij
erronei. alij scandalosi. quidā etiā plarū aurū offensiu. et ipsorū
nōnulli temerarij ⁊ seditiosi. ⁊ p talibz fuerūt p̄dicti articuli p hoc

sessio decimanona

sacrum concilium nup cōdemnari et inhibitiū omnisbus et singulis catholicis sub anathematis interminatione: ne de cetero dictos articulos seu eorum aliquem aliquis predicare dogmatizare vel tenere presumeret.

Item Ego Hieronym^{us} aūdictus qz in nōnullis artibus scolasticis ad psuadendā opīonē de vnīuersalibz realibz. et qvna cōis generis essentia specificasset plā eiusdē species supposita et qdlibz eoz vt Ambrosi^{us} Hieronym^{us} Augustin^{us} et sic d singulis. Et ad h inducendū velut exēplo sensibili descripsi qndam triangularē figurā quā scutū fidei noīauī. Ideo ad excludendum intellectū erroneū et scandalosum quē fortassis aliq ex h accipere potuerūt dico assero et declaro q dictā figurā nō feci nec eaz noīauī scutū fidei ea intentiōe q velle dictā opīonē de vnīuersalibus extollere sup opīonē contrariā: sic qst esset scutū fidei q sine ei^{us} positione non posset fides aut catholica veritas ptegi et defendi cū nec dicte positioni velim pīnaciter adherere. Sed hoc ideo dixi. qz i dicte figure triangularis descriptione ponebā exemplū q diuina essentia ē tria differētia supposita et qdlibet eoz scz pater et fili^{us} et spū sanctū. Cui quidē trīnitatis articulis ē pīcipuū scutū fidei et veritatis catholice fundamentū. Preterea vt cunctis pateat que fuerunt cause quare fui reputatus adherere et fauere dicto quondam Johanni hufis notū facio p pīres. q cum multoties audīuissem eum in pdicationibz et scolis credidi eū virū bonū esse: nec in aliquo obulare traditionibz scē matris ecclīe ac scētorū doctozum. immo etiā cū nup in hac ciuitate mihi fuissent oblati articuli p eū positi et p hoc sacrum concilium damnati pīma fronte non credidi suos esse saltē in ea forma. Cūqz ab aliquibz egregijs doctozibz et magistris i sacra pagina audiuissem affirmari q sui erāt postulauī p mea plena informatiōe mihi ostendi libros man^{us} sue in quibz dicti articuli cōtineri dicebant. qbus mihi ostēsis manu pīria eiusdē scriptis quā vt meā pīriam bñ cognosco: dictos articulos oēs et singulos in ea forma qua dānati sunt reperi esse cōscriptos. Unde nō immerito comprehendī et cōprehēdō ipsuz et suam doctrinā cum eoz sequacibz per sacrum concilium damnatam et reprobata fuisse tanqz hereticā et insanā. Et hec oīa supra dicta dico pure et sine cōditiōe vt iam plene et sufficienter infoz

Bessio decimanona

matus de predictis sententijs latis p hoc sacrum cōcilium cōtra doctrinas dictorum quondam Johannis wycliff et Johannis buls et cōtra ipoz psonas qbus sentētijs tāq̃ deuotus catholicus in oibz et p oia hūiliter p̃sentio atq̃ adhereo.

Item Ego idem supradictus Hieronymus qui al's coram Reuerendissimis patribz dñis cardinalibz et venerandis dñis p̃latis et doctoribz et alijs venerabilibz psonis huius sacri cōcilij in isto eodē loco voluntarie libere et spontanee exponēs et declarās intentionē meā inter alia loquēs de ecclia eā tripharie distīxi. Et vt pcepti postea tūc a quibusdā intellectū est q̃ vellem dicere q̃ in ecclesia triumphante esset fides: cū tñ credo firmiter q̃ ibi sit beatifica visio enigmaticā cognitionē excludēs. nūc dīco assero et declaro q̃ nūq̃ fuit intentionis mee q̃ ibi esset fides sub rōne fidei. Sed cognitio fidem subequiualemt excedēs. Et generalit̃ quicqd̃ ibi vel antea dixerim refero et subijcio hūilī corde determinationi bul' sacri cōcilij Cōstantieñ.

Insuper iuro et p sanctā trinitatē et p hec sacrosancta euāgelia me in veritate ecclie catholice sp̃ et sine dubio pmanfurū: et oēs q̃ cōtra hanc fidē venerint cū dogmatibus suis eterno anathemate dignos esse p̃nuncio. Et si ego ipse aliquid qd̃ absit aliquid cōtra sentire aut p̃dicare p̃sumpsero canonicū seueritati subiaceaz et eterne pene obligat' inuentar. Hāc autē cōfessionem et p̃fessionis mee paginam corā hoc sacro cōcilio generalit̃ libere et volūtariē porrigo: et eidē me p̃p̃ia manu subscripsi et hec singula conscripsi.

Deinde dñs Berthold' wildung sacri palacij ap̃lic' causarū auditor legebāt q̃ndā ordinatiōis cedula cōceptā sup̃ regula sancti Frācis̃ci et alia infra scripti tenoris subsequētis de p̃sensu p̃tū.

Dilectis ecclesie filiis genera

li et puincialibz ministris custodibz: ceterisq̃ ordinis minoris p̃fessoribz salutē et oīpotētis dei b̃ndictionē. Supplicatōibz psonaz q̃ voto religiōis sūt astricte: illis p̃sertim libet annuim' q̃s ad finē tendere conspiciamus p̃ quē persone ip̃e sub placata tranquillitate iuxta suā professionē quiescāt ac sedulū et tranquillū in humilitatē

Bessio decimanona

spiritu dñi reddere valeāt famulatū. nup siquidē supplicatio pro parte religiosorū virozū guardianorū et fratrum vestri ordinis cōuentuū. vīcz Sagien. de scō Andomaro Morien. dioc. de varcis Remen. de dola Bisuntin. de laualle Cenomanen. de elicio Namlatein. de ambasia Turonen. de scō Johē Angelicitein. ranconein. de dozcorlo. de Tholeto. et de Fontirnaco cōitatis Balceacein. dioc. inter puīcias Francie. Burgundie. et Turonen. iuxta modum dicti ordinis existentū nobis humiliter p̄sentata cōtinebat. q̄ dīuina cooperante clementia temporibz his nouissimis regulari obseruatiā vestri tam dicti ordinis in p̄fatis cōuentibz inceperat vīgere. sed varijs obstantibz impedimētis p̄missis et custodes illarū puīciarū eis p̄stitis in ip̄a stricta obseruantia nō mediocriter impediēbant. quoz impedimentoz occasione scandala multa pullulabāt: humiliter et deuote supplicātes q̄tin⁹ eis de remedio opportuno p̄uidere dignaremur. Nos igit̄ eoz supplicatiōibz tāq̄ iustis benigne annuentes. cupiētesq̄ multa scandala de medio vestri ordinis tollere: atq̄ vnitrate in eo cōseruata fratres in pacis dulcedine p̄seruare. statuim⁹ et decernim⁹ eisdē supplicatiōibz fore p̄uidendū. et de facto tenore p̄ntium eis p̄uidemus iuxta formā p̄ Reuerendissimos p̄ces dños. vīcz Jordanū ep̄m Albanen. de vrsinis ip̄i ordinis p̄tectoꝝ. et Petrum. scī Basilagoni p̄sbiū Cardinale Cameracen. vulgarit̄ nuncupatos. scī Roman. ecclīe Cardinales. et alios ex p̄te hui⁹ sacri scīlij sup hoc deputatos specialiter aulsatā ordinatā et traditā. atq̄ per religiosum fratrem Johannē Rhotan sacra pagina p̄fessoꝝ et vicariū ministri generalis antedicti. vñcū alijs pluribz magistris et discretis patribz ip̄i ordinis ex vna p̄te. et frēs p̄noīatos p̄ntius rēpresentantes ex alia p̄cordatā. vīcz q̄ frēs cōuentus p̄dictoz de cetero et quicq̄ aliud sup hoc p̄ sacri scīlij generale fuerit ordinatū possint et valeāt q̄libet in sua puīcia eligere de sua stricta obseruantia vnū fratrem idoneū quē in sc̄ptis ministro illi⁹ puīcie p̄sentatū. ip̄m dictus minister infra triduū post h̄mōi p̄sentationē suā vicariū p̄stituere debeat ad ip̄os regendū in solidū: loco et vice ei⁹ et eis p̄uidendū in omnibz q̄buscūq̄ et ip̄is modis q̄bz ip̄e minister prouincialis etiā p̄uidere posset. ita q̄ de ip̄oz fratrum regimine in nullo possint se intromittere dicti puīciales vel custodes sed ad

Beſſio decimanoſa

ipſos vſcarlos cura et correctio eoz nō p̄tineat, excepto q̄ ad ſue ſuperſoritaris cognitionē miniſter p̄uincialis ipſos poſſit ſi volue- rit viſitare in p̄p̄ta perſona, et tunc punire de cōſenſu maiorū z di- ſcretorum cōuentus in quo fiet hec viſitatio quicq̄d punitione di- gnū repperierit, quē ſi cōſtituere renuerit modo p̄dicto ex tūc cō- ſtitutio eiſdem p̄ſentatī ad vicariū miniſtri generalis inferius annotatū deuoluat et p̄tineat absolute. Qui quidē vſcarī h̄mōi- trum p̄uincialiū poſſint et debeant vñacum fratribz diſcretis ſi- bi ſubditis in forma ſolita in electionibz ordinis ſeruata inſimul eligere inter ſe vñum alium fratrē ad hoc ſufficientē et idoneū pro eozundem vſcarlorum correctione et totius ſtrictē huius obſeruā- tie in p̄dictis p̄uincijs meliori regimine quem per eos in ſcrip- ptis miniſtro generali ordinis qui erit pro tempore humiliter p̄- ſentatum ipm miniſter ſuper illis ſuum vicariū cōſtituere infra tri- duum poſt illā p̄ſentationē benigne debeat et charitatine, alioq̄n ipō triduo tranſacto fit z habeat vicarius ipſi⁹ generalis auctori- tate ipſius ſacri cōcilij cōſtitutus. Qui quidē vſcarī⁹ generalis in ſua cōgregatione vel alis ſolus debeat et poſſit vicarios p̄actos quotiens opus erit punire et ipſis ac fratribz alijs ſibi ſubditis p̄uiderē in omnibz quibuſcūqz caſibus quibus miniſter genera- lis eis potuiſſet p̄uiderē ne ipſos vt ſepius cōtingit quoties gene- rali miniſtro indigent lōgius oporteat euagare Et p̄ hac vice p̄i- maria cōſtituimus in p̄ſatum generalis miniſtri vicariū fratrem Nicolaum Rudolſi apud vos de hac obſeruantia laudabili pui- dentia ac diligentia ſolerti multipliciter cōmendatū quem volu- mus poſſe deponi quotiens vicarijs et alijs fratribz diſcretis ſepe dictis videbitur expedire. Poſſit tñ generalis miniſter qui eſt: qui erit pro tempore ipſos fratres et cōuentus ī ſua p̄ſona quoties vo- luerit viſitare p̄ſentato vſcarlo nō obſtante et punire ſi quid in di- cta viſitatione puniendū reſpexerit ſicut moris eſt in ordine z alis facere cōſuevit. Veruntñ non intendimus q̄ p̄acti vicarij p̄pter mortem depositionē ſeu mutationē illorum quorum vice fungun- tur poſſent a ſuis officijs remoueri vñ in eis impediri: niſi ſup hoc aſſenſus maiorum et diſcretorū ſibi ſubditorum p̄ius interuene- rit ad quos ſemp eoz deponere et alios eligere antedictis genera- li p̄uincialibzqz miniſtris p̄ſentare modo et forma p̄miſſis q̄tiēs

Beſſio decimanona

fuerit opportunus volum⁹ et decernimus pertinere. Insuper possit et debeat ipſe generalis vicarius et ſucceſſores cōuentus ſibi pro tempore ſubditos ad ſtatū dicte ſtrictę obſervantie conſonū iuxta declarationes et ſtatuta ſedis aplice et ordinis reducere, tollendo quaſcūq; ſupfluitates ſive ſint in rebus mobilibus ſive immobilibus quantū fieri poterit bono modo habito ſemper cōſilio maiorum et diſcretorum ſibi obedientium: eligendo ſi opus fuerit aliquos ſiſdeles qui ipſas ſupfluitates auctoritate hui⁹ ſacri concilij vendāt cōmutent: aut alii in prius operibus cōuertant. Inſup ſtatuiſmus qd omnes et ſinguli cōuentus p̄dictarum puñciarū quotiens maior vel ſaniori parti fratrum in eis exiſtentium placuerit ad hanc ſtrictam obſervantiā ſe reducere et vicariis antedictis ſe ſubdere hoc libere facere poſſint. Et etiā ſinguli fratres cuiuslibet cōuent⁹ diſcreti ordinis p̄tradictiōe cuiuscūq; nō obſtante a quorū vicariorum obediētia et ſubſectiōe null⁹ exte⁹ poſſit ſine ſpeciali lñia vicarij generalis aūdicti, nō tñ p hoc intendim⁹ qñ fratres et cōuent⁹ qd voluerint poſſint ſm hāc ſtrictā obſervantiā vivere manēdo etiā immedie ſub cura miniſtroꝝ puñcialiū, exceptis tñ puñcialis cōuentibus et cōuentu de Strabello Pictaviēſi, dioc⁹ quē volumus expreſſe et ordinam⁹ cure et regimini p̄dictoꝝ vicarioꝝ ſubſeſſe et ex cauſa, vt ſicut in eo hec ſtricta obſervantiā regulari in partibus illis ſumpſit exordiū: ita in illo tanq̄ in alioꝝ ſpeculo ſemp eluceſcat. Eterū cū iuxta ſniam ſapiētis volatilis ad ſibi ſimilis libet cōueniant, ſtatuiſmus qd qñ fratres hmoi obſervantię pegrinationis ſtudio: vel alii p mūdū p̄ficiſcent⁹ ad loca puent⁹ cōſtatis ordinis declinent ſi voluerint, ad alia vero loca fratrum in obſervantiā ſibi ſimilium ſemp declinare teneant⁹ iuxta quod in ſtatutis ordinis cōtinetur. Inſup qlibet puñcialis miniſter puñciarū p̄miſſarū vicario generali ſepedicto p p̄nti duos cōuent⁹ in ſua prouincia fideliter aſſignet aptos ad manendū munitos libris et alijs rebus pro cultu diuino q̄tiēs ab eodē vicario p lras aut alii in ſuo prouinciali capitulo fuerit reſcript⁹ eligēdos p ipm puñcialē, ita qd p̄ hanc aſſignationē mobilia q̄cūq; dicti cōuentibus p̄tinentia quocūq; ſit nō debeāt abigi ſeu ſegregari ſm diſpoſitionē p̄toris veſtri ordinis. Et ſi cōtigerit qd miniſtri puñciales et cūſtodes vel alij expulerint vel elegerint fratres huiusmodi obſervantię ab aliq ſeu

Beſſio decimanona

aliquibꝫ cōuentuū pꝛoiaꝝ a. xv. menſibꝫ citra violēter et al'ſ loꝝ
co eoz ibidē collocauerit. vel mobilia ad ipſos. pꝛuētus ſeu aliqꝛē
ipſoz ſpectātia depoztauerint volumꝫ z mandamꝫ diſcrete pꝛdictos
frēs indelate recedere z exire a dicto pꝛuēto mādātes tenore pꝛntiū
pꝛlibato vicario generali qꝫnꝫ actio nꝛa oibꝫ modis qꝫ fieri pote
terit honeſte z licite ipſos exire z pꝛdicta bona reſtituere cōpellat p
cenſuras eccleſiaſticas z alios frēs z ſubditos ſuos de nouo ibi
dem collocādo oibꝫ qꝫbuſcūqꝫ diſtrictē pꝛhibētes ne qꝫs eū ſup hoc
impedire pꝛſumat ſub exꝛcōicationis pena: ſꝫ magis ei pꝛbeat vnus
quiſqꝫ ſup ſꝫ reqꝫſitꝫ pꝫpꝫm ponꝫ auxiliū z iuuamen. Statuētes vl
terꝫ qꝫ frēs hꝫmōi ſtrictē obſeruātie figāt capellā honoris: lꝫ maneāt
cōtinuo in domibꝫ ſeculariū cauſa pꝛfeſſiōis vel alia: citra tꝫn alto
rū fratrū vꝛi ordinis pꝛiudiciū. ne forſan freno obediētie laxato vel
pꝫphana pꝫuerſatione feruor deuotiōis eoz tepelcat. Precipimus
inſup z mādāꝫ diſtrictē i pꝫtute ſctē obediētie oibꝫ z ſingulꝫ fratrꝫ
bus pꝫuentuū pꝛdictozꝫ z alijs i futurū ſub cura z regimie pꝫtractozꝫ
vicarioꝝ pꝫſtitutoꝝ qꝫnꝫ ipſis firmitꝫ obediāt z pareāt cū effectu in
oibꝫ i qꝫbuſ frēs illiꝫ ordinis ſuis generalibꝫ z pꝫuicjalibꝫ mīſtris obedi
re debeāt aut tenēt. Ceterū cū pꝛdicta ſint de volūtate pꝫtiū ſic pꝫfertꝫ
pꝫ nos ſtatuta z ordiāta diſtrictꝫ inhibemꝫ oibꝫ et ſingulꝫ mīſtris z
cuſtodibꝫ qꝫ ſunt erūt in futurꝫ: z alijs fratribꝫ vꝛi ordinis ne occaſiōe
cōtrouerſie pꝫus ſup his mote aut pꝫſecutiōis in pꝫnti cōciliō facie
aut alia quauis cauſa frēs de hac obſeruātia pꝫntes vel futuros in
quietēt moleſtēt vel affligāt: ſeu eozꝫ vicarios vel de ſecta noua vel
reprobata quomodo libet voꝫcēt. Nec etiā frēs dicte obſeruātie ali
os fratres vꝛſtri ordinis aut elemoſynas aut oblatiōes ſibi dan
das impedire pꝫſumāt. Qꝫ ſi de cetero aliꝫ alijs facto circa pꝫmiſ
ſa aut totum aliquid hincinde inſurſati fuerint manus violentas
in eis ponendo: eos incarcerando: arreſtando: libꝫtis ſpoliando
aut alias maculam hereſis falſo imponendo ſententiā exꝛcōmu
nicationis ipſo facto incurrant inſuriatores a qua non poſſunt ar
ticulo mortis exꝛcepto: abſolui. niſi per eundem Cardinālē qꝫ pro
tempore huius ordinis erit protectoꝝ. De ceteris vero leuioꝛibus
iniurijs verbalibus omnes quicūqꝫ fuerint in hoc culpabiles
deprehenſi per eozꝫ pꝫelatos puniuntur circa pꝫmiſſa ſententiā
rum fulminationibꝫ aut appellationibꝫ interpoſitis et lꝫtis felicis

Beſſio decimanoſa

reſcordationis Alexandri pape. v. et earū ꝑfirmationē. nō obſtante
quas tenore ꝑntium reuocamꝰ: caſſamus: et annullamꝰ. ac nullꝰ
roboris vel momēti declaramꝰ: et alijs ꝑbuſcūqꝫ ſtatutis aplicis
vel hmoiꝝ ordinis in ꝑtraliū editis nō obſtantibꝫ. Nulli ergo ꝛc.
Datum Conſtantię. ix. Kal. Octobris. Anno a nativitate dñi.
M. cccc. xv. aplica ſede vacante.

Qñ nō obſtantibꝫ ſaluis cōductibꝫ impatoris regū ꝛc.
poſſit ꝑ iudicē cōpetentē de heretica ꝑauitate inqꝛi.

Preſens ſancta ſynodꝰ ex ꝑuis ſaluo cōductu ꝑ impe-
ratorē reges et alios ſeculi ꝑncipes hereticis
vel de heresi diffamatis ꝑutates eoſdē ſic a ſuis erroribꝫ reuocare
quocūqꝫ vñculo ſe aſtrinxerint ꝑceſſo nullū fidel catholice vel iu-
riſdictiōi eccliaſtiche ꝑiudiciū generari vel impedimentū ꝑſtari poſſe
ſeu debere declarat. q̄ minꝰ dicto ſaluo cōductu nō obſtā. liceat
iudici cōpetētī eccliaſtico de hmoiꝝ ꝑſonarū erroribꝫ inqꝛere ꝛ alis
ꝑtra eos debite ꝑcedere eoſdēqꝫ ꝑnitere q̄tū iuſticia ſua debet ſi ſu-
os ꝑſinacitꝰ reſuſauerit: et ſā ſi de ſaluo ꝑductu ꝑſiſt ad locū vene-
rint iudiciꝫ aliꝫ nō vēturi. nec ſic ꝑmittentē cū aliꝫ fecerit qd in ſꝑo
eſt ex hoc in aliqꝫ remanſiſſe obligatū.

Ex dñis vicecancellariꝰ expediat Karolinā ſub
bulla ſacri cōciliꝫ Conſtantię.

Cum in generalibꝫ ꝑcilijs maxie Lateraneñ. ꝑuide qdā fue-
rint ſtatuta libertatē eccliaſtica ꝑcernētia q̄ ꝑie mēoꝝ
rle Fridericꝰ ſcōs i feruore deuotōis roman. ecclie tūc ꝑſiſtes. et ſā
qdā ſtatuit ꝛ ad ſūꝑꝛteꝫ demū ꝑ ſe. recor. Honoriū tertiū fuit eiꝫ
Friderici ꝑſtitutio ꝑꝑrobata. ꝛ ꝑſequēter ꝑ diue mēorie Karolū
q̄rū eadē fuit ꝑꝑrobata. et qdā alia i fauorē ecclie libertatꝫ adieꝫ
cta q̄ in libris cācellarie romane ecclie latiꝰ ꝑtinent. Hec ſcā ſyno-
dus decernit ꝛ mādat dño vicecācellario eiꝫ roman. ecclie vt
executores lras ſup ſꝑis expediat i forma dari ſolita

Cōmittuntꝰ cauſe heretiſ certis iudicibꝫ.

Item ꝑdicta ſynodꝰ Conſtantię. oēs et ſingulas cau-
ſas et cauſas heretiſ ex erronea ꝛ ꝑuerſa doctri-
na damnate memorie Iohannis huſs heretiꝫ in regno Bohe-
mie: et in morauia exortas ſapientes etiam criminales ex eis vel
eorum occasione cōtra qualcūqꝫ ꝑſonas tam eccliaſticas qꝫ

Beilio decimanona

seculares cuiuscūq; status gradus ordinis vel cōditionis aut p̄e-
minentie existant: et quacūq; p̄fulgeant dignitate emergentes: dī-
ctiq; Johannis huius et dogmatū falsorū eiusdē fautores: defenso-
res et sequaces Reuerēdis in xpo patribus et dñis: dñis Johan-
ni patriarche Constantinopolitano. et Johanni epo Siluane-
tē. cōiunctim et diuisim cōmittit audlendas decidendas cognō-
scendas et sine debito terminandas cum omnib; et singulis suis
emergentib; incidentib; dependentib; et connexis, et cū potestate
cstandi p̄sonaliter omnes et singulos suspectos in fide ibidem de-
gentes: et corā eis in genere et in specie noīandos cōiunctim et di-
sim in Romana curia p̄ edictū publicū et in p̄tib; et in locis cōi-
cinis affigendū et publicandū cū ad easdē partes p̄sertim ad p̄di-
ctos de fide suspectos p̄ hmoi citatione exequenda tutus nō pa-
teat accessus. habita tñ p̄rius inforatione summaria in p̄missis:
nō obstant, q̄ al̄s p̄fata synodus certis iudicib; generaliter quarū
cunq; heresim causas cōmiserit vsq; ad diffinituā sniam exclusi-
ue cognoscēdi: et corā q̄bus aliq̄ue pendent indecisse et alijs con-
trarijs nō obstant, quibuscūq;.

Beneficiati in cōcilio p̄sentes recipiant fru-
ctus beneficiorum eorum in absentia.

Item cum absentes causa reipublice ecclesiastice p̄sone
in ecclesijs in q̄b; bñficiati sūt p̄ntes merito repu-
tantur. Ideoq; vt oēs et singuli bñficiati huius sacri cōcilij p̄ntes
et qui ad illud p̄ tpe accesserint cōmodi⁹ ipi cōcilio interesse, et in
illo vsq; ad finē valeāt remanere dictū cōcilij statuit et decernit q̄
ipsi omnes et singuli p̄residentib; siue p̄ntibus interim in suis be-
nificijs sunt habēdi. ita q̄ oēs et singulos reddūt fructus et puen-
tus suorū beneficiorū ac residentie p̄sonalis in ipis bñficijs in quib;
bus residebāt: aut in quib; residerēt si eiusdē cōcilij p̄secutio seu in-
teressentia eis non obstaret, ac aliq̄ etiā curiales bñficiati q̄ de suis
bñficijs ad p̄fatu cōcilij nō accesserūt, al̄s tñ p̄sentes in curia in
eodē cōcilio laborauerūt: etiā si primā nō fecerint residentia p̄sona-
lem cōsuetā vnius tantū beneficij p̄ quolibet eorū vsq; hui⁹ de-
creti eorundē bñficiatorū absentijs de alijs suis bñficijs de iure
cōsuetudine: p̄uilegio aut licētia suorū superiorū semp saluis: etiā
si canonicat⁹ aut p̄bende aut dignitates aut p̄sonatus vel officia

Beſſio decimanona

In cathedralibus et metropolitanis maiores post pontificales seu collegiatis ecclesiis huiusmodi principales fuerint durante ipso concilio eiusdemque in eodem concilio perdurantibus etiam a tempore itineris arrepti huiusmodi ad prefatum concilium quousque ad eadem sua beneficia ipse concilio finito commodè redire potuerint: aut quodam curiales predicti in eodem concilio laborauerint cum ea integritate percipere valeant et debeant cum illos perciperet si in suis beneficiis predictis interim personaliter resideret et administraret in eisdem quotidianis distributionibus dumtaxat acceptis, strariis non obstantibus quibuscumque et cum executionibus exprimentis cancellaria si fuerit opportunum.

Quare super provisionibus ad patriarchalem metropolitana et alias ecclesias per olim papam Johannem usque ad suspensionem concessæ expediantur.

Item dicta sancta synodus statuit ordinatque decernit quod ipse super quibuscumque provisionibus ad quascumque patriarchales metropolitanas et alias cathedrales ecclesias ac etiam monasteria de quibuscumque personis per dominum Balthasarem tunc Johannem papam. xxiij. usque ad ipsius administrationis in spiritualibus et temporalibus suspensionem factis de quibus per libros Reverendissimi patris domini Johannis episcopi Hostiensis sancte romane ecclesie vicecancellarii et cancellarie apostolice constabit per eundem episcopum et cancellarium sub nomine et bulla dicte synodi possint et debeant expediri: quattuor deputatis nationum sibi assistentibus: et hoc nisi ex libro ipso promotionum sine stylum cancellarie appareat obstaculum: vel alio canonico impedimento. Premissis vero lectis fuit responsum per dominos episcopos deputatos nomine quattuor nationum. ac dominum Johannem episcopum Hostiensis. nomine collegii cardinalium: placet. Contradiciente tamen reverendo patre domino Helya Auiciensi. episcopo pro se et domino Dominico de Ragusio ambasiatore et nuncio archiepiscopi Spalacensi. qui duo in huiusmodi statutum super provisionibus ad patriarchales etc. non consenserunt. Et dominus dominicus dixit ipsum statutum sine omnia sua verba non placere et prefertim ultimam clausulam: videlicet. Et hoc nisi ex libro promotionum sine stylum curse appareat obstaculum.

Sessio vicesima

Sessio vicesima sup monitorio cōtra ducem
Austrie pro episcopo Tridentinensi.

¶ No a natiuitate domi

a ni. D. cccc. xv. Inditione 3o. vltij. die Iouis. xxi. mē
sis Nouēbris. fuit celebrata sessio generalis in maiori
ecclia Cōstantien. p̄sidente in eadē Reuerēdissimo in xpo p̄re dño
Iohē epo Hostien. sc̄tē romane ecclie cardinali z vicecācellario.
fuitq; decantata missa solēns de gloriosa virgine maria p reuerē
dum patrē dñm Antoniū ep̄m Zopoluden. Qua cōpleta fiebant
solēnitates more aliarū sessionū. q̄bus expletis reuerend⁹ p̄r dñs
Antonius eps Lōcordien. legebat monitorij et aliarū ordinatio
num cedulas tenoris subsequētis.

Decretū monitorij in causa Tridentina

Sacrosancta

generalis synod⁹ Constañ. vnuer
sis et singulis xp̄ifidelib⁹ salutem et
oīpotēti dei benedictionē. Graue q̄relā venerabil⁹ fratris nr̄i Be
orgij ep̄i Tridentin. accepim⁹ p̄nente: q̄ illustris p̄nceps Fride
ricus dux Austrie ip̄m in canonica possessiōe ecclie z ciuitat⁹ Tri
dentin. et oppidorū castroz villarū terrarū et locoz iurūq; z alioz
bonoz mobilū et immobilū ad eandē ecclesiā: et ip̄m ep̄m p̄nē
tū alias. xvj. annis pacifice existentē ecclia ciuitate opidis castri
terris villis locis ac iurib⁹ bonis bimōi temerarie et de facto spo
liasset: eaq; nouē annis citra detinisset et adhuc detinet occupa
tas et occupata: fruct⁹ redditus z puentus subleuādo et p̄cipien
do ex eisde ac ip̄m cepisset z carcerib⁹ mancipatū affecisset plurib⁹
graui⁹ violētis ac iniurijs p̄p̄ q̄ anathemat⁹ sacrilegij z alias pe
nas a iure p̄tra talia p̄p̄rantes p̄mulgatas incurrisset q̄b⁹ infor
duisset p̄ longa tpa et inforde de p̄nti: nōnullasq; p̄missiones ac
etiā certa iuramēta z l̄ras tēpore sue captiuitatis et añ seu post in
p̄iudiciū libertatis ecclesiastice: dicteq; ecclesie Tridentin. damnū
nō modicū ab eodē ep̄o incursionib⁹ et metu extorsit. Et vltērius
idem Frideric⁹ nup dū inter serenissimū Sigismundū roman.
et hungarie regem: ac ip̄m Fridericū ducem post executionē su
sticie p̄tra eundē Fridericū p̄ dictum dñm regem factā submissio
nis tractatus firmaretur se iuramētū vīnculo astrinxisset q̄ si que

Bessio vicesima

perfone tam ecclesiastice q̄s seculares dicto regi de ip̄o Friderico
cōquererent: et ab ip̄o rege sibi peterēt iusticie cōplementū mīnls
strari. ip̄e Frideric⁹ dux stare deberet ordinationi dicti regis et fa
cere que dictus rex diceret et ordinaret. Quod quidē licet rex ipse
dicto Georgio ep̄o de p̄missis graulter corā eodē cōquerente de
creuisset q̄ ip̄e Frideric⁹ dux ecclesiā: ciuitatē: oppida: castra: villas
terras ac loca ac iura et bona hm̄i q̄bus ip̄m Georgiū ep̄m no
torie spoliauerat: notorieq; detinet occupatas et occupata eidem
Georgio restitueret. ip̄mq; pmitteret eoz possessione in posterum
pacifice vti et gaudere. Altilominus idē Frideric⁹ dux p pte di
cti ep̄i interpellatus et sufficēter requisitus hoc facere nō curasset
hacten⁹: nec curat de p̄nti. Quapropter at tēta p̄missoz excessuū z
spoliū notorietate et rei euidentia: idē ep̄us p nos super p̄missis de
opportuno remedio sibi p̄uidere et lras monitoriales cōtra pfatuz
Fridericū ducē et alios forsan occupatores et detentores ecclesie
ciuitatis oppidorū castrorū villarū terrarū locorū et bonorū hm̄i
etiā si ducalis vel alteri⁹ cuiuscunq; status gradus vel p̄minētie
essent decerni et cōcedi. Ip̄mq; Fridericū ducē et occupatores et
detentores p̄dictos sub penis iuris z cōstitutionis a diue memor
rie Karolo q̄rto cōtra tales facinorosos et sacrilegos edite z alijs
penis grauiorib; req̄ri et moneri quatin⁹ infra certū terminū idē
Frideric⁹ dux z occupatores ac detentores p̄dicti ecclesiā ciuitatē
castra oppida terras villas iura et alia bona hm̄i q̄bus eundem
Georgiū ep̄m spoliasset seu spoliauit. ac etiā q̄cunq; castra z bona
aū et post p̄pretactā expoliationē ad dictā ecclesiā Tridentinā de
uoluta q̄ detinerēt seu detinēt occupatas seu occupata restitueret
et restituerēt et alias sibi circa iniurias et p̄cepta et alia debite sa
tisfacerēt: necnō se vasallos et subditos suos z ecclesie sue p̄dicte a
p̄dictis iuramentis z p̄missionib; absolui: et p̄dictas lras cassari ir
ritari z annullari humiliter z cū instantia debita postulauit. z aljs
circa p̄missa petijt et cōclusit sicut in petitionib; p parte eiusdē ep̄i
verbo z in scriptis z in actis corā nobis inter dictas ptes factis z
redactis plenius noscī contineri. Nos vero p notorietatē facti et
als practicata in causa hm̄i corā nobis et a nobis deputatis no
bis cōstitit z cōstat petitionē hm̄i fore iustam. Ip̄mq; Fridericū
ducem et occupatores et detentores hm̄i partib; ip̄is antedictis

Beſſio vicesima

et ſeruatis ſeruandis predictis prius ad hoc legitime citatis deſ-
creuimus fore ꝓcedendas decernimusq; et concedimus in for-
ma que ſequitur,

Monitorium in forma debita
contra ducem Aultrie.

Sacrosancta generalis ſynodus vniuerſos ⁊ ſin-
gulos venerabiles fratres patriar-
chas archiepoſ epōs ⁊ dilectos eccleſie filios Abbates priores
ꝓpoſitos decanos canoſ ſcolasticos tam cathedraliū q; colle-
giatariū canonicos parrochialiūq; rectores eccleſiarū, ceteros ꝓ-
ſbyteros clericos notarios et tabelliones publicos ꝓ alemaniā ⁊
italiā: ⁊ alios vbiſbet cōſtitutos ⁊ eorum: quēlibet tenore ꝓſentium
requirimus et monemus ꝓmo ſecundo tertio et ꝓemptorie, cō-
muniter et diuiſim, eſſe ⁊ eorū cuilibet in vltute ſancte obediē-
tie et ſub inſcriptis ſententiariū ꝓenis diſtrictē ꝓciꝓiendo māda-
mus: q̄tūſ infra ſex dieſ ſpacium poſtq; ꝓ parte dicti Geor-
gii epi viſgore ꝓntium fuerint requiſiti: vel eorū alter fuerit requiſi-
tus, quos ſex dieſum duos ꝓmo: duos ꝓ ſecundo: et reliquos
duos dies eis et eorum cuilibet ꝓ tertio et ꝓemptorio termino ac
canonica monitione assignamus. ita q; in his exequendis alter al-
terum nō expectet, nec vnus ꝓ alio ſe excuſet: ꝓfatum Fridericum
ducem, et quoscuq; alios eccleſie et ciuitatis Tridentiſ, necnon
oppidoꝝ caſtroꝝ terrarum locorum ac ſurium et bonoꝝ quozū
cuq; ad ipam eccleſiā ꝓtinentiū predictoꝝ forſan occupatores et
detentores vaſallos et ſubditos, etiā ſi ducaliſ alterius cuſcuſq;
dignitatis ſtatus ac ꝓminentie fuerint in eorum ꝓꝓrijs ꝓſonis
ſi et vbi ꝓ ꝓmiſſoꝝ ac inſcriptoꝝum executionē, ad eorum ꝓ-
ſentias tutus patebit accessus. Alioquin ꝓ edictum publicum in
audientia publica cōtradictariū legendū, necnō cathedralis ⁊ ſan-
cti Stephani Cōſtantiēſ, ac locis circūuſcinis, vici; Aquilegiēſ,
Salzburgenſ, Friſingenſ, Briſinenſ, Curienſ, Feltrenſ, et Verno-
nenſ, eccleſijs affigendū et inibi publicandū ex parte nra Frideri-
cum ducem Aultrie et alios occupatores ꝓdictos requirāt et mo-
neant, quos nos etiā tenore ꝓntium ſic requirim⁹ et monemus,
Iꝓiq; Friderico duci in ꝓtute ſcē obediētie et ſub anathematis ſa-
cilegij ꝓiuaſiōis oīū bonoꝝ feudaliū q; ab eccleſia ſeu imperio

Beſſio vicesima

obtinere et inhabilitatiōis ſui et filiorum ſuorum maſculorum ad obtineri
dum tam feuda q̃ officia et beneficia viſq; ad ſecundā generationē
et honorū et fame ac cōmunione in filiis principū quaz ipſum
Fridericū ducem iuxta cōſtitutionē diue memorie Karoli quaz
ti cōtra tales facinorofos et ſacrilegos editā a ſede aplice canoni
ſatam et approbatā. quoniam et p̃iuri rōne inramenti in manib; ſub
regis Romani. p̃ ipm ducē preſtitit: et alijs ſecularib; perſonis ſub
excoicationis et priuationis minorū feudalium quas ipſas pſonas
ſeculares ſup̃dictas. necnō eccleſiaſticis pſonis ſub dicte excoſca
tiōis ac priuationis oim benefactorū eccleſiaſticoz et inhabilitatio
nis ad illa et q̃cūq; alia bñficia i poſterū obtinēda. ac ſuſpenſiōis
a diuinis q̃ ad capla. necnō interditi q̃ ad oia territoria p̃dicti du
cis Friderici et ceteroz occupatoz et detentoz cenſuris et penis
quas eccleſiaſticas pſonas p̃dictas ſi in p̃iuriſ deſiderint et mā
datis et monitionib; huiusmodi nō paruerint ſeu nō paruerit incidere
volumus ipſo facto. et q̃s in ipſos ex nunc. put ex tur. c. ex tūc. put
ex nunc canonica monitione p̃miſſa ferim⁹ in his ſcriptis niſi mā
datis huiusmodi obediſſent diſtrictē p̃cipiendo mandent ſeu alter eoz
mandet: quibus nos etiam tenore p̃ſentium ſic mandamus quat⁹
nus ipſe Fridericus dux et alij forſan occupatores et detentores
huiusmodi infra triginta dierū ſpaciū poſt requiſitionē et monitiō
nem immediate ſequentiū. et quozū dierum decem pro primo decem
pro ſecūdo et reliquos decem pro tertio et p̃emptorio termino.
ac monitione canonica eis et eozū cuilibet assignam⁹ ab occu
pationibus et detentionibus eccleſie ciuitatis oppidorū caſtrozum
terrarum et locozū. necnō iurium et bonozū p̃dictozum et illorū
que ante et poſt preſentaz ſpoliationē ad illam eccleſiā Tridentinā.
ſunt deuoluita penitus et omnino deſiſtant et eozum quilibet de
ſiſtat. ac ipſi Georgio aut procuratori ſeu p̃curatorib; ſub ei⁹ no
mine poſſeſſionē corporale reale et actualē eccleſie ciuitatis op
pidozum caſtrozum terrarū. necnō iurium et bonozū p̃dictozū
efficacit et ſine dolo et fraude reſtituāt et reſtitui faciāt et p̃mittāt.
et eozū quilibet reſtituat et reſtitui faciāt et p̃mittat. Ipſe q̃z Frideric⁹
dux Georgio epo de p̃ceptis huiusmodi ſatiſſaciat. Inuocato etiā ad
hoc ſi op⁹ fuerit auxilio brachij ſecularis. Vaſalli quoq; et nobi
les Officiarij capitanei et ſubditi tam eccleſiaſtici q̃ ſeculares ſua

Bessio vicesima

pradicti infra sex dies post lecturā et publicationem et affixionē
presentium: necnon lapsum dictorum triginta dierum terminuz
immediate sequentium, quorum sex dierum duos pro primo duos
os, p secundo et reliqs duos dies p tertio z pemptorio termino
eis et eorum cuilibet per simile edictum assignamus et assignari
pcepimus z mandamus pfato Georgio episcopo tanq̃ eorū ve
ro domino et nō ipsi Friderico duci seu alteri cuiq̃ in omnibz
prout als cōfuerūt facere teneantur. Nō obstantibus quibz
cunqz iuramentis in cōtrarium pstitis: a quibz eos vt pmittit ab
soluimus efficaciter pareant obediant z intendant: et eorū quibz
bet pareat obediat et intendat. Et insuper in casu quo prefatus
dux Fridericus et alij forsan occupatores et detētores, necnō va
sallī nobiles officarij capitanei z subditi z alij sup̃dicti mandati
hmōi ifra terminos sup̃dictos n̄ paruerit ex tūc put ex nūc z ex nūc
prout ex tunc omnes et singulos vasallos nobiles officarios ca
pitaneos: necnō occupatores et detētores in ciuitate et dioc̃. Trī
dentineū, seu alibi cōmorantes et cōstitutos: quorum p̃ntia p exe
cutione pmissorum et infrascriptorum facienda tute adiri nō po
test per simile edictum, pari modo et forma legendum publican
dum et affigendum Fridericum ducem et alios occupatores et
detētores: tenore presentium peremptorie citamus ac per dele
gatos nostros supradictos citari volumus et mandamus: quati
nus ipse Fridericus dux et alij forsan occupatores et detētores
huiusmodi moniti et requisiti octaua die post lapsum dictorum
triginta dierum eis assignatorum immediate sequenti si iuridic
ca fuerit. Alioquin proxima die iuridica ex tunc sequenti. Alij ve
ro vt nobiles capitanei officarij et subditi per edictum huiusmo
di moniti et requisiti, xx. die post lapsum dictorum sex dierum eis
assignatorum immediate sequentium si iuridica fuerit. Alioquin
proxima die iuridica sequenti cōpareant coram nobis vel iudici
bus per nos deputatis: seu interim deputandis penas censuras
ac sententias hmōi declarari. et ipse Fridericus dux procedi vi
suri et audiri. Certificantes nihilominus eosdem q̃ vsqz ad de
clarationem penarū predictarū pcedemus iusticia mediante. Ve
nerabilibus vero fratribus patriarchis archiep̃is et ep̃iscopis q̃
bus ob reuerentiam suarū pontificaliū dignitatū duxim⁹ merito

Beſſio vicesima

Deferendum ſi in p̄dictis deliquerint vel aliquis eorū deliquerit. ſex dierum canonica monitione p̄miſſa Ingreſſum eccleſie interdicimus in his ſcriptis. Si vero h̄mōi interdictū p̄ alios ſex dies ſuſtinuerint ſeu alter eorū ſuſtinuerit ip̄os ſuſpēdimus a diuinis. Si vero h̄mōi interdicti ⁊ ſuſpenſiō. ſn̄ias animis q̄d abſit ſuſtinuerint vel alter eorū q̄d abſit ſuſtinuerit indurati. ip̄os ex nūc put ex tunc: et ex tunc put ex nunc ex cōmunicatiōis ſn̄ia innodam⁹. Inferiores vero ep̄is q̄ in p̄miſſis exequendis negligētes fuerint vel eorum aliq̄s poſt lapſum ſex dierum terminum ex cōicatiōis ſn̄iam incurrere volum⁹ ip̄o facto. Abſolutionē vero oīem et ſin⁹ gulorum qui p̄ſatas n̄ſas ſn̄ias aut earū aliquam incurrerint vel aliq̄s eorū incurrerit quoquo mō nobis aut ſummo futuro pontifici t̄mō reſeruamus. Loca vero audientiē et valuarū p̄dictarū tāq̄ publica et idonea ad executionē p̄dictorū vt p̄mittit publicandū ad inſtar publicorū edictorū q̄ olim in albo p̄torio ſcribebantur duximus eligēda: q̄ p̄ntes noſtras l̄ras ſuo q̄ſi ſonoro p̄conio ⁊ patulo iudicio publicabūt in q̄bus n̄ſas l̄ras modo p̄miſſo decernim⁹ publicandas ne p̄noiat moniti ⁊ citati de p̄miſſis aliquā ignorantia p̄tendere valeant vel etiā allegare cū nō ſit verifſimile apud dictos ſic citatos et monitos remanere incognitum q̄d tam patenter et notorſe extitit publicatū. Volētes nibillo minus et decernētes q̄ p̄ntes n̄ſe l̄ſe dictos monitos ⁊ citatos p̄ inde arceant et aſtringāt acſi eorū p̄p̄is p̄ſonis publicate fuifſent. De executione p̄miſſorū ⁊ de his q̄ in p̄miſſis ⁊ q̄libet p̄miſſorū vos p̄ſcripti venerabiles fratres patriarche archiepi et ep̄i: voſq̄ alij delegati n̄ſi feceritis ſeu aliq̄s eorū fecerit nos p̄ inſtr̄a publica ſeu alia legitima documēta legitime certificare nō obmittatis ſub penis ſupradictis. q̄bus et cuiſlibet v̄ſm in p̄miſſis dabim⁹ plenā fidē. Datū Conſtā. .xj. kal. decēbris Anno a natiuitate dñi M. cccc. xv. aplica ſede vacante.

Quibus lectis fuit reſponſum dictum ⁊ alta voce clamatū p̄ dom̄nos Concordienſi. italice. Tholonenſi. gallicane. Verſeburgenſi. germanice. et Cartagenſi. anglicane ep̄iſcopos quattuor nationum. et per eorum quemlibet nomine ip̄orū et cuiuſlibet earū. Placet. Procurator vero p̄ſati dñi ductis p̄ſtat⁹ fuit de nullitate monitorij ⁊ de grauamie ⁊ appellādo ⁊ petijt inſtr̄m.

sessio vicesima

Congregatio ad audiendum ambas-
siatorum missorum ad Petrum de
luna et regem Aragonum.

Anno a natiuitate domini M.

cccc, xvj. Inditione nona die vero Iouis, xxx. mensis Januarij. fuit celebrata cōgregatio generalis in maiori ecclesia Constañ. p relatione ambasiatorū missorum ad Petrū de luna in sua obediē-
tia Benedictū. xlij. nominatū. et serenissimū principē dñm Ferd-
mandū Aragonū regē. et Reuerendissimū p̄r dñs Jacobus archi-
eps Turoneñ. vnus de ambasiatoribz missus ex pte p̄cilij existēs
in ambone vnacum collegis suis noie pprio et ambasiatorz suozū
fecit relationē ambasiatē sue. Qua facta legit quosdā articulos sū-
ue capitula per serenissimū principē dñm Sigisimundū Romanū.
et Hungarie regē. ac ambasiatores sacri p̄cilij ex vna. et dños de
obediētia ipsius Petri de luna Harbane cōcordata ex altera par-
tibus. Quozum capitulorum tenor de verbo ad verbum sequitur
et est talis.

Die Veneris. xlij. mensis Decembris Anno dñi. M. cccc. xv.
Inditōe. viij. in capitulo noue ecclie Harboneñ. i camera mag tur-
ris noui palatii ep̄alis Harbone hora scda post meridiem. añ tñ
prandiū capitula sequētia p serenissimū dñm Romanū. regē et do-
minos legatos cōcilij Cōstantien. sic p eius obediētiā nuncupa-
ti ab vna pte. et dños ambasiatores dñoz illustrissimoz regū et po-
tentū altoz dñoz pncipū obediētie dñi Benedicti. xlij. sic etiā per
ei⁹ obediētiā nūcupati ab altera. p vnione in sc̄a dei ecclia cōse-
quenda cōcordata extiterūt cū dei adiutorio mō infra scripto.

Tenor capitulorum cōcordatorum.

Primo q̄ cōuocatio fiat p p̄latos ceterosq̄ viros eccle-
siasticos in dicto p̄cilio Constañ. sic p ei⁹ obedi-
entiā vt p̄fert nūcupato existētes. et cōgregatos de regibz et pnci-
pibz p̄dictis cardinalibz et p̄latibz. ceterisq̄ viris de obediētia dñi
dñi Benedicti pape. xlij. sic etiā p ei⁹ obediētiā vt p̄fert nūcupati
q̄ ad generale p̄cilium debēt et sunt p̄sueti vocari p lras oportunas

Bestio vicesima

dictorū dñorū de pallo Constañ. q̄ emanēt ab eis sub noīb̄ gener
ralibus et sub denominatioe tituli dignitatū siue nominū appella
tiuorum sine expressione p̄riorum noīm vel p̄riarum dignitatu
f̄m formam hic cōcordatam et inferius insertā. Et q̄ dicte littere
dirigantur nedum ad dños reges et principes et cardinales: sed et
alios quoscūq̄ p̄latos obediēte predicti dñi Benedicti. Et q̄ di
cti dñi reges et principes ipsius obediētie sumant onus faciendi
presentari dictas l̄ras conuocatorias regibus et principib̄ dicte
obediētie ista capitula firmanib̄. et q̄ in dictis l̄ris cōuocato
rijs p̄figatur terminus ad interessendū in ciuitate Constantien.
pro vniendo se et faciendū cōcilium generale vnacum alijs ibide
p̄gregatis. trium mensū cōputandorum a die p̄sentationis dicta
rum litterarū fiende dño regi Aragonū in Perpiniano si fuerit:
vel al̄s in ciuitate Brachioneñ. si fuerit p̄ns vel absens. et in casu
absentie sufficiat presentare l̄ras antedictas vicario regis vel cō
siliarijs dicte ciuitatis aut maiori parti eorundē. Et viceruersa q̄
p̄fati domini reges et principes maxime dicte obediētie dñi Be
nedicti faciant l̄ras cōuocatorias ad p̄nominatos p̄latos ceter
rosq̄ dominos de cōcilio emanandis vt prefertur. vel p̄ suos am
basiatores vel procuratores mittendos sufficiēti potestate sufful
tos ibidem in Constañ. cōgregatos cōuocabunt hoc addito ac
etiam intellectu q̄ l̄re cōuocationis mstantur ad dñm regē Ara
gonum sexaginta numero. vlcz viginti que dirigant ad sereniss
mum dñm regem Castelle et p̄latos regni sui. et alie viginti q̄ diri
gantur ad serenissimū dñm regem Aragonū et Sicilie: et p̄la
tos regnorum suorum. et decem que dirigantur ad illustrissimū
dñm regem Nauarrie: et p̄latos iurisdictionis ipsius. Et quinq̄
que dirigantur p̄potenti dño comiti Furi: prout in eisdem l̄ris de
bet seriosius cōtineri.

Secundo q̄ dicte cōuocationes fiende p̄ dños de cō
cilio Constañ. et etiā p̄ dictos dños reges
et alios rē. Necnō et p̄gregatio et cōstitutio p̄cili generalis f̄da
p̄ dictos dños reges et ceteros de obediētia dicti dñi Benedicti
rē. possint fieri et f̄at generalit̄ vt deferat honori cōcilij Constañ.
iā dicti. scz p̄ extirpatioe scismatis et heresum. p̄ ser a Romanū. ecclia

Beſſio vicesima

pro reformatione vniuersalis ecclie in capite et in membris et p vnico eligendo pastore et p alijs causis et rōnibz q ad generale conciliū de iure ptinet et spectat. Sed ad pte pmittat et firmet per serenissimū dñm imperatorem et p dños pnoiatos platos et ceteros spectabiles viros hic missos ex pre dñoz de dicto concilio Constañ. noie dicti concilij et etiam pprio mediante publico instrumēto cū iuramentis qd in concilio Constañ. vtendū et pstituēdo vt pferet nō tractabūt ordinabūt statuent vel tractari ordinari aut fieri pmittent decreta aliq pcernentia aut tangentia dictos dños reges pncipes platos et alios de obediētia dicti dñi Benedicti et electiōis futuri summi pontificis et reformationis ecclie in capite et in membris et causa heresum cū dependē. et emergē. etc. Et q dicti dñi de dicto concilio Constañ. rectificabūt et approbabūt hmoi pmissionē et obligatiōnem mediantibz publicis instrumētis vt sup. et q nihilomin⁹ pdicta pmissio ratificatio et securitas specialit⁹ firment et rata habeantur et nouit firment et statuent p dictū formandū conciliū sufficienter put fieri debeat et est solitū añqz pcedat et pcedat valeat ad aliquos actus postq fuerint vniū. et q si pstrariū fieret dñi reges et pncipes et aliq de obediētia dicti dñi Benedicti ab expulso ex nūc agūt et dicunt q illa sit in pstrariū facta p formandū et vtendū conciliū habeant p inualidis atq nullis ipso iure. et q ad obseruationē eorū dicti dñi reges et pncipes et ceteri de pnojata obediētia dicti dñi Benedicti minime teneantur

Tertio q pfatis de obediētia dñi Benedicti venientibus ad Constañ. statim fiat vnto eorundē ad dictum conciliū Constañ. p faciēdo vnum vniuersale conciliū. Quo facto dicti dñi reges et pncipes et aliq de obediētia eiusdem dñi Benedicti dicūt esse certissimū q nō pnt licite obedire alicui in papā eligēdo vt vero pape nisi prius vacaret papat⁹ morte aut renunciatiōe dicti dñi Benedicti pure licite et libere facta put d iure diuino piter et hūano tenet. vel p iustā et legitimā ipi⁹ depositiōne seu depositiōis declaratiōne ac electiōne a papam p dictū conciliū vel ei⁹ auctoritate fiendā. Propterea in fauore dicte vniōis psequēde est pcordatū inter serenissimū dñm regē Romanū. et alios dños de concilio Constañ. q ab eis sacri concilij generale appelo

Beſſio vicesima

latur et inter ambafiatores et procuratores dictorum dñorum regum et principum qui ſunt de obedientia dicti dñi Benedicti q̄ anteq̄ ad electionem vnicū ſummi pontificis procedi valeat per dictum cōcilium vel per alios ad quos ptineat pcedatur p dictū conciliū ſic vñtū cōtra eundē dñm Benedictū nolentē aut ſubter fugientē renūciare pure et libere put de iure dñiū pariterz hūa no pōt et debeat pcedi p dictā ſultā z legitimā ei⁹ de poſitionē ſeu de poſitionis declarationē et alias put pferē ita tñ q̄ forme et fiat processus nouus p dictū cōcilium cōtra eundē dñm Benedictū iuſte et legitime. Ad cui⁹ verificatiōez z deciſionē nullaten⁹ habeatur ratio ad pceſſum Piſani cōcilij vel ſiñas ibidē latas: vt illo vel illis dictū cōcilij in modū pbatōis vel in vim pceſſus vel iudicij nō vtatur. Et q̄ proceſſa cognita et ſententiata p dictū cōcilium modo p̄dicto dicti dñi Reges et p̄ncipes: et ceteri obedientes dicti dñi Benedicti rata z grata habebūt: et illa minime impugnabūt. Item q̄ ſi cardinales dicti dñi Benedicti ſic vocati vt ſupra in l̄is cōuocatorijs venerint ad dictū cōcilium admittant p̄ idem cōcilij ad oēs actus ibidē expediēdos: et etiā ad electionē ſuturi ſummi pontificis ſuo caſu. et ſm q̄ alij cardinales vocatorum Gregorij et Johānis admittent. Et ſi vocati vt ſup̄ nō venerint p̄ſonaliter ad iam dictū cōcilij: ſed p alias p̄ſonas ſufficiēs pcuratorum habētes: recipient et admittent p̄ſone p̄dicte ad oēs actus cōcilij put pcuratores dñoz cardinaliū dictoz dñoz Johānis z Gregorij admittent z recipient. et ſm q̄ dictū vñendū cōcilij circa p̄dictos oēs cardinales duxerit ordinandū.

Quarto q̄ per dictum vñendū cōcilium ſi et inquā tum fuerit neceſſariū vel opportunū ad vberiorē cautelam tollantur aboleant annullentur et irritent quicūq̄ processus ſentētie decreta ordinatiōes ſtatuta et pene p̄ olim Gregorium et olim Johannē et ſuos p̄deceſſores ac p̄ cōcilium conuocatum Piſis a tempore exortū ſc̄iſmatis z cōtra occaſiōē vel cauſa ip̄ius ſc̄iſmatis facta et facte prolata cōtra dominos reges p̄ncipes et alios quoscūq̄ obedientie dicti domini Benedicti ac etiā cōtra quaſuis alias perſonas que dicto Benedicto nō adherent poſt dictam electionē ſeu de poſitionis declarationē: et contra

sessio vicesima

quascūq; vniuersitates villas et loca quatinus tangat et tangere possit dictos dños reges et principes et alios obediētie dicti domini Benedicti: et omnia et singula inde secuta omnem effectum eorum tollendo: et omnem maculam siue notam que cōtracta fuerit ob predicta. Et idem intelligatur dictum de persona dicti Benedicti casu quo renunciauerit pure et libere et ante sententias dicte electionis. Intellecto tamē et declarato qd dictū cōcilium non possit se iuuare processibus et sententijs aduersus dictum dominum Benedictū latis in processu et sententia inde ferendis cōtra eundem dominū Benedictū: de quib; supra in tertio articulo cōtinetur. et fiat similiter de sententijs latis per dictum dñm Benedictum cōtra obediētiā dicti cōcilij dños Reges principes personas singulares villas et loca: et qd statuatur in prima sessione dicti cōcilij tempore quo fieri dicta unio qd nunq; de cetero ratio ne vel occasione dicti scismatis aut adhesionis dicti domini Benedicti et sui pdecessoris dñi Clementis possit cōtra dños reges pncipes pñatos et alios de obediētia dicti dñi Benedicti quolibet pcedi in iudicio vel extra.

Quinto qd per dictum formandum cōcilium approben tur laudetur et cōfirmentur: et etiā meliori modo quo fieri possit plenissime firmentur omnes et singuli concessiones dispensationes gratie facte per dictum dominū Benedictum quibuscūq; personis dicte sue obediētie. de quibuscūq; dignitatibus archiepiscopatib; episcopatibus et officijs et beneficijs alijs quibuscūq; infra suam obediētiā que nunc est de his q nunc possident: et quecūq; infeudationes inuestiture contractus et alie cōcessionis et gratie facte vsq; in diem prime requisitiōis facte eidem Benedicto per reges et principes sue obediētie quibuscūq; personis sue obediētie infra suā obediētiā q nunc est etiā secularibus tā regibus Aragonū castelle Flauarre Comitib; Armeriaci et Furi: q filijs et liberis eorū cōiunctim et diuisim de his q nunc possident: et etiā alijs cuiuscūq; cōditionis existant. de his q nunc possident. hoc tamen intellecto et declarato qd si ab aliquib; prelaturis seu magisterijs dignitatib; vel beneficijs quibuscūq; durante scismate fuerint sepata vel alio segregata aliqua mēbra ca

Beilio vicesima

stra ville seu alia bona redditus puentus seu emolumenta ac res
sponsiones camere vel alia iura quecunq; de quibus fuerit aliq-
bus forsan iam puium: vel facta collatio seu infeudatio infra su-
am obedientia constituta: quin pdicta ipis prelaturis magisterijs
seu magistratibus dignitatibus et beneficijs vt capiti restitui et
reintegrari valeant per concilium antedictum et ceteris de alijs
dignitatibus et beneficijs prouideatur prout prouidentie concilij
fuerit visum p dictas pfirmatiões approbatiões et cōfirmationes
huic cōtētas nullū impedimentū his psteet. Et idē fiat ecōuerso
de alia obedientia.

Beito q cardiales dicti domini Benedicti si fuerint vo-
luerint ire aut mstrere ad iam dictum formandū
concilium seu ad electionē summi pontificis cum vacauerit papa
tus altero de dictis tribus modis vt supra in dicto tertio capitū-
lo dictum est faciendam cōuocati modo quo supra, et adherere vo-
lentes opinioni dictorum dominorū regum et principū obediē-
tie dicti dñi Benedicti deputentur recipiantur et admittant vt ve-
ri cardinales sancte vniuersalis ecclesie, et vt tales habeant et ab
hominibus honorentur, necnō dignitatib; emolumentis ac alijs
cardinalatus priuilegijs peminentijs et progatiuis vt pmittitur
frui pariter et gaudere. Saluis tñ alijs cōstitutionibus et statu-
is per dictum concilium pmulgandis de electione Romani pon-
tificis facientibus mentionem.

Beptimo q pvideat p dictū formandū conciliū circa
officiales romane curie dicti dñi Benedi-
cti dñi tñ eidē dño Benedicto nō adhereāt post subtractionē obe-
dientie si eā fieri cōtingat vel post electionē pdictā.

Octauo q si ante renunciationē seu electionē dicti dñi
Benedicti pnominatā ipm cōtingat decedes-
re pmltant dicti dñi reges et pncipes eius obediētie atq; iurent
q nō pmittēt fieri in eorū regnis et terris electionē aliquā p card-
inales ipius vel alios iporū vice, immo quantū in eis erit modis
omnibus prohibebunt et casu quo fieret p illos electio, illis sic es-
lecto p eos nō adherebunt vel obediēt quoquo modo: neq; in eos
rum terris et regnis illum sic electū aliquaten? sustinebūt vel suz

Beſſio vicesima

ſtineri pmiſſet. Sed electionē in dicto caſu p dictū formandū cō
ciliū pmiſſet fieri: et electo p illud in papā in dicto caſu vt ſo ſum
mo pontifici indubie adhibebūt.

Hono q̄ prefatum formandum cōcilium debite pvideat
cum decenti manſuetudine et rationabili equitate
q̄ vbi duo vel plures in eodem titulo ex diuerſis obedientijs cō
currunt quilibet eorum in dicto cōcilio tractabitur honore vtriuſq̄
q̄ obedientie ſemper ſaluo. et q̄ ante finem dicti cōciliij idem cōci
lium prouidebit in dictis caſibus taliter q̄ illorum quorumlibet
honor et ſtatus q̄dū vixerint debite ſupportent et interim nihil in
nouet cōtra aliquē p̄dictorū quſq̄ dictū cōcilium ad eundē ſummū
pontificem eligendum prouſum fuerit debite ſuper iſtis.

Decimo q̄ dictus dñs rex Roman. et dñi q̄ ſunt pñ
tes ex pte dñorū de cōcilio Cōſtān. illoz noie
et etiā p̄prio q̄tū ad eos ſpectat in eoz bona fide aſſecurēt et aſſecu
rari faciāt p dñm regē Francie. et dños ducē Aquitanie. Delphī
num. viennēſ. et regē Ludonicū. et dñm comitē Sabaudiez p to
tum dñium ipoz dictū Benedictū ſi ire voluerit vel mittere ad di
ctū cōcilium et oēs et ſingulos ambafiatores et pcuratores ſpūs dñi
Benedicti et dñorū regū et p̄ncipū et alias quſuis pſonas ſiue ſint
cardinales et alij plati ſi accedere voluerint: ac alios quſlibet obe
dientie dicti dñi Benedicti: tā clericos q̄ laicos cuiusuis ſtat⁹ q̄d⁹
aut p̄ditiōis exiſtāt cū gentib⁹ et familiarib⁹ ſuis et bonis eoz cum
ſufficiētib⁹ lris de ſaluo p̄ductu q̄ tute et libere poſſint ire trāſire et
morari p ſtīnera et loca quſq̄ ad Cōſtān. incluſiue: et ſtare in dicta
ciuitate Conſtān. et i dicto cōcilio q̄dū eis et cuilibet eoz placue
rit et reuerti ab illis cū voluerint et alia in oib⁹ p oia cundo ſtando
et redeundo pleniffima gaudeāt ſibertate. et q̄ officiales et pſules
Conſtān. in abſentia p̄dicti dñi Regis Roman. et alij ad q̄s ſpe
ctat iurent: et mediante eoz iuramento pmiſſant q̄ fideliter obſer
uabūt q̄ntum ad eos ſpectat et obſeruari facient p̄miſſa omnia et
ſingula et defendent et tuebuntur ſupradictos omnes et ſingulos
in perſonis et bonis pro toto poſſe omni fraude ceſſante et nullaz
imprefſionē aut violentiam directe vel indirecte facient aut fieri
permittent iam dictis perſonis vel eoz ſingulis nec bonis eorum

Beſſio vicesima

quoquo modo et omnia iſta firmabuntur proprijs iuramentis p
dictū dñm regem Romanū, per ſe et per alios dominos pro con
cilio Conſtantiē, hic pſentes, tam nomine dicti concilij q̄, pprio
Que guldatica et aſſecuramēta mittantur domino regi Arago
num vnacum litteris conuocatorijs dicti concilij ad hoc vt di
ctus dominus rex poſſit certificare vocandos de dictis ſecuriſta
tibus et ſalutis cōductibz: ne dicti vocati dicta occaſſione ſe valeāt
abeundo ſeu mittendo ad dictū cōcilium excuſare.

Undecimo q̄ dictus dominus rex Romanū, ſuo
nomine et pro ſucceſſoribus ſuis et alijs
domini hic pſentes nomine dictorum dominorū de cōcilio Cō
ſtantiē, et pprio iurabunt ſingulariter: et promittent q̄ omnia et
ſingula in predictis capitulis et eorum quolibet contenta facient
quantum in eis erit omni dolo ceſſante per dominos cardinales
p̄iarchas archiepiſcopos epos et alios p̄latos ambiaſiatores do
minorum regum et principum et alios in dicto cōcilio Conſtan
tiē, exiſtentes vt ſingulares per ſe vel perſonas ad hoc ſufficien
ti poteſtate ſuffultas approbati firmari et iurari anteq̄ concedan
tur dicte littere cōuocatorię. Et q̄ in prima ſeſſione facta vnione
ad dictum concilium pro dicto vniuerſali cōcilio predicta facient
concedent ſtatuent ordinabunt et iurabunt. Et ſi cōtrarium pre
miſſorum vel alicuius ipſorum fieret, vel predicta omnia et ſingula
nō adimplerentur fierent et exequerētur prout in dictis capitu
lis et eorū quolibet cōtinetur ex nunc agunt et dicūt dicti dñi re
ges et principes p̄lati et alijs ipſius obediētie dñi Benedicti ab ex
preſſo q̄ ipſo facto ſit irritū et inane. Et ad obſeruantiā p̄ntium ca
pitulorum minime vel etiam alicuius eorū teneant: et etiā ambia
ſiatores regum et principū hic p̄ntes obediētie dñi Benedicti fir
ment et iurent dictis noibz dictorum duorū regum et principū
pro ſe et ſucceſſoribus ſuis tenere et obſeruare omnia et ſingula ſu
pradicta quantum in eis erit.

Duodecimo q̄ de p̄dictis omnibz et ſingulis fir
mentur et tradant cuilibet partiū p̄
dictorū tot q̄t neceſſaria fuerint publica iſtrumenta.

sessio vicesima

Anno a natiuitate domini **1344**

cccc. xvj. Inditione nona. die Martis. iiii. mensis Februarij Consistente in ecclesia fuit congregatio generalis. Et dominus archiepiscopus Laurentius unus ex ambasiatoribus concilij ad partes Aragonie in ambone existens proposuit quod iuxta couenta in capitulis Narbonensium. omnes et singuli domini Cardinales prelati ambasiatores et procuratores existentes in ipso concilio tenerentur medijs eorum iuramentis dicta capitula approbare. et supplicauit ita fieri. Domini vero de concilio ibidem stantes nemine discrepante responderunt. Placet. Approbaruntque dicta capitula et iurauerunt ea fideliter obseruare. vicesque domini Cardinales et prelati ad pectora sua. Ceteri vero domini ad sancta euangelia corporale prestare iuramentum scrutantibus huiusmodi iuramenta a dextero latere dominus Iohanne de Trembleyo sedis apostolice et sacri Constantiensis concilij protonotario. a sinistro vero latere Baltero Grassi priore ecclesie Rhodi ordinis sancti Iohannis Hierosolymitani. cum nonnullis alijs sacri concilij notarijs et scribis.

Nomina illorum qui iurauerunt approbationem capitulorum. Et primo cardinales.

Iohannes Hostiensis. Angelus penestrinus Lanusensis. Jordanus Tusculanus de vrsinis episcopi cardinales. Antonius Bononiensis. Franciscus Venetiarum. Iohannes dominicus Ragusinus. Antonius Aquilegiensis. Gabriel Senensis. Petrus Cameracensis. Branda Placentinus. Angelus Veronensis. Guillelmus sancti Marci. Almanus Pisanus. Antonius de Eholanico. presbyteri cardinales. Rainaldus de Brancacis. Amedeus Salutaris. Ludouicus de Flisco. Odo de Columna. Lucidus de Comitibus. Franciscus Florentinus. diaconi cardinales. Iohannes Constantinopolitanus. Iohannes Anthiocenus patriarche. Nicolaus Gneznenis. pro ecclesia sua et rege Polonie. Archiepiscopus Petrus Ripensis. pro se et rege Dacie. Suetie et Noruegie. Iacobus Placensis. pro se et rege Polonie et duce wstoldo. Nicolaus Batoniensis. pro se et rege Anglie. Andreas Collocensis. pro se et rege Romanie. Nicolaus Herselburgenis. pro se et Archiepiscopo Magdeburgenis. Iohannes Silsricensis. pro se et rege Dacie Noruegie etc. Martinus Atrebatensis. pro se et duce Burgundie. Iacobus Adriensis. pro se et Archiepiscopo Rauennas

Beſſio vicesima

reñ. Delias Auitē. nulli pterq̃s Romā. ſubdit⁹ ecclīe. Jōhes
Uauren. p. puincia Tholoſana. Foederic⁹ Auguſten. Patrici⁹
Cartagen. Jacob⁹ Eſſinus. Martin⁹ Apuntin. Georgi⁹ Triden
tinus. Henric⁹ Feltrē. Antoni⁹ Cōcordien. p. ſe et ep̃o Aqueñ.
Steffanus Doleñ. Vitalis Tholonen. Ludonic⁹ Bangaren.
Ulric⁹ Verden. Alanus Leoneñ. Jōhes wormatiē. Jōhes
firman⁹ p. ſe et archiepo Brundeſino. et abbate ſ. Nicolai de Au
ſauno. Alaning⁹ Holan⁹. Nicolaus Aſſiſſinarū p. ſe et domi
no Bertholdo Waſſaueñ. et Andrea nucerino Sinonen. p. ab
bate ſcti Georgij de Venerijs. Jōhes warunen. pcurator Po
mezamen. Culmen. et Sambinen. ep̃oz. Ep̃us Tudertinus p. ſe
et abbatibus Waſſian. et ſcti Benedicti de Hogabo de organis.
Ep̃us Caſſis p. ſe et trib⁹ ep̃is. et Abbate Auguſten. in Francia.
Symon Anthonitanen. Blaſius Eluſinus p. ſe et Peruſinen.
Corthonen. Vigillarū maſſue. et Caſſertanen. ep̃is. Jōhes Sil
uaneten. ambaliator vniuerſitatis Pariſien. Thomas Senon.
ep̃i. Jōhānes Rauaten. Andreas Poſnamien. ambaliator regi
Polonie. et magni ducis witoldi fratris Lithwanie duc. Aſtro
gius militen. pcurator dñoz archiepi Sindratin. et ſuoz ſuffra
ganeoz electi. Johannes abbas Ciſtertien. pcurator ſpecialis p
toto ordine Ciſtertien. Caſpar ſcti Jōhānis heremis de Peruſio
decretor⁹ doctor. ambaliator et pcurator p. prouincia Burdegā
len. Mattheus Clareuallis ambaliator ecclīe Gallican. in theo
logia magiſtri. Guilhelmus de p̃cibus ordinis Ciſtertien. Vene
ren dioc. Guilhelm⁹ ſcti Pauli de Cornuto Turonen. dioc. Jo
hannes viſicampi Romonien. dioc. Guilhelmus ſcti Saluato
ris demane dioc. Magolon. p. puincia Harbon. Guilhelmus
de monaſterio de tellis Bituricen. dioc. in decretis licentiar⁹. Ni
colaus ſancte marie de Columba ordinis Ciſtercien. Placentin.
dioc. p. ſe et abbatib⁹ de ſtrata de benudulo de ſctō Thoma ſan
ctorum Nazaret et Ceſti Veronen. Siſſridus de Euagen. ordi
nis ſcti benedicti. Auguſten. dioc. abbas ſcti Petri Cabilonen.
Euerardus abbas in lantz p. ſe et monaſterio ſuo: et tāq̃ p. parte
omniū abbatum ordinis ſcti Benedicti Tulen. dioc. Alexan
der abbas monaſterij ſancte Marie de bello fonte ordinis veter
ſancti Benedicti dioc. Halleacen. licentiat⁹ in decretis amba

Beffio vicesima

baſiator ecclie regni Francie pro puincia Burdebaleñ, et pcurator
tor epi Lauconſeñ, Henric⁹ abbas vtriuſq; iuris licentiar⁹ amba
ſiator vniuerſitat⁹ Andeganeñ, Abbas Otto Burneñ, ordinis ſ.
Benedicti, Abbas Rumeñ, Johes abbas monaſterij de Bobo
ſtodu Ebreduneñ, dioc⁹, Johes abbas de fõtib⁹ p puincia Ebra
ceñ, Abbas ſci Waſſeñ, p ecclia regni Francie et Delphinat⁹,
Abbas de Bolo in Anglia, Abbas ſanati Bildaſij, Abbas de
lanbeim, Abbates

Nomina ambafiator et pcurator.

Steffanus

de Balliaco canonic⁹ et archidiacon⁹ lo
ſateñ, in ecclia Tholoſañ, pcurator capl
tull, magiſter Johes baſire pcurator dñi Ludouici archiepi Ro
thomageñ, Johes de Trembleyo ſedis aplice pthonotari⁹ pcur
rator capituli Ebreduneñ, Alcola⁹ verdis ſacri palacij aplici cau
ſarũ auditor ambafiator archiepi Breneñ, Alcolaus augemij et
Guilbelmus bñller ambafiatores regis Lypri, Thomas abbas
brẽ marie Eberaci ambafiator regis Anglie, Petr⁹ Canthon am
baſiator ducis Burgundie, Leo de naſſenco licentiar⁹ in legib⁹,
decan⁹ Biſuntinũ, Theodorice⁹ de monaſterio p vniuerſitate Co
lonieñ, Johes Brum p epo Halberſtadeñ, Pilor de Rhodiſ p
hoſpitalib⁹ ſci Johis hieroſolymitañ, Antonius meoſſi p epo
Gracionopolitano et ordine p̄dicatoz, Abbas Storij pro rege
Noruegie, et monaſterio ſuo, et epo Lincopeñ, Petr⁹ de mera p
epo et capitulo Traiecteñ, Paul⁹ de praga p epo Luthomiſieñ
Jacob baruth p abbate ſci Lamperti Saltzburgeñ, dioc⁹, Ra
mundus de nouobello p epo Bithuriceñ, et abbate ſci Libertij
Agateñ, dioc⁹, Frater angel⁹ abbas monaſterij in buna Saltz
burgeñ, dioc⁹ ordie Ciftercieñ, p monaſterio ſuo et duce Erneſto
Austrie, Petr⁹ ppoſit⁹ canonicorũ regulariũ mōaſterij i legingen
p monaſterio ſuo, et Johẽ burgrauio Purnbergeñ, magi⁹ Petr⁹
de pulcka p vniuerſitate ſtudij wiennẽ, Paul⁹ ladaura p vni
uerſitate Cracouſeñ, Johannes hugueneri p vniuerſitate Aui
nionẽ, et cert⁹ abbatib⁹, Henric⁹ d abundeñ, p vniuerſitate Dro
nieñ, Steffan⁹ plarce p epo luthomiſieñ, et vniuerſitate prageñ,
Petr⁹ parthiſ ordie theutonicorũ p dicto ordie, Michael bolo
ſoniſ p caplis wiennẽ, marboneñ, viuacien, et Ebredun, Andre
as Cantor lubiceñ, p epo et capitulo Lubiceñ, necnō p epifcopo

Bessio vice sima

et capitulo Brandenburgen. Johannes de burnen p epō Do-
nasterien. wilhelmus prothos p epō Ruseñ, Arimican. et Affri-
can. Johes Gretz Regine p abbate Doberdeus Pragen. dioc.
ordinis scī Benedicti. Darblas de ville pro pposito in Vien-
na Pataulen. dioc. Conradus abbas Pigamen. ordinis sancti
Benedicti. Johannes gerwer pro Henrico epō Verden. Phi-
lippus de lapsa pro abbate Priden. ordinis scī Benedicti. Jaco-
bus alberti p archiepō Rauenaten. Ferrarien. epō Parmen. epō
et marchione ferrarien. Johes Bigatl p capitulo Veneten. Fri-
dericus de spū pro Archiepō Rauenaten. epō Ferrarien. Par-
men. et marchione Ferrarien. Benedict^{us} de Buillelactis cleric^{us}
camere pro episcopo Arcuraten. Frater Antonius d peccoto ge-
neralis ordinis minorū pro toto ordine. Jacobo Conradini pro
episcopis Bremen. Ramegustanen. et pro abbate scē Andree de
Sexto Januen. dioc. Johes Tremosius pro ppositis Tboalo-
leren. dioc. Pragen. ordinis Premonstraten. Egidi^{us} petri cano-
nicus Colūbricen. et epō Uisen. Johes decan^{us} Lemontcen. p p-
uicta bishuricen. et epō lemontē. Raimūd^{us} greg. p epō siltarien.
Elfinus archidiacon^{us} Staren. pro episcopo Staren. Johes de
Flisco ppositus scī Adriani de Trigandio dioc. Januen. p epi-
scopis Vercellen. et Vigintimelien. Laurenti^{us} gnoda Canon^{us}
Lincopensis pro epō Lincopen. Theoderic^{us} Cintenber Can-
cellarius epi Abzacen. pro ducibz Slesie zc. wolmar^{us} sals z Lu-
derus rector pro epō Hildesemen. et capitulo eiusdē. Coante amo-
nte pro duce Britanie. rege Scocie. comite Noruegie. et comite
Sabaudie. Johes de Perona canon^{us} et pcurator ecclesie capi-
tuli Turonen. Frater Beneardus prior domus Cartusie. prope
Argentinam. Procurator prioris maioris Carthusie Guilbel-
m^{us} d Forliuio rector cōuentus fratru heremitaru scī Augustini
de Forliuijs. pcurator dñi Georgij de ordelassz dñi Forliuij. Sal-
terus grasse procurator magistri et totius ordinis scī Johannis
Hierosolymitan. virtusqz iuris doctor. Nicolaus officialis Bri-
xinen. pro epō et clero Brixinen. et Ernesto duce Austrie. Petr^{us}
de Holtzkirchen pro se et abbate Fulden. ordinis scī Benedicti
Herbipolen dioc. et pposito Rumbergen. patauien. dioc. Fra-
ter Antoni^{us} coste ordinis pdicatoz. Johes de Vincellis pcura^{us}

Bello XIX

tor abbatís et Cōuentus ac totius ordinis Cluniacē. et p̄curator abbatís sc̄i Rígandi et p̄ioris de charitate. Johannes de
 Bozello ordinis minoꝝ cōuentus Parisiē. ordinis antedicti re
 gens. necnō fratr̄s Johānis quingonellī p̄fati i p̄uincia Fran
 cie p̄uincial' mīstri p̄curator. Frater Petr⁹ Cornibellī p̄curator
 abbatís sc̄i Nicolai p̄pe Andegane. Johes brossandi p̄cura
 tor ep̄i et capituli Wirapicē. Symon de bechens archidiacon⁹
 nus Vapnicē. p̄curator capli eiusdē et Alrebatē. Aymericus
 de arcij⁹ p̄curator p̄posit⁹ montislonis et sup̄ ordinis et abbatís
 Sangmāci. Jacobo crasseti l̄raz aplicarum scrip̄tor. p̄curator
 capituli Autnionē. et munacē. Bego de rogerijs in legib⁹ li
 centiatus p̄curator ep̄i Vnicē. et deputatus p̄ p̄uincia Harbo
 ne. Berengarius meseroudi p̄curator suetus sc̄i Gullhelmi de
 desertis Lodone. dioc̄. Johes senescalli p̄curator dñi abbatís
 Premonstratē. et totius ordinis. et Johānes de ponlexo prior
 Roman. curie et celerarius monasterij sc̄i Antonij. et p̄ceptor de
 Reuverso ac p̄curator totius ordinis sc̄i Antonij et Augustini
 ac p̄curator ep̄i Taurinē. Johes wyperdus pro abbate Fista
 ne. ordinis sc̄i Benedicti Rothomage. dioc̄. Frater Anto
 nius de Piro generalis ordinis minoꝝ. Pasquer⁹ de vallibus
 baccalarius in decretis. p̄curator Abbatís sc̄i Ricarij in poncto
 ordinis sc̄i Benedicti. alis Ambactē. dioc̄. Petr⁹ gmeconi litte
 rarū sacre penitencie scriptor et p̄curator ep̄i et capituli Conser
 ranē de Braumicis de Padua Cōcordiē. p̄curator ep̄i Cōcor
 die. p̄uincle Aquilegiē. Johannes de boues p̄curator regis
 Frācie. et p̄curator monasterij sc̄i Augustini. Olinerus longue
 net in artib⁹ et medicinis magister. baccalari⁹ in decretis p̄curator
 ep̄i Trecore. abbatū de Bulagio. de malareyo. de Begar et Re
 me. sancti Benedicti Cisterciē. ordinis. et Veneiē. et Rauena
 tē. et Trecore. dioc̄. Sanfridus dauili licentiatus in legib⁹. p̄cu
 rator ep̄i sc̄i Lemoni. et abbatís sancti Martialis Lemoni
 tē. dioc̄. Petrus de rocosello prior p̄ioratus conuentualis b̄tē
 marie de Aurate. Theodorici⁹ p̄curator dñi archiep̄i Tolosa. n.
 missus et noiatus p̄ p̄uincia Tolosa. n. et ep̄i Agate. Raymū
 dus de remeguerla licentiatus in decretis p̄or maioris ecclesie Ele
 cte. p̄curator ep̄i et capituli Electē. Tierricus de sc̄o Deodaro

b

Bessio XX

licentiatuſ in legibꝫ. ⁊ magiſter in artibꝫ ambafiator vniuerſitatis
 Aurelianenſis. et pcurator epoz Tulienſis. et Xanctenſis. Verneius mi
 litis decanꝫ ecclesie Bambergenſis. Bremenſis. diocſ. Henricus de
 molendino canonicꝫ Bremenſis. ambafiator domini archiepi Bre
 menſis. wilhelmꝫ voſſ i vtroqꝫ iure baccalariꝫ canonicꝫ grationopo
 litanꝫ. Guilhelmꝫ burcell dñi Michaelis archiepi ambam pma
 tis hibernie. ac dñi Thome epi Dfforſenſis. pcurator. Guilhelmꝫ d
 ſpelunca canonicꝫ Holenſis. miſſus noie illuſtriſſime dñe Johanz
 ne Flaurie et regine Anglie: et noie pꝛto. Robertꝫ pꝛloꝝ Leſſe
 norum vſcariꝫ et pcurator abbatis Clunacenſis. ⁊ eiusdē cōuentus
 Watſconenſis. diocſ. p ipſis et ſuo Clunacenſis. ordine. Symoꝝ qua
 tadrloꝝ canonicꝫ ſ. Remigij pcurator dñoz epoz Andeganeſis.
 et Aunioneſis. Thomas bouotant licentiatuſ in legibꝫ pcurator
 epi Andeganeſis. et oim ſctoꝝ Andeganeſis. et Johānes de pratis
 monaſterioꝝ ordnis ſcti Auguſtini Maclomenſis. diocſ. Ermoꝝ
 gandus de ceſſerijſ licentiarꝫ in decretis archiepiſbyter Horboſi. ⁊
 pꝛloꝝ de capite ſtagno Horboſi. diocſ. ambafiator vniuerſitatis
 montiſpeſſulani magalonenſis. diocſ. Antoniꝫ de zwaucuarde pꝛu
 rator pꝛpoſiti decani et capituli ecclesie ſcti ſaluatoris Herbeberenſis.
 diocſ. et decani ⁊ capituli ecclesie brē marie Curtacenſis. Tornacenſis.
 diocſ. Hugo de ceſſeto canonicꝫ ecclesie Catracenſis. pcurator epi
 Catracenſis. Johes doſſoꝝ licentiarꝫ in legibꝫ. archidiaconꝫ de Sa
 balio. et canonicꝫ ecclesie Cenomaneſis. puſcie Turoneſis. pꝛu
 rator decani et capituli ecclesie Cenomaneſis. Frater Petrꝫ de ſalien
 te celerariꝫ monaſterij Aurellaci ſancti Flori diocſ. licentiatuſ
 in theologia et in decretis. vicariꝫ epi Gracionopolitani. et pꝛu
 rator Vapniceſis. epi. nechon abbatis Concheſis. Ruteneſis. diocſ.
 Johes honorodie vtriuſqꝫ iuris licentiarꝫ ambafiator vniuerſi
 tatis Andeganeſis. Hugo fabꝛi magiſter in artibꝫ et medicinis. pꝛu
 rator epi Cameracenſis. Elſius ſcolariſ p abbate ſcti Laurentij
 Fauēſis. diocſ. Otho de miler pꝛpoſituſ ecclesie Herbipoleſis. Joꝝ
 hannes habunde p ſe ⁊ epo Exſtetenſis. et duce Franconie. Lamo
 pertuſ de grolia p ſe et regno Hungarie. Bertoldus ruke pꝛpoſi
 tuſ Lubiceſis. p ſe et epiſ Tarbateſis. Oſſilienſis. ⁊ Curoneſis. Petruſ
 ſtoꝝch in theologia doctoꝝ p vniuerſitate ſtudij Lypſenſis. Johanz
 nes creſte licentiatuſ in vtroqꝫ. pro duce Guilhelmo Bayarie. co

Sessio XXI

mitre Holandie, hauuonte, et Zelandie. Magister Albertus de Au-
renberga p se et epus Bambergen. Philippus de lompressa lraz
apostolicar scriptor p se et Bartholomeo abbate monasterij scij
Laurentij extra muros Tridentini. Luntzo de swela auditor sa-
cri palacij aplici, et Albertus varemtrapp p se et archiepus Pragen.
Johes et Arnoldus forchelm lraz apostolicarum scriptores p se
et electo Beren. Dischael de czedel rector parochialis ecclesie in
losen wratisslamei, diocesis, p pposito Bartalei, ordinis Premo-
straten. Constanti, diocesis. Nicolaus de ballionibz por generalis or-
dinis scij sepulcri dñici. Seminianus p se et abbate scie trinitatis
Veronei, ordinis vallis ymbrose. Basilius de trissia pcurator epi
Uitani. Fridericus epingulginas p abbate monasterij Cassanei. Et
Jacobus epus Spoletano. epus Ruferino. et p Nicolao de crucis
de Fulgino Dñs Arpinus de Alexandria p epus Aliganeni.

Sessio vicesimaprima.

Anno a natiuitate domini

a ni. M. cccc. xvi. die vero sabbati, xxx. et penultima me-
sis maij, fuit celebrata sessio generalis in maiori ecclesia Co-
stanti, pñdente eldē Reuerēdissimo pñe dñō Johe epus hostien. card-
nali. In q̄ quidē sessione dicebat officium misse de spūscō cū leta-
nijs et alijs in sessionibz requisitis. Quibz expletis fiebat sermo ad
clerū p Reuerendū patrē Jacobū epum Lauden. q̄ p suo themate
assumpsit p̄ba hec vitz. Exprobrauit deus incredulitatē eorū et du-
ritiā. Et eo finito magister Hieronymus de praga in medio cristēs
ascendens quendā bancū replicauit p̄tra p̄fatū dñm Jacobū: et
ei sermonē et alia diuersa dixit et allegauit. Quibz et alijs pluribz
audis Reuerēdissim⁹ pñ dñs p̄larcha Constantinopolitan⁹ vñ⁹
de cōmissarijs ip̄i synodi dicto m̄gro Hieronymo pñter audire
sniam diffinitiuā p̄tra eundē Hieronymū de praga alta et intell-
gibili voce in scriptis legit et pmulgauit put et quēadmodū in q̄dā
cedula papirea quā in suis manibz tenebat: tenoris inferi⁹ inserti
pleni⁹ cōtinet et hī. Qua siquidē snia lecta et p synodū vniuersalr
approbata, et p deputatos nationū Antonū Cōcordien. Altale

b 2

Beſſio XXI

Tholoneſi, Nicolaũ Berſeburgeſi, et Patriciũ Cartageſi, epos ac pſatum dñm Hoſtieſi, p verbũ placet. Idem Hieronym⁹ traditus eſt poteſtati ſeculari et cõbuſtus fuit.

Tenor ſententie diffinitive late
cõtra Hieronymum de praga.

In nomine domini amen. Chriſtus deus et ſaluator noſter vitis matura cuius pater agricola eſt diſcipulos ceteroſq; fideles ſuos in illis inſtituens inquit. Si quis in me nõ manſerit mittetur foras ſicut palmes et areſcet. Cuius ſummi doctoris et magiſtri doctrinã ſequens et precepta exequens hec ſcã Conſtañ. ſynod⁹ i cã inquiſitiõis heretice prauitatis p eandẽ ſancã ſynodũ mota fama publica referẽte. et clamoroſa inſinuatione. monſtrãte p magiſm Hieronymũ dictũ de praga. dictũ magiſtrũ i artib⁹ laicũ. et cui⁹ cauſe act⁹ et pceſſib⁹ ſtat eundẽ Hieronymũ tenuiſſe aſſeruiſſe dogmatizãſſe nõnullos articulos hereticos et erroneos dudũ a ſcã pñib⁹ reprobatoſ. qñdã po blaſphemos et alios ſcandalosoſ. et alios pñarũ aurũ offenſiuoſ teſmerarioſ et ſeditioſoſ dudũ p damnaſe memorie viroſ Johannẽ wyckleff et Johannẽ buſſa aſſertoſ pñicatoſ et dogmatizatoſ. ac in nõnullis eorũ libris et opusculis inſertoſ. Quiq; doctrinã et lib⁹ bñ pñicatoꝝ Johis wyckleff et Johis buſſa. ac wyckleff memoria dictiq; iohãnis buſſa pſona p eandẽ ſancã ſynodũ et eiuſ ſniam de heresi damnaſi et damnaſe fuerũt. Quãq; damnationis ſniam idẽ Hieronym⁹ poſtmodũ pendẽte bñmõl inquiſitiõis cauſa i eadem ſcã ſynodo agnoſcẽs et pñitẽs verã catholicã et aplicã ſiſdem approbauit et eidẽ pñenſit. anathematizauit oẽm heretiſm. pñcipue eã de q̃ erat infamat⁹ et ſe cõſitebat infamatũ. et quã pñeritiſ rñib⁹ dogmatizauerũt et tenuerũt Johes wyckleff et Johes buſſa in ſuiſ opusculis. ſermonib⁹ et libellis. et ppter quã ſeu qñs cũ ſuiſ dogmatib⁹ et errorib⁹ ab eadẽ ſcã ſynodo dñati fuerũt tãq; heretici. et eorũ doctrina ſiſt damnaſa. pñemiſſoꝝq; oĩm damnationẽ pñeſſuſ. et iurauit ſe i hac fidel veritate pmanſurũ. Et ſi ipe quicq; cõtra ſentire vel pñdicare pñumpſerit canonũ ſeueritati ſubiaccere et eterne pene voluit obligari. necnõ ſuã profeſſionẽ manu ſua conſcriptam. eidẽ ſancã ſynodo obrulit atq; dediſt. Poſt quas pñ

Sessio XXI

fessionē et abiurationē multis diebus trāfactis sicut canis ad vomitum rediens ut virus pestilentissimū qđ in suo latitabat pectore publice euomeret. audientiā publicā sibi dari in eadē scā synodo publice cōgregata asseruit dixit et p̄fessus est in effectu qđ p̄fate sentētie damnatiōis dīctorū Johānis wycleff et Johis hufis inique cōsenserat. et illā sniam approbādo mentitus fuit. nec verebatur se cōfiteri mentitū. quimmo p̄fessionē approbatōnē et p̄fessionem suas sup illorum damnatione reuocabat nunc et in eternum asserens se in libris Johānis wycleff et Johis hufis nullā vnq̄ heresim vel errorē legisse: licet añ fuerit cōfessus et p̄batus sit euidenter ip̄m libros eorū diligenter studuisse legisse et dogmatizasse et in q̄bus cōstat plures errores et hereses cōtineri. Verum idem Hieronym⁹ de sacro altaris et trāsubstantiatiōe panis in corp⁹ p̄fessus est se tenere et credere qđ ecclesia tenet: dīcēs se plus credere Augustino et ceteris ecclie doctorib⁹ q̄ Johis wycleff et hufis damnatis errorib⁹ adherere. Illorūq̄ fauorē fuisse et esse. p̄pter q̄ eadē scā synod⁹ eundē Hieronymū palmitē putridū aridū in vite nō manentē foras mittendū decernit. ip̄mq̄ hereticum et in heresim relapsū excomunicatum anathematizātū. p̄nunciat et declarat atq̄ damnat.

Sessio vicesima secunda de vnione ambaslatorum regis Aragonum.

De Iouis. xv. mēsis octobris Anno a natiuitate dñi. M. cccc. xvi. Indictio.

ne. ix. fuit celebrata sessio generalis in maiori ecclia Cōstañ. ad h̄ specialit̄ deputata. Et Reuerēdissim⁹ p̄r dñs Bartholomeus archiepiscop⁹ Mediolanē. cedula tenoris sequētis legi et publicauit.

Decretū locatiōis ambaslatorū regis Aragonū.

Sacro sancta Constañ. synod⁹ cōsiderās qđ ad suā et suorū ad h̄ deputatorū instantiam oratores charissimorū ecclie filiorū Jacobi et Johē. regis et regine hierusalē et Sicille illustriū req̄siti fuerūt ut qm̄ expectant oratores

b 3

res charissimi ecclesie filij regis Castelle et legionis illustris huc
ad synodum venturi ad perficiendum cum ipsa synodo ecclesie unionem pla-
ceret eisdem oratoribus dictorum regis et regine dimittere locum quem in lo-
co sessionis nunc tenet tamquam qui eisdem oratoribus dicti regis Castelle venisse
sibi debebitur: et durante presentis consilio vadant ad partem sinistram immediate post
ambasiatores etiam charissimi filij regis anglie illustris. Item eadem syno-
dus decernit et statuit quod ob hoc veniant siue non veniant dicti ora-
tores regis castelle non preiudicet eisdem regi et regine eorum regnis. nec
dicti oratoribus suis eorum nomine aut alijs quibuscunque qui ad locum et hono-
rem qui sibi in hac synodo debetur tam in sessionibus processionibus alijs quibuscunque
Et si contingat quod medio tempore ante aduentum oratorum dicti regis Cas-
stelle aliquis vel aliqui oratores alterius regis sederet in loco predicto
cto ambasiatores dictorum regis Jacobi et Johanne regine dimisso
so declarat eadem synodus quod hoc erit de tolerantia permissione et gratia et
per hac vice duntaxat. et quod per hoc illi vel illis nullum ius acquirat ex sessio-
ne predicta. nec preiudicet dictis ambasiatoribus regis et regine predicto-
rum: et regnis in processionibus vel alijs actibus qui concurrerent
in hac synodo.

Post hec autem reuerendus magister dominus Antonius taxal generalis
ordinis beate marie de mercede. in dicto ambone existens legit ce-
dulam tenoris subsequentis.

Cedula lecta per ambasiatores regis Aragonum. Nos Johannes Ray-
mundi comes Cardone. frater Antonius taxal sacre pagine magister
generalis ordinis beate marie de mercede. Raymundus catmar miles
sperans in deo. Cardona iurisperitus. Sundissalvus garssie de sancta
maria decretorum. et Michael de nauersvtriusque iuris doctores ora-
tores et procuratores illustrissimi principis et domini nostri domini Alfonsi
regis Aragonum etc. volentes et intendentes adimplere conuentum
Harbone unitam inter serenissimum principem et dominum dominum Sigismundum
Romani. et Hungarie etc. regem. et procuratores nuncios et lega-
tos presentis congregationis Constantie. ex una. et etiam oratores et procura-
tores ac nuncios domini regum Castelle. Aragonum. et Nauarre. Necnon
illustrum principum domini Furi et Armentaci comitum ex alia parte.
alij presentium nos in hoc loco coram presentibus vestris offerentes nos
ad exequendum dictam conventionem: et omnia et singula preterita in ea. et si
nunc attendentes quod in primo capitulo dicte conventionis continetur. quod conuoca-

nō fiat p̄ p̄latos ceterosq; viros ecclesiasticos hui⁹ congregatiōis p̄
lras q̄ dirigant ad duos p̄ncipes, et alios de obediētia dñi Bene
dicti pape, xij. q̄ndā noiat, et viceversa q̄ p̄fati dñi reges de obe
diētia dicti dñi Benedicti faciāt lras p̄uocatorias ad vos p̄noia
tos p̄latos p̄uocabūt, et attēto etiā q̄ p̄uocatorie lre p̄ pte v̄ra dī
cto dño regi Aragonū p̄ntate fuerūt, volum⁹ et nos satisfacere dī
cto capitulo cui⁹ tenor q̄ntū ad lras cōuocatorias q̄ in eo p̄tinen
tur talis est, *Diseratiōe diuina ep̄i rē.*

Post lecturā p̄o p̄fate cedule p̄fati dñs archiep̄s mediolanē,
p̄dictas lras p̄uocatorias legit alta voce ī dicto ambone existens,
Littere conuocatorie.

Diseratiōe diuina ep̄isco

m p̄i p̄sbyteri diaconi cardinales p̄tarche archiep̄i ep̄i p̄
lati et ceteri in Constañ, puincie Baguntinē, in xp̄i
noīe congregati, Illustri principi Ferdinando dei grā Aragonū et
Sicilie regi Salutē et ecclesiasticā v̄ntōnē felicit̄ intueri. Quāq;
mīscōdie dñi neq; mēsurā ponere neq; eiusdē tpa diffinire possum⁹
indies, attē q̄s diligit castigās cōptū habem⁹ flagellat vt ī tēpta
tiōe puentū faciat p̄batos ampliori retributiōe p̄sequat. Ip̄o s̄
quidē p̄mittere a. xxx. vij. annis et ampli⁹ p̄ls eiusdē peculiaris q̄
xp̄iano noīe gloriāmur afflicti fuim⁹ pestifero execrabili sc̄limate
p̄nti cul⁹ occasione oīm pene bñ v̄tuedi modoz stat⁹ p̄fract⁹ ē vt
cessaret angel⁹ p̄cutiēs altissimū exorauim⁹ et indefesse ad id sudo
res nostros et animos aptauimus, p̄piciēs populo suo misericors
dñs deprecamur, et fm̄ altitudinem celī a terra corroboret miserī
cordiam suam sup̄ t̄mētes se. Un̄ q̄q; varios perpeSSI fuim⁹ pro
pace ecclesie cōsequenda labores per anni circulum et vltra circa
h̄ vacauerim⁹ nondum venit dies domini in qua pace frui opta
bamus, verum appropinquat speramus in eius auctore: qz arras
ip̄ius repperimus, nam dñs qui Gregorius, xij. in sua obediētia
dicebat sua sponte cessit. Sic et dñs q̄ Iohes, xij. dicebat facere
voluit atq; fecit. Ut autē h̄ idē faceret dñs Petr⁹ de luna q̄ Bene
dict⁹, xij. ī sua obediētia noiat legatos et nūcios n̄ros ad serenita
tē v̄strā, et ip̄m cū serenissimo Romanū, rege venerabiles et reuerē
dos p̄res et doctissimos viros archiep̄m Turoñ, et alios collegas

Bessio XXII

destinaueram? Qui quidē dñs Petr⁹ admonit⁹ rogatus exhortatus et requisit⁹ hūiliter apte debite et iuridice cessionē p ipm iure diuino pariter et hūano, et alijs multipliciter debitā facere noluit, sed hucusq; distulit atq; differt in tot⁹ ecclie scandalū: ac populi cbrī stiani iacturā et aīe sue detrimentū. Quā quidē cessionē vt faceret p vos fuit dictus dñs Petr⁹ de luna requisitus pluries, et p pñci⁹ pes et comites notabiles obediēte sue. Idcirco vt filij pñ matris sue cōpatientes enitūmur et qntū in nobis ē nisi fulm⁹ pacē pdictā obtinere et aīos virtuosoz virozū ad hoc allicere: qñinus in illo q est verus ecclesie sponsus gregari in vñū simul matrē ecclesiā diuissam vniam⁹, et indecēta qlibet q dicti scismatis occasione pulularūt tollam⁹ et de medio auferamus. Hinc serenitatē vestrā obsecram⁹ p viscera misericordie dei nrī: et p aspersionē sui pñciosissimī sanguinis et p pñciū redemptōis nrē exorā⁹ reqñimus et monemus qñinus ob dei nrī reuerentiā ad tractandū vna nobiscum sup infra scriptis veniatis et subditos vros q possint et debēt cōcilijs generalib⁹ interesse q̄s vna vobiscū pñtib⁹ cōuocam⁹ ineatis Inducat⁹ et eosdē auctoritate a deo vobis tradita: q pñtis culmina intra ecclesiā pñcipatus pñcio decore tenet⁹: et de eadē reddituri estis rationē iuxta dispositōis vobis tradite modū cōuocet⁹ vt infra tres menses immediate sequētes pñsentationē p Pñciam aut Barthonē de pñtib⁹ faciendā cōcordatā i caplis die, xij, decemb⁹ bñs pñime lapsi Harbone sup materiā vnionis firmatis atq; factis. De q quidē pñtatiōe certificabimini in Constā. cōpareatis ad scisma sedandū: vnionē ecclie pcurandā, Reformationē etiam ipī ecclie tā i capite q̄s i mēbris cōplendā, et deiectionē dicti Benedicti effectualit⁹ faciendā et ad electionē futuri Romā. pontificis pcedendū, ac p alijs causis et rōnib⁹ q ad generale pñciū de iure pñnēt et spectāt, p hoc em̄ quē xps suo sanguine pñcioso acq̄siuit in vñū ouile ad gloriā eternā psequendā apta mēte ad debitum deo et ecclie nrī reddidit: eterneq; retributiōis pñcia psequi poteritis. Datū et actū Cōstantie i ecclia cathedrali dicti loci in q p pñmissis fueram⁹ gregari scdo Nonas Februarij, Anno a natiuitate dñi. M. cccc. xvj. aplica sede vacante.

Postquam autē pfatus archieps suā lecturā cōpleuisset: ambasiatores dicti regis Arago

Bessio XXII

num volentes satisfacere dicto capitulo dixerunt p organū prefati magistri Antonij taxal vt sequit.

Nos oratores et pcuratores illustrissimi principis dñi Alphonsi dñi nri regis Aragonū zc, cōuocam⁹ vos oēs platos z ceteros dños de hac gregatiōe iuxta tenorē dicti capli Deinde plati z ceteri in ipa gregatiōe existētes p organū dicti archiepi mediolaneñ. responderūt in hunc modū.

Nos miseratione dñi epi p̄sbi z diaconū cardiales p̄tarche archiepi epi plati z ceteri hic gregati dictā duocationē acceptam⁹ et offerim⁹ nos patos sine dilatiōe q̄cūq; ad pcedendū ad vltē rioraret insup req̄rim⁹ vos oratores et pcuratores p̄dictos q̄tin⁹ ad vnionē faciendā nobiscū pcedat⁹ iuxta tenorē tertij capli cōuentiōis p̄dicte qd̄ incipit. Tertio q̄ p̄fat de obediētia dñi benedicti zc. Oratores p̄o regis Aragonū rñderūt p organū dicti dñi Antonij taxal dicentes.

Nos oratores et pcuratores p̄dicti dicto noie vnim⁹ nos vobis iuxta tenorē capitli añdicti Vox dñi plati z ceteri dixerūt z responderūt p organū dñi Bartholomei archiepi mediolaneñ. vt sequitur.

Nos miseratione dñi epi p̄sbi diaconi cardinales p̄tarche archiepi epi plati zc. et ceteri hic gregati sup̄ dictā vnionē vestrā acceptam⁹. Et ecōuerso nos vob pcuratorib⁹ p̄dictis dicto noie iuxta tenorē dicti capituli vnim⁹. et sic tā plati q̄ ambasciatores p̄dicti dixerūt submissa voce. In noie p̄is z filij et sp̄s sc̄i. Et sup̄ premisissis perierūt instr̄m et instrumēta hincinde z presidentes p nationib⁹. ac Cardinalis Hostien⁹. p collegio cardinaliū responderunt. placet.

Quib⁹ sic pact⁹ p̄fati dñi ambasciatores regis Aragonū descēderūt ambonē z iuerunt in scamno in q̄ sedebāt dñi ambasciatores regis Francie. et interpositi fuerunt inter eosdē in hūc modū. P̄io em̄ in p̄mo loco sedebat egregi⁹ vir Johes de Bersono cancellarius ecclie Parisien⁹. sacre theologie p̄fessor ambasciator Francoꝝ rñ regis. Et post eū sedebat dñs Raymund⁹ floch comes Cardone ambasciator Aragonū regis. et sic de singulis.

Quib⁹ sic ordinatez in bona p̄cordia cōpletis Reuerendissimi

dñi cardinales ac ceteri dñi et plati pluuiatibz se induerūt mītras capitibz imponētes. et reuerendissim⁹ pater dñs eps Hostien. scē Roman. ecclie cardinalis in eadē sessione pñdēs exīstēs: assumptis secū diacono et subdiacono et alijs vt est moris. Diacon⁹ dixit alta voce cantando. Orate. et hoc dicto oēs genibus flexis p aliqđ tps iteruallū orauerūt zc. Oibz cerimonijs ppletis solēniter put est de more aliarū sessionum. lectoqz euangelio. Hoc est pceptum meū vt diligatis inuicem. archiep⁹ Mediolanē. legīt decreta et capitula sequentia.

Concessio vocum ambasiatorū regis Aragonum.

Sacroſancta generalis synodus Cōstā. in sps ritusctō legitime cōgregata. ex certa sciētia et etiā certis ex causis animos dicte synodi specialit⁹ mouentibz p bono pacis et vnionis reintegrande in ecclesia scā delstatuit et decernit. ac salua semp. prestatōe infrascripta quā in oibz capitulis et in singulis eoz pñbz voluit hīc p reposita libera liter pcedit dilect⁹ ecclie filijs nobilibz religiosīs et egregijs Johē Raymūdi floch Cardone comiti. fratri Antonio taxal sacre pagane ingro general' ordīs bñe marie de mercede. et Raymūdo dñi tantū. et militi sperati i deo. Cardone iurispito. Sundissaluo garſſie dñi scā marie decretoz. et Michaeli dñi naut⁹ vtriusqz iur⁹ doctoribz oratoribz. pcuratoribz abasiatoribz et pñliarijs clarissim⁹ ipi⁹ ecclie filij Alfonsi regis Aragonū illustris. et p maiori robore et firmitate eisdē oratoribz pñtibz puenit ac paciscit qz oratores pfati pñtes et alij vñturi oratores eiusdē regis hīc durate pñlio: et p hac vice tantā habeāt vocē tāte pñtis et auctoritat⁹ qñte essent voces oīm platoz ecclesiasticarūqz psonaz regū et terraz ipi⁹ regis q possidet citra et vltra mare q ad generale pñliū sūt assuete vocari: et in hac natiōe hispanica i qerūt. qz p hoc pñliū expediāt negocia p nationes iuxta modū qui in presenti concilio hacten⁹ obseruat⁹ est.

Item q clarissim⁹ ecclie filij reges Castelle portugalie et nauarre illustres habeāt eandē grāz q ex nūc inteligit pcessa inqñtū vel pcuratores eoz hīc eā voluerint. Ipsi tñ regibz castelle et nauarre obseruātibz capla i ciuitate Harbanē. inē clarissimū ecclie filiū Sigismundū Roman. et Hungarie regem illustrē. et dilectos etiā ipi⁹ ecclie filios pcuratores et nūcios dicte

synodū ex vna. et procuratores et oratores p̄dictorū regū Aragonū
et nauarre. et dilectorū eccl̄ie filiorū Furi et Armentaci comitū par
tribus ex altera cōcordata.

Item p̄dicta cōcessio valeat p̄ p̄latīs et p̄sonīs eccl̄ie
sticiis p̄dictis tūc a p̄cilio absentibz.

Item q̄ solēniter p̄testat̄ q̄ p̄dicta p̄cessio atq; statuta de
creta p̄uentōes et pacta b̄mōi oīno intelligāt facta
sine aliq̄ p̄iudicio caploz p̄dictorū i dicta ciuitate Narbon. p̄cor
datorū q̄bz caplis p̄cordat̄ ac p̄cordia dicta facta synodū oīno stare
intendit. nec ab eis in toto vel in p̄te recedere: et ita i p̄ntia oratorū
p̄dictorū solēniter p̄testatur.

Subsequēter idē archieps legit in ambone q̄ sequunt̄.

Sacrosancta general' synod' Constan. in sp̄scto
legitime p̄gregata. viso et p̄siderato
caplo sc̄do ex caplis narbon. inter clarissimū eccl̄ie filiū Sigis
mūdū Ro. et Hūg. rē. regē illustrē. et dilectōs etiā eccl̄ie filios p̄cur
tores nūcios dicte synodū ex vna. et procuratores et oratores clariss
moz dicte eccl̄ie filiorū castelle aragonū et nauarre regū illustrū. et
dilectorū eccl̄ie filiorū furi et armentaci comitū p̄tribz ex altera p̄cordat̄
q̄d incipit. Sc̄do q̄ dicte p̄uocatiōes fidezē. volēs i oībz obfuare
dictū caplin p̄mittit ratū hz securat et sp̄alr p̄firmat: ac nouit fir
mat ac statuit et decernit in oībz et p̄ oīa put in dicto caplo p̄tinet.
viso etiā. iiii. caplo dictorū caploz q̄d incipit. Quarto q̄ p̄ dictū
vniendū p̄ciliū rē. abolet tollit annullat eadē sc̄tā synod' q̄scūq; p̄
cessus snias ordinatiōes statuta et penas: vt i dicto caplo q̄rto su
pra descripto p̄tinet vsq; ibi. Et q̄d statuat rē.

Itē statuit eadē sc̄tā synod' q̄ nūq; de cetero rōne vel occa
sione dicti sc̄ismat̄ aut adhesionis dicti dñi b̄ndicti et sui
p̄decessoris dñi Clemētis possit q̄ dictos reges p̄ncipes et alios
de obia dicti b̄ndicti quōlibet p̄cedi in iudicio v̄l extra vt i sine di
cti capli q̄rit sup̄ descripti p̄tinet. Viso etiā q̄nto caplo q̄d incipit.
Quinto q̄ p̄ dictū formandū caplin et p̄ciliū rē. eadē sc̄tā synodus
approbat laudat cōfirmat et meliori mō q̄ fieri pōt plenissime fir
met oēs et singulas dispensatiōes grās et p̄cessiōes factas p̄ dñm
benedictū p̄dictū q̄busuis p̄sonis sue obie: de q̄busuis dignitatibz
vt i dicto q̄nto caplo p̄tinet vsq; in diē p̄me requisitiōis facte eidē
dño Benedicto p̄ reges et p̄ncipes sue obediētie vt in ip̄o caplo

Bessio XXIII

tulo cōtinetur. Viso etiā vndecimo capitulo qđ incipit. Undeci-
 mo qđ dictus dñs rex rē. Et attēto qđ dicit in dicto vndecimo ca-
 pitulo ibi. Et qđ in pma sessione dicta scā synod⁹ rē. facit cōcedit
 statuit z ordinat in oib⁹ et p oia vt in dicto. xj. capitulo p̄tinet.

Omnia p̄missa tā p̄lati ceteriq; notabiles v̄rī sessionis interes-
 sentes q̄ oratores sepe facti expresse iurauerūt. Juramēta autē p̄dī-
 cta noīe cōcilij et alioz quozū intererat de sp̄ius cōcilij mādato re-
 quisuerunt et receperunt Reuerendī patres domini Jacobus
 rodin⁹ a pte dextra in qua sedēt ep̄l z p̄byterī cardinales. et Tho-
 mas Polteñ. sc̄tē sedis ap̄lice p̄thonotari⁹ a parte sinistra: in qua
 sedent diaconi cardinales rē.

Quib⁹ p̄stis p̄fatus dñs Mediolaneñ. legit cedulam teno-
 ris sequētis Et p̄dicta omnia et singula intelligant et locū habeāt
 semp attento tenore oīm et singulozū capituloz. Harbone cōcor-
 datorum. quib⁹ et eozum cullibet dicta sancta synodus stare inten-
 dit nec ab eis vel eozū aliquo in toto vel iparte recedere. Ad quā
 ex pte nationū z dñoz cardinaliū fuit r̄sum: placet. Deinde dñs
 Antoni⁹ taxal legit q̄ndā cedulā tenoris subsequētis.

Cedula acceptatiōis per ambasiatores
 regis Aragonum lecta.

Nos Johannes Raymūdi floch comes Cardone. frater
 Antoni⁹ taxal sacre pagine magister generalis ordi-
 nis b̄tē marie de mercede. Raymund⁹ zatmar miles sperās ī deo
 Caridona iurisperitus. Sundissaluus garssie de scā maria decre-
 torū. et Michael de nauers v̄triusq; iuris doctores. oratores. p̄cu-
 ratores ambasiatores z p̄cliarj illustrissimī p̄ncipis z dñi nostri
 Alfonsi regis Aragonū rē. dictis noib⁹ et q̄libet ipoz noīm oib⁹
 q̄ alijs meliorib⁹ mō v̄tā iure forma causa z noib⁹ q̄b⁹ validi⁹ et
 efficaci⁹ possum⁹ z valem⁹ oia z singula decreta statuta z p̄stas-
 tiōes. necnō p̄uentiōes ac pacta p̄ sacrosancā generalē synodum
 Cōstān. nobiscū dictis noib⁹ facta z edita: et q̄ nūc sunt seriosius le-
 cta sp̄a habētes p̄ sufficiēter exp̄ssis et solēniter repetitis vice noīe
 dñi n̄rī regis p̄fati. ac oīm regnozū et terrarū suarū acceptam⁹ as-
 sentim⁹ approbam⁹ z solēniter p̄firmam⁹. et similiter sic ipa syno-
 dus protestata. et qđ nō intendit recedere a capitulis in p̄dicta ciui-
 tate Harboneñ. cōcordatis de quib⁹ in decreto p̄nī p̄cilij nūc de

Sessio XXIII

proximo edito q̄ hec volumus habere p̄ exp̄ssio et specificē declarato facta existit mentio specialis. Ita et nos dictis noīb̄ et q̄libet eorū solēniter prestamur, et sup̄ oīb̄ superi⁹ descriptis p̄motores cōcilij petierūt et instrumēta, et sūb̄ ambassatores regis Aragonū p̄ or ganū Antonij taral hoc idē petierūt.

Predictis pactis Antonius taral fecit collationē ad cōmenda tionem regis et regine Aragonū assumēs p̄ ibemate. Rex tu⁹ ve nūt. Datū. xxi. Qua collatione facta Reuerendissim⁹ pater dñs Francisc⁹ sc̄toz Cosme et Damiani cardinalis noīe synodi respō dendi. Antonius taral fecit breuē collationē dicens. Exultemus omnes in dño. Post cuius collationem ceperūt omnes cantare hymnū. Te deum laudam⁹ zc. Et orōne dicta fuit cantata missa de spiritus sancto p̄ Reuerendissimū patrē Cardinālē Aquilegiē. vulgariter nuncupatū. Acta fuerūt hec Anno Inditione mense et loco quibus supra zc.

Sessio vicesimatertia.

De Jouis quinta men

o sis nouemb̄is Anno a natiuitate dñi M. cccc. xvi. Indition. ix. fuit celebrata generalis sessio in maiori ec clesia Constañ. p̄sidente eidē sessioni Reuerēdissimo p̄e dño Jo banne ep̄o Hostien. sc̄te Roman. ecclesie cardinali et vicecancela lario. Fuitq̄ cantatū officiū missę de sp̄u sc̄to p̄ dñm Johē par triarcbā Anchiocenū. Quo expleto legebant letanie: et alia fiebāt q̄ in sessionib̄ fieri solēt. Eidē p̄plet⁹ Reuerēdissim⁹ p̄ dñs Bar tholome⁹ archiep̄s Mediolan. legit et publicauit ordinationem sc̄te synodi sub tenore sequenti.

Cōmissio deputatoz data sup̄ informatione summaria faciēda ad effectū citationis p̄so nalis et p̄dictū cōtra Petrū de luna.

Sacro sancta generalis synod⁹ Constañ. in spū sc̄to legitime p̄gregata i auctore pa cis vno deo dño n̄ro iesu xp̄o q̄ sibi sponsam vnā sanctā ecclesiā sui p̄ciosi sanguis p̄cto cōpauit q̄ in xp̄o iesu sūmo angulari lapidē de creuit in tēplū sanctū i dño. lūcrlsq̄ simul parietib̄ fecit vtraq̄

Bessio XXIII

vñū vt in pace fieret loc⁹ eius ad tollendū pacis obstacula. vñsen
 damq; scissurā fideliū in q̄ ille xp̄l aduersari⁹ caput eccl̄ie malignā
 tiū dolēs satis et erubescēs hoīem pstantē ex lutea materia charta
 tatē in terra tenere quā in celo nequerat h̄ie ip̄i⁹ sp̄ose xp̄i p scisma
 pestiferū pchdolor ingens et tā dīlurnis vtpoet. xxxviii. annorū
 epibz iā ptractis charitatē vulnerauit rescidit vnitatēq; licet in
 mūgna pte spūsc̄i grā in p̄ntil sacratissima generali synodo ad p̄
 p̄cipue inter cetera pgregata cooperāte p̄iuncta sit p̄ eiectiōē et rez
 nūciatiōē dñi Balbasaris olim Johes. xlii. et denūciatiōē
 Angeli Gregorij. xlii. in sua obia nūcupati. q̄. inter se cū Petro d
 luna B̄ndicto. xlii. i sua obia nūcupato de papatu cōtendebāt.
 Quorū Johis et Gregorij del grā in eadē sc̄tā synodo obedientie
 sunt vnite. Attū hostis ille vnitatis et pacis in reliq; pte. vñq; i sua
 obediētia dñi Petri Benedicti nūcupati. seu ei⁹ pte p̄ elusdē
 dñi duric̄le p̄inaciā et p̄tūmaciā in graue et maximū scandalū vñ
 uersalis eccl̄ie et xp̄iani populi atq; periculū fidei catholice et rus
 ne fideliū animarū scisma detinet. et lachrymabilē vulneratā. eadē
 sc̄tā synod⁹ inter cetera ad ip̄m scisma et hereses al̄s extirpandā p̄
 curandāq; ip̄ius eccl̄ie vnionē p̄cipue cōgregata. p̄siderās q̄ p̄
 missis attentis totū hui⁹ reliqui scissmatis pondus in p̄sona dñi
 dñi Benedicti consistit. et q̄ in eo solo stat quo minus ip̄m scisma
 radicatus extirpet. et p̄ p̄sequēs resulet p̄fata vnio eccl̄ie sc̄tē del
 et attendēs q̄ tā in dīlurnis t̄pibz q̄bus hoc scisma pestiferū p̄
 tractū est oīm doctissimorū virozū xp̄i fideliū ingenia. etiā cū sum
 mis studiis et laboribz attētis maxime difficultatibz eiūsdē scissma
 tis nullā viā possibilē et securā sine fideliū scandalo ad p̄fatū scis
 ma extirpandū repire potuerūt p̄ter cessionē de papatu oīm con
 tendentiū. Quā viā idem dñs Benedictus vocatus a suis vt mul
 torum fideliū vox testat ante suā electionē a suis in papam p pa
 ce danda eccl̄ie laudauerat approbauerat. atq; in ip̄o conclauit
 qñ fuit electus p̄misit et iurauit p̄sequi vnionē eccl̄ie p oēs vias
 accōmodas vsq; ad cessionem de papatu inclusiue si ip̄sum in pa
 pam eligi cōtingeret. vt cardinalibus qui tunc erant vel eorū ma
 iori parti expedire videretur. atq; post suam electionem idem pro
 misit et iurauit. dictaq; cōditio postmodū etiam purificata extir
 pit. et deinde pro pace danda eccl̄ia p̄miserit et iurauerit papatu

suo pretensio cedere altero videlicet Johanne et Gregorio cum eo
 contendente cedente mortuo vel eiecto: que etiam conditio in am-
 bobus videlicet Johanne et Gregorio predictis solenniter im-
 pleta est ut p̄stetur. Attendens igitur q̄ idem dominus dictus a
 suis Benedictus iam viginti duobus annis cōpletis papatū s̄m se
 tenuit, quibus temporibus multifarie multisq; modis de parte rez-
 gum principum prelatoz et aliozū christianozū tam sue q̄ alteris
 us obediētie etiam post purificationē cōditionem p̄dictarum fū-
 it cum magnis et iteratis instantijs seriose solenniter humiliter et
 deuote requisitus: quatinus pro tollendo huiusmodi scismate et
 pro vnione ecclesie sancte dei velle suo pretensio papatū cedere p̄-
 ut omnīū fidelīū seu maioris p̄tis illoz iudiciū tenebat iure diuī-
 no p̄ter et hūano: qd̄ facere sp̄ aio p̄tinaci recusauit: et subfugia
 qdā adhibēs ad excusandū excusationes ī p̄tis ecclesiaz ipam h̄mōi
 scismate quod ip̄e tollere potuit relinq̄ns: nullā debitā curā aut
 diligētē sufficiētē et effectualē adhibuit ad ip̄m scisma tollendū
 ecclesie vnionem cōsequendam, sed ad vnum terrarū angulum in
 castro munitissimo pomstule in litore maris vt ad eum nō est tu-
 tus accessus se reclusit, ab omni suo posse p̄fatum inueteratū scis-
 ma nutrit et fouet: et impedimenta quecūq; potest prestat et p̄cu-
 rat ne ad dictam vnionem peruenire possit: que omnia s̄m sancto-
 rum decreta heresim inferūt manifestam. Ea propter supra p̄es-
 missis et alijs declarandis in p̄cessu et latius exprimendis volēs
 eadem sancta synodus euacuare qd̄ experta est vt sequat̄ p̄fectum
 et ad ip̄m scisma penitus submouendū p̄cedere, licet premissa oīa
 notoria et vera cōiter habeantur et reputent̄: et sup̄ illis tota fides
 lium clamat multitudo sibiūpi satagens puidere quasi pro quodā
 h̄mōi prouisionis remediū fundamēto cōmittit deuotissime ecclesie
 filijs Guilhelmo t̄te sancti Marci, et Francisco sc̄toz Cosme et
 Damiani dicto Florentini sc̄te Romani ecclesie cardinali, Johi ele-
 cto p̄iarche Cōstantinopo, ac venerabilib; fratrib; Stefano do-
 leni, Roberto saristariē, ep̄is, ac dilectis ecclesie filijs iacobo electo
 Parmen, Guilhelmo pulcrine port, fratri Antonio taxal genera-
 li ordinis b̄te marie de mercede, fratri Mauricio de praga sacre
 pagine p̄fessoribus, Michaeli de Hauers, Nicolao wordis iu-
 ris vtriusq; et Johānt belles decretoz doctorib; et eoz maiori p̄tis

sessio XXIII

quatin⁹ sup⁹ pmissis oibus et singulis ac eoz⁹ circūstantijs depen⁹
dentib⁹ et conexis, ac alijs ad ea quolibet facientib⁹, illorūq⁹ noto
rietate fama et clamore: ac etiā q⁹ loca insignia p⁹sistūt viciniora dis
cto castro Pamistole ad q⁹ sit tutus accessus summarie et diligēter
inquirāt: testes et alia p⁹bationū genera recipiāt et examinēt, eozū⁹
q⁹ dicta et attestatiōes et alia q⁹cūq⁹ inuenerint in scriptis et forma
publica redigāt seu redigi faciāt, et etiā sacre synodo rep⁹sentēt et fide
lister referāt: vt ex inde ipa synod⁹ pcedat decernat et statuāt put
ad pacē et salutē ecclie et fidelium: extirpatioē scismatis et vniōē
ip⁹ ecclie fm iusticiā videt⁹ expedire, Datq⁹ eisde cōmissarijs et ma
iori spoz⁹ pti testes p censurā ecclesiasticā cōpellēdi p⁹itati testimo
nium p⁹bibere: et alios q⁹cūq⁹ p⁹stantes ad p⁹dicta impedimēta coer
cendi et alia faciēdi circa pmissa necessaria et etiā opportuna ple
nam et liberam potestātē.

Lecta aut⁹ dicta ordinatiōe dicit⁹ p⁹iarcha Antiochen⁹ p oib⁹ di
cte synodi nationib⁹: et de spaz⁹ p⁹sensu r⁹ndit p⁹ p⁹bū: placet, Et p⁹fat⁹
d⁹ns Hostien⁹ noīe collegij Cardinalium silr r⁹ndit, placet.

Sessio vicesimaquartā, p citatio
ne decernēda p⁹tra Petrū de luna.

De sabbati .xxviii. dicti

mensis nouēbris fuit sessio generalis p synodū Con
stañ, mane hora tertiariū i ecclia maiori p⁹dicte Cōstañ,
solēniter celebrata, in q⁹ reuerēdissim⁹ p⁹ d⁹ns p⁹iarcha Anthioce
nus officiū misse celebrauit. Quo finito more aliar⁹ sessionū lege
bant letanie. Presidebat aut⁹ eidē sessioni d⁹ns iohes ep⁹s Hostien⁹,
Reuerēdissim⁹ aut⁹ p⁹ d⁹ns Steffan⁹ ep⁹s Dolen⁹, de mādato et or
dinatiōe sc⁹te synodi ordinatiōe ipoz⁹ cōmissarioz⁹ legebat citatio
nē decretā p⁹ Petrū de luna: cui⁹ citatiōis tenor seq⁹t et est talis.

Tenor citatiōis p⁹tra Petrū de luna.

Sacro sancta generalis synod⁹ Cōstañ, vniuersis
et singlis venerabilib⁹ fratrib⁹ p⁹iar
chis archiep⁹is ep⁹is ac dilectis ecclie filijs abbatib⁹ p⁹orib⁹ p⁹positis
decanis archidiaconis, tā cathedraliū q⁹ collegiatarū canonice
parrochialiū ac cōuentuū ac regulariū eccliaz rectorib⁹: ceterisq⁹

Bessio XXIII

vris ecclesiasticis, necnō notarijs z tabellionibz publicis qbus
 cūqz, ac alijs xpī fidelibz vbi libet pstitutis: et cūlibet eoz insolidū
 ad q̄s pntes nre lre puerint salutē z oīpotentis dei bndictionē
 ac mādāt nris z ecclie diligēter obedire. Clamat scā fidelū mī
 ecclia spōsa xpī, clamat xpīanī populī multitudo, clamauerūt iā
 a multis annis ad dñm, cū p hoc tā vrgēs dūturnis epibz scisma
 pestiferū tribularet z tribulant, nec in totū adhuc exaudiuit eos
 Attendūt em̄ q̄nta p hoc infaustū pestiferūqz scisma et diuisionis
 mun⁹ nephandissimū ē vniuersalis ecclie calamitas q̄ inuetera
 ta scissura: q̄qz letalis infirmitas, q̄qz pōtremo graues z ppe ca
 sum ruine iā p̄dolor in vltaz moribz: in statu z honestate cleri taz
 in libertatibz suis: et qd̄ grau⁹ est ī cultura dei z officio ecclesiasti
 co, qd̄qz grauissimū ē in religiōe z fide xpīana ipa deformat ecclie
 sta: insurrexerūt z pullulant in diuersis regiōibz horrendē hereses
 a t̄pibz hui⁹ pntissimū scismat, et nisi eidem ecclie de vnico sū
 mo pastore z indubitato xpī vicario, pūdeat celerit p cul⁹ puiden
 tiā cū dei auxilio p̄fāt occurra p̄culis, z tā grauibz vniuersalis
 ecclie moribz p̄pētēs adhibeat medela, p̄timescēdū ē ne labat, put
 iā sepe lapsus ē oīs decor ei⁹: defqz vniuersi gētibz in p̄emptū. Et
 stat⁹ ei⁹ sit vt iā esse incepit ī obprobriū z p̄culatōne ex q̄b ecclie
 sia dei z fidel p̄pls xpīan⁹ ḡue scandalū patiunt. Et q̄ licz dñs be
 nedict⁹ papa, xliij, a. xxiij, annis citra se ī sua obediētia nūcupat⁹ p
 ceteris istud scisma qd̄ aū elusdē dñi Bndicti electionē tā, xviij, an
 nis ipō existēte cardinali durauerat tot⁹ viribz tollere: etiā vsqz ad
 exponendū aīam p grege dñico teneret z teneat, licet etiā eidē be
 nedicto ecclie p̄dicte calamitates scissure z alia p̄cula z scādala p̄
 missa īcognita nō fuerūt nec sint, sed eidē z totī p̄plo xpīano no
 toria. Ip̄eqz p̄dictis calamitatibz z scissuris: p̄cul⁹ z scādalis ob
 uiare: ac totū p̄dictū scisma tollere potuerit adhuc possz: attēto ma
 xime q̄ Iohes papa, xxiij, sic ī sua obediētia nūcupat⁹ a suo papa
 tu tā p illi⁹ canonicā electionē q̄ p suā renūciatōne amor⁹ sit. Et
 Grego, xij, sic ī sua obia nūcupat⁹ spōte renūciauerit, solo ipō be
 nedicto p papa postmodū se gerēt: sup quē z in q̄ pncipalitē totū
 pond⁹ dicti pestiferi scismat⁹ z facultas illō subueniēdi, et a q̄ p̄mis
 sa oīa mala z p̄cula puerūt z pdurāt, cōstat et p̄sistit adhuc, li
 cet insup idē dñs Bndict⁹ existēs cardinal⁹ aū ipi⁹ electionē ad tol

lendu dictu scisma via renunciatiois mutue pretendentiū de papa
tu laudauerit approbauerit et dixerit esse vtiliorē et faciliore, et iurauerit solēnē cū alijs cardinalibz ipi obie imminere electioe summi pontificis Romanū, in sua obediētia p eos fiēda: q si ipm in papam ptingeret assumi, put fuit assumptus ipe vnionē ecclie sine excusatioe dilatioe et machinatioe qbuscūqz diligēter psequeret per oēs vias accōmodas etiā vsqz ad cessionē papatū inclusiue si pfectis cardinalibz q tūc erāt vel eoz maiori pti videret expedire. Ipe qz in papā assumptus idē iurauerat et postea dictis cardinalibz vel eoz maiori pti, imo oibz pter vnū vltimū fuit expedire q ipe vnionem ecclesie psequeret p viā mutue cessionis et q illā offerret. Et hoc idē eidē Benedicto p eos i papā assūpto extitit postmodū declaratū et dicta purificata dicto. Fuitqz deinde ex pte clarissimi ecclie filij Karoli Francoz regis p suos solēnes legatos clare memorie duces bituricens, et burgundie patruos, et Aurellan, fratrē dicti regis, et alios plures ad eū ppter hūc destinatos. Necnō zelatores pacis ecclie cardinales pfecti Bndicti noīati, et postmodū ex pte dicti Francie: necnō clarissimoz ecclie filioz Anglie et Castellę regū p suos solēnes ambasiatores, et deinde specialiter et singularit ex pte eiusdē ecclie filij charissimi wenceslai Bohemie tūc Romanū, regis, et p̄r p alios plures cū magna deuotioe et hūilitate supplicatū et etiā in vīm p̄stiti p eū iuramēti req̄sitū q̄tin⁹ veller, psequi vnionē ecclie p viā mutue cessionis sue et alteri⁹ pretendētes cū eo de papatu apud quē sūt pseq̄ habebāt i mādatīs et intendebāt. Que viā fuerat fuit et ē ab oibz xp̄ifidelibz maxie a pncipibz et p̄latīs, ac vniuersitatibz generalīū studioz atqz doctoribz et prudētibz viris diuersarū obediētiaz p̄dictarū: ac a maiori pte eorundē ap̄ probata, et in tā diuurnis t̄pibz nlla alia accōmoda secura efficac et facilis ad tollendū scisma p̄ns attētis difficultatibz in iure et i facto potuit repiri, reputatūqz fuit et est a doctissimis viris et p̄tis diuinis et hūani iuris, q idē Bndict⁹ p vnione ipi⁹ ecclie: ac tollēdo ecclie scādalo et sc̄imate suo papatū cedere tenebat et tenebat. Itē in sup idē bndict⁹ aliq̄rū deuict⁹ instātia deo et ecclie p̄miserit iurauerit et vouerit, p vnione ecclie cedere papatū: altero de papatu cū eo cōtendente cedente mortuo vel eiecto: et Iohes, xxiij, elect⁹ fuerit et cesserit, ac Gregorius p̄fatus cesserit vt prefert. Fueritqz idē

Bessio XXIII

Benedictus post hec omnia nullo p papa se gerente nisi ipso ex pre principu sue obediencie, necno vniuersoz fidelium solentis p charissimu ecclesie filium Sigismundum Romanum, qui ppter hoc ad eum psonaliter accessit et clare memorie Ferdinandum Aragonum regem, atq nonnullos alios principes et dnos sue obediencie apud eum ppter hoc psonaliter crescentes, Necno legatos Francie Anglie et Castelle predictoz, necno charissimi ecclesie filij Karoli Nauarre regum, atq generalis concilij Constantie, puincie Maguntine, sic p obediencia dicti Johannis et Gregorij tunc nuncupati cum magna deuotione humilitate et instatia sepe requisit, quinus pmissis attentis cum non esset humanitus possibile dictas alias obediencias ad suam obedientiam reduci, et in eo principaliter consistebat pondus scismatis et facultas illud tollendi, vellent dare pacem ecclesie et scisma tollere p sua de suo papatu renunciatione ad quod tenebat de iure diuino parte et humano, psertim cum nulla alia via sedandi scismatis predicti p tot prudentium ingenta et labores tam diuturnis temporibus potuerit ad hoc accommoda ut pmitteretur reperiri. Idem tamen Benedictus tantorum regum ac principum quinimmo quasi totius ecclesie huiusmodi toties iteratis precibus requisitionibus et admonitionibus contra propria iuramenta recusatis et spertis: ac minime exauditis, prefatisque ipsius ecclesie calamitatibus scandalis atque piculis non pariter nec puidens de loco p piniat, ad quem prefati reges et principes ac legati p pmissis conuenerat cum armata manu recessit, et ad Colliberium portum maris ubi suas galeas armatas habebat se transtulit. In quo loco existens fuit adhuc de pmissis requisitus p pre oratorum regum Castelle Aragonum et Nauarre ac principum predictorum. Quam requisitione tunc non exaudiuit sed in longum protraxit: nec etiam postea exaudiuit, et de dicto loco recedens in munitissimo castro panistole Dertusien, dicitur, ubi ad eum non est tur accessus se reclusit, ubi ex pre prefati regis Aragonum de pmissa cessione fida pro pace ecclesie fuit iterum et tertio requisitus, et iterum recusauit: et suo posse prefatum tam inueteratum scisma nutrit et fovet, et impedimenta quecumque potest prestat et prestat, procurauit et procurat ne ad predictam unionem pueniri posset, que omnia scisma et heresim inferunt seu inferre censent, p que etiam turbatur et scandalizatur ledit et piculatur statum vniuersalis ecclesie: predicte dunc fuit turbatus scandalizatus et lesus, quod etiam scandalum tantum est

Sessio XXIII

q̄ attento vniuersalis ecclie statu nulla rōne pōt de gregatiōe fī
 delitū remoueri nisi ip̄o cedente mortuo vel electo, etiā si h̄eruerū
 ius in papatu. Ex q̄b̄ idē Benedict⁹ apparuit fuisse et esse fautoz
 putitoz inueterati scismatis p̄dicti: atq; scismatic⁹ et hereticus esse
 censend⁹. Et sup̄ his oib; fuit et est publice et diuini⁹ diffamatus,
 taliter q̄ sine scandalo ecclie dissimulari nō pōt: nec sine periculo
 tolerari. Sup̄ q̄b̄ clamore valido clamat et cōquerit p̄pls xp̄ia⁹
 nus et p̄missa q̄ in factos cōsistunt notoria reputat atq; vera. Cō
 ueniētes igit̄ in vñ more solito canonice cōuocati, ac replentan⁹
 tes vniuersalē ecclesiā p̄fidentes in dñō q̄ cepit in nobis bonū op⁹
 duob; tā ip̄i auxiliante gr̄a remotis impedimentis: et ip̄e pficiet,
 exurgēs miserebit̄ syon: q̄ tps miserēdi ei⁹ q̄ venit tps. Cōtra ter
 tiū vicē dñm Benedictū diu expectatū: sed ad cor adhuc minime
 reuertentē decreuim⁹ sup̄ p̄missis oib; et singulis fore summarie et
 de plano p̄ nos p̄cedendū p̄pter q̄ sup̄ fama et notorietate p̄missio
 rū summarie et simplr mādauim⁹ p̄ nōnullos venerabiles fr̄es et
 dilectos ecclie filios Cardinales sc̄e Romanē, ecclie et alios pla
 tos: et alios tā sacre pagine q̄ vtriusq; iuris p̄fessores: cōmissa
 rios n̄ros ad hoc electos et specialiter deputatos inq̄ri informa
 tionēq; recipi quā legitime receptaz referri iussim⁹ in publica ses
 siōe n̄ra totū sacrosctē Cōstān. synodū. Qua plene audita et discus
 sa maturo decreuim⁹: atq; digesto cōcilio in et sup̄ p̄missis saltem
 q̄tū ad officiu; p̄ntis iudicij p̄inet p̄cedendū fore vt in notorijs
 p̄fati Benedictū, et si forsan attenta natura p̄fati p̄cessus notori
 citandus minime iuris rigore seruato veniret citandū fore ad cau
 telā in hoc dūtaxat citatiōis articulo rigore iuris indulgēdo, non
 intendētes sup̄ hoc quāvis mō formā notori p̄cessus seu ei⁹ ordinē
 obmittere seu relaxare, et iudicial seu ordinariū p̄cessus eligere seu
 exq̄rere formā. Et q̄ eundē Benedictū fecisse et facere q̄ min⁹ ad
 p̄sonā suā pateat tutus accessus sup̄ his recepta sumaria et legitī
 ma informatiōe reperim⁹ nos specialit̄ et ex certa scia eundē Be
 neditū citari decreuim⁹ p̄ edictū publicū ad instar edictoz i albo
 p̄torio positoz. Citationēq; in audientia publica eiusdē sacri cōcilij
 quā vicē et effectū aplice curie et audientie aplice l̄raz decernimus
 obtinere publice faciendā, vobisq; oib; et singulis et cuilibet v̄m
 sup̄ his exequendis publice fueritis requisit et fuerit requisitus in

Bessio XXIII

virtute sancte obedientie precipim⁹ et mandam⁹ quatinus vigore l^{ras} nostrarū p^{nti}ū p^o vos vel aliū seu alios citet⁹ publice p^{fat}ū Bⁿdictū: quē etiā nos earundē l^{ras} tenore citam⁹. Ip^{as}q^{ue} l^{ras} n^{ras} publice legat⁹ v^l legi faciat⁹ in audietia l^{ras} p^{dict}arū ac valuis maioris eccl^{ie} Constaⁿ. affigat⁹ seu affigi faciat⁹. Insuperq^{ue} et ex sup^{er}abundanti ad p^{son}ā eiusdē benedicti si ad ip^m vob^{is} vel al^{io} cui v^{rm} req^uisitis, vel req^usito tutus forsan fuerit accessus. Sinaut ad portas dicti castri ville seu loci panistole: si etiam illuc vobis vel v^{rm} alicui vt p^{mitti}t fuerit tutus accessus. Alioq^{ue} in ecclesia Dertusiē. et in valuis eccl^{iar} maioris ville sci matthei: aut ville aut castri Cerrarie eiusdē Dertusiē, dioc^{is}, aut in alijs locis cit^{ra} cūvicinis q^{ui} ad hoc idonea decernim⁹ in ip^{oz} loco^{rum} eccl^{es}ijs inter ip^{az} missarū solētia easdē n^{ras} l^{ras} alta et intelligibili voce publice legatis et legi faciat⁹ p^o vos vel aliū, eundēq^{ue} Benedictū citet⁹ pemptorie: ac vno edicto pemptorio p^o oib^{us}, quē etiā eodem mō p^o easdē p^{ntes} l^{ras} citam⁹ ad cōparēdū p^{son}alr i eccl^{ia} cathedrālī Cōstaⁿ, et in loco sessionis n^{re} ad diē centesimū, vic^{is} a die lectionis earundē l^{ras} n^{ras} in audietia publica p^{dict}a, vel ad diē lxx. a die citationis facte ad p^{son}ā suā vel ad valuis domicilij sui si vt p^{mitti}t ita fieri p^{tingat}. Alioq^{ue} a die citationis facte et publicate in eccl^{ia} Dertusiē, p^{dict}a. Quē terminū p^o p^{mo} scdo tertio et pemptorio terminis assignam⁹ ad videndū et audiendū sup^{er} p^{mis}sis oib^{us} et singulis, et maxie sup^{er} crimine heresis et scismat^{is} p^{dict}orum tāq^{ue} sup^{er} notorijs, et al^{is}, p^{cedi} ad oēs et singulos actus et articulos iudicij seu cause h^{uius}modi vsq^{ue} ad diffinitiuā sententiā inclusiue. Ip^{am}q^{ue} sniam videndū p^{ferri} et audiendū put iuris fuerit, et put utilitati p^{dicte} vniuersalis eccl^{ie} visum fuerit expedire, intimando eidē publice put etiā nos p^o easdē l^{ras} int^{im}am⁹, q^{ui} si ue venerit siue nō, nos etiā ipⁱ absentia diuina repleta p^{ntia} cōtra eū sup^{er} p^{mis}sis oib^{us} et singulis vsq^{ue} ad diffinitiuā sniam inclusiue p^{cedem} put ad utilitatē ip^si vniuersalis eccl^{ie} mediāte iusticia vⁱ deb^{et} faciendū. Volum⁹ aut^{em} et mādā^m q^{uatinus} easdē n^{ras} l^{ras} q^{ue} duplicādas et triplicādas, et etiā q^uies opus fuerit multiplicādas mādā^m et decernim⁹ in valuis maioris eccl^{ie} Dertusiē, p^{dicte} affigat⁹ et affigi faciat⁹ et affixas dimittat⁹ p^o duas horas. Et de inde loco ip^{az} nostraz l^{ras} sic affixarū copiā illaz sub sig^{illo} alicui⁹.

Sessio

XXV

notarij eiusdē lris originalibz receptis affigat vel affigi faciat et
 affixā dimittat: q̄tin⁹ toties in tot locis facta earundē lraz et ci-
 tationis publicatio oīs ignorātie et tergiversatiōis locū excludat
 Decernentes q̄ citatiōe hui⁹ facta in audiētia publica lraz, nec
 nō in ecclia Dertusiē. p̄fata cū affixionibz ad valuas ecclesiaruz
 p̄dictaz vt p̄mittit et alteri⁹ ipaz et q̄libet earundē citatiōnū sic va-
 leat et illū arceat post lapsum terminoz citatiōnū ipaz et cuiuslibz
 earundē acti ad p̄p̄tā ipi⁹ p̄sonā citat⁹ extitisset, et eidē p̄sonalit nre
 p̄dicte lre lecte et p̄ntate extitissent, oēs et singlos reges et p̄ncipes
 ac dños t̄pales, et p̄cipue charissimū ecclie filiū Alfonsuz regem
 Aragonuz: omnesq̄ secularē ac t̄palē exercētes iurisdictionē q̄cūq̄
 noīe siue titulo nuncupēt req̄rim⁹ in fide xpī et dei, Vosq̄ n̄hilo-
 min⁹ ex pte nra req̄ratis: q̄tin⁹ vob aut vrm cuilibz i exequēdis p̄-
 missis p̄beāt auxiliū p̄siliū et fauorē, Vosq̄ et vrm quēlibet ab oī
 impedimēto vel ipedimētis p̄missa oīa et singla q̄stū in eis erit
 p̄tegāt et defendāt mādantes vob et vrm singul⁹ put ad quēlibet p̄-
 t̄nebit: q̄tin⁹ nob in nra generali sessiōe de gestis p̄ vos et respon-
 sis fidelit sub publicis instrumētis infra terminos citatiōnū ipaz re-
 lationē faciat et debite p̄ntetis, Datū Cōstān. iij. kal. decembris
 Anno a natiuitate dñi M. cccc. xvj. in nra publica sessiōe.

Qua q̄dē citatiōe sic lecta Reuerend⁹ p̄r dñs Antoni⁹ Concor-
 diē. Alan⁹ Leoneñ. ep̄l. Gundissaluus d̄ sc̄a maria decretoz do-
 ctor, Patrici⁹ Carthageñ. et Nicola⁹ Werseburgeñ. ep̄l. noīe na-
 tionū hui⁹ sc̄i synodi, ac Johes ep̄s Hostieñ. sc̄e Ro. ecclie car-
 dinalis et vicecancellari⁹ noīe sacri collegij dñoz cardinaliū r̄nde-
 runt et q̄libet eoz r̄ndit: placet.

Sessio vicesima quinta.

Anno domini. M. cccc. xvi.

a Inditiōe. ix. die m̄o lune, xliij. m̄sis decembris fuit sessio
 generalis in maiori ecclia Cōstān. solennit celebrata p̄-
 v̄sione oratorū et p̄curatorū magnifici dñi comitis de fuco, et triuz
 statui dñoz suoz ipi⁹ et suoz illorū noībz. Fuerūt aut dicti amba-
 siatores Reuerēdissim⁹ dñs Petr⁹ sc̄e Ro. ecclie cardinalis de fu-
 co, ac reuerendi p̄res Sauci⁹ Oloreñ. et Bernard⁹ Adureñ. ep̄l.

Sessio XXVI

Fuitq; ibidē modus et ordo seruatus in hac sessione sicut in vnione ambasciatorū regis Aragonū put i sessione, xxij. sup. p. t. n. e. f.

Postq; pō facta fuit vnio et incorporatio ad sacrum cōcilium doctorū oratorū et procuratorū p̄fati magnifici comitis de fuxo, triūq; statū dñorū suorum reuerēdissim⁹ in xpo p̄r dñs Bartholome⁹ archiep̄s mediolanens. legebat cedula tenoris subsequētis.

Decretū cōcessionis Olomuceñ,
ecclesie in cōmendam.

Sacrofancta Constān. synod⁹ p̄cedit et cōmīssio
tit custodiā curā regimē et admini
stratiōē ecclie Olomuceñ. in spūalib⁹ et tpalib⁹ in regno Bohe
mie et marchionatu Morauie vacans, p̄ p̄nti et legitima admi
nistratiōē carētis p̄ obitū bone mēorie wencessal p̄larche antho
cenī q̄ auctoritate aplīca q̄ad vlueret eā habebat in cōmendā in fa
uorē fidei: et vt necessitati et vtilitati ip̄i ecclie occurrat venerabili
fratri Johi Luthosmisseñ. vsq; ad electiōz futuri sūmī pontificis
Romani. et ex post ad tres mēses imēdiate sequētes: mandās et cō
mittēs venerabili fratri Johi ep̄o Hostien. sc̄tē Ro. ecclie cardis
nālī et vicecācellario lras sup h̄ opportunas i forma debita et gra
tis de mādato expedire. Et post hec d mādato cōcilij p̄dicti fuit re
sponsus p̄ dños ad h̄ deputatos. vīcz. R. p. dños Antoniū ep̄m
Cōcordien. p̄ italica. Johem p̄sbonotariū de Tremleio p̄ gallis
cana. Gundissalū de sancta maria p̄ hispanica. Patricium ep̄m
Cartagen. p̄ anglicana. Nicolaū ep̄m Werseburgen. p̄ germani
ca nationib⁹. Et Johem ep̄m Hostien. cardinalē Cluaren. noīe
cardinalium p̄ verbū: placet.

Sessio vicesimal sexta. p vnione
ambasciatorū regis Nauarre.

Jeionis xxiiij. mēis decēbris fuit sessio gene
ralis in maiori ecclia Constān. so
lennit celebrata. inq̄ fuit facta vnio ad sacrum Cōstān. cō
cilium nomine illustrissimī p̄ncipis dñi Karoli regis Nauarre
per suos solennes ambasciatores. vīcz Guilhelmū arnoldi Baio
nen. et Nicolū Aqueñ. ep̄os. Eximū Ayner canonicum et archi
diaconū i ecclia Pampinolen. in sacra pagina ingim. et Johem

sessio XXVI

de letoua legū doctorē, Fuit autē in hac vnione seruatur idem mos
dus et ordo q̄ in vnione oratorū regis Aragonū. Anteq̄ vero sup̄
noīati regis fieret dicta vnio et incorporatio reuerendus pater dñs
Franciscus ep̄s Aretin⁹ legi q̄ndā cedula certorū ordinatiōis et de-
creti, Cui⁹ tenor de x̄bo ad verbū sequitur talis.

Decretū de nō derogando iuri alicui⁹
nationis de prioritare vtorum.

Sacrosancta generalis Constan. synod⁹ in spiri-
tus sancti legitime cōgregata p̄ bono
ecclesiastice vnionis pacis et concordie nationū ex certa scia decla-
rat statuit ordinat et decernit, q̄ salus sp̄ honorib⁹ locis p̄rogatis
uis et excellētijs fm̄ more laudabilē et consuetudinē Roman. eccle-
sijs omnium xp̄ifidelium ab antiquis debitis et consuetis regib⁹ sin-
gulis et p̄ncipib⁹ orthodoxis et eorū ambasciatorib⁹ et nūcijs: tā in
p̄ntia summi p̄ntificis q̄ alibi et tā in hac p̄ntia et alijs q̄buscūq̄
cōsilijs generalib⁹ rōne ordinis in hoc sacro concilio obseruati ac-
tus vel in posterū obseruandi, inter nationes siue in respondēdo si-
ue in scribēdo aut sigillādo vlt̄ al̄s p̄ q̄scūq̄ scripturas sigillatiōes
p̄testatiōes seu collatiōes: aut aliq̄ h̄mōi gesta ab ip̄is aut eorū p̄-
sidentib⁹ cōiter vel diuisim in ip̄o sacro concilio, siue al̄s in cōgrega-
tionib⁹ generalib⁹ siue specialib⁹: seu locis alijs q̄buscūq̄ et q̄liter-
cūq̄: nihil oīno excellētie seu p̄eminētie aut cuiuscūq̄ alteri⁹ iuris
p̄prietatis aut possessiōis, vel q̄si alicui nationi p̄missa: vel aliqd
eorū acq̄rit̄ seu acquisitū sit seu quis mō accrescat seu accreuisse cē-
seat circa p̄oritātē vlt̄ posterioritātē aut al̄s circa p̄missa, illaq̄ p̄bi-
bet in futurū ad p̄missa aut p̄missorū aliqd quolibet allegari. Et in
sup̄ ex sup̄abundanti cautela et ex certa scia eadē sacrosctā synod⁹
oīa et singula ex q̄buscūq̄ q̄litercūq̄ quocūq̄ et vbicūq̄ in p̄mis-
sis habita siue gesta aliq̄ p̄ q̄ possint aliq̄ prioritas vel posterioritas
inter nationes easdē quolibet argui vel notari oīno p̄ infectis
hīs q̄rū ad effectū h̄mōi nulli⁹ efficacie roboris vel momēti esse
decernit: reseruās ip̄is nationib⁹ et cuilibet earū añ p̄ns cōcilium
Constan. al̄s cōpetētes et competentia. Promiso q̄ p̄ntem ordina-
tionē decreti statuti ordinatiōib⁹ et consuetudinib⁹ in p̄dicta sc̄ta sy-
nodo Constan. editi et promulgati nō intendit al̄s in aliq̄ derogare
in cōtrariū facientib⁹ nō obstant, quibuscūq̄.

sessio

XXVII

Sessio vicesimaseptima in causa Tridentin.

Anno a natiuitate domini

a ni M,cccc,xvij. indition. x. die po sabbati, xx. mēf Fe
briarij fuit celebrata sessio generalis i maiori ecclesia
Constan. presidente in eadē Reuerendissimo pte dño Johē epō
Hostien. scē Roman. ecclie cardinali z vicecācellario. Fuitq; p
actū officiū misse p reuerēdissimū patrē dñm Johannē p̄iarchā
Anthiocenū, et tpo officio misse expleto legebāt letanie et alie de
uote orōnes more aliarū sessionū. His po pacis fuit accusata cō
tumacia Friderici ducis Austrie z alioz in monitorio noiatoz nō
curantiū audire relationē flendā p epōs cōmissarios dicte synodi
sup executiōis vastitudine. Et deinde reuerend⁹ p̄i dñs Martin⁹
ep̄s Aprutin⁹ vn⁹ ex cōmissarijs in hmōi causa legit qndā relatio
nis papiri cedula tenoris infrascripti.

Relatio facta p cōmissarios in causa
Tridentin sup executione monitorij.

Sacro sancta synodus Cōstan. deuoti cōmissarij
nri in cā ecclie Tridentin dudū per
bāc sanctā synodū deputati vt se informaret simplr z de plano ac
sine figura ac strepitu iudicij an monitoriū als p eadē sanctā syno
dum ptra illustre pncipē dñm Fridericū ducē Austrie z alios q̄s
cūq; occupatores et detētores ecclie et ciuitatis Tridentin. necnon
oppidoz castroz terrarū et locoz ac bonoz et iurū ad dictā eccle
siā Tridentin. p̄nentiū decretū sit debite executū: et cum p̄tate ci
tandi dictū dñm Fridericū ducē et alios q̄s cūq; detētores z occu
patores supdictos p edictū publicū in curia roman. in valuis ec
clesiarū maioris, et sc̄i Stephani Cōstan. affigendū ad dicendū
et opponendū qcquid voce vel in scriptis dicere vel opponere vo
luerit ptra dicti monitorij executionē in dicta cur. et in pubo factā
ac etiā ppter nō apparitiōnē hmōi monitorij ad videndū et audie
dum se declarari p dictā sanctā synodū i penas in dicto monitor
io ptentas incidisse, et postea p eandē sanctā synodū pmissū exi
tit q̄ p̄fati cōmissarij vel maior ps ipoz pmissa facerēt z exequrent
et q̄ sup bis reperissent eidē scē synodo fidelit referret. Dicunt et

Sessio XXVIII

referūt eidē sacre synodo q̄ corā ipsīs p̄ tribunali sedentibz vocato dicto dño duce et alijs p̄ pte dicti dñi ep̄i instrumēta et alia p̄bationū genera dictarū executionū monitorij tā in hac ciuitate Cōstañ. q̄ in p̄sibz in oībz locis in ip̄o monitorio deputat̄ p̄dictuz publicū cū p̄ster de nō tuto accessu fuerūt p̄ducta. Et seruatis seruandis p̄ eos fm̄ formā eis traditā, auditoq; p̄curatore et defensore dicti dñi ducis ad singulos actus citato, et p̄stat eisde ex p̄dictis dictas executiones et monitiones fuisse et esse debite in locis debitis factas et executas fm̄ formā p̄dicti monitorij nō obstantibz exceptionibz p̄ pte aduersa p̄positis: et terminū in dicto monitorio dicto dño duci et occupatoribz p̄dictis p̄stitutū dudū lapsū ēē: nec eosde munitos docuisse satisfactū aut paritū monitioi.

Sessio vicesima octaua in causa Tridentin.

De mercurij tertia mens

his marcij fuit sessio generalis in maiori ecclia Cōstañ. solēniter celebrata, p̄sidente in eadē dño Johāne ep̄o Hostien. Suiq; celebratū in ea officiū misse: cū introitu. Cū sanctificat̄ fuero rē. p̄ Reuerendissimū patre dñm Johem p̄iarchā Antibocenū Et p̄dicto officio cōpleto supuenit ibidē serenissim⁹ p̄nceps dñs Sigismund⁹ Roman. et Hungarie rē. rex cū suis nobilibz. Deinde p̄o legebat̄ letante et alie orōnes q̄ in sessionibz legi solēt. Predictis p̄o pactis accusata p̄us p̄tumacia dñi Fridrici ducis austrie: et alioz nō audiētū se declarari incidisse penas cōtentas i monitorio, reuerend⁹ p̄r dñs Nicola⁹ ep̄s Werseburgē. in p̄tumaciā dictoz ducis austrie et alioz p̄nūctauit eosde incidisse in penas p̄tetas i monitorio, put in cedula quā legebat de verbo ad p̄bū cui⁹ tenor ē inferi⁹ insertus p̄tinet. Et veniēdo i eadem cedula ad insertionē monitorij p̄r p̄licitatē et laborē dñs petrus de lomburga, al's de polonia legebat monitoriū, al's decretū et eo finito dñs Nicolaus ep̄s p̄fatus cōtinuauit sniam declarationis vsq; ad finem.

Declaratio in causa Tridentin.

Sacro sancta general' Cōstañ. synod⁹ ecclesiā catholicā representās in spūscō legitime

Bessio XXVIII

cōgregata ad futurā rei memoriā, Decet sanctā m̄rez ecclīaz eos q̄
 salutis monita obstinata elatiōe p̄temnūt nō dīmittere inco:rectos
 neq; impioꝝ p̄teruīā sine dīgna castigatiōe p̄terire, Sane cū dux
 dū de anno dñi. M. cccc. xv. et mēse augusti ḡuis q̄rela venerabi
 lis fratr̄s Georgij episcopi Tridentin̄, ad nos puenisset q̄ nobilif
 Frideric⁹ dux austrie ip̄m in canonica possessiōe ecclīe et ciuitatis
 Tridentin̄, ac oppidoꝝ castroꝝ terrarū villarū locoꝝ iuriū z alioꝝ
 bonoꝝ ad eandē ecclīā p̄tinentiū als. xvj. annis pacifice existiēz
 tem temere z de facto spoliasset, ac eadē p̄ nouē annos detinisset
 ac detineret indebite occupatā ac ip̄m cepisset in carcerib⁹ manci⁹
 patū plurib⁹ grauib⁹ violentiis affecisset, lrasq; q̄sdā, p̄missionis z
 iuramēta metu z imp̄ssionib⁹ extorsisset. S̄ suas z ecclesiasticā liber
 tatē ab eodē, Q̄q; idē Frideric⁹ charissimo ecclīe filio Sigismū
 do Ro. regi sp̄ augusto, cui sup̄ hoc p̄ ip̄m Georgij ep̄m fuerat de
 lata q̄rela vinculo iuramētis se astrinxisset et usq; serenissimī regis
 sup̄ his stare p̄ceptis, dictoq; rege p̄ sn̄iaz declarāte z p̄cipiēte eccle
 siā z bona spoliata p̄fata occupata eidē Georgio p̄ ip̄m ducē resti
 tuenda fore facere p̄termisit: notū piuriū manifeste incurres. Qua
 p̄ hec sc̄tā synod⁹ vocato dicto ducē q̄ tūc in dicta ciuitate Con
 stan̄, aderat, auditisq; suis defensionib⁹ p̄ suos aduocatos z p̄cu
 ratores tā in sessionib⁹ publicis q̄ alijs cōgregatiōib⁹ statutis z des
 putatis ad eandē causam q̄ iura z munimēta p̄tū receperūt hincin
 de p̄ducta, Cū istaret dicit⁹ Georgij ep̄s p̄ lras monitorias: p̄fatū
 Fridericū ducē z alios occupatores z detētores: necnō vasallos
 nobiles capitaneos officiales z subditos ecclīe Tridentin̄, z ciuita
 tis et alioꝝ bonoꝝ p̄dictoꝝ sub penis sn̄ijs z p̄stitutiōib⁹ diue me
 morie Karoli q̄rti S̄ rles facinorosos z sacrilegos editis, et alijs ḡ
 uioꝝib⁹ req̄ri et moneri p̄ restitutiōe dicte ecclīe z bonoꝝ p̄dictoꝝ:
 ac plenaria satisfactiōe, et als sibi de opportuno remedio, p̄fiteri,
 Quapropter eadē sacrosctā synod⁹ sup̄ notorietate z alijs seruatis ser
 uandis ī cā h̄mōi certiorata ad plenū eandē notorietatē z facti cul
 detiā z alia ī ip̄a cā agitata: attēdēs volēs idēntari ecclīe p̄uidere,
 nec m̄n⁹ aiāz saluti dicti ducis z alioꝝ occupatoꝝ z detētoꝝ, necnō
 vasalloꝝ nobiliū capitaneoz officarioꝝ z subditoꝝ p̄dictoꝝ cō
 sulere, Prehabita deliberatiōe matura, xj. kal. decembris sequētis
 eiusdē anni monitoriū decreuit, cui⁹ tenor sic incipit,

Decretum monitorij

Bessio XXVIII

Sacro sancta generalis synodus Constantiensi, vniuersis
et singulis christifidelibus salutem et. Gra-
uem querelam venerabilis fratris nostri episcopi Tridentini, etc. Et sic finit litteras
monitorias. Contra dictum Fridericum ducem et occupatores et detentores
res hominum partibus ipsius auditis et seruatis seruandis predictis partibus ad hunc
legitime citatis decreuimus fore procedendas: decreuimus et procedimus in for-
ma que sequitur, que quidem forma sic incipit.

Monitorium decretum in forma.

Sacro sancta et generalis synodus Constantiensi, vniuer-
sos venerabiles fratres patriarchas ar-
chiepiscopos episcopos etc. sic finit. Quibus est, cuiuslibet vestrum in premissis dabimus
plena fide. Datum Constantiensi, xj. kal. decembris Anno a natiuitate domini
M. cccc. xv. aplica sede vacante.

Post hec de anno domini. M. cccc. xvj. Cum iam dictus Fridericus
dux pantea de hac ciuitate Constantiensi recessisset ipsa syno-
dus incognito, prefatusque monitorium in eius presentia et suorum aduocatorum
et procuratorum presentia decretum propter quendam tractatum concordie que spera-
bat in actis cause plene stare in eius persona legitimam non potuerit habere
executio: predictum secundum formam monitorii audiuit. Et quod per eandem san-
ctam synodum constituti fuerunt commissarii tam de collegio reuerendissimorum
patrum domini sancte Romane ecclesie cardinalium: quam de nationibus singulis
ad cognoscendum videndum et examinandum an antedictum monitorium
esset debite executum. Dictisque commissariis referentibus ex productis con-
stare dictum monitorium fuisse debite et in locis deputatis executum. Con-
stetque notorie dictum Fridericum ducem et alios occupatores et detentores
res, necnon vasallos nobiles capitaneos officarios et subditos super
dictos nullatenus receptis in dicto monitorio preceptis fuisse, sed eundem
Fridericum ducem et alios occupatores et detentores super dictos dictam
ecclesiam Tridentinam, ciuitatem etiam oppida castra villas et alia iura et bona
predicta tenere indebite et cum acri occupatas et occupatas in finem et
preceptum serenissimi regis Romanie, cui iureiurando stare promisit, de quo et eius
obligatione constat publicis documentis. Ideo volens prefata synodus
tantam inobedientiam et rebellionem notoriam vlcisci cum aplo ne tanti ma-
li peruersitas trahatur presumptoribus in exemplum, per hanc sententiam quam
fert in his scriptis pronunciat decernit et declarat dictum Fridericum
cum ducem Austrie anathematizari et sacrilegum inculis innodatam
perpetuum reatum, necnon penas peruationis et inhabilitatis in constitutionibus

karolína p̄dicta p̄tetas eundē Fridericū ducē et alios occupatores et detētores q̄s ecclesiasticos q̄s seculares, vasallos nobiles capitaneos officarios et subditos inobediētes et rebelles ecclie et ciuitatis Tridentinē, ac oppidorū castroꝝ terrarū villarū et locoꝝ necnō iuriū et bonoꝝ dicte ecclie, cuiuscūq̄ stat⁹ gradus p̄ditiois dignitatis aut preeminētie. Eniā si ducalis fuerint in penas snias et censuras alīs in dicto monitorio cōprehensas et expressas incidisse. Ip̄iusq̄ Friderici ducis Austrie et eoꝝ occupatoꝝ detentorū et alia loca q̄cūq̄ ecclesiastico supposita iterdicto. Un̄ eadē sacrosancta synod⁹ diuersos et singulos venerabiles fr̄es p̄sarchas archiep̄os ep̄os ac dilectos ecclie filios abbates p̄ores p̄positos decanos archidiaconos scolasticos cantores thesaurarios et canonicos tā cathedraliū q̄ collegiatarū parrochialiūq̄ ecclesiarū rectores et loca tenentes eorundē, ceterosq̄ plebanos curatos et nō curatos: clericos notarios et tabelliones publicos per italiā et aliamaniā cōstitutos, et alīs vbilibet et eoꝝ quēlibet insolidū ad quē vel ad q̄s p̄ntes lre puenerint tenore p̄ntium requirit atq̄ monet p̄mo sc̄do tertio et pemptorio terminis cōster et diuisim, eisq̄ eorum cuilibet in p̄tute sc̄te obediētie et sub excoicationis pena late snie districte p̄cipiendo mādat, q̄tinus statim visis p̄ntib⁹ dictum Fridericū ducē Austrie anathemat⁹ et sacrilegij vinculis innodatum piurijq̄ reatū, necnō penas puatiois et inhabilitatiois predictas, ac eundē et occupatores ac detentores vasallos nobiles capitaneos officarios et subditos inobediētes et rebelles predictas penas censuras et snias alīs in dicto monitorio p̄ntas incidisse. singulis dieb⁹ dñicis et festiuis in eoꝝ ecclesijs monasterijs et capellis infra missarū solēnia dum ibidē populi multitudo ad diuinā audientū aut alīs p̄gregata fuerit. Eniā alīs vbi et q̄n et q̄tiens expedies fuerit. Et postq̄ vigore p̄ntium ip̄i seu aliq̄s eoꝝ requisiti fuerint seu fuerit requisit⁹ pulsatis campanis: cādelis accensis: et demū extinctis et in terrā p̄fectis publice denunciēt et euitēt: et ab alijs publice q̄ntū in eis erit denunciari et euitari ab oib⁹ xp̄ifidelibus faciāt et p̄mittant. Et p̄ntem nr̄am declarationē seu sniam et oia et singula in eis p̄teta publicēt insinuent et ad intellectū xp̄ifidelium astantiū exponāt et plenarie exequant⁹ donec et quisq̄ sup̄ p̄missis absolutiois b̄nficiū meruerint obtinere, et a p̄dictis rebel-

Sessio XXIX

liōibz destiterint et debite satisfecerint: aut aliō a dicta sacrosctā sy-
nodo vel futuro summo pontifice habueritis in mandatis. Et qz
idē Frideric⁹ dux Austrie pharaonis imitat⁹ duricē more aspi-
dīs surde obturauit aures suas: huius scē synodī pces et monita
suorūqz amicoz. et p̄fati regis sniam et iusiurandū despiciēs tāta
exigēte duricia cogit hec scā synodus de finalī remedio puidere.
cum nihil prosit snias ferre nisi sit q̄ eas debite executioni deman-
det. Cōmittit ergo p̄fata scā synod⁹ p̄fato charissimō ecclīe fillo
defensori ⁊ aduocato Sigisimundo regi Romani. semp augusto.
cui⁹ spectalr interest ad req̄sitionē ecclīe p̄ritas ⁊ oppressas ecclīas
restaurare et ecclesiasticas psonas a violētis et iniurijs defensare
et eandē sniam executioni demādare. et ceteris p̄ncipibz ac xp̄is
delibz vt ad restitutionē dicte ecclīe et ciuitatis Tridentin. et oīm
bonoz ⁊ iurū sp̄ius: et ei⁹ integrā libertatē et indemnitatē seruans
dā p̄tra dictū Fridericū Austrie ducē et allos occupatores ⁊ de-
tentores p̄fatos: vt nrm̄ p̄fatu monitoriū realē executionē obis
neat brachiū ipendāt: fauorē ⁊ auxiliū gladij ⁊ potētie oīmōde se-
cularis. Decernit insuper hec sancta synod⁹ ad pleniorē executio-
nem habendā p̄cessum p̄tra oēs intrusos ⁊ intrudēdos ī dicta ec-
clesia ⁊ ciuitate Tridentin. ac castris oppidis terris villis locis pos-
sessionibz iuribz ⁊ bonis eiusdē. Et p̄tra adherentes eidē duci Fri-
derico ⁊ occupatoribz ⁊ detentoribz. ac intrusis et intrudendis: ac
cōtra dantes auxiliū p̄siliū aut fauorē. Quē quidē p̄cessum etiam
oēs et singulos p̄cessus necessarios ⁊ opportunos cōmittit vene-
rabili Petro epō Tragurien. cū p̄tate subdelegandī ⁊ alijs clausu-
lis in forma debita et p̄sua. Supplēs qz eadē synodus oēs solē-
nitatis defectū. si q̄s forsan fuerit in p̄missis.

Lectis autē his reuerēdissim⁹ dñs ep̄s Hostien. cardinal' vinar-
rien. iuxta p̄sensum ⁊ voluntatē oīm nationū ⁊ alio p̄pter discordiā
nationū q̄ ad ordinē respōdit. p̄ vice p̄nti p̄ verbū: placet.

Sessio vicesimanona.

Anno et iditōe quibus su-
pra. die p̄o lune. viij. mensis marcij. fuit celebrata sessio
generalis in ecclīa maiori Cōstañ. p̄ accusatiōe p̄tuma

cie dñi Petri de luna Benedicti. xliij. in sua obia nūcupati. in q̄ re-
uerend⁹ p̄r dñs Nicolaus eps Aqueñ. missam de spū sc̄to celebra-
uit. et reuerēdissim⁹ p̄r dñs Iohes eps Hosti. sc̄tē Romā. ecclie
cardinal⁹ et vicecācellari⁹ p̄fedit. letanijs aut alijsq̄ orōnib⁹ cū evā-
gelio. Dixit Iesus petro. Si peccauerit in te frater tu⁹ zc. cōpletis.
fuit seruatur iste ordo. Primo fuit lecta p̄ dñm Steffanū ep̄m Do-
leñ. cedula. cui⁹ tenor sequit in hūc modū.

Deputatio pcurator⁹ et notariozū in cau-
sa contra Petrum de luna.

Sacrosancta Cōstan. synod⁹ cōstituit z deputat
dilectos ecclie filios m̄gr̄os sohem
de scribant⁹. et Henricū de p̄ro z eoz quēlibet insolidū. ita q̄ nō
sit melior p̄ditio occupat⁹. p̄motores p̄secutores z m̄stros cause
et p̄cessus inq̄sitōis s̄ dñm benedictū. xliij. a sibi obediētib⁹ noīa-
tū. et insup oēs et singlōs se. aplice et alios nationū in eadē sc̄tā sy-
nodo existētiū notarios z eoz quēlibet insolidū notarios atq̄ scri-
bas in causa et p̄cessu p̄dictis. Qua lecta dñs cardinal⁹ p̄sidēs rñ-
dit p̄ toto p̄cilio: placet. Quo facto aduocat⁹ p̄sistorial⁹ instantib⁹
dñis p̄secutorib⁹ z m̄st̄is p̄posuit decretū citatōis p̄ edictū z illi⁹
executionē ad diē cētesimū. q̄ illa die icidebat. et p̄duxit bullā de-
creti citatōis z instr̄m executionis asserēs siḡ notariozū i instr̄o po-
sita eē signa illoz q̄z eē inscribūt i illis. Et accusauit p̄tumaciā di-
cti dñi petri z petijt illū alta voce vocari ad valuas ecclie. z ad h̄
deputari duos vltios cardiales diaconos. vīcz d̄ comitib⁹ et flo-
rentinū. duos se. aplice. et alios p̄ciliū notarios. et rñdit p̄sidēs p̄ to-
to p̄cilio: placet. Tūc dicti cardinales et notarij luerūt ad valuas
ecclie z reuersi retulerūt p̄ cardinalē floren. illū vocasse trina vice
alta voce z neminē p̄paruisse. Et aduocat⁹ p̄sistorial⁹ facta relatōe
petijt iterū dñm petrū dictū reputari p̄tumacē. Tūc cardinal⁹ p̄-
sidēs mādauit legi p̄ ep̄m Doleñ. cedula infra scriptu tenoris.

Ordinatio lecta sup p̄tumacta dñi Pe. de luna.

Hec sacrosancta synodus premissa p̄posita et
petita p̄ aduocatū p̄sistoria-
lem admittit si z inq̄ntū sint admittēda de iure z mādāt notarijs
eiusdē synodi z cāe p̄nt̄. p̄posita petita z p̄ducta h̄mōl atq̄ voca-
tionē z relationē p̄missas. Et q̄ idē dñs Benedict⁹ sic vocatus et

Session XXX

sufficienter expectat^r minime cōparuit et cōparet redigi inter acta et de pmissis fieri publica instra q̄tq̄ fuerint opportuna vt eadē synodus sup̄ p̄faciendū deliberet indicet et decernat put de iure fuerit faciendū q̄n sibi visum fuerit opportunū.

Qua lecta idē dñs p̄sides p̄ toto p̄cilio r̄ndit. placet. Et q̄ vox p̄sidentis sit vox totius cōcilij q̄n p̄mo de p̄sensu oīm nationū cōstitit nāq̄ p̄pter discordiā nationū hispanie et anglie q̄ p̄or responderet p̄ toto p̄cilio placet. Et ad hoc sup̄ q̄libet actu fiendo haberet cōsensum cardinaliū: et cedula illius actus signatā p̄ notarios nationū et p̄ferret cū lectura q̄ fieret.

Session tricesima in q̄ p̄ciliū approbat subtractionē obedientie factā per regem Aragonum ipsi Petro de luna.

De mercurij decima sessione

¶ predicti mensis martij fuit sessio generalis in maiori ecclesia Constan̄. solēniter celebrata. In q̄ quidē sessione Reuerend^r p̄r dñs Stephan^r ep̄s Stephaluden̄. officiū misse d̄ sp̄sū sc̄to deuote decantauit. et Reuerēdissim^r in xpo p̄r dñs Johannes ep̄s Hostien̄. sc̄tē Roman̄. ecclesie cardinalis et vicecancellarius h̄mōi sessioni p̄sedit. Interfuit etiā serenissim^r princeps dñs Sigismundus Roman̄. et Hungarie rex. cū sibi multis altatib^z principib^z. Et lectis letanijs ac alijs deuotis orōnib^z cum euangelio. Dixit iesus discipulis suis. Quoniā optet s̄q̄ orare vt nō deficiāt zc̄. Nunciū et oratores cōcilij q̄ fuerūt p̄ p̄ciliū ad hoc destituti fecerūt relationē p̄ organū dñi Bernardi de planca decretorum doctoris quō in castro panistole Dertusiē. dioc̄. cū fauore auxilio illustrissimi principis dñi Alfonsi regis Aragonū fuerant et Petrū de luna Benedictū. xij. in sua obedientia nuncupatū in p̄pria p̄sona apprehenderāt. ac q̄ ip̄m citauerāt iuxta formā et tenorem citatorij ab ip̄o cōcilio decreti. Ip̄seq̄ Petrus responsionem dederat: put hec et alia ī ip̄is instris p̄ dictū dñm Bernardū exhibitis: ac de p̄bo ad p̄bū p̄lectis plen^r p̄tinent. Promotores p̄o cōcilij petterunt apud acta registrari. Post hoc autē venerabilis vir

Beſſio XXXI

dñs petrus de Lápurga in decretis licētatus quandam decretū
cedulā plegit tenoris subsequentis.

Conciliū approbat subtractionē obedi-
entie factam p regem Aragonum.

Sacrosancta Conſtan. ſyno-

dus generalis in ſpūs ſancto legitime ꝑgregata quoniam iter alia
virtuoſa et laude digna que ple memorie quondam Ferdināduſ
rex Aragonū et Sicilie ꝑ extirpationē execrandi ſchiſmatis qđ ab
octo fere luſtris citra nō ꝑmiſit eccliam catholicā ſub vno guber-
natore et paſtore dñoscit ꝑgiſſe ordinationē quādam aduerſus
idē ſciliam et ꝑvione ecclie catholice feliciuſ ꝑſequenda eū ꝑꝑo-
mulgaſſe cognouiꝑ eadem ſacrosancta ſynodus Conſtanteñ. cau-
ſis et motiuiſ in ꝑfata ordinatione expreſſis plene inſpectis et di-
ligēter examinatis de quorū veritate facta extitit eidē ſynodo ple-
na fides. et attento ꝑcipue tunc atq; nūc vniuerſalis ecclie ſtatu et
qꝫ ſine regia ꝑuſſione ꝑfata ꝑpetuandū ſchiſmatis iminebat et imi-
neret periculū ac ꝑſtabat et ꝑſtareꝫ ſacro ꝑfato cōcilio et ꝑſequen-
ter vniōni ecclie periculū manifeſtū. eo ꝑſertim qꝫ idem dñs Be-
nedictꝫ ſic in ſua obediētia noīatꝫ conabatꝫ ꝑ ſibi adhibita obedi-
entia iam dictū ꝑꝑꝫ multipliciter impedire et impediuſſe
ſe de facto ſi mādatiſ eiꝫ obtemperatū fuiſſet. qđ inter alia ex eo ſa-
tis apparet: qꝫ etia cū obediētia ſibi ſubtracta fuerat ꝑ lras ſuas ꝑ-
latiſ et capituliſ ne ad dictū ſacꝫ conciliū accederent inhibere ꝑ-
ſumpſit. Ideo eadē ſacrosancta ſynodus ex certa ſcientia et cauſa
debita cognita ad ꝑpetuā rei memorā: et vti cūctis clareat veritas
bñ geſta: declarat ordinationē ꝑdictā a ꝑfato Ferdinādo quōdā
rege iuſte et legitime editā et ꝑmulgatam fuiſſe: et ꝑ eū ac illuſtrem
ꝑncipem domini Alfonſū et uſdē domini Ferdinandi ꝑꝑꝫ
nitiū et regē modernū ſeruata ꝑꝑamqꝫ ꝑſenti decreto dictꝫ ex cau-
ſis approbat et ꝑfirmat decernitqꝫ illā ꝑ oīa debuſſe et debere ab
omnibꝫ fidelibꝫ obſervari iuxta ipſius ſeriem et tenorē.

Conciliū reuocat quandam ꝑſtutionem
Petri de Luna qꝫ incipit ad futuram.

Eadē quoqꝫ ſancta ſynodus Conſtanteñ. quandā
conſtitutionē dudum vt dictꝫ a dicto

k

Sessio

XXXI

dn̄o Benedicto sic in sua obediētia nūcupato editā: quē in cōpse
Ad futurā rei memoriā in dierū successu crescente malicia sic vi-
demus mūdū rē. Et fuit Datū Barisille apud sanctū Victore
xiiij. kal. Junij. pōtificat⁹ n̄ri anno. xiiij. declarat nullaten⁹ cōpre-
hēdere casū regie ordinatiōis p̄dicte psequēter reges ip̄os dictā
ordinatiōē p̄dendo: p̄mulgando: observādo: vel observari faci-
endo: etiā alios observatores eiusdē p̄tra dictam cōstitutiōē in
aliq̄ nō venisse. ip̄amq̄ sibi et inq̄tum regie ordinatiōis p̄fate in
casu p̄misso facite et p̄mulgate: aut observatorib⁹ ei⁹ quomodolibet
bet obularēt tāq̄ impeditiūā in hac pte vnionis ecclie inueterat⁹
q̄ scismatis nutritiūam omniāq̄ inde secuta decernit: et p̄nūciat:
nullius fuisse aut esse roboris efficacie vel momenti. Post predi-
cta dictus reuerendissim⁹ dominus cardinalis vicecancellarius
noīe totius synodi respondit: placet.

Sessio tricesimaprīma.

De mercurii vltia supra

dicti mensis Marcij in ecclia maiori Cōstantien. fuit
sessio generalis celebrata: et in eadē sessione fuit dictus
officiū misse de spūsancto p̄ reuerēdissimū patrē dn̄m Martinū
ep̄m Aprutinen. reuerēdissim⁹ p̄o p̄r dn̄s Johes ep̄s Hostien.
sancte romane ecclie cardinalis h̄mōi sessioni p̄sidebat. letanijs
aut̄ et alijs orationib⁹ p̄suetis expletis p̄ ip̄m dn̄m p̄sidentē more
solito p̄tōficalib⁹ indutū: legebant p̄ dn̄m Anthoniū ep̄m Con-
cordien. et petrū de Polonia successiue ea q̄ sequūtur.

Donitorū p̄tra comitē virtutum.

Sacro sancta generalis syno-

dus Cōstantien. in spūsancto legitime cōgregata vniuersalē ec-
clesiam representās vniuersis christifidelib⁹ salutē et omnipoten-
tis dei b̄ndictiōē. Dudū cum ad audientia nostram puenit fa-
ma publica referente: q̄ nobilis vīr Philippus comes virtutū
nōnulliq̄ alij in hac pte cōmissarij et officiales sui p̄p̄s de ma-
dato et assensu: ac ratum et gratū habēdo cōtra venerabilē fratres

Albertū ep̄m Asteñ. patrē et pastore aīar suar: cui obediētā et reuerētiā deuotas facere tenebāt: et q̄ vna nobiscū in h̄ sacrosācto concilio generali onera humiliter supportauit: ac de speciali licētia n̄ra ad suā se trāstulit Asteñ. eccl̄iam: nulla sūpta occasione. iusta temerarie et iniuste i dictū dñm ep̄m vi armata ausu sacrilego manus iniiciētes violētas eūde ignominiose ad castrū qđ Ver^o dicitur ciuitatis Asteñ. pduxerūt. ibiq̄ carceribus māciparūt et detinuerūt. put detinēt etlā incarcerationū de p̄nti sacrilegiū et excōicationē: aliasq̄ cēsuras eccl̄asticas et penas iuris et p̄stitutionis pūis de Mediolanē. eccl̄ie: cui⁹ dicta Asteñ. eccl̄ia suffraganea exi⁹ stit circa h̄ editas et platas: et in p̄tibz p ordinarios declaratas dā nabiliter incurredo. Nos de tātis tāq̄ grauibz excessibz vt supra ferē nob̄ relatis: q̄ inter cetera ad vniuersalis eccl̄ie reformatiōem sum⁹ h̄ p̄gregati ad q̄s sup̄ q̄busdā questionibz si quas intentare volebat p̄tra ep̄m prefatum habere poterat recursū non īmerito dolentes: volentes sup̄ hīs inquirere veritatem ip̄so comite vt dicebatur pcurante per suos venerabilibus fratribus Papleñ. et Houarleñ. ep̄iscopis dari concessimus in mandatis vt sup̄ obiectis p̄ ip̄m comitem aduersus ip̄m ep̄m diligenter inquirerent veritatem: et vocatis prefato Philipo comite et qui forent euocandi de p̄missis omnibz et singulis ac eorum circūstantiis vniuersis simpliciter et de plano sine strepitu et figura iudicii se diligētius informarent. Et si dictū ep̄m in aliquo culpabilē reperirent ip̄m sub fida custodia retinerēt ac retineri facerent donec aliud a nobis seu romanū. futuro pontifice haberēt i mandatis. necnō in formationē h̄mōi i scriptis fideliter redactā sub eoz clausis sigillis ad n̄ras p̄sentā trāsmitterēt vt inde sup̄ hoc p̄sultius agere valerem⁹. Si p̄o p̄ informatiōez eandē dictū ep̄m minime culpabilem reperirēt ip̄m facerēt plena libertate gaudere. Cui⁹ qđē p̄cessionis mādātū tenorē hic haberi volum⁹ p̄ sufficienter exp̄ssio. Verū postmodū nōnullos fide dignos relatiō. p̄ceptū⁹ q̄ l̄re n̄re sup̄ h̄mōi cōcessionis mādato execute nō fuerūt. dictiq̄ ep̄i p̄pterea sup̄ p̄missis p̄cedere minime voluerūt. Nos igit̄ super p̄missis sumaria informatiō. auctoritate n̄ra facta attendentes q̄ subditi in eoz p̄latos et laici in clericos nullā habēt iurisdictionē et p̄tatez: et q̄ p̄missa i libertate eccl̄astice et pastoralis dignitatis

vllspendū nō modicū z scādalum plurimoz redūdare dīnoscūf
 nolētes hmōi offēnsā sicut nec debem⁹ sub dissimulatiōn. trāsire
 z l3 ptra p̄dictos comitē eiusqz cōmissarios z officiales in p̄miss⁹
 sis possem⁹ iuris seueritatē exercere tñ ad eos magis p̄uincēdos
 mltius agere volentes cōmittim⁹ infra scriptis fratribus n̄ris v̄l
 eorūz alteri q̄ si p̄ sūmariam inforimationē q̄ ad ip̄m comitē eius
 qz cōmissarios z officiales tutus non pateat accessus constiterit:
 ne p̄pterea tantī tāqz graues excessus nostris cōninentibz oculis
 remaneant impuniti per hoc p̄sens publicum edictum legendūz
 et publicandū in valis maioris Papien. z Nouarien. z Asten.
 ecclesiar. cathedraliūz affigendū: dictum Philippū comitē eius
 qz cōmissarios officiales z q̄scunqz alios q̄ culpabiles fuerint i
 p̄missis in eos z eorum quēlibet sub excomunicatiōis z interdī
 ctī et in eisdem ecclesijs ciuitate Asten. ac terris locis dicte ciuita
 ti z eidē comiti subiectis quocūqz titulo pens quas ferim⁹ i his
 scriptis si monitiōi hmōi nō paruerint cū effectu p̄mo scdo ter
 tio requiratis z moneatis. quē z quos tenor p̄sentū req̄rimus z
 monem⁹ quaten⁹ infra. xij. dies post lectiōez publicatiōez z affixi
 onem p̄sentū vt supra faciēdas imediate sequētes quorū. xij. die
 dies p̄ tertio z pemptorio termino ac canonica monitiōn. p̄dicta:
 Philippo comiti eiusqz cōmissarijs z officialibus hmōi p̄fē
 gimus z assignauim⁹ p̄fatū ep̄m absqz quolibet cōtradictionis
 obstaculo infra tres menses a die relaxatiōis ip̄ius coram nobis
 p̄sonaliter accessurū z ibidē iuri p̄sturū libertati sue pristīne resti
 tuat: cum familia vniuersisqz bonis suis absqz dīmīnutiōe aliq̄
 realiter z cū effectu offerentes dicto comiti z cuiuslibet p̄scēti bo
 num z breue iusticie cōplementū de p̄sona p̄fati ep̄i ministrare. q̄
 si forsan hmōi n̄re monitiōi z requisitiōi in dicto termīo pare
 re p̄tempserit ne p̄pter viāz discrimina dicti ep̄i Asten. differat li
 bertas: z vt parcat laboribz z expensis p̄fatis venerabilibz fratri
 bus Papien. z Nouarien. ep̄is stantibz p̄pe dictā ciuitatē Asten.
 ad duas dietas s̄m p̄suetudinē patrie cōmittim⁹ z mandam⁹ q̄te
 nus simul aut ip̄oz alter q̄ p̄mo fuerit requisitus post eiusdē ter
 minī lapsū auctoritate n̄ra eadē ciuitatē Asten. z terras dominia
 z loca ad dictā ciuitatē spectātia z p̄tinetia iterdicti sentētijs icur
 risse: dictūqz comitē eiusqz cōmissarios officiales z ip̄ius p̄sonaz

Bessio XXXI

excoꝛcationis sniam eade auctoritate incidisse declarēt. Ecclesiā
vero ac etiā ciuitatē et cōmunitatē: ac terras dominia et loca p̄dis
ctas et p̄dicta ecclesiastico subiacere interdicto iuxta constitutio
nem Viennē. concilij q̄ incipit. Si quis suadente. vocatis euoꝛ
candis in eorūq; Papien. et Houarien. et alijs q̄buscunq; eccles
sijs tam cathedralib; q̄ collegiatis vniuersis infra missarū solen
nia alijs ecclesijs populo ibidē ad diuina audiedū cōgregato: pu
blice p̄ se vel alios denuncient et euent: et ab alijs ita denunciari
et euitari faciāt z p̄mittāt tādū donec a nobis vel futuro romano
pontifice aliud delup habuerint in mandat. Et si qd absit p̄dis
ctas penas interdicti et excoꝛcationis dictus Philipp⁹ comes ac
cōmissarij et officiales p̄dicti animis sustinuerint incurat; ad oēs
alias penas sp̄iales et tēporales auctoritate p̄ntium pcedere va
leant quibuscūq; alijs penīs eis a iure vel ab homine occasione p̄
dicta ibidem illatis z inferendis in suo robore p̄mansuris. nec ab
aliquo absolutionis beneficij nisi a futuro Roman. pontifice vel
a nobis p̄terq; in mortis articulo valeant obtinere. Volentes nō
bilominus et hac sacra synodali auctoritate decernētes q̄ bimōl
nostre lre mō et forma p̄missis execute dictos sic requisitos z mo
nitos: et quelibet eorū arceant taliter et astringāt ac p̄inde valeant
plenāq; obtineant roboris firmitatē. ac si eisdē z eorū cuilibet in p
pria p̄sona lecte z insinuate fuerint ac p̄ncipaliter publicate: non
obstantib; q̄ eidē Philippo comiti vel q̄busuis alijs cōster vel dī
uisim a sede ap̄lica indultū existat q̄ interdicti suspendi vel excoꝛ
cari nō possint p̄ lras ap̄licas nō faciētes plenā et exp̄ssam: ac de
verbo adverbū de indulto hmōl mentionē. p̄radictores censura
simili appellatiōe postposita cōpescēdo. nō obstantib; etiā cōstitu
tionib; seu alijs editis in p̄trariūz q̄buscūq;. Datū Cōstā. ij. kal.
Aprilis. Anno a natiuitate dñi. D. cccc. xvij. Inditione decima
ap̄lica sede vacante

Decretū sup̄ reintegratiōe ecclesie Baronen.

Sacro sancta generalis Cōstā. synod⁹ zc. atten
dens ad reformationē z reintegra
tionē vniuersal. ac etiā oīm cathedraliū ecclīaz q̄ scismate p̄nti du
rante habebant vel habent ep̄os diuersarū obediētiarū p̄ quos
ipse cathedrales ecclesie monstruose in capite et ī membris vide

k 3

banſ z vident gubernari ſtatuit z ordinat qꝫ eccleſia Baroneſ. qꝫ
etiam duos ſimul per plures annos habuit epiſcopos. Et inter
alios bone memorie Petrum qui fuit de obedientia Balthaſarꝫ
tunc Johis pape. xxiij. in ſua obedientia nuncupati nouiter deſ
functũ: z ſuperſtitem venerabilem fratrem Guillelmũ hic pſentem
qui fuit creatus p Petrũ de luna. Benedictũ. xxiij. in eius obediẽ
tia nũcupatũ. deiceps p eũdẽ Guillelmũ epm regat ac verꝫ epiſ
ipſius ecclie necnũ epatus Baroneſ. vnicus cenſeat z illi clerus
z plius ciuitatis z dioc. Baroneſ. in omĩbꝫ pſuetis licitis z ho
neſtis vt eoz vero epo z paſtori obediãt: z ipſe eos benigne vice
uerſa ptractet. put ad eius pontificale officiũ ptinet de pſuetudĩ
ne vl de iure. Inhibentes nihilo minꝫ venerabili caplo ipſiꝫ ec
cleſie ne ad electionẽ alicuiꝫ loco ipſius deſuncti epi pcedant. Sz
in illa ſuſcedeãt put etiã iuxta qdã capla dudũ p oratores nros
ex vna z qdã alios tũc de pdicta obedientia pſati Petri exiſtentis
in regno Aragonie fuit ꝑcluſum: z q quĩdẽ capla p nos ſolẽnter
approbata fuerũt. Qz etiã venerabilis frat archiepiſ Anxitan.
cui pdicta ecclia metropolitã. iure ſubest ad pfirmatiõz alicuiꝫ
electiõis forſitan ſacte vl fiende aut ad puſſionẽ alicuiꝫ in epm ec
cleſie pdicte nõ pcedat. Et qz etiã pdictꝫ Petrus ſeu Clemẽs. viij
etiã i eadẽ obediẽtia noĩat elꝫ pdeceſſor qũtuor alijs de qũtuor ca
nonicatibꝫ z pbẽdis eiũdẽ ecclie: licz in dicta ecclia p pte obediẽ
tie dicti Balthaſaris nũerus canonicoz ab antiqꝫ inſtitutus cõ
pletus fuiſſz. put etiã de pñti puidit. Quibꝫ qdẽ dño Guillelmo
epo z canonicꝫ qũtuor aſſignauit q bona imobilĩa necnũ iura fru
ctus redditus puentus z emolimẽta ad capitularẽ menſaz dicte
ecclie ptinẽtia i caſtelle z Nauarre regnis exĩtia z illa etiã ad ſus
z ppietate ipſius meſe reducĩmus: ita q ipi qũtuor canonici deĩn
ceps poſſint apud eandẽ eccliam pſonalĩ reſidere ac horis pſue
tis z diuinis officijs iteſſe ac ſtallũ in choro z locũ in caplo cũ
ipſi alijs canonicis dictis hĩt ac in oĩbꝫ fructibꝫ redditibꝫ zẽ pdi
cte meſe vt veri canonici ipiꝫ ecclie pĩcipare: dicto canonicoz nũe
ro nõ obſtañ. qz nullus in locũ alicuiꝫ decedẽtis aut aliter cano
nicatus z pbẽdas ſuas ipiꝫ ecclie quõlibꝫ pterqꝫ p ſpontaneũ cel
ſum dĩmĩtrentũ ipiꝫ ecclie canonici aplĩca vl ordinaria auctate
admittant qũqꝫ ad dictũ nũerũ ſit deueniũ. ac decernũ dicta ſcra

Sessio XXXII

synodus irritum et inane si secus super his factum fuerit aut fieret in futurum.

Sessio tricesima secunda.

Inno et inditione quibus

a supra, die vero Jouis pma mēsis aplis Lōstān. in ecclesia maiori in loco sessionis solito platis existentibus in pluvialibus et cum mitris: fuit generalis huius sancte synodi Constantiensis sessio celebrata, per cuius introitu reuerendissimus pater dominus Johannes patriarcha Antiochenus missam de beata virgine celebrauit. Reuerendissimus vero pater dominus episcopus Hostiensis, sancte romanus, ecclesie cardinalis et vicecancellarius induit pontificalibus huiusmodi sessioni presedit, ac demum letanijs et orationibus p̄suetis cum debita solennitate completis. Instantibus promotoribus concilii fuit accusata contumacia Petri de luna per dominum Ardecinum advocatum et iuxta petitionem ipsius dictus dominus episcopus Hostiensis, huiusmodi sessioni presidens nomine concilii deputavit reuerendissimos patres dominos Odonem de Columna, et Lucidum de comitibus diaconos cardinales tunc in ordine cardinalium postremos reuerendosque patres Feltrensem, et Werseburgensem, episcopos quibus dedit in mandatis ut ipsi vnicuique protonotarijs et notarijs atque scribis huiusmodi cause cum cursore sedis apostolice dictum Petrum de luna ad valuas ecclesie iuxta mores antiquos vocaret et ipsi synodo vocatio referret. Qui quidem domini deputati vna cum Jacobo Rodino et Thoma polten, protonotarijs apostolice sedis et huiusmodi cause notarijs, ac Francisco de mediolano apostolice sedis cursore locum sessionis exeuntes accesserunt ad valuas eiusdem ecclesie. Et prefatus Franciscus cursor ipsum Petrum de luna alta voce vocavit sub his verbis, Est ne hic dominus Petrus de luna benedictus, xij. in sua obia nuncupatus vel aliquis pro eo qui compareat responsurus coram sacro concilio in causa scismatis et heresis per ipsum mota. Cumque nec ipse nec aliquis pro eo paratus esset aut responsum dedisset, dicta vocatio trina vice facta ipsi synodi promotores, et vnicuique eis benedictus de guidelors de perusio camere apostolice clericus nomine huius sancte synodi super huiusmodi vocatio et non comparitio et non responsio petierunt instrumentum et instrumenta. Quibus sic pactis cardinalis de columna unus ex deputatis premissis commissione eis facta a dicto concilio adimpleuisse, dictumque Petrum de luna modo premissum per cursorem trina vice vocasse: nec ipsum Petrum vel aliquem pro eo ibi de comparuisse aut responsum dedisse dicte sancte synodo retulit, et deinde

k 4

Bessio XXXII

Franciscus de mediolano cursor p̄fatus de p̄missa vocatiōe fecit relationē. His sic pactis dñs Ardecin⁹ aduocatus p̄dictus vocationē et relationē h̄mōt petijt inter acta h̄mōt cause registrari: et deinceps reproducta bulla citationis al̄s contra ipsum Petrum de luna decreta et executā dominus Bernard⁹ de planchea vnus de executorib⁹ dicte citatiōis p̄ conciliū deputatis de h̄is q̄ circa sepedicte citationis executionē fecisset fecit relationē dicens in effectu q̄ ab ip̄o concilio receperāt ip̄e et college sui in mandat⁹ vt Petrus de Inna Benedictū. xij. in sua obediētia nuncupatū citarent iuxta formā et tenorē l̄raz citatoriarū. Quas quidē l̄ras citatorias iā de nouo factas et i scriptis reprodixit adiungēs q̄ nuper vlgore illarū l̄raz ip̄e et egregius vīr Lampertus de stipite suus collega ad castrū panistole Dertusiē. dioc̄. et eūdē dñs Bndictum. xij. a sibi obediētib⁹ sic nominatū p̄sonaliter apprehensib⁹ p̄ntib⁹ plurib⁹ suis cardinalib⁹ et alijs p̄latis clericis. ac hominū multitudine copiosa fm̄ formā et tenorē l̄raz citatoriarū ad p̄sonam suā easdē de verbo ad verbū in sua p̄ntia legerunt. Ip̄asq̄ et cōtenta in eisdē executioni demandarūt put in quodā executionis instrumento publico etlā die relationis al̄s p̄ eum et suos collegas facte exhibito dixit plenius cōtineri: qđ instrumentū facto reprodixit et depost publice idem executōis instrumentū fuit lectuz et sufficēter p̄ testes recognitū. Que oīa p̄missa dñs Ardecinus aduocatus petijt inter acta registrari: et p̄fati Petri de luna sic vt p̄mittitur citati cōtumaciā accusauit. Ip̄m̄q̄ tñ nec in p̄mo termino q̄ erat octaua die martij: nec etiā in p̄nti termino cōparuit cōtumacem reputari et in causa h̄mōt ad vltiora p̄cedi p̄ ip̄az synodum instantissime postulauit. Istis successiue vt p̄mittitur fact⁹ Reuerendissim⁹ pater dñs Jobes episcop⁹ Hostien⁹. h̄mōt sessionis p̄sides fecit legi quoddā decretū p̄ reuerendū patrē dominum Steffanū ep̄m Doleñ. tenoris sequētis.

Hec sacrosancta synodus auditis et cōsideratis relatis p̄positis p̄ductis et petitis p̄fati Benedictū sic in sua obediētia nuncupatū legitime citatū vocatū et expectatū nō cōpente: et q̄ in octaua martij ad quā etlā citatus extiterat nō cōparuit. p̄nunciat reputat et declarat cōtumacem: decernitq̄ in eius cōtumaciā eius absentia: dei

repleta pñtia nō obstañ, fore in causa hmōi alterius: etiam vsq; ad
diffinitiuā sniam inclusiue fore pcedendū. Volēs aut in eadē cau-
sa mature et cū summa grauitate pcedere: cōmittit dilectissimis
ecclesie filijs Builhelmo tit. sancti Marci p̄sbytero, et Francis-
sco sc̄toꝝ Cosme et Damiani sancte Roman. ecclesie cardinalibus,
atq; Johāni electo patriarche Cōstantinopolitañ, Necnō vene-
rabilib; fratribus Roberto Saristerien. Johāni Lichfelden. et
Steffano Dolen. ep̄is ac dilectis ecclesie filijs Builhelmo pulchri
nepotis Francie. Johāni de podemiñ generali ordinis p̄dicato-
rū in obediētia Petri de luna Benedicti. xliij. nūcupati in sua obe-
dientia in sacra pagina, Michaele de nauers vtriusq; iuris Ara-
gonū. et Johe de ledena legū Nauarre regū illustrū oratorib;.
Jacobo electo Premeñ. Hermanino duuerch sedis aplice p̄bho
notario. Roberti abbati Cluniacen. Nicolao woldis vtriusq; iu-
ris. Petro nardi. Henrico fleckel. decretoꝝ. sedis aplice capella-
nis et auditorib; causarū palaciū aplice. et Johāni rellis decretoꝝ
doctorib; q̄tin⁹ ipsi vel eoz maior ps examinēt articulos q̄s offer-
ri cōtigerit corā dicta synodo vel corā dictis cōmissarijs: et eis exa-
minatis sup illis q̄ ipsi vel eoz maiori pti admittendi videbunt.
De quoz articuloꝝ receptiōe et eorundē admissione p̄fara synod⁹
dictis cōmissarijs vel eoz maiori parti plenā cōfert et cōmittit po-
testatē. Ipsi aut duo ex eis ad m̄nus sup articulis p̄dictis et alijs
offerendis et eozū veritate et notorietate testes et alia p̄bationū
genera recipiant: iurareq; faciāt et examinent diligēter. ita q̄ occu-
pantiū p̄dicto melior nō existat. neq; p aliquozū inchoationē alio-
rum derogēt potestati: sed duob; aut plurib; negociū hmōi exa-
minationis et receptionis testū inchoantib; ceteri et q̄libet duo
sue bini ex illis etiā seorsum et sepatim: ac eodē vel diuersis tēpo-
ribus testes et alia p̄bationū genera etiā sup articulis et alijs in-
choatis recipere examinare: ac mandatū hmōi exequi valeāt. tes-
tiumq; attestatiōes et p̄bationes alias vl eoz effectū eidē sacre sy-
nodo fideliter referāt vt exinde eadē sancta synodus sup p̄missis p-
cedat decernat et iudicet put fm̄ deū iusticiā et equitatē fuerit fa-
ciendum. Vadat insup et cōmittit eadē sancta synod⁹ p̄fatis cō-
missarijs et duob; vt premittitur ex illis quatin⁹ ad dies horas et
loca opportuna eundē Benedictū sic vt p̄mittit noiatum citēt aut

Sessio XXXIII

citari faciāt pemptorie publice coram ip̄is in locis predicto ad videndum etiā recipi, p̄duci iurare testes et alia p̄batonū genera in causa h̄mōl: q̄tinus op̄ erit cū p̄tate citandū cogendū testes p̄fatos q̄scūq; si q̄ forsan a dicta depositiōe se subtraxerint. Protestat̄ etiā eadē sc̄tā synod⁹ q̄ p̄ q̄scūq; actus ordinē seu terminos iudiciarios seruatos vel seruādos in hac cā formā p̄cessus q̄ de iure seruanda ē aut seruari sufficit i notorijs renūciare nō intēdit neq; ad seruandū iudiciariū ordinē se obf̄uare astringit quouis modo.

Qua cedula lecta reuerēdissim⁹ p̄r dñs Hostien. p̄sident noīe bul⁹ sancte synodi sup̄ dicta cedula et cōtentis in ea respondit per verbum: placet.

Sessio tricesimatertia.

De no et inditiōe quibus

a sup̄ra, die vero mercurij, xij, mensis maij fuit celebrata sessio generalis in maiori eccl̄ia Costan. In q̄ reuerendissim⁹ p̄r dñs Nicola⁹ archieps̄ Snefneñ, missam celebrauit. Fuitq; p̄sides huic sessioni reuerēdissim⁹ p̄r dñs Johes eps̄ Hostien. vicecancellari⁹ sc̄tē Ro. eccl̄ie cardinalis. Et intererat h̄mōl sessioni serenissim⁹ p̄nceps dñs Sigismund⁹ Roman. et Hungarie rex, induit⁹ vestimētis imperialib; coronā in capite h̄ns, astātib; sibi reuerendissimis in x̄po p̄sib; et dñis: dño Angelo Peneſtreñ, et Jordano Albanen. ep̄is sc̄tē Roman. eccl̄ie cardinalib;. Illustrissimis p̄ncipib; Rudolpho Saxonie in Ense, Ludouico Bavarie ducibus in p̄mo, et Friderico marchione Brandenburgē, in sceptro et habitib; p̄suetis sibi seruicib;. demū lectis letanijs vnacū alijs deuotis orōnib; vt moris est ascenderūt ambonē deputati ⁊ cōmissarij in cā heresis ⁊c. cōtra Petrū de luna. In q̄ reuerendissim⁹ p̄r dñs Builbelm⁹ tit. sc̄ti marci sc̄tē roman. eccl̄ie p̄sbi cardinalis fecit relationē dicēs in effectu q̄ ip̄i cōmissarij p̄cessissent in causa ad ea q̄ eis fuissent cōmissa, quia p̄mo ip̄m Petrū de luna Benedicrū, xij, in sua obedientia noīatus ad dandum et dari videndū articulos vocassent. Et deinde certos articulos p̄curatores cause oblatos: eosq; ad p̄bandum misissent: res

Bessio XXXIII

tesq; xxxvij. cardinales archiepos ep̄os prelatos doctores et alios sup̄ eisdē recepissent. iurareq; fecissent ac eos diligēter examīnassent. Insuper dicto Petro de luna sic sufficiēter vocato nonnulla iura p̄ procuratores producta in numero p̄bationem recepissent: eaq; p̄bati fecissent. oīa in registro ī hac cā p̄ eos fieri mādato plenē p̄tinet: synod⁹ duxerit mandandū. Relatiōe autē hmōi facta accusabat p̄tumacia Petri de luna nō vidētis apiri dicta testium in hmōi causa p̄ductorū et p̄tumacia: petebat iterū in valuis maioris ecclie vocari ad vocandū aliq̄s deputari: atq; ex tūc reuerendissim⁹ p̄r dñs Jokes Hostien⁹, hmōi sessioni p̄sides noīe synodi deputavit reuerendissimos p̄res et dños ad vocandū prefatū Petrū de luna, vicz Odonē de colūna, Lucidū de comitib⁹ cardinalis, Viennē, archiep̄m, Feltrē, Tridentin⁹, et Lichfeldē, et Antoniū taxal generalē ordis sc̄te marie de mercede, Thomam Posten⁹, et Jacobū Rodeñ, sedis aplice p̄thonotarios, vñacum p̄ntib⁹ cause scribis, et Fr̄nciscū de mediolano sc̄te aplice sedis cursorē. Qui deputati vocarūt et citarūt p̄fatum Benedictū p̄ cursorē antedictū in hūc modū. Est hic Petrus de luna Benedictus xliij. in sua obediētia nūcupat⁹, vel aliq̄s p̄ eo q̄ cōpareat p̄ eo ad videndū aperiri dicta testium rē. Deinde dictis deputat⁹ de valuis reuertētib⁹ dñs Leonhard⁹ lucid⁹ cardinalis de comitib⁹ noīe cōdeputatorū retulit ip̄am vocationē p̄ cursorē antedictū trina vice fuisse factā, neminēq; ibi cōparuisse aut aliq̄d p̄bū r̄ndisse. Quo facto dicta testium et dicēdi terminū ad dicendū p̄tra dicta hmōi reuerend⁹ p̄r et dñs dñs Steffan⁹ ep̄s Doleñ. legebat q̄ndā decretū papiri cedula tenoris subsequentis.

Decretū de publicatione attestationū et
citatione ad cōtra obijciendum.

Hec sacrosancta generalis synod⁹ Petrū de luna Benedictū, xliij. in sua obediētia nūcupatū: vocatū legitime et nō cōparentē reputat p̄tumacē, et in illi⁹ p̄tumaciā testes attestatōes et dicta testium ī p̄nti causa inquisitionis mora: et pendere p̄ eundē Petrū de luna B̄ndictū xliij. a nōnullis nūcupatū p̄ductorū examinatorū publicat ac pro publicatis h̄z et decernit, et eidē Petro de luna Benedicto copiam

Session XXXIII

dictarū attestatiōē et totus pñtis pcessus fieri. et assignat eidem Petro de luna terminū pemptoriū ad diem sabbati primū mane hora. vii. in pñti ecclia et loco supiori. ppe altare sessionis ad dicendum obijciendū et pponendum coram cōmissarijs nup ad testes recipiendos et. per eandē synodū deputatis quicqd dicere obijcere vel pponere voluerit ptra testes in hac causa pductos et eoz dñcta. necnon contra instrumenta registra talia quecūq. pducta: ac in tota spā causa. et ad hoc ipm pemptorie citat: pñtisq. cōmissarijs et eoz maiori parti ceterisq. etiā minime impeditis audiendū et recipiendū oīa quicqd dicere obijcere et pponere voluerit et super illis cognoscendū. atq. oīa et singula faciendū q. ad causam et pcessum hmoi pñt et pñtnebūt vsq. ad sniam diffinituā exclusiue. ac sup eoz dependentib. emergētib. et cōnexis dat eadē sancta synodus plenā et liberā potestātē.

Protestat aut eadē scā synod. q. p hūc pcessum aut aliū quēcūq. in futurū fiendū in hmoi causa a forma pcessus sup notorijs quā sufficit seruare de iure recedere nō intendit.

Qua itaq. decreti cedula lecta p Reuerendissimū in xpo patrē et dñm: dñm Johannē ep̄m Hostien. scē romā. ecclie cardinālē et vicecancellariū hmoi sessioni presidentem nomine synodi fuit responsum: placet.

Session tricesimaquarta.

De sabbati quinta mens

¶ In die Junij Anno a natiuitate dñi. M. cccc. xvij. Indictione decima fuit sessio generalis per sacram synodum Constantien. in maiori ecclia Constā. solēniter celebrata. in q. Reuerendus pater dñs Thomas Curioni. ep̄s missam de tempore celebrauit. Presedit aut Reuerendissim. dñs Johannes ep̄s Hostien. cardinalis et vicecancellari. dictis demū letanijs et orationibus cōsuetis: cū euangelio fm Lucā. Homo quidā fecit cenam magnā. Dñs cōmissarij in causa cōtra Petrū de luna ascenderūt ambonē et Reuerendissim. pñ dñs Guilhelmus cardinalis sancti Marci de suoz collegarum consensu sibi assistentium pro

themate assumēs. Tēpus ē vt veniat iudiciū de domo dei rē. qđ
ppulchre deducens pcessum p ipm z suos collegas cōtra petrū
de luna a qbusdam Bñdictū. xij. nūcupatū iuxta cōmissionem
etiā desup factam habitā integre narrauit z recitauit vna cum p-
batōis articuloz simpliciter in hmoi causa pductis. Et facta
dicta relatiōe reuerendi p̄s dñi Doleñ. z Lichfelden. ep̄l: vīde
licet sūmā pbatōnē scriptā sup quolibet articulo discēdo post le-
cturam articuli. Iste articulus de veritate z notorietate pbatū per
tot testes z tales declarādo dignitates z gradus testium. Et his
pactis reuerēdus pater dominus ep̄s Lōcordien. legebat quod-
dam decretum cuius tenor sequit.

Hec sacrosancta audita relatiōe. pcessus et
pbatōes z alioz actorū in
causa inq̄sitiōis pēdente corā eadē sancta synodo p̄tra petrū de
Luna: Bñdictū. xij. a nōnullis nūcupatū: sup ferēda sententia z
alijs in causa hmoi flendis delibera bit: p̄tēz aut alijs pcessam
cōmissarijs i dicta causa p̄terq̄ ad citandū eundē petrū de Luna
ad audiendū sententiā p eandē synodū ferendā non intēdit reuoca-
re. sup qua citatiōe atqz sententiā nullaz dictos cōmissarios vult
habere p̄tēz. Sup pmissis dñs Jōhēs episcopus Hostien. bu-
lusmodi sessiōi p̄siciens noīe synodi respondit: placet.

Sessione tricesimaquinta vñionis ambasias
torum domini regis castelle et legionis.

De veneris decima men

dis Junij sup̄dicti sessiō generalis in maiori ecclia Cō-
stantien. fuit solenniter celebrata cui interfuit serenissi-
mus princeps Sigismūdu roman. et Hungarie rē. rex cum in
signijs regalibus z multis principibus sibi astantibus z sibi ser-
uientibus. Et ante istius sessiōis officium siue oratiōes solitas
plati plunialib⁹ induti mitras capitibus imposuerūt. Cōsequē-
ter reuerendi p̄s z domini nobiles z strenui v̄ri serenissimi p̄n-
cipis domini Jōhannis regis castelle z legionis ambasiatores
ascenderunt: ac ipsi ambasiatores tria in effectu facere pro p̄sent

sessione pposuerūt videlz pmo scilicet Constan. pnuocare, scdo pre
senti congregatiōi in Cōstan. se vntre, tertio subtracōez obediente
factā in narbona iuxta capla ibidē pcordata approbare. Et dein
de petr^o de Lomborga legit quoddā pcuratoriū regis Castelle:
quo lecto frater Ludouic^{us} de Valeolen vn^o de ambasciatorib^{us} di
cti regis de p̄sensu suoz ambasciatorū: legit quandā cedula cōuo
cationis vna cū bulla scilicet pnuocatoriā dñi regi castelle p̄dicto
p synodum missa iuxta capitula pcordata Narbone: cui^{us} cedule
pnuocationis tenor talis est.

Cedula conuocationis.

In nomie sacte et indiuidue
trinitatis, nos Didac^{us} Loncheñ. ep̄s. et Ferdinād^{us} de Arab ma
ior p̄fect^{us} Bnispustre serenissimū dñi regis Castelle p̄siliarij Jo^h
hānes ep̄s Paceñ. Martin^{us} Ferdinādⁱ domicelloz p̄ses. Ferdi
nādus Martinⁱ de Danabñ. Segobleñ. et Didac^{us} Fernādⁱ Pa
lentiñ. eccl̄iaz decant decretoz doctores. Frater Ludouicus de
Valeolen ordinis p̄dicatoz i theologia magister p̄sien. Johes
Ferdinād^{us} de Rupefloze decretoz doctor: oratores et pcuratores
p̄fati serenissimū dñi Johis regis Castelle et legionis: ac serenissi
me dñe regine Castelle: et oim q^{ui}z itereſt et itereſse pōt ad pacem et
vntionē sacte m̄ſis eccl̄ie puris ac sinceris affectib^{us} anhelātes vo
lētesq^{ue} et intēdētes adimplere p̄uentiōez i Narbona iūitā. inter se
renissimū p̄ncipē et dñm: dñm Sigisimūdū roman. et Hungarie
regē semp augustū: ac reuerēdos p̄ſes pcuratores nūcios et lega
tos p̄sentis cōgregatiōis Conſtātien. ex vna. et oratores ac pro
curatores serenissimū p̄ncipis dñi Ferdinādⁱ clare memorie Ara
gonū et Sicille regis tā suo p̄prio noie q^{uam} tanq^{uam} tutore et tutoris
nomie p̄fati serenissimū dñi regis n̄ſi ac etiaz oratores et pcurato
res serenissimū dñi regis Flauarre: necnō illust^{ri} p̄ncipis Johā
nis comitis Furi ex alia p̄tibi p̄sentam^{us} nos in hoc loco paterni
tatib^{us} vestris offerētes nos ad exequendū dictam cōuentiōez
ac omnia et singula in ea p̄tenta et sumus nūc attendentes qd i p̄
mo caplo dicte pnuocationis cōtineat q^{uod} cōuocatio dictaz obedie
tariū fiat p̄ platos ceterosq^{ue} viros eccl̄iasticos huius cōgregati
ōis p̄ l̄ſas directas ad reges p̄ncipēs platos ac alias p̄sonas

de obedientia dicti dñi Bñdicti sic nūcupati vos p̄fatos dños p̄-
latos et ceteros de p̄gregatione p̄nti p̄ suos ambasciatores aut liti-
teras h̄ in Cōstātia p̄uocare. Et attēto etiā q̄ littere p̄uocatorie p̄
pte v̄ra dñi n̄ro rege Castelle tam p̄sentate fuerūt q̄s etiā ipe om-
nib⁹ p̄lati et alijs p̄sonis q̄b⁹ dir̄gebāt int̄marī fecit mō debito
put p̄ instrumenta inde p̄fecta patebit cū fuerit opportunū: volu-
mus et nos satisfacere dicto capitulo cui⁹ tenor q̄ntū ad litteras
conuocatorias q̄ in eis est: talis est.

Diseratiō. diuina ep̄i p̄sbyteri et dīaconi: cardinales patriar-
che archiep̄i ep̄i p̄lati et ceteri i Cōstātia. Magist̄r. puincia p̄gre-
gati Illustri. p̄ncipi. put sup̄l⁹ p̄tinet̄ rē. Qua ad finē lecta idem
frater Ludouic⁹ legi vt seq̄t. Cui q̄dē caplo satisfacere volentes
p̄uocam⁹ vos oēs p̄latos et dños de hac p̄gregatione. iuxta teno-
rē dicti capli. His sic lectis reuerendissim⁹ p̄f et dñs archiep̄s
Magdeburgen. ascēdēs in ambonē legi in hec verba.

Cedula acceptationis p̄uocationis.

Nos miseratiōe diuina ep̄i p̄sbyteri et dīaco-
ni: cardinales patriarche ar-
chiep̄i ep̄i p̄lati et ceteri hic p̄gregati dictā p̄uocationē accepta-
mus et offerim⁹ nos patos sine dilatiōe q̄cūq̄ p̄cedēdū ad vlt̄eri-
ora. Et insup̄ requirim⁹ vos oratores et p̄curatores p̄dictos q̄ten⁹
ad vnionē faciendā nobiscū procedatis iuxta tenorem tertij ca-
pituli cōuocationis p̄dictae que talis est. Tertio q̄ p̄fati de obe-
dientia dicti domini Benedicti. xiiij. p̄ quosdā rē. vt supra. cui⁹ ra-
men totū tenorem legebat. Et ex post frater Ludouic⁹ de valle
Dlei p̄fatus quo ad scōm p̄ncipale quandā vnionis cedulam
legebat in hec verba.

Cedula vnionis.

Nos oratores et p̄curatores p̄fati dicti noībo
vniū⁹ nos vob iuxta tenorē capi-
tuli Harbonei. p̄dicti appbantes et laudātes oīa q̄ post vnionē
Aragonei. p̄tra dñm Benedictū agitata sūt et p̄cessa p̄ridē et eo-
dē modo ac si post hāc vnionē n̄raz ab hac synodo nobis iterce-
dentib⁹ facta foret: qua vnione facta p̄fatus dñs archiep̄s De
diolane. legebat in hunc modum.

Cedula acceptationis vnionis.

Nos prelati et ceteri congregati ut sup[er] dicta unione n[ost]ra acceptam[us] p[ro]fiterentes vos vice et no[m]i[n]e p[re]fati serenissim[us] d[omi]ni regis Castelle p[ro] o[mn]ia debitis m[od]o et forma actus c[on]tentis i[n] dicto cap[itu]lo tertio satisfecisse et e[co]nverso nos vob[is] oratorib[us] p[ro]curatorib[us] p[re]dictis dictis no[m]i[n]ib[us] iuxta tenore[m] eiusdem capituli unim[us]. Quib[us] sic factis reuerendissim[us] p[ater] d[omi]nus Johannes eps Hostien[sis], cardinalis et vicecancellarius nomine totius synodi respondit p[er] verbum placet.

Subsequenter oratores et p[ro]curatores illustrissim[us] d[omi]ni infantis Henrici ac ordinis sacre milicie sancti Jacobi de Spata generalis magistr[us], ambone[m] ascendentes o[mn]iaq[ue] et singula facta et acta p[er] d[omi]nos ambasiatores et oratores regis Castelle p[re]dictos approbantes et laudantes: p[ro]uocatores fecerunt sibi m[od]o ut ip[s]i regis Castelle ambasiatores: et similiter se huic congregati[on]i iunxerunt put sup[er] istis p[ro]uocatione[m], et unione[m], frater Johannes de sancto Jacobo ordinis minoru[m] un[us] de ambasiatorib[us] p[re]dictis de suorum coambasiatoru[m] c[on]sensu quandam papiri cedula[m] publice legebat sub h[uius]m[od]i tenore.

Cedula p[ro]uocationis infantis Henrici.

Nos Vitalis de scoto, miles comendator d[omi]ni Camata: frater Johannes de sancto Jacobo sacre pagine p[re]fessor: Barbias de Vergara miles: Johannes Alphonsi decretorum baccalarij: procuratores et oratores illustrissim[us] d[omi]ni infantis Henrici ac ordinis sacre milicie sancti Jacobi d[omi]ni Spata generalis magistr[us]: sibi modo p[ro]uocam[us] vos o[mn]es p[re]latos et ceteros d[omi]nos de hac congregati[on]e iuxta tenore[m] dicti capituli. Deinde idem frater Johannes legit ut sequit[ur].

Cedula unionis eiusdem.

Nos oratores sup[er]dicti dicto nomine unim[us] nos vob[is] iuxta tenore[m] capituli p[re]dicti. Sup[er] q[uo] o[mn]ib[us] et singulis p[ro]motores p[re]dicti petierunt instrumentu[m] et instrumeta: et deposit[us] fuit c[on]tatu[m] Te de[u]m laudam[us]. Quo finito reuerendissim[us] p[ater] d[omi]nus Johannes eps Hostien[sis], cardinalis ad p[re]sidendu[m] fuit et officiu[m] sessionis solite soleniter incipiebat. Et lectis letanijs alijsq[ue] p[re]suetis p[re]fatus archiep[iscopu]s Mediolanens[is], una cu[m] ambasiatoribus regis Castelle: ambone[m] ascendit et legit cedula[m] sequentem: legendo etia[m] illa capla p[ro]cordata Harbone: de q[uo] faciebat mentione[m] que

sessio XXXV

superius inserta fuerunt ubi agebatur de confirmatione eorum.

Confirmatio capitulorum.

Sacrofacta generalis Cōstā.

synodus in spiritu sancto legitime congregata, viso et considerato capitulo secundo ex capitulis Harbonen. inter charissimum ecclesie filium Sigismundum romanum et Hungarie regem illustre: et dilectos ipsius ecclesie filios promotores et nuncios dicte synodi ex una, et procuratores ac oratores charissimorum dicte ecclesie filiorum dominorum Ferdinandi clare memorie Aragonum et Sicilie regis tam suo proprio nomine quam tutorio et tutoris nomine Johannis Castelle et legionis, necnon oratores Flouarre: et regum illustrium et dilectorum eiusdem ecclesie filiorum Fuxi et Armentaci comitum primum ex altera concordatis: cum quidem capituli tenor sequitur sub his verbis. Secundo quatenus dicte synodus etc. volens in omnibus observare dictum capitulum promittit ratum habet securat specialiter confirmat et noviter firmat et statuit et decernit in omnibus et per omnia: prout in dicto capitulo plenius continetur. viso etiam quarto capitulo incipiente. Quarto quod predictum univendum scilicet etc. abolet tollit et irritat quoscunque processus suas finias decreta ordinationis statuta et penas etc. ut in dicto capitulo continetur usque ibi, et quod statuit. Item statuit quod nunquam de cetero ratione vel occasione dicti scismatis aut adhesionis dicti domini Benedicti dicti et sui predecessoris domini Clementis: possit contra dictos dominos reges principes et alios de obedientia dicti domini Benedicti quomodolibet percedi in iudicio vel extra ut in fine dicti capituli continetur. Viso etiam quanto dictorum capitulorum incipiente quanto quod per dictum formandum scilicet etc. approbat: laudat: firmat: et meliori modo quo fieri poterit plenissime confirmat omnes et singulas processiones. dispensationes: et gratias factas per dominum Benedictum predictum quibusvis personis sue obedientie de quibusvis dignitatibus etc. ut in dicto capitulo continetur. Viso etiam, xv. dictorum capitulorum: incipiente undecimo quod dominus rex romanus etc. et attento quod de ibi: quod in prima sessione etc. dicta sacra synodus facit: preceat: statuit et ordinat in omnibus et per omnia prout in dicto capitulo continetur. Quibus sic lectis et completis reuerendi patres Jacobus Bodmen. sedis apostolice protonotarius, et Johannes lraz applicarum corrector librorum euangeliorum a parte dextra, et a parte sinistra dominus Thomas Palten. dicte sedis protonotarius, et venerabilis dominus Jacobus Dorellum sacri palatii causarum

Sessio XXXV

auditor tenēs librū scōrū euangeliorū accesserunt ad dños ī hac sessione p̄sentes recipiētes ab eis iuramēta. Et p̄mo serenissimus dñs Sigismūds romanū. z Hungarie rex. Consequēter p̄o dñl cardinales archiepi epi ceteriq; p̄lati z ambasiatores oīa z singula capla Harbone p̄cordata ī oībo z p̄ oīa seruare iurauerunt. z q̄libet eorū iurauit ac ea q̄ntum ī eis fuit receperunt.

Quib; iuramentis sic p̄stitis Henricus de Piro p̄motor noīe p̄fati serenissimī p̄ncipis dñl Sigismūdi surgēs publice dixit et īq̄siuit. Si aliq; esset ī p̄dicta sessione q̄ haberet mādātū suffi cēs illustris p̄ncipis comit; armeniaci q̄ illud exhiberet. Cācel larius autē studiū pisien. surgēs dixit Ambasiatores christiani s; mi regis Frācorū certa habuisse scripta q̄ dictus dñs comes seq̄ vellet vestigia p̄dicti dñi regi. Tūc dicit dñs Henric⁹ noīe q̄ sup̄ dixit: exq̄ nō apparet mādātū sufficiēs p̄ ip̄o dño comite nul lo mō p̄ iuramētū sup̄ eū p̄stitū ad obseruatōem dictorū caplorū ī Harbona p̄cordatorū quo ad p̄fatū dñm comitē Armentiaci vellet arctari publice z solenniter p̄testatus.

His autē sic pacti p̄fatus archieps Mediolanē. legit quādā papiri cedula m tenoris subsequētis.

Item dñl cardinales patriarche archiepi epi z alij p̄lati ambasiatores dñorū regum z p̄ncipū z alij ī dicto p̄cilio existentes z singulares p̄sone ad hoc sufficiēter suffulce iu rent put sufficienter ī dicto .xj. caplo p̄tinetur.

Que p̄dicta omnia z singula intelligant z locum habeant retē to tenore oīm z singulorū capitulorū p̄dictorum Harbone p̄cor datorū q̄bo z eorum singulis dicta synodus stare intendit nec ab eis vel eorū aliquo ī toto vel ī pte recedere.

Ad que omnia z singula domin⁹ Johānes eps Hostien. vice cancellari⁹ z huius sessionis p̄sident p̄fatus noīe totius p̄cili; respondit p̄ verbum: placet.

Subsequenter dñs z frater Ludouic⁹ de valle Dleti p̄dicti existens ī ambone legit cedula sequentem.

Cedula approbationis capitulorū Harbo ne facte p̄ oratores regis Castelle.

Ros Didacus Conchen. episcopus, et Ferdi nandus Petri de Ayala maior

Bessio XXXV

prefectus Buispinusq; serenissimū domini regis Castelle consilla-
riū Jobānis episcopus Pacen. Martinus Ferdinādī domicel-
lorū preses, Ferdinād^{us} Martini de Claualos Segobieñ. et Di-
dacus Ferdinādī placentiū, ecclesiarū decani decretorum docto-
res frater Ludouic^{us} de valle Oleti ordinis predicatorū in theoz
logia magister Parisiē. Johes Ferdinādī de Rupellore decre-
torum doctor, oratores et procuratores serenissimū domini Jobā-
nis Castelle regis ac legionis: ac serenissime domine regine ma-
tris et tutricis eiusdē regnozū gubernatricis hic presentes et pso-
naliter constituti dictis noib; qbus valid^{us} et efficac^{us} possum^{us} iure
videlz forma mō vīa causa meliorib; oīaz singula decreta statuta
prestatōes p sacrosanctā generalē synodū Constān. nūc facta et
edita: et q nūc sūt ferios^{us} lecta: ipa habētes p sufficiēter exp̄lis et
repetit^{is} solēniter vice et noīe regis et regine nroz prefatorum om-
nium regnozū et terrarū suarum acceptamus: approbam^{us}: assen-
tūmus: et solēniter affirmam^{us}. Et similiter sicut ipsa sācta synod^{us}
protēstata ē q nō velit recedere a caplīs in dicta ciuitate Harbo-
neñ. p cordatis: ita et nos dictis noib; solēniter prestatamur.

Ad q tūc reuerēdissim^{us} p̄r et dñs epus Hostiē. hui^{us} sessionis
psidens noīe tot^{ius} synodi respondit: placet. Et subsequēter prefa-
tus archieps Mediolanē. legit decretū tenoris infra scripti.

Non obstantibus iuramentis licuit
ab eius obedientia recedere.

Sacrosancta generalis syno-
dus Constantiē. in sp̄ritus sācto legitime congregata p̄o bono
vntionis ecclesie sacrosancte auctore deo feliciter cōsumādo con-
siderās q p charissimā ecclie filiā Katherinā reginā illustrē cha-
rissimū ipius ecclie filiū Johis regis Castelle et legionis: matrem
atq; tutricē regnozū trāz et gubernatricē atq; p nōnullos p̄latos
barones et notabiles psonas regnoz et terraz regis p̄fatī req̄sita
et p̄sita fecerūt iuramēta et pmissiōes de nō recedēdo ab obediē-
tia dñi petri et luna: Bñdicti. xij. a nōnullis sic nūcupatū sub cer-
tis formis de qbo in actis et instrumētis inde p̄fectis lat^{us} p̄tinet.
que qdē acta et instrumēta et alias qscūq; p̄batōes p̄dictoz p̄fata

Sessio XXXVI

synodus de ip[s]is plene certificata vult h[ab]ere p[er] sufficienter ex
pressis, q[uo]d h[ab]m[us] iuram[en]ta et p[ro]missi[on]es req[ui]sita et p[re]stita fuer[un]t im
pedim[en]tu[m] p[ro]fate vnionis, p[ro]p[ter] q[uo]d et illa nulla et irrita esse censent[ur]: ac
oia et singula inde secuta fuisse et esse cassa irrita: et nulla nulliusq[ue]
efficacie roboris vel mom[en]ti. Et nihilo min[us] ad cautela[m]: q[ua]tenus
de facto p[ro]cesserunt: ea relaxat et irritat: reuocat declarans p[re]fatos
vt p[ro]mittit iurantes et p[ro]mittentes ad obseruati[on]e[m] p[re]dictoru[m] minime
teneri et obligari. Quo decreto lecto fuit p[er] dictu[m] d[omi]n[u]m p[re]sidentem
nomine totius synodi responsu[m] p[er] verbum placet. Et de post. p[re]fa
tus frater Ludouicus legit vt sequit[ur].

Cedula subtractionis obedientie confirmacionis
p[ri]mum de ambasciatoribus regis Castelle lecta.

Nos Didacus ^{et ambasciatores et procurato}
^{res p[re]fati no[m]i[n]e p[ro]curatorio quo}
sup[er] p[ro]firmam[us] et app[ro]bam[us] subtracti[on]e[m] obedientie dud[um] facta[m] i[n] par
p[ar]tiano d[omi]no pape B[en]dicto, xlii, p[er] felicis memorie d[omi]ni Ferdin[and]i
n[ost]ru[m] Aragonu[m] et Sicilie regem no[m]i[n]e serenissimi regis Castelle et
legionis d[omi]ni n[ost]ri: et p[er] suas l[ite]ras: sic in eisd[em] l[ite]ris p[re]tinet etia[m] ex sup[er]
abundant[er] cautela no[m]i[n]e q[uo]d sup[er]. de nouo facim[us] sic in dictis l[ite]ris p[re]tinet
et alio meliori et firmitiori m[od]o q[uo]d fieri p[ot]est et debet: de quo offerim[us]
l[ite]ras p[re]fati d[omi]ni n[ost]ri regis et m[ag]is in valida et expedi[en]ti forma daticio
os. deinde d[omi]nus petr[us] de Grado vn[us] etia[m] de ambasciatoribus regis
Castelle et legionis p[re]dicti quanda[m] cedula[m] subtracti[on]is obedientie
p[er] p[re]fatu[m] reg[em] dicto B[en]dicto in Castella facta[m] i[n] vulgari Castello
scripta publice legit: et q[uo]d a multis no[n] itelligebat: p[re]sentibus igit[ur] no[n] e[st]
inserta. Deinde frater Ludouic[us] p[re]fatus soleniter fecit collati[on]e[m]: et
facta collati[on]e p[er] co[m]plem[en]to hui[us] sessionis reuerendissim[us] p[ater] d[omi]nus
Johes patriarcha anthiocen[us] missam de sp[iritu] sancto celebrauit.

Sessio tricesimasexta.

Anno a natiuitate domi

^a ni. M. cccc. xlii, die 30 iouis, xlii, m[en]sis Julij fuit cele
brata sessio general[is] i[n] maiori eccl[esi]a Costan[ti]n[ensi] p[er] cui[us] i[n]tro
ducti[on]e reuerend[us] p[ater] ep[iscopu]s Atrebat[en]s[is], missa d[omi]ni sancto sp[iritu] celebrauit
p[re]sdebatur i[n] ead[em] sessi[on]e d[omi]nus reuerendissim[us] p[ater] Johes ep[iscopu]s

Beſſio XXXVI

Hoſtieſen. ſancte romaſen. ecclie cardinalis ⁊ vicecancellarius ⁊ le-
ctis leranijs alijsq; deuotis orationib; ſolitis dominꝰ episcopus
Cōcordien. legit quādā citationē ſtra petrū de Luna factam ad
audiendū ſe priuari ⁊ ſnias ferri. cuius tenor ſequitꝰ.

Sacroſancta et generalis ſy-

nodus Conſtantiēſen. venerabilibus fratribus Henrico ſeltrien.
Stephano Doleſen. Johāni Paceſen. Jacobo Placeſen. ⁊ patricio
Larhageſen. epīſ. ſalutem ⁊ omnipotētis dei bñdī. Fruſtra iudi-
cium cognoſcēdo gerit niſi qđ cognitum ē iudiciali calculo termi-
netur. Cum itaq; eadem ſancta ſynodus de meritis cauſe inquē-
ſitionis pendētis coram eadem ſancta ſynodo contra Petrum de
Luna a quibſdam Benedictum. xliij. nūcupatū plene cognouerit
⁊ in eadem cauſa ad omnes actus ⁊ terminos requiſitos riſe ⁊ ca-
nonice pceſſerit. decernit ⁊ mandat eadez ſancta ſynodus eundē
petrum de Luna citari publice in valuis ecclie Conſtantiēſen. alta
⁊ intelligibili voce dñi in eadem ecclia diuina celebrātur officia
⁊ cum afflictione pſentium litterarū eiſdem valuis cum de preſent
audientia litterarū cōtradictarum minime teneatur atq; citat pꝰ
emptorie ⁊ vno edicto pemptorio p omnibus ad diē lune. xxvj.
huius menſis Julij ad cōparendū in eccleſia Conſtantiēſen. mane
hora qua dicta ſancta ſynodus ſedebit ⁊ ſedere cōſueuit ad audi-
endum ſus ⁊ diffinitiuā ſententiā p eandem ſynodum pferri ⁊ p-
nūciari in cauſis. Quo circa paternitatib; veſtris eadē ſancta ſy-
nodꝰ mandat et cōmittit quatenꝰ vos aut duo veſtrū vocatis ad
hoc aliquibus extra notarijs et ſcribis in dicta cauſa deputatꝰ v-
l alijs pſentis citationis litteras in valuis eiſdem ecclie p alterū
ex dictꝰ notarijs nobis aut duobus veſtrū pſentibus publice al-
ta voce ⁊ intelligibili legi faciatis ac eundem petrū de Luna Be-
neditum. xliij. vt pmittitur nūcupatū in forma pmiſſa citari litte-
raſq; pſentes eiſdē valuis affigi: ita qđ citatio huiusmodi veniat
in publicā vocatiōem eidem ſacre ſynodo tēpore ſeſſionis pꝰime
future de geſtis p nos in pmiſſis faciatꝰ relationem fidelē. Datū
Conſtan. pſata ſynodo ſedēte in dicta Conſtan. ecclia. xj. kal. au-
guſti Anno natiuitatis dñice. M. cccc. xviij.

Lecta autē pſcripta citationē. Idem dominus Anthonꝰ adhuc

Beſſio XXXVI

In ambone exiſtens de mandato ſancte ſynodi dixit in effectu ne
propter feſtum hodiernum quod tamē in corpore iuris minime repe-
ritur aliqui dubitarent preſentem diem feriataz eſſe: tunc ipa ſacta
ſynodus p̄dicta omnem in p̄miſſis ſupplet defectum ſi iterueniſ-
ſet. Sup̄ huiuſmodi lectis et p̄poſitis domin⁹ Hoſtien⁹, huiuſmo-
di ſeſſionis preſidens nomine cōcilij reſpōdit p̄ verbum: placet.

Quib⁹ ſic factis reuerēdi patres Stephan⁹ Doleñ, et Henric⁹
cus Feltreñ, ep̄i vna cum notarijs preſentis cauſe ad tres ianuas
maioris eccleſie Conſtan⁹, acceſſerūt in ipſarum qualibet ſupradī-
ctam citatōnē infra miſſarū ſolēnia per Johem Bīnardi preſentis
cauſe notariū legi fecerūt. Dictūq; petrū de Luna B̄ndictū, xij,
a q̄buſdā nūcupatū iuxta tenorē citatiōis citarūt et citari fecerūt.

Lecta vero huiuſmodi citatiōe vt premititur ipſi eandem ci-
tationem p̄ bullam triplicatā in qualibet dictarū portarū vnam
affigī p̄ eundē Johem Bīnardi fecerunt ſuper quib⁹ lectiōe et
affixiōe ipſi cōmiſſarij petierūt fieri inſtrumētū ac inſtrumenta.

Deinde venerabilis vīr petr⁹ de Lōborga licēti⁹ decretorū i
ambone ad h̄ ordinato exiſtens legit decretū ſequētis tenoris.

Decretū caſſationis penarū factarum p̄ petrum
de Luna vigore cuiuſdam conſtitutionis p̄ am-
baſtatoribus regis Caſtelle.

Sacroſancta generalis ſyno-

dus Conſtan⁹, in ſpū ſancto legitime congregata vniuerſalē eccleſiaz
repreſentans, ex certis et iuſtiſſimis cauſis ad hoc eandē ſynodū
mouentibus et inducentibus annullat irritat atq; caſſat irritatasq;
nullas et caſſas eſſe decernit atq; declarat omnes p̄uationes ſiue
penas aut p̄riuationē ſiue penarū declarationes p̄ dñm Benedi-
ctum, xij, in ſua obediētia nūcupatū a die nona menſis nouēbris
Anni a natiuitate dñi, M. cccc. viij, citra factas p̄mulgatas ful-
minatas ſeu p̄nūciatas tā p̄tute cuiuſdā penſe p̄ſtitutionis p̄ eū-
dem dñm B̄ndictū dudū p̄mulgate ſub dato maſſilie apud ſan-
ctum Victore, xij, kl. Junij pontificat⁹ ſui anni, xij, que incipit:
Benedictus ep̄us ſeruus ſeruorū dei ad futuram et p̄petuam rei
memoriam in dierum ſucceſſus creſcente malicia ſic videm⁹ mun-

Sessio XXXVI

dnm zc. Et finit. datū Darsslie apud sanctū victorē, xij. kl. Iu-
 niū nri pōtificat⁹ Anno, xij. q̄ ex quacūq; alia causa occasiōe co-
 lore aut rōne siue p̄uatiōis pene aut declaratiōis p̄dicte siue
 rīnt de beneficijs eccl̄iasticis dignitatibus feudis, iurib⁹ statibus
 honorib⁹ siue de q̄buscūq; alijs reb⁹ tēporalib⁹ siue spūalib⁹ z de
 q̄buscūq; p̄sonis regularib⁹ regib⁹ siue p̄ncipib⁹ archiep̄is ep̄is
 z alijs eccl̄iaz p̄latis magistris ordinū cōmunitatib⁹ cōgregatio-
 nib⁹ collegijs vniuersitatib⁹ z q̄buscūq; alijs p̄sonis laicis siue
 eccl̄iasticis omnesq; alios p̄cessus excōmunicatiōis aut interdicti si-
 ue suspensiōis aut cuiuscūq; tenoris sentētiās sup̄ hmōi p̄uati-
 onibus aut penis factos siue factas p̄mulgatas z oīa inde vl' ob-
 id secuta vna cū eadē p̄stitutioē. z eandē tanq̄ p̄trariā z impedi-
 tiuā vniōis sancte matr̄ eccl̄ie simili modo irritat atq; cassat et
 irritas siue irritas esse decernit atq; declarat. etiaz si super p̄missis
 vel aliquo p̄missorum appareant quecūq; littere siue bulle sub
 anteriori data que tamē ante diem p̄dictum non fuerint plena-
 rie executioni mandate. Et n̄h̄lomin⁹ ad cautelā absoluit et ab-
 solutos decernit omnes z singulos sup̄radictos z quoscūq; alios
 a p̄dictis sententijs excōmunicatiōis suspensiōis interdicti seu
 p̄uatiōis si quas v̄tute dicte cōstitutiōis vel alias quouis
 modo ex sup̄radictis causis z alijs in p̄dicta cōstitutione con-
 tentis contraxerint: necnō omnes processus tam super p̄prietate
 q̄ possessione p̄uatiōis etiam beneficiorū que possidebāt et
 collatiōes de eisdem alijs factas aut excōmunicatiōis suspensiō-
 nis vel quascūq; alias sententiās in seu cōtra venerabiles fra-
 tres z dilectos eccl̄ie filios Didacū Concheñ. ep̄m nobilē vīruz
 Ferdinādū petrī de Ayala milite charissimū eccl̄ie filij Joh̄is re-
 gis Castelle z legionis p̄siliarios Joh̄ez ep̄m Paceñ. z martinū
 Ferdinādū milite p̄positū domitelloz dīcni regis Castelle z legio-
 nis. Et religiosū vīrū fratrē Ferdinādū d̄ Ihesus ordinis minoz
 eiusdē regis p̄siliariū Ferdinādū martinī Segobieñ. z Didacū
 Ferdinādū palatiū. eccl̄iaz decanos z decretorū doctores. fratrē
 Ludouicū de valle Olei in theologia magistrū Parisiē. z Jo-
 hānē Ferdinādū de Rupestre decretorū doctore: ambasiatores z
 p̄curatores p̄fati regis castelle. z petrū Ferdinādū archidiaconum
 de Brado in eccl̄ia Dn̄teñ. l̄pi⁹ regis secretariū: consanguineos

Bessio XXXVI

et familiares eorum a die prima mensis aprilis Anno domini. M^o cccc^o xv. citra factos et promulgatos irritat cassat irrita et cassa denunciat. ambasciatoresque et secretarium statuit et decernit necnon eorundem familiares etc. perinde ad statum pristinum reducendos ac priuationes collationes processus etc. minime fuissent late facte aut promulgate. etiam si super processibus priuationibus aut collationibus vel sententiis predictis alique littere vel bulle appareant sub antea data que tamen ante diem predictam non fuerint in partibus presentate et plenarie executi omni demeritate Eadez quoque sancta synodus omnes prouisiones promotiones et translationes de quibuscunque ecclesiis cathedralibus siue collegiatis seu ad quascunque ecclesias cathedrales siue collegiatas et generaliter omnes concessiones beneficiorum dignitatum quarumcunque etiam per priuationes cardinalium sancte romane ecclesie per prefatum dominum Benedictum sic ut promittitur nuncupatum factas aut morte cessione vel quouis alio modo vacantium omnesque et singulas concessiones gratias et dispensationes tam super matrimoniis quam etiam super beneficiis et quibuscunque alijs regibus principibus aut prelatibus seu etiam quibuscunque alijs personis communitatibus collegiis et generaliter omnia alia per eundem Benedictum sic nuncupatum infra limites seu dominia aut terras prefati charissimi ecclesie filii Johannis regis Castelle subiectas aut subiecta usque ad diem xvij. mensis Junij tunc currentis acta concessa et dispensata que per presens decretum non sunt aut fuerint cassata cassave denunciata: et super quibus bulle seu quecunque alie littere ante diem predictum non fuerint confecte presentate et execute pro bono quietis et pacis laudat: approbat: et confirmat: approbataque esse declarat: ita tamen quod per approbationem seu confirmationem predictas nullum preiudicium fiat charissimo ecclesie filio Alfonso Aragonum regi illustri: nec ipsius regis matri uxori aut fratribus vel familiaribus siue consiliariis alicuius eorum nec contra eorum aliquem valeat in iudicio vel extra prefata confirmatio vel approbatio allegari. Vult etiam eadez sancta synodus atque statuit quod per premissa charissimo ecclesie filio Carolo nauarre regi liberisve eius aut magistro hospitalis et conuentui Rhodi nullum preiudicium generetur: hoc tamen declarato et intellecto quod si ab aliquibus prelatoris magistris

sessio XXXVII

seu magistratibus dignitatibus vel beneficijs quibuscumq; durate scissmate fuerunt sepata vel al's disgregata aliqua membra castra ville seu alia bona redditus prouentus vel emolumenta ac responsiones camere vel alia iura quecumq; de quibus fuerit aliquibus iam prouisum vel facta collatio vel infeudatio infra limites dominia seu terras prefati clarissimi ecclie filij regis Castelle supradicti constituta quin predicta ipsi prelati et magisterijs seu magistratibus dignitatibus vel beneficijs ut capiti restitui et reintegrari valeant per concilium ante dictum, et in quacumq; parte possint iudicare et aliquid de cardinalibus sancte romane ecclesie dicta sancta synodus prouidebit ut melius expedire videbitur. Per premissa autem sancta synodus capitulis Harboni non intendit in aliquo contrahere. Quo decreto lecto dominus presides nomine synodi respondit prebui placet.

sessio tricesima septima.

De vicesima sexta supra

dicta mensis Julij Constantie in ecclesia maiori loco solito fuit publica sessio solenniter celebrata, pro cuius introductione reuerendissimus pater dominus Guilhelmus tituli sancti Marci sancte romane ecclesie cardinalis presbyter missarum de spiritu sancto deuotissime celebrauit, sessioni autem interfuit serenissimus princeps dominus Sigismundus romanus et Hungarie rex cum insignijs regalibus et suis nobilibus in eisde sibi seruentibus presidebat sessioni huiusmodi pontificalibus insignitus reuerendissimus pater dominus Johannes eps Hostien. sancte romane ecclesie cardinalis et vicecancellarius, lectus deinde letanias alijsq; orationibus consuetis sermones cuius thema erat Iustum iudicium iudicate: per reuerendum patrem dominum electum in patriarcham Constantinopolitanum finito, contumacia fuit accusata petri de Luna non comparentis neq; diffinitur sententiam audientis, et inde fiebat relatio executionis citationis: in ultima sessione decreta per dominum Henricum Feltren. episcopum unum de commissarijs deputatis pro executione citationis huiusmodi, facta autem relatione ac iterum contumacia ipsius dicti petri

Sessio XXXVII

de Luna fuit accusata, reuerendissimi patres dñi de comitibus et de fusto cardinales per sanctam synodum ad hoc specialiter deputati de eiusdem synodi mandato una cum protonotariis et presentis cause notariis et Johannes Snepper sedis apostolice curioze locum sessionis exeuntes accesserunt ad valuas ecclesie et ibidem per organum curiozis ante dicti prefatum petrum de Luna trina vice vocarunt dicendo, Est hic petrus de Luna Benedictus, xliij. nuncupatus: vel aliquis pro eo qui compareat coram sancta synodo ad audiendum in scriptis ferri sententiam diffinitiuam in causa scismatis et heresis contra eum. Ipse autem nec aliquis pro eo comparuit ibidem aut respondit de quo fecerunt relationem. Facta autem relatione huiusmodi iterato accusabat contumacia ipsius petri de Luna per magistrum Henricum promotores concilii instantissime postulando ipsum reputari contumacem. Et tunc dominus Stephanus episcopus Doleus, quoddam decretum siue quandam cedula legi in hec verba.

Hec sacrosancta synodus petrum de Luna Benedictum, xliij. a nonnullis nuncupatum legitime citatum: vocatum: non comparentem: declarat et reputat contumacem: decernitque in eius absentia dei repleta presentia fore in presenti causa inquisitionis contra eum coram eadem pendere per eandem synodum ad diffinitiuam sententiam procedendum.

Ista cedula sic lecta reuerendissimus pater dominus Johannes episcopus Hostiensis, huiusmodi sessionis presidens: nomine ipsius synodi per verbum placet: respondit. Et ex tunc reuerendissimus pater dominus Bulhelmus tituli sancti Marci presbyter cardinalis quandam diffinitiuam sententie cedulam legi huiusmodi sub tenore.

Sententia contra Benedictum papam tredecimum
in sua obedientia nuncupatum.

De vultu eius hoc iudicium prodeat qui sedet in throno et ex eius ore procedit gladius: bis acutus cuius statera iusta est et equa sunt pondera. qui venturus est iudicare vivos et mortuos domini nostri iesu christi amen. Iustus est dominus et iusticias dilexit, equitatem vidit vultus eius: vultus quidem domini super facientes mala ut perdat de terra memoriam eorum, pereat (inquit sanctus prophetas) memoria illius qui non est rector

*disposuimus qd
in lunam xij
perun lunam*

Bessio XXXVII

datus facere misericordiam: et qui persecutus est boiem inopem et medicum
 quanto magis pereat illi? qui omnes homines et ecclesiam universalem persecutus
 est: et perturbavit petrum de Luna Benedicti tredecim a nonnullis nunc
 patitur: qui quantum in ecclesia dei et universum populum christianum peccaverit
 scilicet a divisione ecclesie fovens nutriendos atque continuandos quantum
 frequentibus devotis et humilibus regum principum et platorum precibus ex
 hortationibus et requisitionibus charitate iuxta doctrinam evangelicam
 admonitus fuit ut pacem daret ecclesie ut illius sanaret vulnera
 ac eius partes divisas in unam copaginem et corpus unum resti
 ceret quemadmodum ipse iuraverat erat et diu fuit in sua potestate
 quos tamen charitative corripientes nullatenus voluit exaudire.
 Quot sunt postmodum testes adhibiti quibus etiam minime exau
 ditur necesse fuit secundum predictam christi evangelicam doctrinam dicere
 ecclesie, quia quia etiam non auduit habendus sit tamque ethnicus et publi
 canus: capitula in causa inquisitionis fidelis et scismatis coram presenti
 sacra synodo generali super premissis et alijs per eum edita ac eorum
 veritas et notorietas declarant manifeste super quibus rite ac ca
 nonice processu et omnibus rite actis et diligenter inspectis habi
 taque super illis deliberatione matura: eadem sacra synodus gene
 ralis universalem ecclesiam representans in dicta inquisitionis cau
 sa per tribunali sedens pronunciat decernit et declarat per hanc diffi
 nitivam sententiam in his scriptis eundem petrum de Luna Be
 nedictum, xij. ut premititur nuncupatum fuisse et esse piurum univer
 salis ecclesie scandalizantem fauctorem et nutritorem inueterati scisma
 tis et inueterate scissure et divisionis ecclesie sacre dei pacis et uni
 onis eiusdem ecclesie impedientem et turbantem scismaticum et he
 reticum a fide devotum: et articuli fidei unam sanctam ecclesiam vio
 latorem pertinacem cum scandalo ecclesie dei incorrigibilem notor
 rium et manifestum ac omni titulo gradu honore et dignitate se reddi
 disse indignum: a deo electum et prescriptum et omni iure eide in papatu et ro
 manum pontifice ac romanam ecclesie quomodolibet competere ipso iure
 privatum et ab ecclesia catholica tamque membrum aridum prescriptum. Ipseque
 petrum quantum de facto papatus secundum se tenet eadem sancta synodus pa
 patu et summo ecclesie romanam pontifice omni titulo gradu honore
 dignitate beneficiis et officiis quibuscumque ad omnes cautelam prout depo
 nit et obijcit: eidemque inhibet ne deinceps per papa aut romanum et

Sessio XXXVIII

summo pontifice se gerat. Omnesq; christicolas ab ei⁹ obediencia: et omniū debite obediencie ipsius atq; iuramentis et obligacionibus eidem quomodolibet pstitis absoluit et absolutos esse declarat ac omnib; et singulis christifidelibus inhihet sub pena fauoris scismatici et heresis atq; priuationis omniū beneficiorū dignitatum et honorum ecclesiasticorū et mūdanozū et alijs penis iuris: etiam si episcopalis et patriarchalis cardinalatus regalis sit dignitatis aut imperialis quibus si contra hanc inhibitionem fecerint sint auctoritate hui⁹ decreti ac sine ipso facto priuati et alias iuris incurrant penas: ne eidem petro de Luna scismatico et heretico incorrigibili notorio declarato et deposito tāq; pape obediant pareant vel intendant: aut eum quouis modo contra pmissa sustineāt vel receptent: sibiq; prestent auxilium consiliū vel fauorem. Declarat insup et decernit omnes et singulas inhibitiones omnesq; processus et sententias constitutiones et censuras et alia quecūq; per ipm factos factas et facta que possent premissis obulare irritos irritas irrita atq; irritat reuocat et annullat: ceterisq; penis q̄s in premissis casibus iura statuunt semp saluis.

Hac cedula siue snia lecta p̄dict⁹ Stephan⁹ ep̄s Doleñ. et p̄ ip̄i synodi dixit in effectu q̄uis in p̄cessu cause hmoi null⁹ posset defect⁹ allegari. tñ sacra synodus p̄dicta ad sup̄abundantē cautēlam om̄es supplet defectus si q̄ iteruenissent. Ad que oia et singula dñs p̄siciens noīe tot⁹ cōcilij respondit: placet.

Sessio tricesimaoctaua.

De mercurij .xxviii. su

pradicti mēsis Julij Constā. in ecclia maiori fuit sessio publica solēniter celebrata. et reuerendus p̄r dñs Iohes ep̄s Hostien. sacre romane ecclie cardinalis et vicecancellarius hmoi sessioni p̄fedit et letanij et alijs orationib; et solēnitatibus solitis lectis pactis venerabilis vir dñs petr⁹ de Lomburga legi quedā decreta tenoris subsequēntis.

Decretum irritans penas latis contra ambasiatores infantis Henrici.

sessio XXXVIII

Sacro sancta generalis syno

dus Constantien. in spū sancto legitime congregata ex certis et ius-
 sitissimis causis eandē sanctā synodū mouētibus, nup omnes pces-
 sus tam sup prietate q possessione, priuationes etiā beneficiorū
 que possidebāt et collationes alias de eisdem factas aut excōlcati-
 onis vel suspēnsionis: vel quascunq alias sentēcias in seu ptra ve-
 nerabiles fratres et dilectos ecclie filios ambasiatores et pcurato-
 res charissimū ecclie filiū Johis regis Castelle p sanguineos et fa-
 miliares eorū: a die primo mēsis aprilis anni dñi. M. cccc. xvi. cl-
 tra factas aut pmulgatas irritauit et cassauit irritaq et cassa denū-
 ciante: statuitq et decreuit ambasiatores predictos p sanguineos
 vel familiares ipsoz p inde ad statū pristinū reducēdos: ac si pua-
 tiones collationes pcessus et alie inie predictē late aut pmulgate
 minime fuissent: etiā si sup pcessibus: puiisionibus: et collationibus
 sentētis pdictis aliq bulle siue lre appareāt sub anterio: data q
 tū ante diē pdictā nō fuerāt in pib p sentate et plenarie executioi
 demandate. Volēs itaq eadez sancta synodus ex similibz causis
 mota dilectos ecclie filios Vitale de scoto: cōmēdatorem de Ca-
 ranaqua. et fratrē Johēz de sancto Jacobo: ordinis fratrum mino-
 rū i theologia magistrū. et Barsiam de Uergara militrē ordinis
 sancti Jacobi de Spata. ac Johēz alfonsi baccalarū in decretis
 ambasiatores et pcuratores dilecti ecclie filij illustris Henrici in
 fantis Aragonie Sicilie rē. ac dicti ordinis sancti Jacobi de spa-
 ta magistrū simili fauore psequi: ac eadem quo ad pmissa p rogari-
 ua gaudere statutū et decretū irritationes et cassationes pdictas
 ac pfatos ambasiatores pdictorum infantis Henrici et magistrū et
 ad p sanguineos et familiares ipsoz decreuit p inde extendi ac si i
 sup pdicto decreto aut statuto fuissent vna cum pdictis ambasiato-
 ribz regis Castelle specialiter nominati.

Decretū reuocationis vocum ambassa-
 torum regis Aragonū concessarum.

Sacro sancta generalis syno

dus Constañ. cū nup in caplis Harbone p cordatis inter cetera
 cautū fuerit q nō ordinarent statuerent vel fieret aliq drecte vel

Indirecte p̄cernētia aut tangētia dños reges principes prelatos
 z alios de obediētia Petri de Luna olim Bñdicti. xij. nūcupati
 vel aliquē ipsorū: z post p̄ hāc synodum cōcessum fuerit ambasia-
 toribus z oratoribz charissimū ecclie filij regis Aragonū p̄sentibz
 bus: tunc z alijs venturjs etiā p̄ modū p̄ventionis z pacti q̄ dicti
 oratores in natione Hispanica hoc durāte cōcilio haberēt vo cē
 tante virtutis z auctoritatis q̄nte essent voces omnīū prelatorū
 z ecclesiasticarū personarū regnorū z terrarum dicti regis q̄ pos-
 sidet citra z vltra mare qui ad generale conciliū sūt assuete voca-
 ri: cum protestatione tamē hincinde facta q̄ premissa intelligeren-
 tur concessa sine p̄iudicio dictorum capitulorum put in decreto
 desuper confecto latius continet. Verū cum ambasiatores cha-
 rissimū ecclie filij regis Portugalie illustris publice concessione
 huiusmodi se opposuerint: z cum de huiusmodi p̄cessionē tracta-
 retur z tūneret q̄ adueniētibus ambasiatoribus charissimū ecclie
 filij regis Castelle ipi verissimiliter de huiusmodi cōcessionē si-
 ne decreto turbarent z conquererent put iam super hoc gravem
 exposuere querelam asserentes huiusmodi concessione obserua-
 tiam in eorum tendere lesionē. Et fore cōtra capitula predicta cō-
 cordata pendenteqz huiusmodi tractatu prefati ambasiatores re-
 gis Aragonū sepi in effectu dixerunt z asseruerunt q̄ dictos am-
 basiatōres regis Castelle redderent cōtētos z cuiz eisdem super
 hoc bene cōcordarent et cōtra eorum voluntates dictis vocibus
 vti nollent. p̄pter hoc z rationabiles alias causas attēto etiā q̄ ex
 hac questione agenda in hac synodo differri et impediri possent
 put hactenus nōnulla bonū vnionis ecclie p̄cernētia retarda-
 ta et dilata fuerunt. Eademqz sancta synodus volens in omnibz
 z per omnia eisdem capitulis inherere tynūquēqz in sua iusticia
 confouere pro bono pacis z concordie partium predictarum: ac
 nationis hispanice z suppositoꝝ eiusdem ex certa scētia decer-
 nit z declarat q̄ ambasiatores regis Aragonū predicti vo cibus
 platorum et alioꝝ absentium qui ad conciliū consueuerunt
 euocari que eisdem concessa fuerunt extra hispaniā vt p̄fertur vti
 nullo modo possint nec debeant in natione hispanica sup̄dicta
 sed q̄ singule ambasiatē regum castelle Aragonie Portugalie et
 Nauarre habeant z representent in natione p̄dicta voces omnīū

Sessio XXXIX

prelatorum et absentium qui consueverunt ad concilium euocari solum et regnorum duntaxat et dominiorum suorum que habent in hispania.

Quo lecto decreto sperans in deo vnus de ambasciatoribus regis Aragonum in medio surgens dictumque decretum in nationibus non fore positum allegans: de nullitate ipsius decreti fuit prestatum et ex post nationum quattuor presidetes expressse dixerunt et reuulerunt huiusmodi decretum in nationibus fore lectum: et ipsis nationibus placuisset ut legeretur. Et tunc reuerendissimus pater dominus Iohannes episcopus Hostienensis, huiusmodi sessionis presides nomine totius synodi super omnibus premissis placet respondit.

Sessio tricesimanona.

Inno a natiuitate domini

a. ni. D. cccc. xviij. indictione decima. die vero sabbati nona mensis octobris Constantie in ecclesia maiori in loco solito fuit tertia et celebrata sessio publica: in qua reuerendissimus pater dominus archiepiscopus Vienenensis, missa de spiritu sancto celebrauit. reuerendissimus vero pater et dominus dominus Iohannes episcopus Hostienensis, sancte romanę ecclesie cardinalis et vicecancellarius huiusmodi sessioni presedit: lectisque letaniis et alijs deuotionis orationibus legi solitis cum euangelio secundum Lucam. Estote misericordes sicut et pater vester misericors est. reuerendissimus pater dominus archiepiscopus mediolanensis, ambonem ascendit, legi et publicauit decreta que sequuntur.

De concilijs generalibus et prouisione erga futura scismata.

Frequens generalium conciliorum celebratio agrum dominici cultura precipue que vepres spinas et tribulos heresum et errorum et scismaticum extirpat: excelsus corrigit: deformata reformat et vineam domini ad frugem vberissime fertilitatis adducit. Illoque non neglectis premissis disseminat atque fouet hec preteritorum temporum recordatio et presentium consideratio animos nostros ponit ea, propter hoc edicto perpetuo sanctum decernimus et ordinamus ut amodo concilia generalia celebrentur ita quod primum a fine huius concilii in quinquensum immediate sequens, secundum vero a fine illius immediate sequentis concilii in septensum et

sessio XXXIX

deinceps de decennio in decennium perpetuo celebrentur in locis quibus summus pontifex per mensem ante finem cuiuslibet concilii approbante et consentiente concilio vel in eius defectum ipsum concilium deputare et assignare teneatur ut sic per quandam continuationem semper aut concilium vigeat aut per terminum pendenti expectetur, quem terminum liceat summo pontifici de fratrum suorum sancte romane ecclesie cardinalium consilio ob emergentes forte casus abbreviare sed nullatenus progetur, locum autem pro futuro celebrando concilio deputatum absque evidenti necessitate non mutet. Sed si forte casus aliquis occurreret quo necessarium videretur ipsum locum mutari, puta obsidionis guerrarum pestis aut similis: tunc liceat summo pontifici de predictorum fratrum suorum aut duarum partium ipsorum consensu atque subscriptione alium locum prius deputato locum vicinorem et aptum sub eadem tamen natione surrogare, nisi idem vel simile impedimentum per totam istam nationem vigeret tunc ad aliquem alium vicinorem locum alterius nationis aptum concilium poterit convocari: ad quem prelati et alii qui ad concilium solent convocari accedere teneantur ac si a principio locus ille fuisset deputatus, quam tamen loci mutationem vel terminum abbreviationem per annum ante prefatum terminum teneatur summus pontifex legitime et solenniter publicare et intimare: ut ad ipsum concilium celebrandum predicti possint statuto termino convenire.

Provisio adversus schisma futurum.

Si vero quod absit in futuro schisma oriri contingeret ita quod duo vel plures pro summis pontificibus se gererent, a die qua ipsi duo vel plures insignia pontificatus publice assumpserint seu administrare ceperint, intelligatur ipso iure terminus concilii tunc forte ultra annum pendens ad annum proximum abbreviatur. Ad quod omnes prelati et ceteri qui ad concilium ire tenentur sub penis iuris et alijs per concilium imponendis absque alia vocalione conveniant: necnon imperatores ceterosque reges et principes vel personaliter vel per solennes nuncios tamquam ad commune incendium extinguendum per viscera misericordie domini nostri iesu christi ex nunc exhortati concurrant: et quilibet ipsorum pro romano pontifice se gerentium infra mensem a die qua scientiam habere potuit alius vel alios assumpsisse papatus insignia

Bessio XXXIX

vel in papatu administrasse teneatur sub interminatione maledictionis eterne et amissione iuris si quod forte sibi questus esset in papatu quam ipso facto incurrat et ultra hoc ad quilibet dignitates actiue et passiue sit inhabilis Concilium ipsum ad terminum anni predictum in loco deputato prius indicere et publicare celebrandum et per suas litteras competitori vel competitoribus ipsum vel ipsos per uocando ad causam et ceteris prelati ac principibus quantum in eo fuerit intimare, necnon termino prefixo sub penis predictis ad concilium locum personaliter se transferre nec inde discedere donec per concilium causa scismatis plenarie sit finita, hoc adiuncto quod nullus ipsorum contententium de papatu in ipso concilio ut papa presideat quoniam ut tanto liberius et citius unius et indubitato pastore gaudeat sint ipsi omnes de papatu contententes postquam ipsum concilium inceptum fuerit auctoritate huius synodi ipso iure ab administratione suspensi: nec eis aut eorum alteri donec causa ipsa per concilium terminata fuerit quomodolibet a quoque sub pena fautorie scismatis obediatur. Quod si forte electionem romanis pontificis per metum qui caderet in constantem virum seu impressionem de cetero fieri contingat ipsum decernimus nullius efficacie vel momenti nec posse persequentem consensum: etiam metu predicto cessante ratificari vel approbari: non tamen liceat cardinalibus ad electionem procedere nisi ille sic electus forte renunciet vel decedat donec per generale concilium de electione illa fuerit iudicatum. Et si procedant nulla sit electio ipso iure, sintque secundo eligentes et electus si ipse papatus se ingesserit omni dignitate et statu etiam cardinalatus et pontificali ipso iure priuati et inhabiles de cetero ad eosdem ac etiam ad papalem nec etiam in aliquo eidem secundo electo ut pape sub pena fautorie scismatis obediatur quoquo modo, et eo casu concilium de electione pape provideat illa vice, sed liceat imo teneantur electores omnes: aut maior pars ipsorum quam cito sine personarum periculo poterunt etiam si periculum omnium bonorum imineat at transferre se ad locum tutum et metum predictum allegare coram notariis publicis notabilibus personis ac multitudine populi in loco insigni, ita tamen quod allegantes metum huiusmodi habeant in ipsius metus allegatione exprimere speciem et qualitatem dicti metus et iurare solenniter quod metus taliter allegatus sit verus et cre-

m

dunt se ipsum posse probare et quod per maliciam seu calumniam huiusmodi metum non proponunt: nec ultra primum futurum concilium nullo modo possit differri allegatio dicti metus. Teneantur insuper postquam se transtulerint et metum allegauerint modo predicto provocare sic electum ad concilium, quod concilium si ultra annum pendeat a die provocationis intelligatur ad annum ut supra ipso iure terminus brevitatus. Et nihilominus electus ipse sub penis predictis et cardinales provocantes sub pena amissionis cardinalatus et omnium beneficiorum suorum quaz ipso facto incurrant infra mensem a die provocationis concilium ipsum ut supra dictum indicare et publicare et quicquid poterint intimare, ac cardinales ipsi ceterique electores ad locum concilii tempore convenienti personaliter se transferre et usque ad finem cause expectare, teneantur quoque prelati ceterique ut supra ad convocationem cardinalium tamen si forte sic electus convocare cessaret accedere qui sic electus in concilio ipso non presideat quoniam sit a termino iniciandi concilii ipso iure ab omni administratione papae suspensus: nec sibi a quocumque sub pena fautorie scismatis quomodolibet obediat. Quod si infra annum ante diem in dicto concilio contingant supradicti casus videlicet quod plures gerant se pro papa vel quod unus per metum vel impressionem eligatur censeantur ipso iure tam se gerentes pro papa quam electus per metum seu impressionem, et cardinales ad dictum concilium provocati teneantur in ipso concilio comparere personaliter causam exponere: et iudicium concilii expectare. Sed si dictis casibus occurrentibus contingat forte casus aliquis quo necessarium sit locum concilii mutare: ut obsidionis guerre aut pestis vel similis, teneantur nihilominus tam omnes supradicti quam omnes prelati ceterique qui ad concilium ire tenentur ad locum proximiorum ut premittitur qui sit habilis ad concilium convenire. Possintque maior pars prelatorum qui infra mensem ad locum certum declinaverint illum sibi et alijs pro loco concilii deputare. Concilium autem ut prefertur convocatum et congregatum de huiusmodi scismatis causa cognoscens: et in contumacia electorum seu gerentium se pro papa vel cardinalium si forte venire neglexerint litem dirimat atque causam diffinit ac culpabiles in scismate procurando seu nutriendo vel in administrando seu obediendo et administrantibus fauere

do seu contra interdictum superius eligendo: vel calūniose allegando: metum etiam ultra predictas penas cuiuscūq; status gradus aut preeminentie existant ecclesiastice vel mundane sic puniat ut vindicte rigor luceat ceteris in exemplū. Ut autē metus seu impressionis molestia in electione pape eo formidolosi⁹ eūte⁹ quo totū christianitati lamentabilius eorum incussio seu factio perpetratur ultra predicta durimus specialiter statuendū qd si quis huiusmodi metum vel impressionem aut violentiā electorib; ipis aut aliis cui ipsorū in electione pape intulerit seu fecerit aut fieri procurauerit: vel factum ratum habuerit: aut in hoc consiliū dederit vel fauorē, facientes scelerē receptauerit vel defensauerit: aut negligēs in executione penarum inferius nominatarū extiterit: cuiuscūq; status gradus aut preeminentie fuerit, etiam si imperiali regali pontificali vel alia quauis ecclesiastica aut seculari pfulgeat dignitate: illas penas ipso facto incurrat qd in institutione felicis recordationis Bonifacii pape octauī qd incipit felicis, continēt illisq; effectualiter puniat. Quistas pō qd absit etiam si vrbis romanū fuerit seu alia quous vniuersitas qd talia facientis auxiliū vel piliū dederit aut fauorē vel infra mēsem saltē taliter delinquentē put tantū facinoris enormitas exegerit et facultas ei affuerit nō duxerit puniēduz eo ipso ecclesiastico subiaceat interdicto. Et nihilomin⁹ ppter dictam vrbē pontificali ut sup̄ eo sit dignitate priuat⁹ non obsta⁹, priuilegijs qbuscūq;. Volumus insup qd i fine cuiuscūq; generalis concilij hoc decretū solēniter publice necnō quādocūq; et vbicūq; romanū, pontificis electio iminebit faciēda ante ingressum condantis legat⁹ et publice intimetur.

Forma de professione pape faciēda.

Quāto romanus pontifex eminēti⁹ inter mortales fungitur potestate: tanto clari⁹ ibus ipm decet fulgēre vinculis et sacramentorū ecclesiasticorū obseruadis ritib; alligari: ea ppter vt in futurum romanū, pontificibus in sue creationis primordijs et singulari splendore luceat plena fides: statuimus et ordinamus qd deinceps quilibet in romanū, pontificem eligēdus anteq̄ sua electio publice coram suis electoribus publice cōfessionem et professionem faciat infra scriptas.

ml 2

Beſſio XXXIX

In nomine ſacte et indiuidue

trinitatis patris et filij et ſpiritus ſancti amē. Anno a nativitate do-
mini. M. ccc. Ego. A. electus in papam omnipotenti deo cul' ec-
clesiam ſuo pſido regendam ſuſcipio: et beato petro apoſtolorum
principi: corde et ore proſiteor q̄dū in hac fragili vltā conſtitut'
fuero me firmiter credere et tenere ſancā fidem catholicā ſm tra-
diſiones apoſtolorum generalium conciliorum et aliorum ſanctorum
patrum: maxime autem ſanctorum octo conciliorum vniuerſalium vi-
delicet primi Niceni, ſecundi Conſtantinopolitani, tertij Epheſini,
quarti Calcedonenſis, quinti et ſexti Conſtantinopolitaneſis, ſeptimi
item Niceni, octavi quoq; Conſtantinopolitani, necnō Laterani,
Lugdunenſis, et Vienenſis, generalium etiam conciliorum. Et illam fidē
uſq; ad vnā apicem imutilatā ſeruare, et uſq; ad animam et ſan-
guinē deſendere et predicare, ritum quoq; pariter et ſacramentorum
catholice ecclie traditum canonice omnimode pſequi et obſeruare.
Hāc autē pfeſſionē et pfeſſionē meā p notarium ſcriptarium ſancte ro-
mane ecclie me iubente ſcriptam, propria manu ſubſcripſi et tibi om-
nipotenti deo pura mente et deuota ſclētia ſup tali altari rē, ſin-
ceriter offero in pſentia talium rē. Datū rē.

Ne prelati tranſſerantur inuſti.

Cū ex prelatorum tranſlatiōibus ecclie ipſe de
quibus tranſſerunt plerumq;
grauius in ſpūalibus ſubſtaceant diſpendijs et ſacturis. Prela-
ti quoq; nōnunq; iura et libertates eccliarum ſuarum tranſlatiōis for-
midine non adeo ſolenter vt alias proſequant ne ad importunita-
tem quorundam que ſua et non que ſeſu chriſti querentium romanū,
pontifex forſan vt homo facti neſcius in huiusmodi circūuentat
aut alias leuiter inclinetur pſentibus: ſtatūmus et ordinamus in-
uitorum epiſcoporum et ſuperiorum tranſlationes abſq; magna et ra-
tionabili cauſa que vocata pte cognita fuerit et decisa de concilio
ſancte romane ecclie cardinalium vel maioris ptis eorumde et cū
ſubſcriptione de cetero fieri nō debere, inferiores ſo vt abbates
alijq; perpetuo beneficiati inuſti abſq; iuſta et rationabili cauſa cog-
nita inuſti amoueri ſeu priuari non debeāt. Ad iudicantes q; in mu-
tationibus abbatum ſubſcriptio cardinalium interueniat ſicut in

Bessio XXXIX

ep̄ls est p̄missum salutis constitutiōibz consuetudinibz et p̄sulo
legijs ecclesiay monasteriorum et ordinū quorūcūqz.

De spolijs et pcurationibus.

Cum per papam facta reservatio et exactio et pceptio
pcurationū ordinarijs et alijs inferioribus
platis debitay ratione visitationis necnō et spoliū decessentū
prelatorum aliorūqz clericorum gravia ecclesijs monasterijs et
alijs beneficijs ecclesiasticisqz psonis afferat detrimēta, p̄senti de
claramus edicto rationi fore cōsentaneū et reipublice accōmodū
tales per papam reservatiōes ac p̄ collectores et alios auctorita-
te aplicā deputatos siue deputandos exactiones seu pceptiōes
et de cetero nullo modo fieri seu attēptari q̄nimo pcuratiōes hu-
iusmodi ac quorūcūqz p̄latorum cardinalium etiam vel ip̄i p̄a-
pe familiarium officialium et aliorum quorūvis clericorū in cu-
ria romanā vel extra vbiqz et quādocūqz decessentū spolia seu
bona eorū mortis tēpore reperta plene et libere p̄tineant illis et p̄
illos recipiant quibus alias p̄fatis reservatiōibus mādaris et
exactionibus cessantibus competerent et p̄tinere deberent platis
etiam inferioribz et alijs huiusmodi spoliū exactiones p̄ter et p̄
iuris cōmunis formā fieri interdicim⁹ Cōstitutione tñ felcis rez-
cordationis Bonifacij pape octavi que incipit p̄senti sup hoc
edita specialiter in suo robore duratura.

Post hec autem venerabilis vir magister Petr⁹ de Lombura
ga legit decretum tenoris subsequēntis.

Potestas diffinendi possessorij
cause episcopatus Cuman.

Sacrosancta et generalis sy-
nodus Constan. vniuersalem dei ecclesiam rēp̄sentans venerabi-
libus fratribus Placen. Pistorien. et Lauren. episcopis quos
alias ad audiendū causam et causas ac querelas ad nos deuolu-
tas seu deductas et deuoluendas seu deducendas deputauimus
etiā ecclesiay cathedraliū vsqz ad diffinitiuā sententiā exclusiue
quā in causis ip̄ay ecclesiarū cathedraliū nobis reservauim⁹ vt
causam sup possessorio iudicio ecclesie Cuman. et p̄ncipibus ad
eandem inter venerabiles fratrem Anthoniū episcopū Cuman.

m 3

Sessio

XL

agentem ex vna et dilectos ecclesie filios canonicos et capitulos et fratrem Franciscum de Trinellis ordinis minorum pro electo dicte ecclesie se gerentem defendentes partibus coram altera quam coram ipsis pendet indecisa habentes statum cause huiusmodi pro sufficienter expresse ac non valentes diuersis occupati negociis finalis decisioni eiusdem intrudere finali sententia vocatis secum aliquibus terminare valeant plenam concedimus facultatem.

Quibus sic lectis dominus Iohannes episcopus Hostienensis, presides nomine totius concilii respondit per verbum: placet.

Sessio quadragesima.

De sabbati. xxx. supradi.

Octavi mensis octobris fuit celebrata generalis sessio in maiori ecclesia Constantinensi. Pro cuius quidem sessionis introductione reuerendissimus pater dominus Jordanus episcopus Albanus, sancte romane ecclesie cardinalis de Ursinis vulgariter nuncupatus missam de ipsius sancto celebravit. Reuerendissimus vero dominus Iohannes episcopus Hostienensis, sancte romane ecclesie cardinalis et vicecellarius pontificalibus indutus huiusmodi sessioni presedit. Lectis quoque letaniis et alijs orationibus in sessionibus legi solitis reuerendissimus pater dominus Guillelmus tituli sancti Marci cardinalis quedam decreta publice legi sub his verbis.

Reformationes fiende per papam vna cum concilio antequam concilium dissoluatur.

Sacro sancta generalis synodus

Constantinensis in ipsius sancto legitime congregata vniuersale ecclesiam representans statuit et decernit quod futurus romanus pontifex per dei gratiam de primo assumendus cum hoc sacro concilio vel deputatis per singulas nationes debeat reformare ecclesiam in capite et curiam romanam secundum equitatem et bonum regimen ecclesie antequam hoc concilium dissoluatur super materijs articuloꝝ alias per nationes in reformatorio ablatoꝝ qui sequuntur. Primo de numero qualitate et natione dominorum cardinalium. Item de reservationibus sedis apostolice.

Item de annatis cōmunibz seruitijs z minutis. Itē de collationibz beneficiorz z gratijs expectatiuis. Itē de p̄firmationibz electionū. Itē de causis in romanā curia tractādīs vel nō. Itē de appellationibz ad romanā curiā. Itē de officijs cācellarie et penitētiarie. Itē de exemptionibz z incorporationibz tpe scismatis factis. Itē de cōmendis. Itē de fructibz medijs tps. Itē de non alienandis bonis romane ecclie. Item ppter q̄ z quō papa possit corrigi et deponi. Item de extirpatione symonie. Item de dispensationibus. Itē de p̄uisione pape z cardinalium. Itē de indulgētijs. Item de decimis. Hoc adiecto q̄ facta p̄ nationes deputatiōe p̄dicta liceat alijs de licentia pape libere ad p̄ria remeare.

Ex p̄cedat ad electionē romanī pontificis absentia cardinalium Petri de luna non obstā.

Sacrofancta generalis syno

dus Constantien. attendens ea q̄ iam dudum Harbone p̄uisione ecclesie de admittendis in eadem synodo cardinalibus obedientie petri de Luna olim Benedicti. xij. in sua obedientia nūcijs p̄cordata fuerūt. q̄q̄ p̄ notoriā electionē dicti petri d̄ Luna p̄fati cardinales dudum fm̄ eadem concordata ante electionem huiusmodi vocati infra tres menses et amplius a die electionis p̄dictę expectati non venerūt. statuit z decernit fore ad electionē romanī pontificis iuxta decernēda p̄ eandem synodum eiusdem synodi auctoritate p̄cedendum. ipsorū absentia non obstante: q̄s si ante consummatam electionem futuri summi p̄tificis venerint et eidē p̄cilio adheserint iuxta dispositionē iuris z decernenda p̄ p̄ciliū vna cū alijs ad electionē p̄dictā admittēdos esse declarat.

De modo z forma eligendi papam.

Ad laudem gloriā et honorem omnipotētis dei z ad pacem z vniōnē vniuersalis ecclesie ac totiꝝ p̄p̄li christiani vt electio futuri romanī z summi p̄tificis p̄rie celebrāda firmiter auctoritate z plurimū roborē assensu et ne attento statu ecclesie super dicta electione in posterum vlla retractio vlliusve scrupulus in mētibus hoīm resideat: s̄ ex illa sequat̄ vniō certa vera plenissima z p̄fecta fidelium sacrosancta synodus Constanti. cōmuni vtilitate pensata de speciali z exp̄presso cōsensu

et voluntate concordie sancte romane ecclesie cardinalium in eadem synodo personaliter existentium et collegii eorundem ac omnium nationum presentis concilii ordinat: statuit: et decernit: quod hac vice duntaxat ad eligendum romanum, et summum pontificem una cum cardinalibus sex prelati vel alie honorabiles persone ecclesiastice in sacris ordinibus constitute de qualibet natione in eadem synodo presentibus existentes quos seu quas quilibet ipsarum nationum pro se ad hoc infra decem dies duxerit eligendas ipsis cardinalibus adiungantur. Quibus omnibus eadem synodus eligendi romanum pontificem sine forma hic expressam quatenus opus est tribuit potestatem videlicet quod ille absque ulla exceptione ab universali ecclesia romanum, pontifex habeatur qui a duabus partibus cardinalium in conclavi existentium: et a cuiuslibet nationis duabus partibus electis eadem cardinalibus adiungendorum: et tunc adiunctorum electus fuerit et receptus, quod non valeat electio: nec electus pro summo pontifice habeatur nisi due partes cum cardinalibus ad eligendum adiungendorum et tunc adiunctorum consentiant et consenserint in romanum, pontifex eligendum. Statuit insuper ordinat et decernit quod vota quorumcumque in electione huiusmodi emittenda sint nulla nisi si ut premititur due partes cardinalium et due partes cuiuslibet nationis adiungendorum et nunc adiunctorum predictorum presentibus aliter seu per accessionem in unum concurrant. Hoc etiam adiecto quod prelati et alii cum cardinalibus ipsis ad electionem huiusmodi adiungendi: et tunc adiuncti, omnes et singulas constitutiones apostolicas etiam penales circa electionem romani pontificis editas atque consuetudines observari consuevas quemadmodum ipsi cardinales observare teneantur: et ad illorum observantiam astringantur. Teneantur insuper iurare: et iurent dicti electores et cardinales et alii ante quam ad electionem procedant quod in huiusmodi electionis negocio attendant quid eis iminebit cum de creatione agitur vicarii iesu christi successoris beati Petri universalis rectoris ecclesie gregis dominici directoris puris et sinceris mentibus et quantum credant publice utilitati universalis ecclesie perficere officium cuiuscunque nationis persone vel alio inordinato affectu odio gratia vel favore abiectis procedent, ut eorum ministerio de vris et idoneo universali ecclesie pastore provideat. Ordinat insuper statuit et decernit eadem sancta synodus.

sessio xli

nodus q̄ infra decem dies ex nunc continue numerādos q̄s deo
cem dies omnibus et singulis sancte romane ecclesie cardinalibus
p̄sentibus et absentibus ac ceteris electoribus supradictis attēta
romane ecclesie notoria vacatione ad intrandum conclauē i hac
ciuitate Constantien. in maiori domo cōmunitatis eiusdē ciuitas
tis ad hoc iam ordinata p̄figit et assignat prefati electores cardī
nales et alij supradicti intrent ip̄m conclauē ad electionem huius
modi celebrandā ceteraq; faciendum obseruandū et p̄sequendū
quēadmodum in ceteris p̄ter premissa de cardinalibus et alijs in
electione romani pontificis iura statuunt et decernunt que om̄ia
premissis obseruatis vult eadez sancta synodus in suo roboze p̄
manere. Hāc autem formā et hunc modum electionis approbat
ordinat statuit ac decernit pro hac vice et ad oēm scrupulum sub
mouendum eadem sancta synodus omnes et singulas in eadē sy
nodo p̄sentes et venturos qui eidem synodo adhibebūt ad om̄es
actus legitimos in eadem synodo agendos actiue et passiue qua
tenus opus ē habilitat et habiles esse declarat: ceteris eiusdem cō
cilij decretis semp̄ saluis, supplens omnes defectus si qui forsan
interuenerint in p̄missis ap̄licis: etiam et generalibus concilijs edi
tis et alijs constitutionibus non obstā. quibuscunq;.

Quibus decretis sic lectis dominus Hostien. hmoi sessionis p̄
sidentis ip̄ius synodi nomine respondit: placet.

sessio quadragēsimaprīma.

Anno a natiuitate domi

a ni. D. cccc. xviij. indictione decima: die x̄o lune octaua
mensis nouemb̄ris fuit tēta sessio generalis in maiori
ecclesia Constanti. p̄ cuius sessionis introductiōe reuerēdissim⁹
pater domin⁹ Guilhelm⁹ tit. sancti Marci sancte romane eccle
się p̄byter cardinalis missam d̄ sp̄u sancto: serenissimo p̄ncipe do
mino Sigismundo romani. rege cum insignijs regalibus interuentis
ente deuote celebrauit. Et missa finita domin⁹ Jacobus ep̄isco
pus Lauden. solennē fecit sermonem ad synoduz assumens pro
thēmate Eligite meliorem. reuerēdissimus x̄o pater dominus

Johannes episcopus Hostien. sancte romane ecclesie cardina-
lis huic sessioni presedit. Letanijs igitur lectis alijsq; in sessione
bus legi solitis cu euangelio fm Johanne. Si diligitis me ma-
data mea seruare. dominus Petrus de Lomburga licēclatus i de-
cretis stans in ambone solito quandam constitutione felix re-
cordationis clementis pape sexti et alia que sequuntur legit huius
modi sub tenore.

Constitutio Clementis pape sexti sup modo et forma ten-
nedis sup vidualib; cardinaliū in cōclauē existentium.

Clemēs episcopus seruus seruorū vel ad
perpetuā rei memoriā
Licet a cōstitutione a fe. re. gregorio papa decimo pdecessore no-
stro sup electione romani pontificis edita in cōcilio Lugdunē.
inter cetera caueatur expresse q; si eūdem pontificem in ciuitate i
qua cum sua curia residebit diem claudere contingat extremum
cardinales in palacio in quo idem pontifex habitabat omēs cō-
uentant: et in eo singuli singulis tāmmodo nisi illi quibus ex pa-
renti necessitate duo pmittuntur haberi contenti seruientib; cler-
icis vel laicis put elegerint: vnum conclauē nullo intermedio pa-
risse vel alio velamine inhabitent in cōmuni. Et q; diebus certis
non facta pulsione de pastore decursis: panis vinum et aqua tñ
eisdem cardinalibus donec subsequēter prouiso ministret: quia
tamē sicut frequēti multoz assertione et in cardinalatu constituto-
rum pcepimus: nōnulli ex cardinalibus in obseruatione cōstituti-
onis ipsius grauati al's nimis. existerunt multiq; ex ipsis duos in
conclauē p̄dicto habuerint seruientes nō absq; scrupulo cōscientie
ppter ambiguitatem dictorum verborū videlicet quibus ex patē-
ti necessitate duo pmittunt haberi in dicta cōstitutione vt p̄mis-
titur contentorū nos prouidere super his cupientes ex his et cer-
tis alijs causis rationabilib; que nostruz ad id animū induxerūt
rigorem cōstitutionis ipsius: et itaq; ad fratrum nostrorū supplica-
tionem in his puldimus tēperandū auctoritate aplice statuētes
q; cardinales postq; cōclauē huius seu clausurā p̄dicti celebrāda
electione intrauerint singuli duo seruientes tñ clericos vl' laicos
put duxerint eligendos ac etia singulis pter panes vinū et aquā
in prandio vinum et in cena: dūtaxat vnum ferculum carniū vñt

ns speculē tātūmodo aut pīscium seu ouorū curz vno potagio de pīscibz vel carnibz pncipaliter nō cōfectis z decentibz salsamētis habere valeāt vltra carnes salitas z herbas crudas: ac caseū: fructus siue electuaria ex qbus tñ nullū specialiter ferculum pfciaf nisi ad pōimētū fieret vel sapore: nullus pō eoz de alteri ferculo vesci possit. Liceat etiā eis ex decētia honestatis habere in clausura hmoi cū in lectis causa quiescēdi vel dormiendi esse voluerint dūtaxat intermedia seu velamia simplicia tātūmodo cortinarū. pōdicta z fellicis recordatiōis clemētis pape qnti pdecessoris nriz alijs pstitutionibz aplicis pstrarijs qbz p h in alijs derogare nolumus nō obstañ. qbuscūqz Nulli g omnino liceat hāc paginā nrē pstitutionis z volūtatis infringere vel ei ausu temerario ptraire. Si qis autē h attēptare pspserit indignatiōez omnipotentis dei z beatorum petri z pauli aploz ei se nouerit incurfurū. Datum Aulon. vij. idus decēbris pontificatū nostri anno decimo.

Capitula iuranda p electores romanū.
pontificis z custodes conclaus.

Ista sunt que cardinales z alijs electores romanī pōntificis in cōcilio generali Constañ. obseruare z custodes iurare z facere obseruari tenent z ad q non vltra compelli possint p custodes conclaus.

Primo q infra decem dies a die iam lati p concilium decreti intrent conclaue: videlicet hodie die lune octaua mensis nouēbris infra occasum solis.

Secūdo q qlibet non habeat vltra duos seruientes clericos vl lalcos quos duxerit eligendos. z similiter pmittant duos habere p pstitutionem clemētis. vj. lz in cōstitutione vbi maius nō liceret habere duos nisi ex patenti necessitate.

Tertio q in cōclau simul inhabitent nullo medio pariete vel alio velamine nisi qñ dormient vel quiescent z tūc licet habere intermedia seu velamina dumtaxat simplicium cortinarz: que cortine pcedunt p dictam pstitutionem clemētis. vj.

Quarto ita claudatur conclaue reseruato aditu ad secretam cameram q null postq inclusi fuerint intrare valeat vel exte nullus ad eosdem electores aditus pateat vel facultas secrete loquē

di aliquem cum eis: nec ipsi aliquos ad se venientes admittant nisi de consensu omnium aliqui per his que ad electionem pertinent vocarentur.

Quinto quod nulli liceat ad ipsos electores nuncium vel scripturam mittere.

Sexto quod in ipso conclave competens sit fenestra per quam electoribus et servitoribus vite necessaria ministrantur per quam tamen nulli patere possit accessus.

Septimo quod in singulis diebus postquam conclave intraverit propter panem vinum et aquam in prandio unum duntaxat carnum unius speciei tamen aut piscium seu ovorum cum uno potagio de piscibus seu carnibus principaliter non confectis et decentibus salsamentis habere valeant ultra carnes solitas et herbas crudas ac caseum fructus seu electuaria ex quibus nullus specialiter ferculum conficiatur nisi ad condimentum fieret vel ad saporem. Et in istis cibis restringitur per cle. vi. Constitutio ubi maius pro tribus primis diebus quibus nulla ciborum erat limitatio et persequentibus moderatur.

Octavo quod est de mente constitutionis ubi maius per clementinas ne romanorum quod nullus intrare compellitur conclave nisi omnes recusarent: quia tunc cogendi sunt.

Nono quod volentibus exire permittitur: sed si omnes exirent papa non electo reintrare compellantur nisi quos excusat infirmitas. sed qui sine causa infirmitatis exierit amplius non admittitur nisi omnes ut permittitur exirent.

Decimo quod exiens pro causa infirmitatis ac etiam absentes si supervenerint re integra videlicet antequam de papa sit provisum admittantur in conclave in statu in quo erit electionis.

Custodes conclavis iurent quod premissa omnia sine fraude et dolo inviolabiliter faciant observari neque cardinales et alios electores ultra premissa coartabunt nec permittent per alios coartari.

Item quod eadem die omnes custodes et maxime qui addentur ultra illos quibus de iure competit nominari deputent per consilium ut iurent premissa.

Item videtur quod si dominus rex est presens: debeat pro sue maiestatis reverentia ab eodem sedente in sede sua per dominos cardinales recipi iuramentum.

Homina iurandorum.

Fridericus marchio Brandenburgen. Vuilhelmus comes de bennenberg. Philippus magister Hordii. Bronorns de Lasala. dominus veronen. miles. Johannes ratmudi Floch comes de Cardona. Ferdinandus petri de Ayala miles de Castella. Martinus Ferdinandi miles Raymundus Ayrmair miles Bertholdus comes de Ursinis. Suintbertus comes de Schwarzburg. Ludouicus comes de Oeting. Humbertus de Sabaudia bastardus miles. Hugo comes de hawghenberg Sauci miles Stanisla miles ambasiatores regis polonie. Quibus omnibus sic lectis venerabilis et egregius vir dominus Petrus claringer decretorum doctor omnibus et singulis personis supradictis presentibus et intelligentibus alta voce capitula supradicta per eos iuranda de verbo ad verbum in teutonico sermone ad intellectum exposuit. Quibus capitulis sic ad intellecta expositis duo ex reuerendissimis dominis cardinalibus per ordinem natum fuerat ad serenissimum principem dominum Sigismundum romanum regem in sede sua regna existentem una cum libro euangeliorum et cruce sancta accesserunt. Ipseque dominus Sigismundus romanus rex tactis cruce et euangelio predictis in manibus dictorum dominorum cardinalium predicta capitula obseruare iurauit. Quo iuramento prestito omnes et singuli predicti singillatim ad pedes dicti domini presidentis accesserunt. ibique tactis corporaliter et cruce et euangelis in manibus eiusdem presidentis ut premititur dicta capitula firmiter obseruare iurarunt. Deinde reuerendus pater dominus Anthonius episcopus Concordien. et Ludouicus de palude Abbas Treuorchien. pro collegio cardinalium. Pandolfus prothonotarius de Albiano. pro italia. Theobaldus archiepiscopus Bisuntin. pro galicana. Nicolaus episcopus Berseburgen. pro germanica. Petrus episcopus Olorien. pro anglicana. decanus Segobien. pro hispanica nationibus. pro custodia conclauis deputati in manibus dicti presidentis tactis cruce et euangelis predictis ut premititur iurauerunt. Quibus iuramentis sic ut premititur prestitis et receptis reuerendus pater dominus Bartholomeus archiepiscopus Mediolanen. legens sequens decretum sub his verbis.

sessio

xli

Decretum de electoribus romanis pontificibus pro hac vice.

Sacrosancta generalis synodus

Constan. exequendo eiusdem synodi ordinationem decretum et statutum nuper edita super modo et forma electionis hac vice romanis pontificibus ad eligendum eadem vice romanum pontificem adiungit reverendissimis in christo patribus sancte romane ecclesie cardinalibus ex eorum voluntate et consensu expressis venerabiles patres Johannes patriarcha Constantinopolitana. Johem Rigen. germanice. Guilhelmum Astarice. gallicane. Nicolaum Binezne. germanice Bartholomeum mediolanensem. italice. Jacobum Turonensem gallicane archiepiscopos Richardum Lodenensem. Nicolaum Batonensem. anglicane. Didacum Conchen. Johem Pecen. hispanice Johem Bebenne. gallicane Fractiscum Welle. Henricum Feltrensem. italice. Nicolaum Aque. hispanice. Simonem Trahursem. germanice Johem Zipfherden. Johannem Horneitem. anglicane episcopos ac dilectos ecclesie filios Jacobum Penne. electum italice. Robertum Cluntacensem. gallicane Thoma sancte marie Eboracensem. anglicane. monasteriorum abbates Leonhardum generale ordinis predicatorum sacre pagine italice. Thoma decanum Eboracensem. sedis apostolice notarium anglicane. Panthalpium de malatesis archidiaconum Bononensem. italice. Waltherum grassum priorem rhedi decretorum. gallicane. Philippum de madalici archidiaconum penitem. in ecclesia Barchinensem. sacre pagine hispanice. Lambertum de Supite priorem Berkenyo decretorum. walschum Petri utriusque iuris hispanice. Nicolaum de Dinkespuhel. Conradum de Sulato sacre pagine doctores germanice nationum predictarum in eadem synodo existentium et notatorum: et per easdem nationes quilibet per se ad electorum prefatisque sic ut premissis electis et adiunctis eligendum cum ipsis cardinalibus de eorum voluntate et consensu expressis romanis. et summum pontificem secundum formam ordinationis et decreti premissorum tribuit preterea Supplens omnem defectum si quis forsitan in electione predictorum adiunctorum interuenerit.

Quo decreto lecto idem dominus Bartholomeus archiepiscopus mediolanensis. continuavit sub his verbis.

Decretum de non spoliando eligendum in papam.

Bessio XLI

Sacrofancta generalis syno

dus Constā. ad ppetuā rei memoriā. Dis etas ab adolescentia
 sua prona ē ad malū ad id pferitū ad qd cupiditatē z avaricie stl
 mul⁹ incitat. sūt autē z facte sūt leges vt eaz metu hūana refrene
 tur audacia: tutaqz sit iter improbos innocētia: z refrene licētia
 nocēdi facultas. Cū itaqz nōnunqz euenisse compim⁹ q electo ro
 mano pōtifice nōnulli sub ptextu cuiusdam abusiue licētie res et
 bona sic electi qsi culmē diuitiarū adepti falso ptedētes occupāt
 pcedi ne dū illi sic electi imo aliqñ nōnullos q electos eē men
 dacter ptingūt domos res z bona illoz necnō z aliqñ bona car
 dinaliū aut electoz roman. pōtificis z aliorum in loco cōclaus
 existētiū etiā violēter inuadūt recipiūt occupāt z trāspōtant. Lu
 crifacta existimantes ex qbo si pmitterent plura pscula scādala ra
 pine: furtā: z nōnūqz homicidia sequerēt. Nos igit tam scelerate
 temeritatis z audacie viā pcludere z hmoi piculis z scādalis ob
 uiare volentes pstatū damnātes sceleratūz abusum talia fieri hoc
 edicto phibemus. Statuētes q qcunqz cuiuscūqz status aut cō
 ditionis existat cōtra hoc pūpserit attēptare: aut ad hoc auxiliū
 cōsiliū vel fauorem pberē pter penas quas iniolentos rapto
 res z occupatores hmoi iura atqz apostolice z implales constitu
 tiones statuūt eo ipso excomunicatiōis sententiāz incurrat a qua
 nisi p istā sanctā synodū aut futurū roman. pōtificē pterqz ī mor
 tis articulo: z facta satisfactiōe absolut nequeāt et omni officio
 beneficio priuilegijs ac dignitate ecclesiastica z mundana feudis
 qz et rebus alijs si que aut quas in roman. vel alijs ecclesijs ob
 nebit sit priuatus z instabilis actiue z passiue existat. Cuius
 qz que in premisculis culpabilis fuerit: ecclesiastico subiaceat iter
 dicto huic adijciētes sanctionē vt domini temporales rectoresqz
 z officiales ciuitatis vel loci vbi electionē roman. pontificis cō
 tingerit celebrari illa imminente premissa fieri sub grauioribus pe
 nis publice z realiter phibeāt: z phibitiōez diligēter faciāt obser
 uari ceteris pstitutiōibz circa talia editis in suo robore duraturis.

Decretū annullatiōis ptestationū z puerionū
 necnō suspēsiōis causaz z audietie litū.

Bacrosancta generalis syno

dus Constantien. vt puri⁹ sinceri⁹ z liberior ad electioes romani.
 pontificis prime celebranda pcedat omnes z singulas ptestatio-
 nes q puritati sinceritati libertati z efficacie electionis hmoi ob-
 uiare necno couentiones pactiones promissiones obligationes
 iuramenta condita z intendimenta circa materiaz electiois huius
 modi factas z facta fiedas z flenda ex abundantia damnat repro-
 bat z annullat. execratur put etia de iure sunt nulla: mandas sub
 obtestatione diuini iudicii z sub excoicationis pena qua in tra-
 riu facietes vult z statuit eo ipo incurrere z pceptes ne qs si quis
 forsita talia fecerit illis vtaf aut illas vel illa obfuet cum pl⁹ deo
 placeat taliu trasgressores qs obseruatores. illosq ab illoz z illaz
 obseruatioe absoluit z liberat ac liberos z absolutos ee declarat.

Preterea vt ad tam necessariu et salubre electionis negocium
 attentius procedatur audientiam z omnes causarum z litiu expictu
 in eadem sancta synodo z illius auctoritate constitutam et consti-
 tutum preter audientiam curie camere apostolice vsq ad assum-
 ptionem romani pontificis inclusive suspendit et prohibet irritu
 decernes z inane quicquid in contrarium fuerit acceptatu.

Quibz decretis lectis ac oibz z singulis vt pmissis lectis z pactis
 dñs pñdes tot⁹ pñlij nomie p verbum placet: respondit.
 Deinde po de mādato sacre synodi idē reuerendissim⁹ dñs pñ-
 sñdes voluit habere decretu de securitate pñtis ciuitatis Constantie
 alias statutū z ordinatū p lecto z repetito in eadē sessione.

Introitus conclaus.

Eadē die hora tertia vl⁹ qñ post meridiē reuerendissim⁹
 reuerendiq pñes z dñi sacre romane ecclie car-
 dinales patriarcha Constantinopolitan⁹ archiep⁹ abbates venera-
 bilesq dñi priores: decant: archidiaconi: doctores. ceteriq electo-
 res pñcti dñi cōmunitatis ciuitatis Constantie p conclau paratam
 p electioe romani pontificis celebrada more solito intrauerūt.

Electio pape.

Die iouis in festo sancti pñstic⁹ martini epⁱ vñdec-
 mi supdicti mensis nouēbris reuerendiss-
 mi reuerendiq pñes z dñi sacre romane ecclie cardiales pñarcha

Sessio XLII

archiepi epi abbates alijq; electores pdicti in p̄claus p̄dicto exis-
tes reuerendissimū in xpo patrē z dñm: dñm Odonē de colūna
sancti Gregorij ad velū aureū diaconū cardinale de colūna vul-
garitē nūcupatū natione Ro. p̄cordit in Ro. pontificē elegerūt q̄
Martinus papa q̄ntus noīari voluit. Et sic p̄ serenissimū z inul-
ctissimū p̄ncipē dñm Sigismundū Roma. regē. ynacū sancta sy-
nodo apud p̄dictam ecclesiam maiorem huius ciuitatis Costan-
maximis cū solēnitatib; z leticia fuit intronisatus.

Coronatio pape.

Pontificatus sanctissimi in christo p̄ris z dñs:
dñi nostri Martini diuina pul-
dencia pape q̄nti. Anno p̄mo. die dñsca. xxi. sup̄dicti mensis No-
uembri. Idem sanctissimus dñs noster more solito z in corona-
tionib; Roma. pontificū hactenus obseruari p̄suetū fuit apud ec-
clesiam Costan. honorifice coronatus z demū p̄ dños sacrosan-
cte Romane ecclie cardinales p̄sarchas archiepos epos abba-
tes aliosq; p̄latos ambasiatores z Romane curie officiales in s̄a
cta synodo p̄dicta p̄sentes necnō illustrissimū p̄ncipem dñm Si-
gismundū Roma. regem zc. a dextero z illustrissimū p̄ncipē dñm
Fridericū marchionē Brandeburgen. sacri Romani imperij ar-
chicamerariū z electorem a sinistro laterib; eiusdem dñi n̄ri pape
dextros p̄ equi frenū in quo sedebat ynacū populosa multitudie
p̄cessionaliter ab ecclia Costan. p̄dicta vsq; ad monasterium
sancti Augustini conductus z p̄ circuitum ad Costan. eccliam
p̄dictam fuit solēnissime reductus.

Sessio, XLIII.

Anno domini M. cccc. xvij. Indis-
tione. xj. die bo Mar-
tis. xxvij. mensis Decembris. pontificatus sanctis-
simi in christo p̄ris z dñi n̄ri: dñi Martini diuina
p̄uidencia pape. v. anno p̄mo. fuit sessio generalis
in ecclesia maiori Costan. sanctissimo dño n̄ro papa p̄dicto po-
sonalr p̄nte ibidem z p̄sidente. In q̄ reuerendissimus p̄r dñs An-
thonius eps Concordien. missam de sanctis Innocētib; deuote

celebrauit, qua celebrata reuerendissimus pater dñs Builhelm⁹
et sancti marci sancte Romane ecclie p̄sbyter cardinalis de man⁹
dato sanctissimi dñi nostri ac sancte synodi p̄dictorū in ambone so
lito stans quandā bullā infra scripti tenoris publice legi,

Bulla liberationis facte dño impatori de cu
stodia olīm Johis pape, xliij, et traditōe dño
nostro pape factis.

Martinus ep̄s seruus seruorū dei charissimo in xpo
filio Sigismundo regi Roma, illustri
salutem et apl̄icam b̄ndictionē. Dudū p̄ns generale cōcilium Cō
stān, p̄sonā Balthasaris coſsa olīm Johis pape, xliij, in sua obe
dientia nuncupati post illius a papatu p̄ diffinitiuā sententiam
ei⁹dem concilij canonicam depositionem per eandem senter
tiam ad standum et morandū in aliquo bono et honesto loco sub
custodia tuta nomine dicti sacri concilij q̄d in eidem sacro con
cilio p̄ bono vnionis ecclesie dei vlderet p̄demnauit, quem huc
usq̄ fideliter et diligenter tam p̄ te q̄ dilectū filiū nobilem vīrum
Ludouicū ducem Bavarie et comitem Palatinū rhēn tuo noīe
sub fida et tuta custodia honeste et debite tanq̄ vnionis et pacis
zelator deuotus p̄seruasti. Cum autem nup nos et nōnullos na
tionū in eodem cōcilio existentiū deputatos instanter et sepe requi
sueris q̄tenus p̄sonā dicti Balthasaris p̄dictā de tua custodia re
cipere teq̄ et eundē ducē de ei⁹dē Balthasaris p̄dicta custodia li
berare et exonerare vellemus. Nos attendentes quantis laborib⁹
et studijs vnionē ecclesie dei fueris p̄secutus satisq̄ esse q̄ tu onus
dicte custodie tam p̄ biennij et pene p̄ sex menses laboriose quod
p̄ magno habemus beneficio subiijsti: dolentes te ac eundem du
cem et sustum est ab oī onere liberare eodem sacro approbante cō
cilio decernimus et ordinamus p̄sonam eandem dicti Baltha
ris nobis aut deputandis a nobis fore tradendū et assignandum
decernentes et declarantes ac volentes eodem sacro approbante
cōcilio p̄ traditionem et assignationē h̄mōi deputandis a nobis p̄
te aut dictuz ducem vel alium seu alios tuo noīe faciendū eoſp̄o
q̄ illos fieri contingeret te et ducem eundē ab omni onere debito et
obligatōe dicte custodie et alias occasiōe illius contractus apud
nos et idem sacrum concilium ac ecclesiam vniuersalem esse ac p̄

Beſſio

XLIII

petuo remanere liberos solutos penitus et imunes. Si quis autem hanc paginam decreti ordinationis et voluntatis nostre infringere presumperit aut ei ausu temerario contraire: indignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datū Constañ. in concilio generali. v. kal. Januarij pontificatus nostri Anno primo.

Quo decreto lecto dominus Johannes episcopus Hostien. sancte Romane ecclesie cardinalis et vicecancellarius totius synodi nomine per verbum placet respondit.

Sessio. XLIII.

Anno et Inditione quibus super die vero lune. xxi. mensis Martij pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri Martini divina providentia pape quinti. anno primo Constantie in ecclesia maiori fuit tentata et celebrata ipsius sacrosancte et universalis synodi Constañ. sessio publica sanctissimo domino nostro papa predicto presidente. per cuius sessionis introductionem reuerendissimus pater dominus Guillelmus et sancti Martini et sancte Roma. ecclesie cardinalis missam de spiritu sancto celebravit. Et iuxta ritum solitum letanias et alij devotis orationibus lectis idem reuerendissimus pater dominus Guillelmus cardinalis: nonnulla decreta siue statuta per dominum nostrum papam ac synodum eosdem facta publice perlegit sub his verbis.

De exemptionibus.

Martinus Episcopus servus servorum dei attendentes quod a tempore obitus felicis recordationis Gregorii pape. xi. predecessoris nostri nonnulli Romani pontifices aut pro Rom. pontificibus se gerentes et in suis diversis obedientiis reputati per suam voluntatem aut per importunitatem penitentium nonnullas ecclesias monasteria capitula conventus portus beneficia loca et personas a iurisdictionibus ordinarioz tempore dicti Greg. nullatenus exceptos vel exempta de novo a dictorum ordinarioz iurisdictionibus eximerent in grave ipsorum ordinarioz prejudicium. nos volentes omnimodum prejudicio obviare omnes exemptiones ecclesiarum cathedralium monasterioz caploz conventuum portuum beneficiorum locorum personarum quicumque etiam si ex predictis aliquid quod monasterium fuit exemptum et postea subiectum monasterio diversimodum habitus vel colorum a tempore obitus dicti Gregorii. xi. per quascunque

p' Romani. pontificibus se gerentes: etiam si p' nos forsan approbatae fuerint ex certa scientia vel innouata pte nō vocata de nouo factas que tñ ante exemptionē hmoi nulla exemptione gaudebant sed simpliciter subieiebant ordinariē iurisdictioni nullūq; ante illud tempus habuerūt initiū exemptionis: etiā exemptionibus que vni toti ordini et que ecclesijs monasterijs caplis cōuentibus beneficijs siue locis a p'dicto tpe sub exemptionis modo aut cōditione feudatis aut p'templatione noue feudatōis seu vniuersitatibus studiorū generalium aut collegijs scholarium aut p' modū cōfirmationis augmenti aut additionis facte fuerint aut p'cesse: aut sup' q'bus p'n' tibus et auditis quorū intererat auctoritate cōpetente ordinatum fuit seu in quibus ordinarij p'senserint et oēs exemptiones ppetuas inferiores a papa factas sacro approbante p'cilio reuocamus, etiā si sup' ipsis lis pendeat indecisa ipsam penitus extinguētes ecclesias monasteria et alia loca p'dicta in p'stinam ordinarioz iurisdictionē reducimus. Ceterū aut exemptionibus ante obitū dicti Gregorij habitis vel p'cessis nullū volumus p' hoc p'iudiciū generari. Insup' nō intendimus exemptiones de cetero facere nisi causa cognita et vocatis quorū interest.

De vnionibus.

Martinus epus seruus seruorū dei vniones et incorporationes a tpe obitus Gregorij. xj. factas seu p'cessas cū certa regula dari nō possit ad querelas eorū quorū interest: nisi fuerint impetrātes beneficia sic vnita si nō ex rōnabilibus causis et veris factis fuerint: licz aplice sedis auctoritas interuenient reuocabimus iusticia mediante.

De fructibus p'cipiendis.

Martinus rē. fructus et p'uentus eccl'iarū monasteriorū beneficioz vacationis tpe obuenientes iuris et p'suetudinis vel p'ullegij dispositōi relinquimus illosq; nobis vel aplice camere p'hibemus applicari.

De Symonia.

Martinus rē. multe p'tra symoniacā p'auitatem ab olim facte sunt p'stitutiones quibus moribus ille nō potuit cōpetenter extirpari: nos volentes de cetero ut possumus attentius p'uidere sacro approbante p'cilio declaramus.

Bessio XLIII

q̄ ordinatū symoniacē ab executione suorū ordinū sint eo ipso sus-
pensi. Electiones autē postulationes p̄firmationes ⁊ queuis p̄-
uisiones symoniacē ecclesiarū monasteriorū dignitatū personarū
officiorū ⁊ b̄nficiorū ecclesiasticorū quorūcūq; deinceps facte nul-
le sint ipso iure nullūq; p̄ illas ius cuiq; acquirat: nec p̄moti con-
firmati aut p̄uisti faciant fructus suos sed ad illoz restitutionē tan-
q̄ inique ablatorū p̄cipientes teneant. Statuentes insup̄ q̄ dan-
tes ⁊ recipientes ipso facto iniam excommunicationis incurrant eti-
am si pontificali aut cardinalatus p̄fulgeant dignitate.

De dispensationibus.

Martinus zc. Quoniam beneficia propter officia
conceduntur reputamus absurdum: vt
q̄ beneficia obtinent recusat aut negligat officiū exercere. Nos
igit̄ sacro approbante p̄cilio om̄s dispensationes a quibuscūq; p̄
Roma pontificib; se gerentib; concessas quibuscūq; electis p̄fir-
matis seu p̄uistis ad ecclesias monasteria p̄oratus p̄uentualis de-
canatus archidiaconatus ⁊ alia quecūq; beneficia quib; certus
ordo debet̄ est vel annexus aut de illis ne munus p̄secratis ep̄i
sine benedictionē abbatis aut ceteros debitos aut annexos ordi-
nes suscipiant p̄ter illos que s̄m formā p̄stitutionis Bonifacii. viij
que incipit. Cū ex eo facte sint reuocamus statuētes vt q̄ de p̄nti
illos vel illa obtinent infra sex menses a die publicationis h̄mōi
constitutionis nostre ⁊ qui in posterū obtinebūt infra terminū iu-
ris se faciant p̄secrari aut benedicti seu ad aliū debitū ordinem p̄-
moueri. alioq̄n sint ipsis monasterijs ecclesijs dignitatib; perio-
natibus officijs ⁊ beneficijs p̄ ipso iure p̄uati: ⁊ alijs libere con-
ferant̄ aut p̄uideat̄ de illis ceteris cōstitutionib; circa hoc editis
in suo robore duraturis.

i De decimis ⁊ alijs onerib; ecclesiasticis.

Martinus zc. Precipimus ⁊ mandamus iura q̄ p̄-
hibent inferiorib; a papa decimas ⁊ alia
onera ecclesijs ⁊ personis ecclesiasticis imponi districtius obser-
uari. Per nos autem nullatenus imponantur generaliter super
totum clez nisi ex magna ⁊ ardua cā ⁊ vtilitate vlem ecclesiam con-
cernente: ⁊ de p̄cilio ⁊ p̄sensu ⁊ subscriptione fratrum n̄roz sancte
Ro. ecclesie cardinaliū ⁊ p̄latorū q̄z p̄ciliū cōmode haberi poterit.

nec specialiter in aliquo regno vel puincia consultijs prelatijs ipsius regni vel prouincie et ipsis non consentientibus vel eorum maiori parte et eo casu per personas ecclesiasticas: et auctoritate apostolica durat lenentur.

De vita et honestate clericorum.

Martinus 22. Inter ceteros prelatorum et clericorum excessus hoc maxime inoleuit quod sprete in vestibus forma honestatis plurimi delectantur esse deformes et cupiunt laicis conformari, quodque mente gerunt habitu confitentur. Unde propter cetera que circa vestes tonsuram et habitus clericorum tam in formis quam in coloribus atque comam seu capillos vitamque et honestatem clericorum iura statuunt: et que nimium collapsa tam in secularibus quam in regularibus sacro approbante concilio innouamus et precipimus diligentius observari, illum specialiter abusum eodem approbante concilio decernimus penitus abolendum quod in quibusdam partibus nonnulli clerici et persone ecclesiastice seculares et regulares, etiam quod magis execramur prelati ecclesiarum manicas ad cubitum pendentes et longas cum magna sumptuosa superfluitate, vestes etiam fissas retro: et in lateribus cum fodiaturis ultra oram excedentibus etiam in fissuris deferunt: et cum talibus in ecclesijs cum supplicibus ac alijs vestibus ad cultum et officium ecclesiasticum ordinatis, etiam intra ecclesias ipsas in quibus beneficiati existunt non verentur diuinis officijs interesse. Hanc vestium deformitatem in quibuscumque personis ecclesiasticis reprobamus ac usum talium inhibemus, contrarium autem facientes ut transgressores canonum puniantur specialiter statuentes: ut quicumque beneficiatus aut officium in ecclesia gerens in habitu huiusmodi diuinis officijs presumpserit interesse per qualibet vice a participatione prouentuum ecclesiasticorum per mensem nouerit se suspensum fructusque illi fabricae illius ecclesie applicentur.

Martinus 22. Decernimus et declaramus sacro approbante concilio per decreta statuta et ordinata tam lecta in presenti sessione quam concordata cum singulis nationibus eiusdem concilij et que in nostra cancellaria pontificum volumus et litteras in forma publica sub sigillo vicecancellarij pontificum

Sessio

XLIII

lentiſſimis litteras confici atq; tradi huic ſacro concilio ſup articuloſ
lis contentis in decreto ſup reformatione fienda die ſabbati, xxx.
menſis Octobris, prime preteriti promulgato fuiſſe & eſſe ſam ſa
tiſſimum. Quibus decretis ac ſtatutis ſic vt pmiſſiſ lectis re
uerendiſſimus pater dñs Johes epiſcopus Hoſticenſ, ſancte Ro
mane eccleſie cardinalis & vicecancellarius de volūate nationū
ac ipſius ſynodi & eorū noībo vt aſſeruit reſpondit in hunc modū.
De mandato nationū reſpondeo q̄ placet nationibus decreta re
citata & cuilibet nationi placēt concordia cum ipſa p dñm noſtrū
facta, & p pmiſſa fatentur dicto decreto ſam eſſe ſatiſſimum nō in
tendentes p̄terea q̄ concordata cum vna natione in aliquo alteri
nationi aſſerant p̄iudiciū.

Sessio, XLIII.

Inno inditione et ponti

a
ficatu quib; ſupra die vero Martis, xix, menſis Ap
lis Conſtan, predicto ſanctiſſimo dño noſtro papa
Martino p̄ſidente more ſolito publica ſeſſio ſolen
niter celebrata ſereniſſimo p̄ncipe dño Sigismūdo Roman, &c.
rege, inſignib; regalib; induto intereſſente, p̄ cuius ſeſſionis intro
ductione, R. p. dñs Nicolaus aſſiſinateſ, miſſam de ſpūſancto
celebrauit & h̄mōi miſſa finita lectiſq; letanijs & alijs orationib;
legi conſuetis debite peractis Reuerendiſſimus pater cardinalis
de calanto vulgariter nūcupat quoddā decretū ſiue ſtatutū alta
voce legiſ in hec verb a.

Decretū de loco futuri cōcilij prime celebrandi.

Martinus epus ſuus ſuorū deſ ad futurā rei mēo
riā cupientes ac volētes decreto huius
gñalis cōcilij ſatiſſacere inſ alia diſponenti q̄ oīmodo gñalia cō
cilija celebrant in loco quē ſūmus pōtſſer p̄ mēſem ante finē huius
cōcilij approbātē & p̄ſentente cōcilio deputare & aſſignare teneat p̄
loco prime futuri cōcilij celebrandi ſup̄dicti eodē p̄ſentēte & appro
bātē cōcilio ciuitatē papieſ, tenore p̄ntiū deputam⁹ & etiā aſſign⁹
ſtatuentes & etiā decernētes q̄ p̄lati & etiā alij q̄ ad gñalia cōcilija de
bēt vocari tpe p̄dicto ciuitatē ip̄az papie, accedereteneat Illi ḡ
oīno hoīm liceat hāc paginā n̄re deputatōis & etiā aſſignationis

sessio XLV

statuti decreti et constitutionis infringere vel ei ausu temerario contrare. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignatione omnis potentis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum se noverit incursum. Datum et actum Constantie in loco sessionis publice, xiiij. kal. Maii Pontificatus nostri anno primo. Quo decreto lecto dominus episcopus Hostienensis cardinalis viuarieus nomine totius synodi respondit. Placet. Et subsequenter dominus Ardetinus de nouaria ex parte serenissimi principis Sigismundi Romae regis, ibidem presentis et eius nomine idem decretum approbavit et laudauit. Et subsequenter dominus Augustinus de lance de pisces legum doctor sacri consistorii aduocatus nomine domini nostri pape dictum locum siue ciuitatem papieensem approbavit laudauit et ad prelium hominum celebrandum habilem esse dixit.

Sessio XLV, et vltima de dissolutione Concilij.

De veneris nicesimase

cum supra dicti Aprilis fuit celebrata sessio generalis in maiori ecclesia Constantie, sanctissimo in christo patre et domino nostro domino Martino diuina prouidentia papa, v. in ea de preesidente, serenissimoque principe domino Sigismundo Ro. et rege, in signis imperialibus induto interessente, per cuius introductionem sessionis Reuerendissimus pater dominus Athonius et sancte Ro. ecclesie presbyter cardinalis aquilegiensis, vulgariter nuncupatus missam de spiritu sancto deuotissime celebrauit. Qua finita et letanij cum solitis orationibus finitis et pacis reuerendissimus pater dominus Umbaldus in seratione diuina et sancti viti in macello diaconus cardinalis de mandato ipsius domini nostri totiusque sacri concilij putasserunt alta et intelligibili voce pronuntiari hec verba vices,

Absolutio concilij.

Domini Ire in pace. Et rursus fuit per astantes Amen. Quo facto reuerendus pater Iohannes de podio mitis Episcopus Cathanensis, frater ordinis predicatorum sacre theologie professor de mandato domini nostri pape et consensu sacri concilij ut asseruit: ambonem ascendit. Antequam autem ad alta se diuerteret seu prederet ambasiatores serenissimi principis wladislai polonie regis: et illustrissimi principis domini Alexandri alis Urtoldi magni ducis litwa-

ne petierūt noīe dictoz dñoz quēdā libellū z in eo p̄tenta cuius
dā fratris Johis Falckenberg notorie crudeliſſimos errores z
hereses vt dixerūt p̄tinētē z rīte dānatū tāq̄ hereticū p̄ deputatos
in cā fidei ac etiā p̄ oēs natiōes p̄cilij ac p̄ collegiū cardinaliū cō
clufum put dixerūt p̄ſtare publicis inſtrumentis in ſeſſione publi
ca p̄ ſacrū p̄cilij dānatū ſeu publice dānatū p̄nūciari aīq̄ p̄is p̄cil
liū diſſoluere ſcīſſimo dño n̄ro pape p̄fato hūiliter ſupplicarunt
Allo q̄n noīe q̄ ſup̄ preſtabant de gūamine z de appellando ad fu
turū p̄cilij. Quibz ſic factis ſanctiſſimus dñs n̄r papa dixit
rīdendo ad predicta q̄ oīa z ſingula determinata p̄cluſa z decre
ta in materijs fidei p̄ p̄is p̄cilij p̄cilialiter tenere: z inuolabiliter ob
ſeruare volebat z nūq̄ p̄traire quoq̄ mō. Ipſaq̄ ſi p̄cilialiter fa
cta approbat z ratificat z nō aliter nec alio mō: z illud ſidez iterato
fecit dici p̄ organū dñi Auguſtini de p̄iſis ſiſcalis z ſacrī p̄ſtorij
aduocati p̄dicti q̄ noīe pape a p̄thonotarijs z notarijs ad ſcribē
dū acta p̄cilij ordinatis z deputatis petijt inſtrumenta publica fi
eri. Et extunc p̄libatus dñs epus Catanienſis fecit collationē ſolen
nē aſſumendo p̄ themate hec v̄ba vīcz. Vos nūc trīſticiā habetis.
Iterū aut vīdebo vos z gaudebit cor v̄m. Qua q̄dez facta colla
tōe reuerēdiſſim⁹ p̄r z dñs: dñs Anthoni⁹ et ſcē ceciliē ſctē Ro. ec
cleſie p̄ſbyter z cardinalis de chalaneo vulgariter nūcupatus de
mandato ipſius dñi n̄ri pape z volūtate p̄cilij vt aſſeruit q̄dā de
creta publice legūt huius tenoris.

Martinus Ep̄s ſeruus ſuoz dei ad p̄petuā rei mēo
riā hoc etiā req̄renti p̄nti ſacro p̄cilio, ex
certis z rōnabiliſſis ac iuſtis cauſis ipm p̄cilij abſoluim⁹ oībusq̄
z ſingulis in eo exiſtibz ad p̄p̄ia remeanda ipſo approbante p̄cilio
licentiā ipartimur. Itē aucte dei oīpotētis z b̄toz Petri z Pauli
ap̄loz el⁹ z n̄ra p̄cedimus oībz z ſingulis q̄ in ſacro p̄cilio z cā
ipſius interfuerūt abſolutiōz plenariā ſel in vīta. Ita q̄ q̄libet de
p̄dictis infra duos menſes poſtq̄ ad el⁹ notiā p̄ceſſam h̄mōi p̄
uenerit poſſit dictū b̄nificiū abſolutiōis aſſeq̄ in forma ſilem p̄ceſ
ſionē facimus in mortis articulo z intelligimus tā de dñis q̄ de fa
miliariſſis eozūde: ſic tñ q̄ a die notiāe p̄ntiū p̄ abſolutione in vīta
ſelūnēt p̄ annū ſexta feria z p̄ abſolutiōe in mortis articulo p̄ aliū
annū niſi legītime fuerint ipediti q̄ caſu habeāt alia p̄ſetatis opa

Errores io. wiclef et io. hus

pagere. Post secundū vero annū debeant etiā vsq; ad finē vite feri
ria sexta ieiunare vel alia aliqua opa pietatis pagere. Nulli ergo
oīno hoīm liceat hāc paginā nre absolutionis et pcessionis infrin
gere vel ei ausu temerario pstrare. Si quis aut hoc attentare p
sumperit indignationē omnipotentis dei et beatorū Petri et Pauli
aploz eius se noverit incurfurū. Datū et actum Cōstantie in loco
sessiois publice dicti concilij, x. kal. Junij. Pontificatū nri anno. j.

Quibz decretis et statutis et alijs vt pmissis lectis et pactis reue
rendissimus in christo pater et dñs: dñs Jobes miseratione diuī
na eps Hostien. sancte Roma, ecclesie cardinalis et vicecancellar
rius vniuersitatis, vulgariter nūcupatus noīe sacri concilij pdicti si
cut asseruit respondit. Placet. Et p dñm Augustinū de lance de
pssis aduocatū sacri consistorij fisci q; et pdicti noīe pape et concilij
vt asseruit petītum instrumenta publica fieri ad perpetuam rei me
moriam a pthonorarijs sedis aplice et notarijs ac scribis dicti sa
cri generalis concilij.

Errores Johis wickleff de anglia et Johis
hus de Bohemia damnati in hoc sacro gene
rali Constantiensi concilio.

Artinus episcopus ser

mius fuoz dei, venerabilibz fratribz archiepis et epis
ac inq̄sitoribz heretice pūstatis vbilibet pstitutis ad
q̄s lre pntes puenierint Salutē et aplicam bñdictio
nē. Inter cūctas pastoralis cure solitudines q̄bz pmissis incessane
illa potissime fortius nos angit vt hereticis de finibz christicola
rū expulsis suisq; falsis doctrinis et erroribz puersis penitus q̄ntū
nobis ex alto pcedit extirpatis orthodoxa et catholica fides inte
gra et illibata pmaneat ac pplus christianus eiusdē fidelis sincerita
te qlibet obscuracionis semoto velamine immobilis et inuolatus p
sistat. Sane dudum a q̄ plibz retroactis tpsibz in nōnullis orbis
regiōibz et dñijs pserim in regno Bohemie et marchionatu Mo
raue ac locis et districtibz illis vicinis aduersas fides catholice do
gmata et sc̄te mris ecclie traditiones nō solū p vnū: q̄nimo p pla

Dānati in cōcilio Cōstā.

fidel catholice dogmata insurrexerūt qdā heresiarche circūcellio-
nes scismatici z seditioni luciferina supbia z rabie lupina euecti: de
monioꝝ fraudibꝫ illusi de vanitate in id ipm līcz forēt de diuersis
mūdi pꝛibꝫ oritūdi cōueniētes z caudas colligatas hñtes dānate
viz meōrie Johes wicleff de anglia Johes huss d Bohemia z
Hieronymus de Praga q vtinā alios secū ad infidelitatē interitū
nō traxissent. Nā vbi hmoi pestilentes psone puerſa dogmata p
tinaeſe ſemiabāt in ſue doctrine pestifere p̄mordio p̄lati z alij iu-
diciarie p̄tatis regimīa exercentes tanq̄ canes muti nō volentes
latrare: nec vlſcentes cū ap̄lo in p̄mptu oēm inobediētiā here-
ſiarchas ipſos pestiferos z dolosos eoꝝ lupinā rabie truculentā
statim vt aſtricti fuerāt canonice coercere, eoſq̄ de domo dñi cor-
paliter eiecere nō curarūt ſed ſacrilegā ſalfam z p̄niciōſā ipoz do-
ctrinā p longas moras negligentē pualere pmiſerūt. p̄loꝝ multū
tudo illoꝝ opinionibꝫ falſis decepta p verſ accepit q diu mēdacie
z p̄niciōſe ac dānabilr ſeminauerūt eiſdēq̄ credēdo a recta fide ce-
cidit turba mltā z errore deulo inuoluit p̄chdolor paganoz adeo
q p diuerſa illaz eiſq̄ p̄uicīnaz p̄tū clīmata oues xp̄i catholical
heresiarche ipi ſucceſſiue infecerūt z in ſtercore mendacioꝝ fecerūt
putreſcere. Quapropter gñalis Conſtān. ſynodus tantā fidelīū
z fidel orthodore plagā z ruinā exclamare p̄pulſa eſt cū Auguſtī-
no. Quid faciet ecclīe medicīna ſalutē oīm materna charitate cō-
quirens tanq̄ inf freneticos z letargicos eſtuās nunq̄ deſiſtere
dꝫ. certe nō ſm eiſdē: imo vtriuſq̄ ſi neceſſe eſt moleſta ſit q̄ neutꝫ
eſt inimica. Nā z moleſtus eſt medicus furētī frenetico z p̄r indī-
ſciplinato filio. ille ligādo iſte cedēdo ſz ābo diligēdo. Si aut ne-
gligāt z eos pire pmiſſāt inq̄t Auguſtīn? Iſta māſuetudo poti⁹
falſa crudelitas ē. Proinde ſynodus p̄fata ad oīpotentē dei glīaz
ipſiuſq̄ catholice fidei ac chriſtiane religioſis p̄ſeruatiōz z augmē-
tū z aīaz ſalutē z p̄ſeruatiōē. Eiſdē Johem wicleff z Johem
huſs z Hieronymū q inter cetera d ſacro eucharīſtie ſacrō z alijs
ſacris ecclīe z articulos fidei aliter q̄ ſancta Roma. ecclīa credit
z tenet z p̄dicat z docet q̄ plurima temere z dānabiliter credere ac
tenere p̄dicare atq̄ docere p̄tinaciter attentabāt velut hereticos
z p̄tinaces ac obſtinatos iā a cōione fidelīū ſepatos de domo dī
corpaliter eiecit: z ſpūalr eiectos declarauit. Et aliſ nōnulla circa

Errores ioh. wiclef et ioh. hus

pmiffa vtilia z falubria ftatuit z decreuit per que alij qui caufanz
tibo heretiarchis eorumq; falſis doctrinis hmoi ſpūaliter de doo
mo dei exierūt p vias canonicas reducent ad ſemitas veritatis.
Et qz ſicut dolent accepimus nō ſolū in regno Bohemie z mar
chionatu dñijs z locis ſupdictis verū etiā in qbusdā ptibz z pūnz
cijs ptigulis ſeu vicinis eiūſdē etiā nōnulli ex ſectoribz z ſeqcibz
heretum ac error heretiarchaz pdictoz timore diuino z pudore
hūano prius abiectis nec de ipſoz pſertim Johis hus z Hiero
nimi interitu miſerabili ſumētes puerſionis z penitētie fructū ſed
tāq; in pfundū preſſi pctōz dñm deū blaſphemare nō ceſſant: du
centes in irritū nomen quoz mentes p mendaciū ſic damnabiliter
excecavit vt pdictos libros codices z opuscula hereses z errores
ptinentes ſeu ptinentia dudū etiā p ſynodū pfatam damnatos z
damnata: ac ignibus concremanda: deputata z concremata: le
gunt ſtudent ac ex eis in ſui z multoz ſupplicū et pſculuz: nedum
contra ſtatuta decreta z ordinata in ſynodo ſupradicta: ſed etiā
contra canonicas ſanctiones dogmatizare pſumūt in animaz pe
riculū ac puritatis fidel denigrationē z ſcandalū plimozū. Vos
igitur attendentes q error cui nō reſiſtit approbari videt ac malis
z pnicioſis erroribus huiusmodi reſiſtere ac eos de medio chriſti
fidelium z pſertim de ſupradictis Bohemie z Morauie dñijs z
diſtrictibus ac confinibus z vicinis eorum ne amplius z latius
ſe extendant funditus euellere cupientes diſtrictioni veſtre ſacro
approbante concilio Conſtā. p apoſtolica ſcripta cōmittimus
z mandamus quatenus vos archiepiſcopi z epi ac electi z quilibet
veſtrum p ſe ſeu alium vel alios quos graues z idoneas per
ſonas ſpūalem iuriſdictionem habentes eſſe volumus omnes et
ſingulos cuiuſcūq; dignitatis officiū pēminentie ſtatus vel pdiſ
onis exiſtant z quibuſcūq; noibz cenſeant qui de pexcelſo ſalutiſe
ro z ſupmirabili ſacramento corporis z ſanguis dñi nri ieſu chri
ſti: vel de baptiſmate ſeu peccatoz confeſſione penitētie p pec
catis iniūctione vel reliquis eccleſiaſticis ſacramētis ſeu fidei ar
ticulis aliter ſentire aut docere qz ſacroſancta Romana eccleſia z
vniuerſalis docet pdicat z obſeruat aut articulos ſeu libros z do
ctrinas pfatoz heretiarcharum Johis wickleff z Johis hus z
Hieronimi p eandem Conſtā. ſynodum cum ſuis auctoribus:

Dānati in cōcilio Cōstā.

vt p̄dicīſ damnatos ⁊ dānatos tenere ⁊ dogmatizare ac vite finē
īpōz heresiarchaz publice v̄l occulte p̄tinacit̄ quōlibet laudare
vel approbare p̄sūperint: eorūq; receptatores defensores ⁊ fauto
res quoslibet etiam p̄templatione p̄dictorū errorū necnō creden
tes ⁊ adherentes eisdēz tāq; hereticos iudicetis ⁊ velut hereticos
seculari curie relinquatis. Receptatoresq; fautores ⁊ defensores
hmōi pestiferarū p̄sonarū q̄ errorib; īp̄s crediderint nec fauore
aut p̄tēplatione errorū īp̄soz, sed forte carnalis amoris cā vel oc
casionē alia hmōi p̄sonas pestiferas receptauerint p̄ter penas ab
ytroq; iure talib; īflictas p̄ iudices p̄petentes tanta seueritate pe
narū in tam enormi scelere vltionē accipiant qd̄ cedat ceteris cras
santib; in exemplū, vt quos dei timor a malo nō renocat saltē co
herceat seueritas discipline. Cū reliquis p̄o hmōi secta dānabili
quōlibet infectis q̄ post competentē monitionē a p̄dictis errorib;
⁊ secta noluerint resipiscere ⁊ ad gremiū vnitatēq; sancte m̄ris ec
clesie ac fidem catholicā plene recognoscere ⁊ p̄fiteri iusticie seue
ritas put̄ facti poposcerit qualitas dulcoris misericordie īpetur.
Et nihilominus om̄s christiane ⁊ catholice fidei possessores, im
peratores reges duces p̄ncipes marchiones comites barones mi
lites p̄tates rectores p̄sules p̄cōsules scabīnos cōitates ⁊ vniuer
sitates regnoz p̄uinciarū ciuitatū oppidorū castroz villaz terrarū
aliorūq; locorū hmōi necnō ceteros iurisdictionē t̄palē exercētes:
iuxta iuris formā ⁊ exigentiā auctoritate apl̄ica exhortando mo
neatis ⁊ requiratis vt de regnis p̄uincijs ciuitatibus oppidis ca
stris villis terris ⁊ locis alijs ac dominijs sup̄dictis oēs ⁊ singu
los hereticos hmōi fm̄ tenore Lateranē, p̄ciliū. qd̄ incipit sicut
ait ad instar irretitoz crimine vsuraz q̄s publice vel manifeste p̄
facti euidentia cognouerint esse tales tanq; onus morbidas gre
gem dñi inficiētes expellant donec ⁊ quousq; a nobis seu vobis
vel alijs iudicib; ecclesiasticis vel īq̄sitorib; fidem ⁊ cōtionē Ro
mane eccl̄ie tenentib; aliud recipiant in mandatis nec eosdē in su
is districtib; p̄dicare domicilia tenere larē fouere cōtractus ītre
negociationes ⁊ mercancias quoslibet exercere aut hūanitatē so
lacia cū christifidelib; h̄ie p̄mittant. Et si tales heretici publici ac
manifesti licz nōdū p̄ eccl̄iam declarati in hoc tam graui crimine
decesserint ecclesiastica careant sepultura nec oblationes fiat aut

Errores io. wiclef et io. hus

recipiant p eisdem, bona tñ ipoz a tpe cōmissi criminis fm cano-
nicas sanctiones p̄fiscata nō occupent p illos ad q̄s alias p̄tine-
rent donec p hmōi iudices eccl̄iasticos sup hoc prātē hñtes sn̄a
declaratoria sup ipso heresis crimine fuerit pmulgata. Qui autē d
heresi p iudicē cōpetentē eccl̄iasticū inuenti fuerint sola suspiciōe
notati seu suspecti nisi iuxta p̄siderationē z exigentiā suspicionis
q̄litatez psone ad arbitriū iudicis hmōi p̄p̄iā innocentia p̄grua
deuotione monstrauerit in purgatione eis canonice indicta defis-
cientes z se canonice purgare nō valētes aut p hmōi purgatione
facienda obstinatiōe damnabili iurare renuētes tanq̄ heretici cō-
demnent. Qui vero dictam innocentia monstrare ex quadā negli-
gentia seu desidia z purgationē hmōi facere omiserint anathema-
tis gladio feriāt z vsq; ad satisfactionē p̄dignam ab omnib; eius-
tent. Ita q̄ si p annū in excoicatione hmōi p̄stiterint, extunc velut
heretici p̄demnēt. Si quis p̄o sup aliquo sepe dicte pestifere do-
ctrine heresiarchaz p̄dictoz vel aliquib; articulis duntaxat scan-
dalosis temerarijs seditiosis vel p̄iarū aurū offensiuīs culpabil
reptus fuerit canonice puniat. Si vero p̄pter infamia aut suspi-
tionē dictoz articuloz vel alicuius ipsoz qui reptus fuerit sus-
pectus z in purgatiōe canonica p̄pter hoc sibi indicta deficeret p
p̄ulcto habeat z tanq̄ canonice p̄ulctus puniat. Et insup felicis
recordationis Bonifacii pape, viij. p̄decessoris nostri que incipit
vt inquisitionis negociū renouātes z etiā exequētes vniuersos po-
testates z dños tpales z iudices antedictos quibuscūq; dignita-
tibus vel officijs seu noib; censeant exhortādo requirimus z mā-
damus eisdem vt sicut reputari cupiūt z haberi fideles ac filij ec-
clesie nūcupari z in christi noīe gloriari, ita p defensione fidei vos
bis Archiep̄is ep̄is z electis ac inquisitoribus heretice prauitas
tis z alijs iudicibus seu personis eccl̄iasticis p nos ad hoc vt p
mittit deputādis fidem z cōmunionē sancte matris ecclesie tuen-
tibus pareant z intendant: p̄beantq; auxiliū z fauorem in hereticoz
nechō credentium fautoz receptatoz z defensoz ipsoz inue-
stigatione captione custodia diligenti cum ab eisdem fuerint re-
quisiti vt p̄fatas psonas pestiferas: alios secū p̄dere molientes in
potestate seu carcerem p vos archiep̄iscopos ep̄iscopos electos
z inquisitores predictos aut deputandos a vobis vel ad locum

Dānati in cōcilio Cōstā.

de quo vos vel ipsi mandabitis infra eorūdem dñorū potestatem rectorum seu iudicum districtum ducant vel duci faciant sine mora: vel per viros catholicos a vobis archiepiscopis vel episcopis electis seu inquisitoribus seu deputandis personis huiusmodi vel vestrum aliquo deputatos sub acta et diligenti custodia ne fugiant, ponendo eos etiam in compedibus et maniciis ferreis teneant donec eorum negotium per ecclesie iudicium terminetur, et quod de heresi a iudice ecclesiastico competenti qui fidem et communionem dicte sancte Romane ecclesie teneat condemnent prefati dñi temporales seu rectores: iudices vel eorum officiales seu nuncii sibi relictos recipiant indilate animaduersione debita puniendos. Verum ne in preiudicium et scandalum prefate fidei orthodoxe religionis christiane pretextu ignorantie quēquā in hoc circumueniri aut versutos homines sub frivole excusationis velamine in hac materia pallescere contingat. Et ut de convincendis seu cognoscendis hereticis receptatoribus defensoribus fautoribus credentibus et adherentibus, necnon de heresi suspectis et alijs huiusmodi peruersa doctrina quomodolibet maculatis plenior habeatur in futurum instructio tā ad regnum Bohemie et conuicinas illi quā alias quascunque partes in quibus hec superstitiosa doctrina pullulauerit articulos infra scriptos sectam dictorum heresiarcharū concernente per directionem dicte fidei decernimus transmittendos et etiam destinandos, super quibus vobis et alijs omnibus archiepiscopis episcopis et electis ac commissarijs et inquisitoribus in virtute sancte obediencie precipimus et mandamus ut quilibet eorum infra limites et loca sue iurisdictionis necnon regno et marchionatu et locis eis vicinis predictis, etiam si loca ipsa extra iurisdictionem eandem ultra duas distas consistant circa extirpationem et correctionem errorum ac heresum et huiusmodi secte pestifere in fauorem ipsius fidei orthodoxe diligenter inuigilent et omnes infamatos seu suspectos de tam pestifera labe sub confessati criminis excommunicationis suspensionis interdicti aut alia formidabili pena canonica vel legali, prout quā et quēadmodū eis videatur expedire et facti requireret qualitas ad singulos huiusmodi articulos per iuramentū corporaliter prestitum tactis sacrosanctis euangelijs seu sanctorum reliquijs imagine crucifixi fin quorundam locorum obseruantiam iuxta infra scripta interrogatoria ad

Errores ioh. wiclef et io. hus

quēlibet articulū cōuenientia respondere compellat. Nos em̄ p̄
om̄s et singulos archiepos ep̄os et electos et inq̄sitores q̄ sup̄ ex
tirpando heretice prauitatis fermentū et expurgando suū territo
riū districtū seu locū de talibz malis et sceleratis hoībus negligē
tes fuerint seu remissius que ad puacionē seu depositioem ponti
ficalis dignitatis pcedere intendimus et pcedemus ac pcedi facie
mus aliosqz loco illoz substituemus q̄ prauitatem hereticā pos
sint et valeāt pfundere et ad alias penas p̄tra tales a iure inflctas
et alias grauiiores si expediat infligēdas pcedemus pcediqz facie
mus iuxta iuris et facti exigentiā ac h̄mōi culpe et criminis fedita
tem. Tenores p̄o eorūdem articuloz seu capituloz de quibz sup̄
fit mentio sequunt p̄ ordinē in hec verba. Et p̄mo sequit tenor ar
ticuloz Johis wiclef. Substātia panis materialis et siliter
substētia vini materialis remanēt in sacramēto altaris. Acciden
tia panis nō manēt sine subiecto in eodē sacramēto. Christus nō
est in eodē sacramento idemptice et realiter in p̄pria p̄ntia corpali.
Si ep̄us vel sacerdos existat in p̄cto mortali nō ordinat: nō p̄se
crat: nō p̄scit: nō baptizat. Non est fundatū in euangelio q̄ chris
tus missam ordinauerit. Deus debet obedire diabolo. Si hō fu
erit debite p̄tritus om̄is p̄fessio exterior est sibi sup̄flua et inutilis.
Si papa sit p̄scitus et malus: et p̄sequens membz diaboli non
habet potestātē sup̄ fideles ab aliquo sibi datā nisi forte a cesare.
Post urbanū sextū nō est aliquis recipiendus in papam. sed v̄s
uendū est more grecoz sub legibz p̄p̄is. Contra scripturā sacram
est q̄ viri ecclesiastici habeant possessiones. Nullus p̄latus debz
aliquē excōicare nisi p̄us sciat eū excōicatum a deo. et q̄ sic excōi
cat fit ex hoc hereticus. Prelatus excōicans clericū q̄ appellauit
ad regē vl̄ ad p̄ciliū regni eo ipso traditor est regis et regni. Illi q̄
dimittūt p̄dicare siue audire verbū dei p̄pter excōicatioz hoīm sūt
excōicati et in dei iudicio traditores christi habebunt. Licet alicui
diacono vel p̄sbytero p̄dicare verbum dei absqz auctoritate sedis
ap̄lice siue ep̄i catholici. Nullus est dñs civilis: nullus est p̄ela
tus: nullus est ep̄us dñi est in mortali peccato. Dñi t̄pales p̄nt ad
arbitriū suū auferre bona t̄palia ab ecclia possessionatis habituz
aliter delinq̄ntibz. i. ex habitu nō solū actu delinq̄ntibz. Popula
res p̄nt ad suū arbitriū dños delinquentes corrigere. Decime

Danati in concilio Constā.

sūt pure elemosine: et possunt prochiāni ppter peccata suorū plato
rū ad libitū suū eas auferre. Speciales orōnes applicate vni pso
ne p platos vel religiosos nō plus p̄sunt eidem q̄ generales ces
teris paribz. Cōferens elemosinā fratribz est excōicatus eo facto
Si aliquis ingredit̄ religionem puatā qualēcūq̄ tam possessio
natoz q̄ medicantiū reddit̄ ineptior et inhabilior ad obseruatōz
mandatoz dei. Sancti instituentes religiones puatas sic institu
endo peccauerūt. Religiosi viuētes in religionibz puatis: nō sūt
de religione christiana. Fratres tenent p labores manū vltimū
acquirere et nō p mendicitatē. Prima ps ē scandalosa et p̄sumptu
osa p quāto sic ḡnāliter et indistincte loquit̄. Et secūda erronea p
quāto asserit mendicitatē fratribz nō licere. Om̄s sunt symoniaci
q̄ se obligant orare p alijs eis in tpalibz subueniētibz. Oratio p̄sc̄i
ti nulli valet. Om̄ia de necessitate absoluta euentūt. Confirmat̄
tio iuuenum, clericorū ordinatio: locoꝝ consecratio, reseruantia
pape et ep̄is ppter cupiditatem lucri tpalis et honoris. Vniuersita
tes studia, collegia, graduationes, et magisteria in eisdem sunt va
na gētilitate introducta et tantū p̄sunt ecclesie sicut diabolus. Ex
cōicatio pape vel cuiuscūq̄ plati nō est timenda: q̄ est censura an
tichristi. Peccant fundantes claustra et ingredientiētes sunt vtriq̄
abolici. Ditare clerū est p̄tra regulam christi. Siluester papa et
Constantinus impator errauerūt eccliam dotando. Om̄s de or
dine mendicantiū sunt heretici et dantes eis elemosinā sunt excōi
cati. Ingredietes religionē aut aliquē ordinem eo ip̄o inhabiles
sunt ad obseruādū diuina p̄cepta et p̄sequēs pueniēdū ad regnū
celoz nisi apostatauerint ab eisde. Papa cū oibz clericis suis posses
sionē h̄ntibz sūt heretici eo q̄ possessiones h̄nt et p̄sentietes eis oēs:
vicz dñi seculares et laici ceteri. Ecclesia Roma, est synagoga satha
ne: nec p̄p est p̄rim⁹ et imediat⁹ vicarius xp̄i et ap̄loz. Decretales
epl̄e sunt apocriphe et seducūt a fide christi et clerici sunt stulti qui
student eas. Impator et dñi seculares fuerūt seducti a diabolo vt
eccliam dotarent bonis tpalibz. Electio pape a cardinalibus et a
diabolo est introducta. Non est de necessitate salutis credere Ro
manā eccliam esse sup̄mā inter alias ecclias. Error si p̄ Roma
nā eccliam intelligat̄ vniuersalis ecclia aut p̄ciliū generale aut p̄
q̄nto negaret p̄matū sumi pontificis sup̄ alias ecclias p̄tulares.

Errores io. wiclef et io. hus

Fatuū est credere indulgentias pape et epoz. Juramenta illicita sunt que fiūt ad corroborandū hūanos tractat et cōmercia ciuilia Augustinus Benedictus Bernhardus damnati sunt: nisi penituerint de his que habuerūt possessiones et instituerūt et intrauerunt religiones et sic a papa vsq; ad vltimū religiosum omnes sunt heretici. Omnes religiones indifferenter introducte sunt a diabolo

Tenor aut articuloz Johis hus sequitur et est talis. Antea ē sancta vniuersalis ecclesia que est pdestinator vniuersitas et infra sequitur. Vniuersalis sancta ecclesia tm̄ est vna. sicut tm̄ vnus est numerus oīm pdestinator. Paulus nūq; fuit membz diabolū. licet fecerit quosdam actus actibus ecclesie malignantium con similes. Presciti nō sunt partes ecclesie cum nulla pars eius finaliter excidit ab ea. eo q; pdestinationis charitas que ipsam ligat nō excidit. Due nature diuinitas et humanitas sūt vnus christus. Prescitus et si aliquando est in gratia fm̄ presentem iusticiam: tm̄ nunq; est pars sancte ecclesie et pdestinatus semper manet membrum ecclesie licet aliquando excidat a gratia aduenticia: sed non a gratia pdestinationis sumendo ecclesiam p cōuocatione pdestinator siue fuerit in gratia siue nō fm̄ presentem iusticiam: isto modo ecclesia est articulus fidel. Petrus nō est nec fuit caput sancte ecclesie catholice. Sacerdotes quolibet criminosi vsuētes sacerdotij pollunt potestatem. et sic vt filij infideles sentiunt infideliter de septem sacramentis ecclesie: de clauibus officijs censuris ceremonijs et sacris rebus ecclesie. veneratione reliquiarum indulgentijs et ordinibus. Papalis dignitas a cesare inoleuit et pape pfectio et institutio a cesaris potentia emanauit. Nullus sine reuelatione assereret rationabiliter de se vel alio q; esset caput ecclesie particularis: nec Romanus pontifex est caput Romane ecclesie. Non oportet credere q; iste quicūq; est Romanus pontifex sit caput cuiuscūq; particularis ecclesie sancte nisi deus eum pdestinauerit. Nemo gerit vicem christi vel Petri nisi sequatur eum in moribus cum nulla alia sequela sit pertinentior: nec aliter recipiat a deo pcuratoriam potestatem: quia ad illud officium vicariatus requiritur et morum conformitas et institutiō. auctoritas. Papa nō est verus et manifestus successor aploz pncipis Petri si viuūt moribus contrarijs Petro. Et si querit auariciā tunc est vica

Danati in concilio Costā.

rius Iude scarioth. Et pari euidentia cardinales nō sunt veri et manifesti successores collegij aliorū aploz xpī nisi vixerint more apostolorum seruantes mandata et consilia dñi nostri iesu christi Doctores ponentes q̄ aliquis p censuram ecclesiasticā emendādius si corrigi noluerit seclari iudicio est tradendus. p certo sequitur in hoc pontifices scribas et phariseos qui christum nō volent eis obedire in omnibz dicentes. nobis nō licet interficere quēq̄ ipsi seclari iudicio tradiderūt et q̄ tales sint homicide grauiiores q̄ pylatus. Obedientia ecclesiastica est obedientia fm adinuētiōnem sacerdotum ecclesie preter expressam auctoritatem scripture. Diuisio imediata humanoz operū est q̄ sunt vl virtuosā vel viciosa: quia si hō est viciōsus et agat quicq̄ tunc agit viciōse. et si est virtuosus et agat quicq̄ tunc agit virtuosē. qz sicut viciū qd̄ crīmen dī seu mortale peccatū inficit vl actus hoīs viciōsi. sic virtū viuificat omīs actus hoīs virtuosī. Sacerdotes christi viuentes fm legem eius habentes scripture noticiā et affectū ad edificandū pplm debent p̄dicare nō obstante p̄tensa excōicatione. et infra: q̄ si papa vel aliquis p̄latus mandat sacerdoti sic disposito nō p̄dicare nō debet subditus obedire. Quilibet p̄dicantis officiū de mandato accipit q̄ ad sacerdotiū accedit: et illud mandatū debet exequi p̄tensa excōicatione nō obstante. Per censuras ecclesiasticas excōicationis suspensionis et interdicti ad sui exaltatōez cler⁹ pplm laicale sibi supeditat: auariciā multiplicat: maliciā p̄tegit et viā p̄parat anti xpō. Signū autē euidentis est q̄ ab anti xpō tales p̄cedūt censure q̄s vocant in suis p̄cessibz fulminatōes. q̄bz cler⁹ p̄ncipalissime p̄cedit p̄ illos q̄ denudant nequiciā anti xpī. q̄ cler⁹ rū p se maxime vsurpabit. Si papa est malus et p̄sertim si est p̄scit⁹: tunc vt Judas apl⁹ est diabolus fur et fili⁹ p̄ditionis: et nō est caput sancte militantis ecclie cū nec sit mēbz eius. Gra p̄desti nationis est vinculū quo corpus ecclie et quodlibet eius mēbzū iungit christo capiti insolubiliter. Papa vel p̄latus malus et p̄scitus est equiuoce pastor et vere fur et latro. Papa nō debet dici sanctissimus fm officiū: qz al⁹ rex deberet etiam dici sanctissimus fm officiū. et tortores et p̄cones dicerentur sancti. imo etiā diabolus deberet dici sanctus cum sit officarius dei. Si papa viuūt christo contrarie: etiam si ascenderet per rectā et legitimā

Errores io. wiclef et io. hus

electionē fm p̄stitutionē hūanā vulgam tñ aliūde descenderet q̄
p̄ christū, dato etiā q̄ intraret p̄ electionem a deo p̄ncipalr facta;
Nam iudas scharioth rite et legitime est electus a deo christo seu
ad ep̄atum, et tñ ascendit aliunde in ouile oulū. Condemnatio,
xlv. articuloꝝ Johis wiclef p̄ doctores facta est irrōnabil' et iniq̄
et malefacta et ficta ē causa p̄ eos allegata, vlcz q̄ null' ex eis est ca
tholicus, sed q̄libet eoz aut est hereticus aut erroneus aut scan
dalosus, Non eo ipso quo electores vel maior ps eoz cōsenserit
vīua voce fm ritus hoīm in p̄sonā aliquā eo ipso illa p̄sona est le
gitime electa vel q̄ ex eo ipso est verus et manifestus successor vel
vicarius Petri apli vel alterius apli in officio eccl'astico, vnde si
ue electores bene siue male elegerint opibz electi debemus crede
re, nam eo ipso q̄ q̄s copiosius opatur meritorie ad p̄fectū eccl'ie
habet a dō ad hoc copiosius potestātē. Non est scintilla appare
tie q̄ oporteat esse vñū caput in spūalibz regens eccl'iam qd̄ semp
cū ipsa eccl'ia militāte p̄seruet et p̄uerfet, Christus sine talibz mon
struosis capitibz p̄ suos veraces discipulos sparsos p̄ orbem terz
rarū melius suā eccl'iam regularet. Apli et fideles sacerdotes dñi
strenue in necessarijs ad salutē regularūt eccl'iam anteq̄ pape offi
cium fuerit introductū sic fatent' deficiente p̄ sūme possibile papa
vsqz ad diē iudicij. Nullus est dñs ciuills, nullus est p̄latus, nul
lus est ep̄s dñi est in peccato mortali. Sup̄is p̄missis aut articu
lis quilibet de eis suspectus: seu in eoz assertiōe dep̄bensus iuxta
modū interroget' infra scriptū. In p̄mis vtrū cognouerit Jo
hannē wiclef de Anglia Johem hus de Bohemia et Hierony
mū de Praga seu aliquē eoz: et vnde habuerit eoz noticiā et vtrū
cū eis vel eoz aliquo dū viuerent p̄uersionē vel amicitia habu
erit, Item vtrū sciens ipsos seu aliquē ipsoꝝ excōscatos scienter p̄
ticipauerit cū illis reputans et dicens talem p̄ticipationē nō esse
peccatū, Item vtrū post mortē eoz p̄ eisdem seu aliquo eoz ora
uerit: et publice vel occulte opa p̄teritis exercuerit asserens eos fo
re brōs et saluos, Itē vtrū eos vel aliquē eoz sanctos reputauerit
et dixerit et eis venerationes velut sanctis exhibuerit, Itē vtrū cre
dat teneat et asserat q̄ q̄dlibet p̄cellū gñale et etiā Constañ. vlem
eccl'iam representet, Item vtrū credat q̄ illud qd̄ sacrum p̄cellū Con
stañ. vlem eccl'iam rep̄ntans approbauit et approbat in fauorē f̄i

Dānati in concilio Constā.

dei z ad salutem animarū q̄ hoc est ab vniuersis christifidelibz ap-
probandū z tenendū. Et qđ dēmnauit z condemnat esse fidelē z
bonis moribus stratum hoc ab eisdem esse tenendū p̄ dēmnā-
to credendum z asserendū. Itē vtz credat q̄ dēmnatio Johis
wicleff Johis hūs: z Hieronymi de praga scđe de psonis eoz lī-
bris z documentis p̄ sacre gñale Constā. cōciliū fuit rite z iuste
facte z a quolibet catholico p̄ talibz tenende z asserende. Itē vtz
credat teneat z asserat Johem wicleff de Anglia, Johem hūs
de Bohemia z Hieronymū de praga fuisse hereticos: z p̄ hereti-
cis noīandos ac libros z doctrinas eoz fuisse z eē puerlos ppter
q̄s z quas z eoz p̄nacias p̄ sacri cōcilium Constā. p̄ hereticis
sunt dēmnati. Item vtrū habeat in sua ptāte aliquos tractatus
opuscula eplās vel quecūqz alia scripta in quocūqz idiomate per
Johem wicleff Johem hūs z Hieronymū hereticos seu eorum
pseudo discipulos z sequaces editos vel translatos edita vel tras-
lata q̄ illos vel illa ordinario loci vel eius cōmissario seu inquisi-
tori sub iuramento p̄ntent. Q̄ si apud se scripta hmoi hñe nō co-
gnorūt: sed alibi quod iuret illa circa suū ordinariū vel alios su-
pradictos infra certū terminū sibi p̄figendū deponere. Itē vtrū
sciat aliqū vel aliquos habē. p̄fatorū tractatus opuscula eplās
vel quecūqz alia scripta in quocūqz idiomate cōposita siue trasla-
ta q̄ illū vel illos detegat vl̄ manifestet p̄ purificatione fidelis siue
executione iusticie. Itē specialr līatus interroget vtrū credat sen-
tentia sacri Cōstā. cōcilij sup. xlv. Jo. wicleff. z Jo. hūs. xxx. ar-
ticulis supius descriptis latā fore veram z catholicā scz q̄ sup dī-
cti. xlv. articuli Johis wicleff. z Johis hūs. xxx. nō sunt catholi-
ci: sed qđam ex eis sunt notorie heretici: qđam erronei: alij blas-
phemi: alij temerarij z sediciosi: alij plāz aurīū offensui. Itē vtz
credat z asserat q̄ in nullo casu sit licitū iurare. Item vtrū credat
q̄ ad mandatū iudicis iuramentū de veritate dicenda vel quod-
libet aliud ad casum opportunū etiam p̄ purificatione infamie fa-
ciendum sit licitū. Item vtrum credat q̄ piurium scilenter com-
missum ex quacūqz causa vel occasione p̄seruatione vite corpo-
ralis p̄prie vel alterius: etiam in fauorē fidelis sit mortale peccatum.
Item vtrum deliberato animo p̄temnens ritū ecclesie ceremoni-
as exorcismi z cathecismi z aque baptismatis consecrate peccet

Errores io. wiclef et io. hus

mortaliter. Vtrū credat q̄ post p̄secrationem sacerdotis in sacra-
mento altaris sub elemēto sanctorū panis et vini nō sit panis ma-
terialis et vinū materiale, sed idem p̄ om̄ia christus qui fuit in cru-
ce passus et sedens ad dexteram patris. Item vtrum credat q̄ fa-
cta consecratione per sacerdotem sub sola specie panis tm̄ et p̄ter
speciem vini sit vera caro christi et sanguis et anima et deitas et to-
tus christus ac idem corpus absolute et sub vna qualibet illarum
specierum singulariter. Item vtrum credat q̄ consuetudo cōmu-
nicandi personas laicales sub specie panis tm̄ ab ecclesia vniver-
sali obseruata et per sacrum conciliū Constā. approbata sit seruā-
da: sic q̄ nō liceat eam reprobare aut sine ecclesie auctoritate p̄ li-
bito imutare. Et q̄ dicētes p̄tinaciter oppositum p̄missorū tanq̄
heretici vel sapientes heresim sint arcendi et puniendi. Item vtrū
credat q̄ christianus p̄temnens susceptionem sacramentorū p̄fir-
mationis vel extreme unctionis aut solennisationis matrimonij
peccent mortaliter. Item vtrū credat q̄ christianus vltra p̄ritio-
nem cordis habita copia sacerdotis idonei soli sacerdoti de ne-
cessitate salutis p̄fiteri teneat et nō laico seu laicis q̄ntūcūq̄ bōis
et deuotis. Item vtrū credat q̄ sacerdos in casibus sibi p̄missis
possit peccatōrē p̄fessum et p̄ritum a peccatis absolueri et sibi pe-
nitentiā inuigere. Itē vtrum credat q̄ malus sacerdos cū debita
materia et forma: et cū intentione faciēdi qd̄ facit eccl̄ia vere p̄ficiat
vere absoluat et vere p̄ferat alia sacramenta. Item vtrū credat q̄
beatus Petrus fuerat vicarius christi habens potestatem ligandi
et soluendi sup̄ terram. Item vtrū credat q̄ papa canonice ele-
ctus qui p̄ tempe fuerit eius noīe p̄p̄lo expresso sit successor beati
Petri habens sup̄emā auctoritatē in ecclesia dei. Item vtrū cre-
dat auctoritatem iurisdictionis pape archiep̄ et ep̄i in soluendo et
ligando esse maiore auctoritate simplicis sacerdotis etiam si cu-
ram animarū habeat. Item vtrum credat q̄ papa om̄ibz christia-
nis vere p̄tritis et p̄fessis ex causa pia et iusta possit p̄cedere indul-
gentias in remissionē peccatorū maxie pia loca visitantibz et ip̄is
manus suas porrigentibz adiutrices. Et vtrū credat q̄ ex tali cō-
cessione visitatiō. eccl̄ias ipsas et manus adiutrices eis porrigē-
tes h̄mōi indulgentias p̄sequi possint. Item vtrū credat q̄ singu-
li ep̄i suis subditis fm̄ limitationē sacrorū canonū h̄mōi indulgē-

Canati in cōcilio Cōstā.

tlas pcedere possint. Item vtrū credat z asserat licitū esse sanctorū reliquias z imagies a christifidelibz venerari. Item vtz credat religiones ab ecclesia approbatas a sanctis patribz rite z rōnabiliter introductas. Itē vtrū credat q papa vel alius platus ppijs nois bus pape p tpe expressis vel ipoz vicarij possint suū subditū ecclesiasticū inue secularē ppter inobedientiā siue p̄tūmāciā excōicāre: ita q talis p excōicato sit hñdus. Item vtrū credat q inobedientia siue p̄tūmācia excōicatorū crescente plati vel eoz vicarij in spūalibz habeāt p̄tātē agguandī z reagguandī iterdictū ponēdū z brachiū seclare inuocādū: z q illis censur p̄ inferiores sit obedīdū. Itē vtrū credat q papa vel alij plati z eoz vicarij in spūalibz habeant potestātē sacerdotes z laicos inobedientes z p̄tūmāces excōicandī ab officio beneficio ingressū ecclesie z administratiōe ecclesiasticorū sacramētorū suspendendū. Itē vtrū credat q liceat psonis ecclesiasticis absq p̄tō hñe possēssiōes z bona t̄palia. Itē vtrū credat q laicis ipsa ab eis auferre: p̄tātē p̄p̄ia nō liceat: imo q sic auferētes tollentes z inuadentes bona ipsa ecclesiastica sint tanqz sacrilegi puniendī: etiā si male viuerent p̄sone ecclesiastice bona hñmōi possidentes. Item vtrū credat q hñmōi ablatio z inuasio cuiūqz sacerdoti etiā male viuenti temere vel violenter facta vel illicita inducāt sacrilegiū. Itē vtrū credat q liceat laicis vtriusqz sexus viris scz z mulieribz libere p̄dicare verbū dei. Item vtrum credat q singulis sacerdotibz libere liceat p̄dicare verbū dei vbiqz cūqz qñcūqz z qbuscūqz placuerūt etiā si nō sint missi. Itē vtz credat q om̄ia peccata mortalia z specialiter manifesta sint publice corrigenda z extirpanda. Volumus insup ac statuimus z decernimus q si q̄s p secretā informationē p vos recipiendā vl̄ alias reptus fuerit infamatus seu suspectus de q̄cūqz sp̄e heresis pestifere secte vel doctrine pestilentii Johis wicleff Jo. husz z Hie ronymi de praga heresiarchaz p̄dictorū aut de fouēdo receptādo defendendo p̄fatos damnatos hoīes dū viuerent in hūanis vel ipsoz pfidos seq̄ces z pseudo discipulos aut ipoz erroribz credēdo p̄ ipis defūctis vl̄ aliq̄ ipoz p̄ obitū orādo vl̄ int̄ catholicos noīando z defendēdo vel ipos vt sc̄tōs colendo p̄dicādo vl̄ ad orando vl̄ al̄s circa eos suspecte agēdo citē p vos seu alterz vīm p̄sonaliter corā vobis seu altero v̄ro p̄p̄aturus semotis p̄curatore

Errores io. wiclef et io. hus

z aduocato responsurus medio iuramento p ipm sic vt pdictum est corporaliter prestito de plena z mera voluntate dicenda sup pdictis articulis seu eoz singulis vel alijs opportunis fm exigentiaz casus z occurrentium circūstantiarū ad arbitrium vestrum: z put vobis seu alteri vestrum videbit expedire vel alias ptra eosdem z ipsoz singulos put p̄sentibus exp̄m̄: vel alias canonice p̄cedatis, necnō p̄sentes litteras exclusis articulis z interrogatorijs supius positis atq; obmissis in ciuitatib; dioc̄, terris z locis alijs vbi tute fieri poterit auctoritate nostra solēniter publiceris z publicari faciat ac om̄s z singulos hereticos hmōi: necnō sectatores ipsoz heresum z errorū vtriusq; sexus tenentes: z etiam defendentes eosdem aut hereticis ip̄s quolibet publice vel occulte in diuinis vel alias p̄cipantes, etiā si patriarchali archiep̄ali ep̄ali regali reginali ducali aut alia quāvis eccl̄astica vel mūdana p̄fulgeant dignitate, necnō aduocatos z pcuratores quoslibet q̄ hereticos hmōi aut eoz credentes sequaces fautores defensores z receptatores sup crimine heresis aut crudelitatis sequele fautorie defensionis z receptionis hmōi defenderint excōicatos singulis dieb; dñicis z festiuis in p̄ntia ppl̄i nūctetis z p̄ alios nūctari faciat. Et nihilominus ptra eosdem oēs z singulos vtriusq; sexus hmōi errores tenentes approbantes defendentes dogmatizantes z receptatores z quolibet ipsoz cuiuscūq; dignitatis status p̄minentie gradus ordinis vel p̄ditionis vt p̄fert existant auctoritate nostra diligenter inq̄rere studeatis, z eos q̄s p̄ inquisitionē hmōi diffamatos vel p̄ p̄fessionē eoz seu p̄ facti euidentia vel alias hmōi heresis z erroris labe resperfos reperitis auctoritate p̄dicta, etiā p̄ excōicationis suspensionis z interdicti: necnō p̄uationis dignitatu p̄sonatuū z officioz aliozūq; beneficioz eccl̄asticoz ac feudoz que a quibuscūq; ecclesijs monasterijs ac alijs locis ecclesiasticis obtinent ac etiam bonoz z dignitatu seculariū ac graduum scientiaz quarūcūq; facultatu z p̄ alias penas sn̄as z censuras eccl̄asticas ac v̄las z modos q̄s ad hoc expedire seu opportunos videritis etiam p̄ captiones z incarcerationes p̄sonaz z alias penas corporales quib; heretici puniunt seu puniri iubent aut solent iuxta canonicas sanctiones. Siliter z clericos ip̄sos z eccl̄asticas p̄sonas vsq; ad degradationē inclusiue si eoz culpa ac p̄inas

Dānati in cōcilio Cōstā

cia vlt' rebellio id exigat aut requirat corrigatis et punitatis ac diligēter corrigi et puniri faciatis. necnō ptra eosdē ipsoz laicorūq; bona fm canonicas sanctiōes et legales ptra hereticos et eoz sequaces editos quibus eosdem sectatores siue sequaces subiacere decernimus animose p'surgat iuxta modū et formaz sup'dictā. Et q' de p'missis heresibz vel articulis vel aliquo p'missoz infamati fuerint ad arbitriū vīm se purgare teneant. Alij vero q' p testes seu p priam confessionē vel alias legitimas pbationes cōuicti fuerint de p'dictis heresibz vel articulis vel aliquo p'missoz: eosdem articulos et errores solenniter et publice reuocare ab iurare penitentia condignam etiā ad imurationē si delictum exegerit subire cogantur: necnō q' errores et hereses huiusmodi cuiuscūq; generis vel speciei censeant decetero verbo nūtu vel facto nō fovebunt seu alios ad credendū illis verbo vel facto publice vel occulte directe vel indirecte aut alio quouis modo inducēt sufficientem et idoneam cautionem p'stare teneant. Q' si forsan eosdem articulos solenniter et publice reuocare et abiurare et penitentiam condignā: etiā ad imurationem ppetuam vel temporale iuxta vestre discretiōis arbitrium sine dilatione subire ac sufficientē cautionem q' errores et hereses ipsas decetero nō tenebunt nec fovebūt nec alios ad credendum vel verbo vel facto publice vel occulte directe vel indirecte vel quouis quesito colore iudicent prestare seu aliquid p'missoz facere voluerint: extunc ptra ipsos iuxta qualitātē errorz ac delictorū suoz etiā si expediat tanq; ptra hereticos aut heretica labe repletos auctoritate nostra iuxta canonicas et legales sanctiōes sūmarie et simpliciter ac de plano sine strepitu et figura iudicij. etiam ex officio appellatiōis seu appellatiōibz q'buscūq; cessantibz pcedatis: ac ipsos iuxta easdē canonicas traditiōes punitatis etiā si opus fuerit curie seculari relinquēdo. Contradictores p censuram ecclesiasticam appellatiōe postposita compescendo: inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio eiusdem brachij secularis. non obstante tam felicis recordatiōis Bonifacij pape octauī pdecessoris nostri qua cauet ne quis extra ciuitatem et diocē suam nisi in certis exceptis casibus et in illis vltra vnam dietam a fine sue diocē ad iudiciū euocet: seu ne iudices a sede apostolica deputati extra ciuitatem et diocē in quibus deputati fuerint contra

quoscunq; pcedere siue alij vel alijs vices suas cōmittere aut alia
quos vltra vnam dietam a fine diocē, eorūdem trahere psumāt: et
de duabus dietis in p̄cilio generali q̄s alijs quibuscūq; p̄stituen-
tibus Romā. pontificum tam de iudicijs delegatis q̄s perfos
nis vltra certuz numerū ad iudiciū nō vocandis aut alijs editis
qui possent in hac pte vestre iurisdictioni aut potestati eiusq; libe-
rō exercitio quolibet obuiare: seu si aliquib; cōiter vlt̄ diuissim ab
eadē sit sede indultū q̄ interdicti suspendi vlt̄ excōicari seu vltra vlt̄
extra loca ad iudiciū euocari nō possint p̄ l̄ras ap̄licas n̄ faciētes
plenā et exp̄ssam ac de verbo ad verbū de indulto h̄mōi et eorū p-
sonis locis et ordinib; et nōib; p̄p̄ijs mentionē et q̄libet alia dicte
sedis indulgentia generali vel speciali cuiuscūq; tenoris existat p
quā p̄sentib; nō exp̄ssam vel totaliter nō insertā nostre iurisdictioni
nis explicatio in hac pte valeat quolibet impediri. et de q̄ cuiusq;
toto tenore de verbo ad verbū in nostris litteris habenda sit mē-
tio specialis. Datū Constañ. viij. kal. Martij. Pontificatus no-
stri Anno pmo.

Sequit̄ modus obseruandus in publica sessio-
ne concilioꝝ generalium practicus et obserua-
tus in concilio generali Constañ.

Rimo in loco vbi tenet̄ sessio celebrabit̄
missa solennis de sp̄sancto q̄
cūq; tpe p cardinales vel alium p̄latū ad hoc depu-
tatū. Qua missa durante om̄s p̄lati suis habitib; cō-
suetis sunt induti et sedent in loco dicte sessionis s̄m
suas dignitates et p̄rogatiuas. P̄dicta aut̄ missa finitā om̄s p̄la-
ti in eadem sessione existentes induūt se pluuiatib; et h̄nt mitras
albas, solo p̄sidente vel celebrante in p̄cilio excepto q̄ habz mitrā
aurifrigiatā et gemmatā ac notabiliter ornatā. Qui quidē p̄sides
vel celebrans associatus diacono et subdiacono ac alijs m̄ltis in
habitibus ecclesiasticis sedet in cathedra in medio chori habēs
dorsum ad altare et vultū ad alios p̄latos. P̄latis igit̄ sic induti
et ornatis cantores cantāt antiphonā. Exaudi nos dñe qm̄ benig-
na est misericordia tua s̄m m̄ltitudinē miserationū tuarū respice
nos dñe. p̄. Saluū me fac dñe qm̄ itrauerūt aque vsq; ad animā

meā. Gloria patri rē. Qua antiphona cantata diaconus clamat
alta voce. Orate. Quo dicto omēs plati flectūt genua et p aliquod
intervallum orant sub silentio fm deuotiones suas. et postq in il
la oratione p aliquod competens intervallum steterūt Idez dia
conus iterum clamat alta voce Erigite vos. et tunc omnibus pla
tis surgentibus et stantibus erectis: ipse presidens vel celebrans.
etiam hanc dicit orationem alta voce. Oremus. Oratio.

Adsumus dñe sancte spūs adsumus peccati quidez imanitas
te detenti sed in noie tuo specialiter aggregati: veni ad nos et esto
nobiscum et dignare illabi cordibz nostris. et doce nos quid agā
mus quo gradiamur. et ostēde quid efficere debeamus vt te auxi
liante tibi in omnibus complacere valeamus. Esto solus sugge
stor et effector iudicioz nostrorū qui solus cum deo patre et eius fi
lio nomen possides gloriosum qui sūmā diligis iniquitatē. nō in
sinistram nos ignorantia trahat: nō fauor inflectat: non acceptio
muneris vel persone corrūpat. sed iunge nos tibi efficaciter soli
tue gratie dono vt simus in te vnum: et in nullo deusemus a ve
ro. quatenus in noie tuo collecti sic in cunctis teneamus cum mo
deramine pietatis iusticiam: vt hīc a te nō dissentiat sententia nos
tra et in futuro p bene gestis psequimur p̄mia sempiterna. Amen.

Predicta vero oratione finita: iterum diaconus dicit alta voce
Orate. Quo dicto omēs vt pmissum est flexis genibus orant. et fa
cto paruo intervallo diaconus iterū dicit alta voce Erigite vos
Tunc omībus erectis presidens vel celebrans dicit iterum hanc
orationem. Oremus. Oratio.

Ventibz nrīs q̄sumus dñe spūmsctm benignus infunde: q̄tes
nus in noie tuo collecti sic in cūctis teneamus cū moderamē pie
tatis iusticiā vt hīc a te in nullo dissentiat volūtas nrā: s; sp rōnabi
lia meditātes q̄ tibi sunt placita exequimur in factis. Per dñm rē.
Quibz sic pactis: oēs flectant genua: et diaconus et subdiacon⁹ vl
aliq duo deputati ante altare stantes incipiūt letaniā. cantoribz et
alijs rīndentibz. Et qñ veniūt ad illū locū. vt dñm aplicū: p̄sident
vel celebrans q̄ cū alijs stabat flexis genibz surgit et vertens se ad
congregationē et dando benedictionē cantando dicit: vt hāc san
ctam synodum et omēs gradus ecclesiasticos benedicere regere et
conservare digneris. cantoribus respondentibus qualibet vice
predicta Te rogamus audi nos. Cōpleta vero letania p̄sident

vel celebrans dicit Oremus, quo dicto diaconus dicit, flectamus
genua, et subdiaconus dicit leuate. Deinde celebrans dicit hanc
orationem. Da quesumus ecclesie tue misericors deus ut spūs
sancto cōgregata hostili nullatenus incursione turbet. p̄ do. nrm.
His vero completis diaconus habens librum supra pulpetum
int̄ altare et celebrantes dispositum accensis cereis circa ipm pul
petū incipit euangelium qd̄ ad legendū sibi est ordinatum. Quo
euangelio perlecto celebrans primo facit collationem exhortan
do omnes et singulos ad sollicitam meditatioem et curam de et sup
omnibus causis ppter quas sacrosancta synodus ē cōgregata. De
inde flexis genibus incipit alta voce hymnū. Veni creator sp̄ritus
tus, quē hymnū cantant alternatim exstēti, in sessione cum can
toribus, quo hymno solenniter et deuote decantato dñi clerici in
ducti suppellicijs et astantes p̄sidenti dicunt versiculuz. Emitte sp̄
ritum tuum et creabuntur. Rñ. et renouabis faciem terre. Postea
celebrans dicit hanc orationem.

Oremus.

Deus q̄ corda fidelium sancti sp̄ritus illustratione docuisti da
nobis in eodem sp̄ritu recta sapere et de eius semp consolatione
gaudere. p̄ dñm nostrum iesum christum rē.

Postmodū duo p̄dicti clerici vel diaconus et subdiaconus di
cunt Benedicamus dño. Rñ. Deo gratias.

His autē omnibus completis idem p̄sidentis vel celebrans et om
nes alij prelati sedent et ponūt mītras in capitibus suis. Et tunc
vnus p̄latus ad hoc deputatus legit decreta in illa sessione expe
dienda. Et in eodē ambone cum dicto prelato legente ipsa decre
ta erant p̄sidentes nationum tempore cōcilij Constā. et respō
debat quilibet p̄sidentis. placet. pro natione sua. P̄sidentis vero
generalis in dicta sessione respondebat etiam placet. etiam pro sa
cro concilio et collegio generali. Decretis vero perlectis et respō
so placet. Et dicto Te deum laudamus: cū oratione de sp̄ritu san
cto omnes depositis pluuiaslibus et mītris sumunt habitus suos
consuetos et recedunt.

Hos igitur p̄inserta gesta ac decreta ne cuiusuis impugnatio
nis saculis subiaceant tpe p̄cedente auctoritate v̄lis ecclie volu
mus statuimus ac decernimus et mandamus q̄tenus p̄fatis de
cretis gestis sup̄ius insertis in iudicijs et extra vbicūq; p̄ducta ex

habetque fuerint vel ostensa in omnibus et per omnia stetur ac fides plenaria. Nihilque perinde ac si bulla eiusdem Constantiensis synodi bullata forent nec ad illorum probationem alius adminiculum quolibet requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre voluntatis statuti decreti et mandati infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei et eiusdem ecclesie se noverit incursurum. Datum Basilee predictie nonas februarii. Anno a natiuitate domini. M. cccc. xliij.

Subscripta gesta et decreta sacri concilii Constantiensis. concordatis cum volumine et tenore sub bulla sacri concilii Basiliensis. plumbea bullatis et manibus propriis dictorum dominorum deputatorum subscriptis facta collatione per me Michaelem galteri notarium ipsius sacri concilii Basiliensis. redacta in nonaginta octo cartis seu folijs presenti in numero huiusmodi computato.

Ego Johannes huober ex Jnderdorff quam alias vllam bassam vocant Brixnen. diocesis. artium liberalium magister et sacre theologie baccalarius. sessiones et decreta sacrosancti magni et generalis concilii Constantiensis. prescripta ab exemplari autentico collationato et bulla plumbea pendente in cordula sericea roborato: in uno missionis spiritus sancti in specie colube: in altero vero lateribus horum verborum sacrosancta generalis synodus Basiliensis. sculpturas super in principio depictas continente et prefata cordula sericea per omnes cartas inferioris marginis transeunte manu propria descripsi atque presumavi. x. kal. Julij. Anno a natiuitate domini. M. cccc. xc.

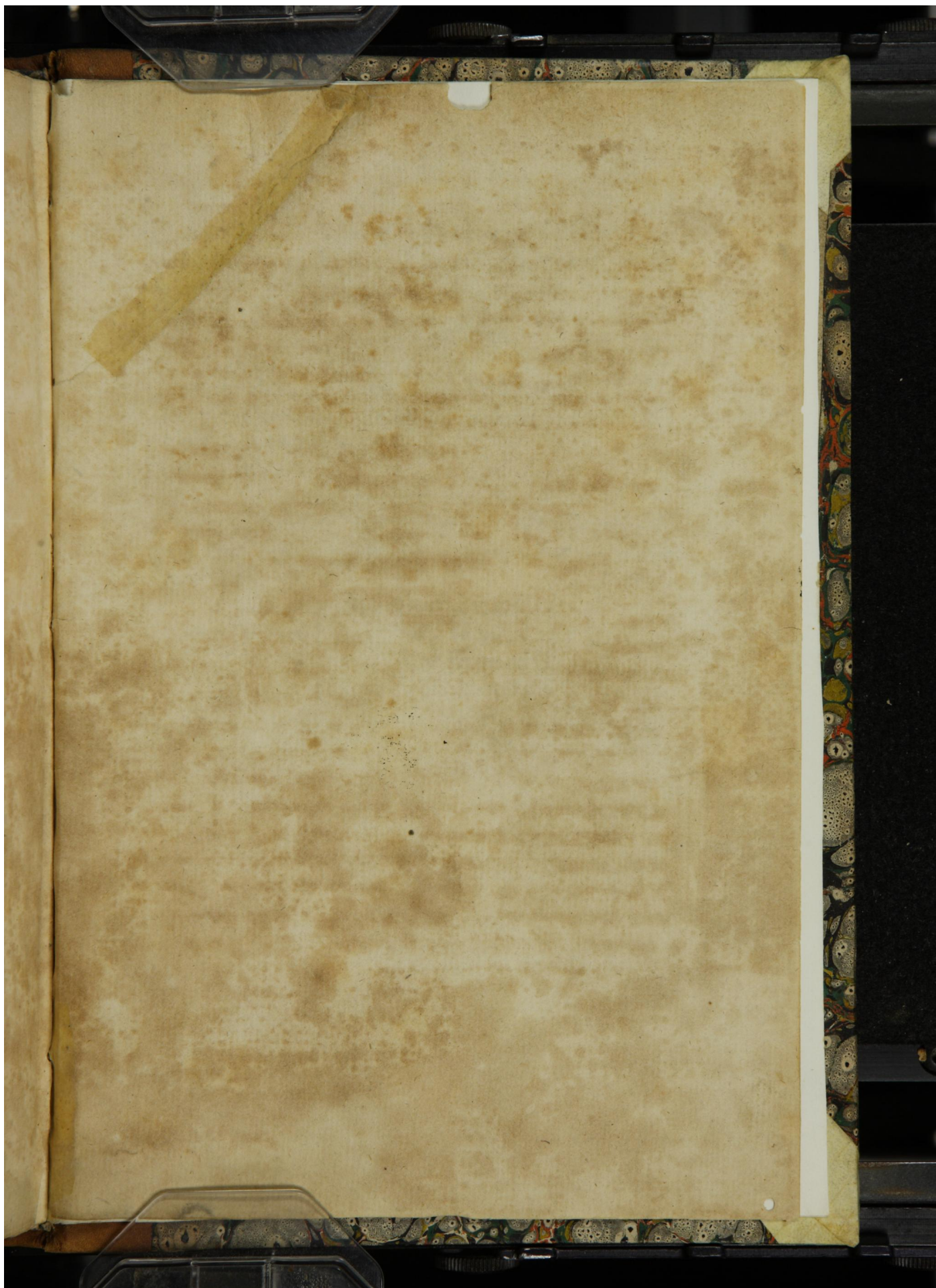
Concordant sessiones et decreta superscripta sacri generalis concilii Constantiensis. cum exemplari de pergamento bulla plumbea sacre generalis synodi Basiliensis. modo forma et notario quibus super bullato et auctoritate facta vna cum prefato magistro Johanne super scriptorum scriptore collatione diligenti per me Mathiam Strimbach clericum Eisteten. diocesis. publicum sacra apostolica auctoritate notarium subscriptum rogatum et requisitum in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum redacta in centum viginti tribus folijs presenti in numero computato quod pretestor manu et signo solito meis propriis.

Philomusi Elogium ad Constantiam

Fausta tuis meritis constantia plaude: triumphas:
In te spem fidam Maximilianus habet,
Cesareas tutare vices constantia: fauni
Nil tibi cornigeri: monticoleque nocent.
Tuta sacris aquilis constantia bella manebis:
Pauonis caudam conspice mirificam:
Concilio quondam sacro tua tecta dedisti:
Templum recta fides incoluitque tuum.
Fausta tuis gestis constantia plaude: triumphas:
Tu culmen regis: imperijque decus,

Acta et decreta generalis Scellij Constani. diligenter
elaborata et impressa in imperiali oppido Hagenow
per industriū Henricum Bran inibi incolam. Expē
sis puidi viri Johis Rynman. Finiunt feliciter
Anno salutis nostre Millesimo quingentesimo, die
xj. mensis Aprilis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.14

